

Četrtek, 27. oktobra 2005, št. 43, leto X., ISSN 1408-0494, vsak četrtek, cena 550 SIT • 2,35 EUR • 36 HRK

DEMOKRACIJA

LDS in
nekdanja ZLSD
sta večino
premoženja
prodali
nepregledno,
danes pa bi to
radi prikrili.

Prejšnja oblast prodajala pod mizo

9 771408 049069

POLITIKA
Drnovškovo
jesensko
prebujenje

SLOVENIJA
Okostnjaki
iz Gabrove
omare

INTERVJU
Aleš Hauc
Priprave Pošte
na konkurenco

NAPOVEDUJEMO PRENOVO TEDNIKA

DEMOKRACIJA

Spoštovane bralke in bralci tednika Demokracija.

Vaša najljubša revija bo v kratkem dobila novo podobo. Damo smo odpeljali v lepotilni salon in ji spremenili videz, da bi njena notranja lepota prišla do popolnega izraza. Dodali ji bomo nove vsebine, stare pa napravili še zanimivejše. Upamo, da boste z opravljenim delom zadovoljni. Demokracija se bo prenovila samo za vas.

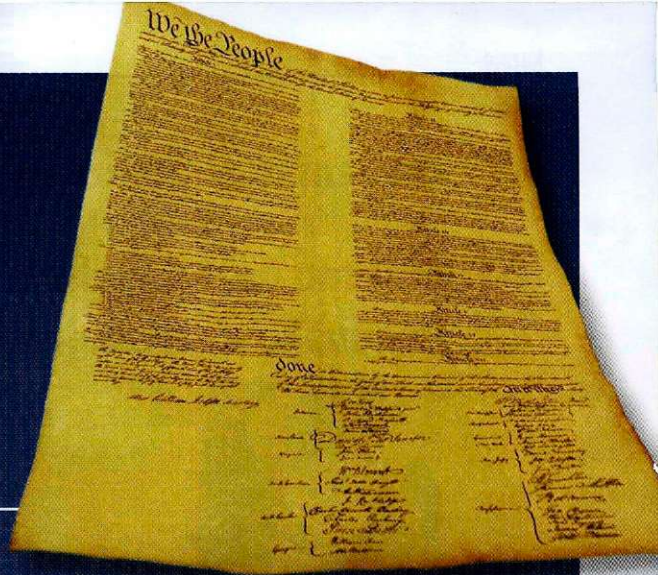
zelo kmalu ...

USTAVA

ZDRUŽENIH DRŽAV AMERIKE

s pojasnili

Avtorja: mag. Klemen Jaklič in mag. Jurij Toplak

Ustava Združenih držav Amerike je najstarejša veljavna pisana ustava v svetu, pa tudi najpomembnejše, najplivnejše in najbolj študirano pravno besedilo, kar jih je bilo napisanih. Po več kot dveh stoletjih se še danes uporablja v domala nespremenjeni obliki. Neizmeren je tudi njen vpliv na ustavni razvoj v Evropi in drugod po svetu.

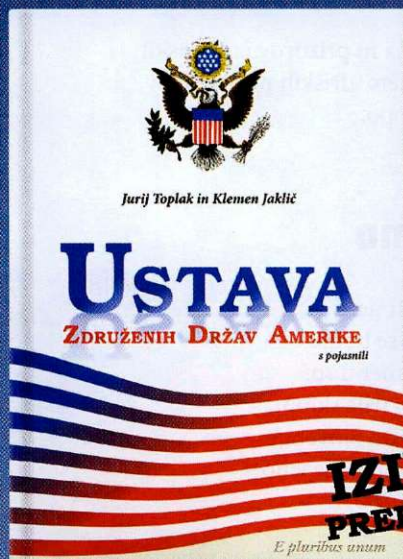
Ameriška ustava je bila namreč podlaga številnim piscem ustav in mednarodnih dokumentov, neredke države so jo celo dobesedno prepisovale. Interpretacijo ameriške ustave, še posebno tisto od ameriškega vrhovnega sodišča, študirajo pravni strokovnjaki po vsem svetu in neredko rabi kot pripomoček pri interpretiranju ustav drugih držav, tudi slovenske. Ne nazadnje se je na podlagi te ustave v Združenih državah izoblikovala ena najstabilnejših demokratičnih oblik vladavine z zavidljivo stopnjo spoštovanja človekovih pravic. Ne moremo niti prezreti, da se je pod to ustavo razvila najmočnejša politična, gospodarska, vojaška, znanstvena, tehnološka, športna in še kakšne vrste velesila ter dežela priložnosti za milijone priseljencev z vsega sveta. To so le nekateri izmed razlogov, zaradi katerih je fenomen ameriške ustave vredno študirati in raziskovati.

Knjiga vsebuje prvi prevod ameriške ustave, ki je delo mag. Klemena Jakliča. Prevod je opremljen tudi z razlagalnimi pojasnili v obliki opomb. Poleg slovenskega prevoda ameriške ustave knjiga vsebuje tudi obširno uvodno poglavje mag. Jurija Toplaka, v katerem je predstavljen nastanek ameriške ustave ter njene najpomembnejše značilnosti in načela.

O AVTORJIH

Mag. Klemen Jaklič je strokovnjak za slovensko, evropsko in ameriško ustavno pravo. Je doktorand na Univerzi v Harvardu, redno raziskuje tudi na Univerzi v Oxfordu. Je sourednik Harvard International Law Review in avtor številnih člankov.

Mag. Jurij Toplak na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru predava ustavno pravo in je generalni sekretar Evropskega združenja za volilno pravo ter član Republiške volilne komisije. Je nekdanji Fulbrightov štipendist in je med drugim raziskoval na univerzah UCLA, Georgetown in Oxford. Je avtor in urednik petih knjig ter številnih člankov.

IZIDE V NOVEMBRU!
PREDNAROČNIŠKA CENA 4.990 SIT
REDNA CENA 5.990 SIT

Prednaročila sprejemamo do 29.11.2005.

knjižarna
DEMOKRACIJA

Naročam knjigo Ustava Združenih držav Amerike s pojasnili, po prednaročniški ceni 4.990,00 SIT*.

Fizične osebe:

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj, poštna št.: _____

Datum rojstva: _____ Datum naročila: _____

Podpis naročnika: _____

Izpolnjeno naročilnico pošljite na naslov:
 Nova obzorja d.o.o., Komenskega 11, 1000 Ljubljana ali na faks 01 43 45 462

* 28,5% DDV

Pravne osebe:

Podjetje: _____

Ulica: _____

Kraj, poštna št.: _____

Kontaktna oseba: _____ Datum naročila: _____

Podpis in žig naročnika: _____

Davčni zavezanec: ☐ NE ☐ DA ID za DDV: _____

Knjige s srcem

9 Zavezništvo civilizacij

Z začetkom pristopnih pogajanj EU s Turčijo se je znova okrepila razprava o civilizacijskih temeljih Evrope.

11 Umetno nezadovoljstvo?

12 Drnovškovo prebujenje

Od izvolitve Janeza Drnovška za predsednika države bodo kmalu minila tri leta, kar je že dovolj dolgo obdobje, da je njegovo delo mogoče primerjati z delom njegovega predhodnika Milana Kučana. Razlike so precej očitne.

16 Okostnjaki iz Gabrove omare

Za izginotje spisov o imenovanju ravnateljev, ki so se po nekaj dneh čudežno našli, so krivi neurejeni arhivi, morda pa je šlo tudi za nezakonitosti.

18 Eldeesove prodaje pod mizo

22 Umik SOD in KAD v tujino?

32 Pritisk na staro celino

V zadnjih tednih je zaradi razkritja italijanskega novinarja in prizorov iz španskih enklav v Maroku Ceuti in Melilli znova v ospredju problem afriških pribežnikov, ki v upanju na boljše življenje množično prihajajo v Evropo.

34 Pošto želim pripraviti na konkurenčno tekmo

Pogovor z Alešem Haucem

Moji načrti so predvsem zaokrožiti naše ponudbe na tri segmente. Pri tem se bomo zgledovali po nemški pošti. Ti segmenti so: logistika, storitve in finance. To so trije sklopi, na podlagi katerih nameravam Pošto Slovenije dodatno razviti in jo pripraviti na liberalizacijo poštne trga v Evropski uniji leta 2009.

42 V kamen ujeta barva

44 Ptičja gripa straši

56 Drzni in hitri

Za nami je 50. sezona formule 1, ki nam je po petih letih vladavine Michaela Schumacherja prinesla novega svetovnega prvaka.

Demokracija, p.p. 4315, Komenskega 11, 1000 Ljubljana, SI; telefon: 01-434-54-48 (uredništvo), urednik@demokracija.si; 01-434-54-63 (tajništvo), tajnistvo@demokracija.si; faks: 01-434-54-62; Glavni in odgovorni urednik: Metod Berlec; tehnični urednik: Bojan Jovan; novinarji: Vida Kocjan, Denis Vengust, Monika Maljevič, Barbara Kavtčnik, Gašper Blažič, Aleš Kocjan, Mitja Volčanšek, Gregor Drnovšek, Ana Müllner, Peter Avsenik; kolumnisti: dr. Janez Jerovšek, dr. Matej Makarovič, dr. Janko Kos, mag. Andrej Aplenc, dr. Peter Starič, dr. Ljubo Sirc, dr. Andrej Capuder, mag. Klemen Jaklič, Esad Babajić; stalni zunanji sodelavci: Igor Gošte, Miran Mihelič, Peter Colnar, Lovro Kastelic; Vera Ban (p.p. 1716); lektoriranje: Joža Gruden; fotografija: Gregor Pohleven (urednik fotografije), Reuters; skeniranje: Matej Šoper; prelom: Tone Tehovnik, Matej Šoper; realizacija: Nova orbita, d.o.o.; tisk: Ma-tisk, d.o.o., Maribor; datum natisa: dan pred izidom; izhaja vsak četrtek; cena 550 tolarjev; izdaja: Nova obzorja, d.o.o.; direktor: Andrej Lasbaher; naklada: 11.000 izvodov; TRR: 24200-9004125033, Raiffeisen Krekova banka, d. d., Maribor, poština plačana pri pošti 1102. Nenaročenih člankov in fotografij ne plačujemo in ne vračamo. Fotografija na naslovnici: fotomontaža. Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 89/98) sodi tednik Demokracija med proizvode, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 8,5 %. Naročniški oddelek: narocnine@demokracija.si; Naročniki prejmejo položnico s prvo revijo v mesecu. Odjave sprejemamo pisno do 15. v mesecu z veljavnostjo prvega v naslednjem mesecu. Letna naročnina za države članice Evropske zveze znaša 260 evrov, za druge pa 288 USD.

Tranzicijske manipulacije

V preteklih tednih je poskušala opozicija dokazati, da sta državna sklada Kapitalska družba (KAD) in Slovenska odškodninska družba (SOD) svoja deleža v Mercatorju prodala pre poceni. Donedavni predsednik LDS Anton Rop je govoril o največjem oškodovanju družbenega premoženja, podobno so se trudili dokazati tudi drugi opozicijski politiki in ekonomisti, ki simpatizirajo z opozicijo. Drugačno mnenje imajo predstavniki vlade in obeh skladov. Kot je nedavno dejal v pogovoru za našo revijo direktor SOD Marko Pogačnik, je bila prodaja strokovno in ekonomsko utemeljena. Po njegovo je bila cena (38.000 SIT za delnico), ki so jo iztržili, dobra, zato so očitki politične narave in ne strokovni. Pravo merilo vrednosti Mercatorjeve delnice je borza. "Če smo pred štirimi leti govorili o podcenjenosti trga, danes mnogi strokovni članki pišejo o precenjenosti delnic. Zato danes niso več upravičene takšne prevzemne premije kot nekoč." Po njegovem mnenju je Mercator za potencialne kupce manj zanimiv že zaradi sestave nadzornega sveta, v katerem imajo predstavniki zaposlenih kar polovico članov, kar je precej nenavadno v tržnem gospodarstvu. "Za potencialne prevzemnike bi bil nakup Mercatorja zanimiv le, če bi lahko kupili 75 odstotkov Mercatorjevih delnic. Šele to bi jim namreč omogočilo spremembo Mercatorjevega statuta glede zasedbe nadzornega sveta. Sprememba sestave nadzornega sveta v korist predstavnikov kapitala bi bila za prevzemnika nujna, če bi želel resnično obvladovati družbo. V danem trenutku je bilo nemogoče zagotoviti 75 odstotkov delnic. Pravo ceno je pokazala tudi cena delnic za dokapitalizacijo, ki jo je predlagala uprava, in je bila enaka ceni, po kateri smo prodali svoj delež, je še dejal Pogačnik. Pri tem je zanimiv njegov podatek, da je SOD lani novembra, ko se je Ropova vlada poslavljala, razmišljala, da bi prodala svoj delež v Mercatorju po vrednosti 36.000 SIT za delnico, čeprav je bila takrat cena na borzi 42.000 SIT za delnico. Skratka, zadeva ni čisto taka, kot jo poskušajo prikazati v opoziciji.

S tem je povezan tudi koncept privatizacije. Če se deleži SOD in KAD prodajajo domačim podjetjem,

se pojavijo očitki, da bi se na mednarodnih razpisih dosegla višja cena; če pa bi se ti deleži res prodajali na mednarodnih razpisih tujcem, bi se pojavili očitki o razpodaji slovenskega nacionalnega premoženja. Tu se postavlja vprašanje vloge obeh skladov. Spremembe na tem področju so verjetno nujne. Nujen je tudi postopen umik države iz gospodarstva, vendar ne v taki smeri, kot bi radi videli v opozicijskih vrstah, to je, da bi se sklada kar takoj umaknila iz aktivnega upravljanja in ga prepustila malim delničarjem. V tem primeru bi bil vpliv malih delničarjev prevelik. Gre torej za očitno sprenevedanje, kajti dokler so prejšnji oblastniki nadzirali oba paradržavna sklada, jih je to motilo. Lep primer je Mercator. Če se oba paradržavna sklada, ne da bi prodala svoja deleža v tem podjetju, umakneta iz aktivnega upravljanja, potem s podjetjem seveda upravlja mali delničar, ki ima en odstotek delnic. V tem primeru je to Zoran Janković, ki je v preteklih letih poskrbel za tak statut družbe, ki mu je omogočil, da je delal v Mercatorju, kar je hotel. Zaradi sodelovanja šestih predstavnikov zaposlenih v nadzornem svetu, kar je polovica članov sveta, je prihajalo tudi do tega, da so podjetja, ki so v lasti družine Janković, nemoteno dobivala številne posle za Mercator in pri tem dobro zaslužila. Predstavniki SOD in KAD v Mercatorjevem nadzornem svetu so namreč poslušali Jankovića, namesto da bi ga nadzorovali, saj je bil ljubljeneц prejšnjega predsednika države.

Teorija je eno, realnost pa drugo. V sedanjem prehodnem obdobju je nespametno v ospredje postaviti male delničarje ali pa "tako imenovane male delničarje z milijardnimi deleži". Slovenska javnost ni več tako naivna, kot je bila v času privatizacije v prejšnjem desetletju, in ne naseda kvazialternativnim predlogom, češ če bi se država res želela umakniti iz gospodarstva, mora najprej umakniti svoje predstavnike v nadzornih svetih. To se mora dogajati postopno, tako kot se bo država umikala iz gospodarstva. Opozicijski predlog o takojšnjem umiku države iz aktivnega upravljanja podjetij bi šel na roko tistim, ki so že v preteklosti obvladovali ta podjetja, pa čeprav niso bili njihovi večinski, ampak le izrazito manjšinski lastniki. Se pravi, da bi se vlada odpovedala nečemu, za kar je prevzela odgovornost na volitvah. Dejstvo namreč je, da se stanja, ki ga je sedanja vlada podedovala po prejšnji, ne da čez noč spremeniti.

Zato je prav, da so se ob razpravah o domnevnem oškodovanju države v primeru Mercatorja vladni poslanci odločili, da predlagajo ustanovitev parlamentarne preiskovalne komisije, ki ne bo preiskovala samo prodaje državnih deležev v Mercatorju, ampak vseh dosedanjih prodaj deležev KAD in SOD v gospodarskih družbah. Seveda pa opozicijo moti, da bi preiskovala tudi stvari, v katere je sama globoko vpletena.

Metod Berlec

Če se deleži SOD in KAD prodajajo domačim podjetjem, se pojavijo očitki, da bi se na mednarodnih razpisih dosegla višja cena, če pa bi se ti deleži res prodajali na mednarodnih razpisih tujcem, bi se pojavili očitki o razpodaji slovenskega nacionalnega premoženja.

Cirkus

Po ocenah političnih analitikov se je nekdaj največja stranka s Kacinovo izvolitvijo iz levoliberalne spremenila v radikalno, nacionalistično in populistično desničarsko stranko. To pomeni, da je od levo zgoraj pristala desno spodaj. To je tam, kjer so danes gospod Plemeniti, Gros, Malenšek in druga politična "underground" elita, ki je v zadnjih letih skrbela za to, da v slovenski politiki ni bilo dolgčas. V parlament je nosila banane, ob različnih priložnostih postavljala smešna in neumestna vprašanja, kupovala spomenike, se pretepala, pijančevala in nasploh skrbela, da je bila slovenska politika en sam cirkus.

Če bo cirkus tudi v liberalni demokraciji, zdaj ko jo vodi Jelko Kacin, bomo še videli, nedvomno pa ima Kacin s cirkusom že nekaj izkušenj. Največjega je uprizoril takrat, ko je v parlamentu s časopisom po glavi lopnil poslanca. Ko je videl, da je naredil neumnost, se je hitro umaknil in se opravičeval, da ga je poslanec izzival. Rekel naj bi mu bil, da je nek-je sunil neko ograjo, kar pa je bila čista laž. V resnici jo je namreč odpeljal sredi belega dne, kar pa ne more biti kraja. Tatovi praviloma kradejo ponoči, če pa kradejo podnevi, potem to ni kraja, ampak je lahko kvečjemu rop.

Rop je znan po tem, da te je oropal sredi belega dne, ne da bi se tega zavedel. Praviloma je bilo tako, da so na vladi sklicali sestanek, modrovali dolge ure, na koncu pa so javnosti sporočili, da so sprejeli nekaj pomembnih dobrih rešitev. Katere so bile, niso povedali, lahko pa ste to na lastni koži občutili naslednji dan. Podražil se je bencin, davki so skočili za odstotek ali dva, ljudje pa so liberalce še bolj množično volili. Ko si jih vprašal zakaj, so rekli da zato, ker so po televiziji rekli, da so na vladi sprejeli nekaj pomembnih in za državljane dobrih rešitev, in če nekaj rečejo po televiziji, to drži kot pribito.

Vsi ti reveži seveda niso vedeli, da so jih pošteno potegnili, ker je znano, da televizija pri nas ni preveč objektivna. Če so rekli dobro, je bilo v resnici slabo, če so rekli, da se bo nekaj pocenilo, se je naslednji dan podražilo, in če so zatrjevali, da sta Drnovšek in Kučan v odličnih odnosih, sta bila v resnici kot pes in mačka. Danes je isto, le da je nova oblast vse skupaj postavila na glavo. Če rečejo, da je nekaj slabo, je v resnici dobro, če trdijo, da je v vladi kaos, je tam vse v najlepšem redu, in če vam zagotovijo, da bo Kacin rešil LDS, potem jo bo zagotovo potopil. To bo še cirkus ... **Aleš Kocjan**

h-umor

diktafon

"Tam je bila gužva in odločil sem se, da Jelku posebej individualno čestitam."

(Tone Rop odgovarja na vprašanje, zakaj ni na kongresu čestital novemu predsedniku LDS Jelku Kacinu.)

"Danes ni bil dan za politiko, danes je pomemben verski dogodek."

(Predsednik države Janez Drnovšek se ob obisku posvetitve pravoslavne cerkve v Ljubljani kljub vsemu ni mogel izogniti vprašanju, zakaj je v Beogradu zadnje čase nezaželen.)

"Z ministrom nisva niti glasno govorila, kaj šele, da bi se prepirala."

(Odhajajoči državni sekretar na ministrstvu za notranje zadeve Vinko Gorenak je na svojem delovnem mestu bolj ali manj šepetal.)

"Ostaja dejstvo, da imamo že vrsto let skrajno dolgočasno BS (Borštnikovo srečanje, op. ur.) in obžalujem, da sem tudi sam sodeloval pri tem snovanju dolgčasa."

(Direktor Mestnega gledališča ljubljanskega Boris Kobal se je posul s pepelom.)

"Alenka je na nacionalki že od nekdaj neopazna, korektna in s simpatičnim glasom. Jasno, saj je vse, kar je v povezavi s kulturo, skoraj neopazno."

(Odjemalec električne energije T. Zgaga razpravlja o domnevni neopaznosti Alenke Zor Simoni in slovenske kulture nasploh.)

"Ne vem, kako resno mislijo s tem, ampak meni se zdi, da se oblast obnaša, kot da bi bila še vedno v opoziciji."

(Predsednika LDS Jelka Kacina moti, da ima LDS v opoziciji konkurenco s strani vladnih strank.)

"Enkrat sem sodnika poslal v ... in sem dobil rdeči karton. Bil sem še mlad in neumen, zdaj sem samo še neumen."

(Za rokometaša Uroša Zormanana je večji problem mladost kot neumnost.)

"Jaz je nikoli nisem, jaz sem hotel živeti do konca življenja ... Grega pa je imel neke prebliske, da bi rad pri 27. umrl ... Samo zdaj je zamudil ..."

(Miha Guštin-Gušti ne prisega na rokersko logiko: umri mlad.)

"V zvezi komunistov sem bil dvakrat. Ko sem vstopal drugič, sem napisal, da bom šel spet ven, če ne bo vse v redu s partijo. France Popit je menda hudo rogovilil, kdo da je ta, ki partiji postavlja pogoje."

(Ljubljanski mestni svetnik Miha Jazbinšek je s svojo politično kariero spravljal ob živce partijske veljake.)

"Težave imam vse od leta 1996, ko sem nastopil na nekem koncertu ljudske stranke in se na odru slikal z bratom Podobnik. Takrat se je vse začelo rušiti."

(Obsojeni Stojan Auer je razkril izvirni greh gonje proti sebi.)

"Požugal je s palico, podelil prve korenčke, ocenil razmerja moči. Zakaj ne bi na koncu prijahal kot princ na belem konju?"

(Novinar Igor Drnovšek se zaveda spretnosti sedanjega premierja Janeza Janše.)

"Čistilna akcija uspela!"

(Besede predsednika OO SDS Miklavž pri Mariboru Slavka Petka, potem ko je še s 15 prostovoljci očistil miklavške gozdove. Rezultat: 10 kubičnih metrov odpadkov! Zadovoljni obrazi na fotografiji napovedujejo nadaljevanje spomladi. In kako čista je vaša okolica?)

Bodo Ribičiča rešili sodniki?

Okrožno sodišče v Ljubljani je pred nedavnim zavrnilo predlog vrhovnega državnega tožilca Andreja Polaka, naj sodišče kot nujno preiskovalno dejanje še pred uvedbo preiskave zoper Mitjo Ribičiča zasliši nekatere priče, ker obstaja nevarnost, da bi te umrle, še preden bi se sojenje proti Ribičiču sploh začelo, hkrati pa bi mu njegova pričevanja pomagala pri tem, da bi laže sestavilo obtožnico. Kot je znano, so Ribičiča ovadili zaradi domnevnega genocida, ki naj bi ga bil kot visok oznovski funkcionar zagrešil takoj po drugi svetovni vojni. V obrazložitvi zavrnilnega sklepa je preiskovalna sodnica Marjutka Paškulini, ki ji je sodišče dodelilo primer, zapisala, da tožilec v njem ni v zadostni meri opredelil okoliščin, ki bi izkazovale, da bi bilo z izvedbo procesnih dejanj nevarno odlašati, kar pa naj bi bila ena od zakonskih predpostavk za izvedbo predlaganih dejanj. Na takšno nenavadno in nepričakovano

Oznovu Mitji Ribičiču gre za zdaj na roko predvsem sodišče.

odločitev se je Polak odzval zelo diplomatsko. Dejal je, da ugotavlja, da se pri tem in drugih zahtevnih primerih vse pogosteje dogaja, da je državnemu tožilcu oteženo nadaljnje odločanje in preiskovanje zahtevnih primerov; mi, ki nam diplomatskega jezika ni treba uporabljati, pa lahko zapišemo, da je odločitev Paškulini v nasprotju z zdravo pametjo. Vsakomur je namreč jasno, da so priče, ki naj bi pričale proti Ribičiču (med njimi naj bi bil nekdanji Mačkov pomočnik Albert Svetina), že precej v letih, poleg tega pa sodišče ne bi ničesar izgubilo, če bi jih zaslišalo že zdaj. To bo namreč prej ali slej moralo opraviti in glede na starost prič bi bilo najbolje, da to stori čim prej. Očitno pa so se na ljubljanskem okrožnem sodišču odločili, da bodo storili vse, da Ribičič na koncu ne bi bil obsojen. Tako sodišče pa ne spada v demokratično državo, kar naj bi Slovenija bila, ampak v sistem, ko so sodišča delovala kot podaljšana roka partije.

A. K.

modrosti tedna

“... Kosova komisija sploh ne odkriva in ne preprečuje korupcije. To je naloga organov pregona. Če komisiji kdo prijavi sum korupcije, lahko ta samo prenese prijavo policiji in tožilstvu. Pri tej komisiji gre večinoma za antikorupcijsko birokracijo in blef.”

(Minister Gregor Virant)

•••

“Pri nas ne vsiljuje kulturnega boja vlada, ampak na zadnjih volitvah ter nedavnem referendumu porazene sile. Niso sposobni prenesti poraza in iščejo zanj nerazumne vzroke.”

(Zgodovinar dr. Stane Granda)

Arena priložnosti

Študentje imajo vsako leto ob začetku novega študijskega leta možnost, da se seznajajo z novostmi o najrazličnejših študijskih in obštudijskih dejavnostih ter navežejo stik s prihodnjimi delodajalci. Gre za tradicionalno Študentsko areno v organizaciji Študentske organizacije Univerze v Ljubljani in mladinskega društva Afna. Letos je potekala med 18. in 20. oktobrom v prostorih ljubljanskega Gospodarskega razstavišča. Tridnevno prireditve so tematsko razdelili na naslednje sklope: razstava, izobraževanje, mednarodno sodelovanje, kultura in prosti čas. Letošnja novost so bile arenine Avenije. Tako so se na Aveniji Evrope predstavila predstavništva držav in institutov iz petindvajseterice, ki ponujajo možnost izobraževanja tudi slovenskim študentom. Tu sta bili še Aveniji znanja in ustvarjalnosti. Arena je tokrat poskrbela za pravo mero resnosti in zabave. Zvrstile so se številna

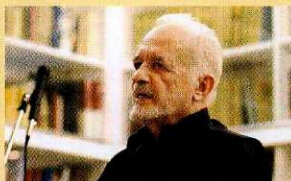

Študentska arena je omogočila študentom, da se na zabaven način seznajajo s koristnimi podatki o študiju in številnih drugih dejavnostih. Na prireditvi je bila navzoča tudi naša revija.

predavanja, okrogle mize in delavnice, katerih cilj je bil na zanimiv in strokoven način predstaviti različne dejavnosti in priložnosti. Dan odprtja je bil namenjen predvsem področjem znanosti in novih tehnologij, odkrivanju veselja in okolju. Drugi dan so bili v ospredju praktični vidiki iskanja informacij in nasvetov pri nadaljnjem študiju in zaposlitvi. Na svoj račun pa so prišli tudi zabave željni, saj so na prireditvi predvajali tudi filme in pripravili razstave, plesne in glasbene nastope. Letos se je na Študentski areni na svojem razstavnem prostoru predstavila tudi naša revija in pri številnih obiskovalcih zbudila precej zanimanja. M. V.

Umrli pesnik Dane Zajc

V 75. letu starosti je za rakom minuli petek umrl znani slovenski pesnik, dramatik in esejist Dane Zajc. Dane Zajc, rojen leta 1929 v Zgornji Javorščici pri Moravčah, je slovensko literaturo zaznamoval že leta 1958 s pesniškim prvencem Požgana trava, ki ga je zaznamoval samonikel in izvirni jezik, temelječ na bogati metaforiki. Zajčev intimizem v petdesetih letih ni nalletel na odobravanje, toda ko je v 60. letih nastopila avantgarda, je bila njegova lirika prepoznana kot sestavni del vrhunske pesniške tradicije. Na svoji pesniški poti se je kmalu obrnil k poeziji absur-

Slovenska javnost bo pogrešala velikega poeta Daneta Zajca.

da in postal njen prvi pa tudi najznačilnejši predstavnik. V njegovih pesmih je pogosto odzvanjalo doživetje vojne, smrti, destrukcije, krutosti, pozneje pa tudi neosmišljena posameznikova in družbena eksistenca. Za simbol človeške ogroženosti so mu pogosto rabile živali. Kasneje se je Zajc posvečal tudi religiozni in ljubezenski liriki.

Veliki slovenski pesnik je veljal za enega osrednjih likov slovenske dramatike, v katero je vpeljal izvirni model poetične drame. Na sporočilni ravni njegove drame tematizirajo napete odnose med ranljivim posameznikom in brezčutnim družbenim aparatom, in kot opozarjajo literarni znanstveniki, nezmožnost pristnega človeškega stika v svetu, zaznamovanem z nasi-

ljem in metafizičnim zlom. Zajčeve pesniške zbirke za otroke se odlikujejo z vedrim, prijaznim odnosom do otroka, medtem ko je njegova esejistika pomembna predvsem zaradi vprašanj, ki jih je postavil o pesniškem jeziku in ritmu. Med njegove pomembnejše pesniške zbirke sodijo Ubijavci kač, Rožengruntar, Kepa pepela, Zarotitve, Krokar, Dol dol, med dramami velja omeniti Potohodca, Voranca, Medejo, Mlado Bredo in Grmače, otroško in mladinsko književnost pa je obogatil z Belo mačico, Živalmi na dvorišču, Abecedarijo, Argonavti in drugimi deli. Dane Zajc je doživel številne prevode v tuje jezike – angleščino, nemščino, švedščino, francoščino, srbsščino, makedonščino. Za svojo ustvarjalnost je prejel številne nagrade: Levstikovo, Grumovo, Jenkovo in Prešernovo. B. K.

Boleči argumenti

Proslava v Portorožu je že mimo, toda pustila je sled, ki razburja naše sosede Italijane in seveda našo levico to stran in onstran meje. Kaj naj bi bilo narobe v govoru predsednika vlade J. Janše? Ali ni govoril državotvorno? Ali ni povedal resnice o pretekli zgodovini in njenem nadaljevanju do danes? Vsak zaveden Slovenec, ki da nekaj na narodno zavest in nacionalno identiteto, lahko tak govor samo pozdravi in je nad njim navdušen, saj je to govor, ki se bistveno razlikuje od standardnih ideoloških hvalnic lažne enobejevske tradicije, ki ni nikoli razburjala sosesčine. Razburjala ni nikogar, ker je jalovo ponavljala le hvalnice, priljubljene pri članih ZZB, opevala mumije protifašizma (kar počenjajo tudi Italijani) in malikovala titoizem.

Toda argumenti, ki so jedro Janševga govora, niso mogli biti preslišani ne s strani črne italijanske levice in ne s strani rdeče italijansko-slovenske levice. Prišlo je do absurde (za zavednega Slovenca nerazumljive) kritike domnevnih nasprotnikov črno-rdeče leve navedbe. Oglasil se je (kar je razumljivo) italijanski minister Fini in Janšev govor označil kot nesprejemljiv absurd. Argument spotike je bila omemba slovenskih ozemelj, ki so bila zasedena s strani Italije po propadu Avstro-Ogrske. Kaj pa

tiki do nas (levosredinski ali desnosredinski, ker ni razlike v odnosih s Slovenci)?

Ko pridejo v Slovenijo italijanski politični veljaki (ne glede na ideološko barvo) na obisk k svoji manjšini, se vedno dotaknejo "izgubljenih italijanskih ozemelj". Neredki argumentirajo to točko z besedami: Istra je Italija. Naši predstavniki pa ne bi smeli niti omenjati slovenskih ozemelj v italijanski lasti? Italijan-

ska manjšina pri nas (številčno vsaj 50-krat manjša od naše v Italiji) je deklarativno bojkotirala oz. se negativno izrekala o praznovanju v Portorožu. Naši zamejci pa (posebno tisti v italijanskih levih strankah) pozdravljajo prihod Italije v Trst. Ali to ni anahronizem?

Ta vprašanja so vroči argumenti, ki povzročajo hudo kri v vrstah domače levice, ker se zaveda, da je do takega stanja prišlo po njeni krivdi. Povojna titoistična politika do zamejstva je bila katastrofalna. Zamorila je narodno zavest in slovensko identiteto zamejcev z internacionalistično ideologijo komunizma, ki nas še danes onesposablja v obrambi slovenstva. Zato je tudi razumljiva kritika skupaj z italijanskimi izpadi proti govoru J. Janše. Naši apologeti komunistične preteklosti se bojijo takih

Primer iz prakse

V začetku tega tedna je bila javnost obveščena, da Kapitalska družba (KAD) zahteva dopolnitev dnevnega reda skupščine družbe Intereuropa. KAD kot nekaj več kot 10-odstotna lastnica predlaga predčasni odpoklic predstavnikov delničarjev, skupščina pa naj iz nadzornega sveta odpokliče Livija Jakomina, Jožeta Leniča in Draga Naber-

kadrovsko pribežališče LDS finančno podpirala nekatere projekte, v katerih so sodelovali pomembni strankarski člani. Ko smo pisali o tem, iz Intereurope nismo prejeli odgovora, član uprave, ki smo ga navajali kot člana hobotnice oziroma zveze, pa tega ni zanikal. Še več, posredno je to celo potrdil. Gre za ljudi iz kroga Marka Pavlihe, nek-

Vlada mora pohiteti z zamenjavo nadzornih svetov v strateško pomembnih družbah.

šnika. Razlogi v skopem sporočilu niso navedeni, nedvomno pa gre za zelo pomembne stvari. Prav o sodelovanju Jožeta Leniča, nekdanjega predsednika KAD in pomembnega člana LDS, pišemo v današnji številki tednika. Zanimivo je, da je prejšnja vladajoča ekipa v nadzorne svete pomembnih podjetij vedno predlagala Leniča. Zdajšnja vlada bi lahko kot zamenjavo za Leniča predlagala Tomaža Toplaka, pa tega ni naredila. Zanimivo je, da smo o t. i. obalni hobotnici, v kateri je tudi ime Livija Jakomina, pisali v prejšnjih številkah tednika. Z zamenjavo v nadzornem svetu Intereurope bo vlada verjetno marsikaj preprečila. Dejstvo je, da je Intereuropa velika gospodarska družba, v ka-

danjega podpredsednika LDS in zdajšnjega poslanca. Kakšni bodo odzivi na zadnje predloge KAD, je v času, ko nastaja ta prispevek, neznan, vendar je očitno, da je tudi do državnih ušes prispelo to, kar se po Kopru že nekaj časa šušlja, to je, da želi Intereuropo prevzeti DHL, hčerinsko podjetje nemške pošte. Zanimivo, da o DHL v pogovoru za današnjo številko tednika govori tudi Aleš Hauc, direktor Pošte Slovenije. Če bi do prevzema Intereurope res prišlo, ne bi bili na slabšem (ali na cesti) samo zaposleni v Intereuropi, ampak tudi zaposleni na Pošti Slovenije, nekdanje slovensko javno podjetje, kot je Pošta Slovenije še pred časom bila, pa bi bilo uničeno. Opozicija z LDS na čelu bi imela nedvomno veliko povedati o tem, da je vlada to prezrla. Nihče pa seveda ne bi več vedel, da se je morebitni, sicer pa zelo verjetni načrt začel udejanjati še pod njenim nadzorom. Zato je poteza KAD, s katero želi, da delničarji 15. novembra letos zamenjajo nekatere člane nadzornega sveta v Intereuropi, ki so ostali iz prejšnjega časa, več kot dobrodošla. Zamenjave je treba narediti na vseh nivojih, in to čim prej, sicer bo v Sloveniji še več revežev in še več bogatašev.

Z Janševim govorom v Portoržu so nezadovoljni tako naši postkomunisti kot italijanski postfašisti.

naj reče naš politik ob slavljenju priložitve manjšega dela Primorske matični domovini, če se ne spomni tudi rojakov večjega dela izgubljene domovine, ki so nesporni del slovenske kulturno-etnične celovitosti, pod tujo oblastjo? Ali bi moral kot v preteklosti opevati le "prijateljske odnose" s sosedi, in to izključno med rdečimi obojestranskimi strankami kot protiutež strohnelemu fašizmu preteklega tisočletja, ne pa proti današnji, aktualni uradni italijanski poli-

tehtnih argumentov, ki dokazujejo njihovo podložno delovanje v odnosu do italijanske levice, ki pa je vedno znala braniti svoje nacionalne interese. Kot v preteklosti je tudi danes skrb "slovenske" levice, posebno v zamejstvu, da bi naša manjšina ostala le folklorna jezikovna zanimivost, razdeljena v laških strankah, ekonomsko podpirana tudi s strani Slovenije, brez lastne politične teže (zavračanje slovenske stranke). Naj se čudimo Finijevim argumentom?

Pavel Ferluga

Vida Kocjan

Dr. Andrej Rahten

Z začetkom pristopnih pogajanj s Turčijo, ki ji je Evropska unija prižgala zeleno luč na zasedanju sveta za splošne zadeve in zunanje odnose 3. oktobra v Luksemburgu, se je znova okrepila razprava o civilizacijskih temeljih Evrope. Če odmislimo v zadnjem času ne tako maloštevilne črno-bele in poenostavljene poglede, večina razpravljavcev priznava, da gre za kompleksno vprašanje, ki je postalo žrtev realpolitičnih preigravanj.

Zavezništvo civilizacij

V tem položaju je vsekakor razveseljivo, da najambicioznejši poskus odgovora na vprašanje, s katerim se soočamo, prihaja prav iz Združenih narodov. To je forum, ki je s svojo globalno vlogo resnično poklican, da pripomore k razpravi o prihodnosti sodelovanja med civilizacijami. Generalni sekretar Kofi Anan je letos poleti posvojil pobudo španskega premiera Joséja Luísa Rodrígueza Zapatera o "zavezništvu civilizacij" in ustanovil posebno skupino modrecev, ki naj bi se prvič sešla že novembra. V njej so številni ugledni politiki, znanstveniki in razumniki, Evropo pa v njej predstavljajo nekdanji francoski zunanji minister Hubert Vedrine, britanska zgodovinarica Karen Armstrong in ruski politolog Vitalij Naumkin.

Verjetno ni naključje, da je pobuda prišla prav iz Španije. Evropska renesansa in razsvetljenstvo temeljita na helenistični dediščini, ki pa jo je Evropi v veliki meri ohranila prav v srednjem veku cvetoča islamska navzočnost na Pirenejskem polotoku. A vsem se to dejstvo ne zdi enako pomembno, kot so na primer križarski pohodi ali turška osvajanja evropskih dežel. Prav na podlagi negativnih zgodovinskih izkušenj so se razvili številni stereotipi in predsodki, ki zaznamujejo tudi aktualne politične razprave.

Kot ugotavljata Kristina Ka-

usch in Isaías Barreñada v oceni pobude za "zavezništvo civilizacij", smo danes tako na Zahodu kot v islamskem svetu pogosto soočeni s poenostavljenimi pogledi na svet, ki hočeš nočeš potrjujejo teze iz Huntingtonovega Trka civilizacij. Posledica je krepitev sovražnih koncepcij med islamskim svetom in Zahodom ter širjenje t. i. ideologije strahu. 11. september in teroristični napadi, pred katerimi ni varen praktično noben košček sveta več, so takšno stanje samo še zaostri.

Ob tem se seveda ne smemo čuditi, da pesimistične ocene spremljajo tudi najnovejšo pobudo Združenih narodov. Ali lahko torej zamisel Zapatera in Anana pripomore k preseganju omenjenih sovražnih koncepcij? V čem se razli-

spreminjanju, Evropa pa je po njegovem mnenju pred pomembno preizkušnjo: ali lahko kot odprta družba zagotovi enakopraven položaj za muslimansko prebivalstvo? Bassam Tibi se zavzema za t. i. evroislam, ki naj bi omogočil združitev dveh na videz nasprotujočih si identitet.

Dodana vrednost pobude Združenih narodov za "zavezništvo civilizacij" je nedvomno v tem, da presega dosedanje regionalne okvire in se problema loteva na globalni ravni. V nekem smislu pa se lahko razvije tudi v sredstvo za vsebinsko reformo Združenih narodov. Dosedanja razprava se je namreč prepogosto omejevala na tematične izračune o številu stalnih in nestalnih članic varnostnega sveta. Samo reforma

V oceni pobude za "zavezništvo civilizacij" smo danes tako na Zahodu kot v islamskem svetu pogosto soočeni s poenostavljenimi pogledi na svet, ki hočeš nočeš potrjujejo teze iz Huntingtonovega Trka civilizacij.

kuje od že obstoječih pobud, kot so na primer dialog civilizacij nekdanjega predsednika Irana Hatamija, evropska sosedska politika ali barcelonski proces? Pobuda je vsekakor priložnost tudi za poglobljeno razpravo v Evropski uniji. Znani poznavalec evropsko-islamskih interkulturnih odnosov Bassam Tibi poudarja, da ne obstaja stalni vzorec islamske in evropske identitete. Oba sta v stalnem prehajanju in

institucij ni dovolj za temeljito preobrazbo najpomembnejšega globalnega foruma. Krepitev medcivilizacijskega dialoga pa je gotovo ena od tistih poti, ki vodijo k preseganju razlik v percepcijah o pomenu in vlogi Združenih narodov v mednarodni skupnosti na začetku 21. stoletja.

(Avtor je predavatelj na Fakulteti za podiplomske državne in evropske študije na Brdu pri Kranju.)

SDS podprla sveženj reform

Izvršilni odbor ta čas najmočnejše slovenske stranke SDS je v celoti podprl sveženj gospodarskih in socialnih reform, prav tako pa predlog uvedbe enotne davčne stopnje, ki je v precejšnji meri vezana na izvedbo teh reform.

Potem ko je odbor za reforme nedavno predstavil javnosti t. i. predlog konceptov ekonomskih in socialnih reform za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, je minuli četrtek reforme podprla največja vladna stranka. Predsednik Slovenske demokratične stranke Janez Janša je ob tem dejal, da podpora pričakuje tako s strani preostalih koalicijskih kot tudi nekaterih opozicijskih strank. "Seveda pa ne računamo na popolno uskladiitev, ker bi bilo to ne le iluzorno, ampak tudi neodgovorno," je dodal premier. Glede morebitne ustanovitve novega ministrstva za razvoj pa je dejal, da je to odvisno predvsem od tega, ali bo ta predlog usklajen v koaliciji.

Reforme naj bi pripomogle k večji ekonomski učinkovitosti, višji zaposlenosti, višji gospodarski rasti, večji socialni varnosti, ipd. V Demokraciji smo omenjeni predlog reform že predstavili, zato na tem mestu nekaj besed namenimo še nekaterim vzrokom za predlagane spremembe in načinu njihove izvedbe.

Sloveniji je v obdobju tranzicije sicer uspelo zmanjšati svoj zaostanek za povprečjem Evropske unije na področju gospodarskega razvoja in je imela med letoma 1993 in 2003 celo najstabilnejšo rast med državami na prehodu (3,8-odstotno). A v zadnjih treh letih se je rast zaradi počasnega prestrukturiranja podjetij in šibke razvojne politike upočasnila, zato je tem področjem v predlaganih reformah namenjene veliko po-

zornosti. Slovensko gospodarstvo izgublja boj z nekaterimi tranzicijskimi državami, ki jim je na področju gospodarskega razvoja uspelo izvesti korenitejšje strukturne reforme. Premalo je pozitivne družbene naravnosti glede konstruktivnosti t. i. lizbonskih ciljev, ki spodbujajo vlaganja v raziskave, razvoj, inovacije, zaposlovanje visoko izobražene delovne sile in prestrukturiranje podjetij v tehnološko na-

prednejše načine proizvodnje. To se kaže med drugim v visokem deležu delovno intenzivne industrije in na splošno v nizki inovativnosti.

Za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva je predvidena korenita sprememba gospodarskega sistema v smeri usklajevanja liberalnega in tržnega gospodarstva z učinkovitostjo, a še vedno socialno državo. Radikalna davčna reforma je pogoj za pre-

cej drugih strukturnih reform, pa tudi preostale reforme bodo izvedene v določenem časovnem sosledju. V SDS so zadovoljni s predlaganim osnutkom reform in vlada jih bo najkasneje v enem mesecu poskušala tudi uzakoniti. V opozicijskih LDS in SD so do reform zadržani, sicer pa bo vlada za njihovo izvedbo potrebovala širše družbeno soglasje, zato jih bo morala javnosti predstaviti zelo transparentno. **P. A.**

Bodo reforme, ki jih je prejšnji teden potrdil izvršilni odbor SDS, Slovenijo popeljale med razvitejše evropske države?

Spomin na odhod jugoslovanske vojske

Štirinajsta obletnica odhoda zadnjega vojaka JLA iz Slovenije, ki je simbolno sklenil osamosvojitveno vojno, je bila priložnost za odkritje spomenika v Krakovskem gozdu v okolici Krškega.

Sobotno odkritje spomenika je bilo povezano s slovesnostjo, ki sta jo pripravila Zveza vojnih veteranov Slovenije in Pokrajinski odbor Zveze veteranov vojne za Slovenijo Posavje v sodelovanju z novomeško vojašnico. S postavitvijo spomenika se je uresničila želja Posavcev, da imajo spominsko znamenje na vseh območjih tedanjih bitk v regiji.

Slovesnosti se je udeležil tudi predsednik slovenske vlade in v času dogodkov obrambni minister Janez Janša in bil slavnostni govornik na prireditvi.

Kot je spomnil Janša, Krakovski gozd predstavlja spomin na dva pomembna dogodka. Ne gre namreč le za odhod jugoslovanske vojske iz Slovenije, ampak tudi za konec ene najpomembnejših bitk osamosvojitvene vojne, ki je pomenila poraz in zajetje prak-

tično vseh pripadnikov oklepne kolone lahke protiletalske baterije Jugoslovanske armade, ki je v prvih urah po razglasitvi samostojnosti vdrla na naše ozemlje. Na simbolni ravni sta usoda te kolone in pripravljenost Slovencev na odpor zaznamovala celoten potek vojne.

Simbolično je to "pomenilo, da je velika bojna moč JA na slovenskem ozemlju praktično skrhana. Takrat je bi-

lo prvič v zraku moč čutiti vonj po zmagi," je dejal premier. Ščasoma, je prepričan Janša, se Slovenci bolj zavedamo pomena tedanjih dogodkov, ki sodijo v "tisti zgoščen čas v slovenski zgodovini, ki po vseh kriterijih lahko sodi v vrednostno središče slovenskega naroda" in do katerih bodo tudi prihodnje generacije lahko gojile pozitiven odnos brez balasta starih ideoloških delitev.

Danes po besedah predsednika vlade Slovenija uživa sadove tedanjega poguma, ki ga povsod priznavajo. Tega so se zavedali tudi v ameriškem senatu ob ratificiranju vstopa naše države v zvezo NATO, saj je Slovenija kot prva v regiji porazila Miloševića in dokazala sposobnost deliti odgovornost tudi za širšo varnost. Janša je nato poudaril, da smo z vstopom v NATO in Evropsko unijo prvič v zgodovini zavarovali svojo prihodnost, zaradi česar se nam na obzoru ponujata večja gospodarska in družbena stabilnost, ki omogočata večji razvoj. Sedanja vlada je pripravljena uresničiti izzive in priložnosti, ki se nam na ta način ponujajo.

Premier se je spomnil tudi vojaških in civilnih žrtev, ki jih je terjala vojna leta 1991, čeprav je šlo za enega najmanj krvavih spopadov na slovenskih tleh glede na obseg uporabljenega orožja. Zahvala osrednjega govornika je bila namenjena tudi organizatorjem slovesnosti. Pri tem je poudaril željo, da bi se tudi v drugih slovenskih pokrajinah s podobnimi znamenji spominjali in posnemali pogumne korake tedanjih borcev za samostojno Slovenijo. **M. V.**

Premier Janez Janša je spomnil na skupno vrednostno jedro slovenskega naroda, ki ga predstavlja osamosvojitveni boj.

Umetno nezadovoljstvo?

Potem ko je LDS na nedavnem kongresu izvolila novega predsednika, čaka podobno opravilo tudi NSi, ki bo 19. novembra imela svoj volilni kongres. Kljub ugibanjem pa je že zdaj jasno, da menjava na vrhu stranke ni tako verjetna, saj je NSi članica vladne koalicije in je v primerjavi s prejšnjimi državnoborskimi volitvami pridobila eno poslansko mesto. Poleg tega ima kot vladna stranka velik vpliv. Toda znotraj NSi obstajajo dve ali celo tri manjše skupine, ki menijo, da so spremembe na vrhu nujne, če želi stranka na naslednjih volitvah doseči boljši izid. Glede na omenjeno dejstvo je mogoče pričakovati, da se bo bitka znotraj stranke stopnjevala vse do kongresa – tedaj bo tudi znano, ali bo Andrej Bajuk še naprej vodil stranko ali pa se bo NSi po zgledu LDS in SD odločila za človeka, ki bo stranko vodil iz Bruslja.

Peterle kot antipod

Znane so kritike evropskega poslanca in predsednika sveta NSi Lojzeta Peterleta na račun Bajukovega vodenja stranke pa tudi pričakovanja nekaterih krogov NSi, da bi stranka z izvolitvijo Peterleta za predsednika lahko postala prepoznavnejša, zaradi česar bi bila uspešna tudi na državnoborskih volitvah. Dokaz za to naj bi bil izid na evropskih volitvah, ko je zmaga lista NSi z nosilcem Peterletom. Takšno razmišljanje je seveda precej naivno, saj je bil na evropskih volitvah nosilec liste SDS Miha Brejč, ki ni tako privlačen za volivce kot Janez Janša, poleg tega pa bi Peterle z vnovično vrnitvijo v notranjo politiko začel izgubljeni priljubljenosti. Nekateri so tako začeli nasedati tranzicijski levici, ki Bajuku vseskozi očita, da je preveč poslušen Janši (s tem seveda želijo povzročiti razdor med Bajukom in Janšo oziroma med SDS in NSi, ki sta nosilki sprememb), zaradi česar naj bi bila NSi v sedanjih vladni koaliciji v preveč podrejenem položaju. Drugi Bajuku očitajo, da zaradi dela na finančnem ministrstvu zanemara stranko, omenjeni očitki pa so zelo podobni kritikam na račun prvaka (ZL)SD Boruta Pahorja v času, ko je bil še predsednik državnega zbora. Zanimivo je, da je eden od pobudnikov sprememb v strankinem vrhu tudi strankarski podmladek Mlada Slovenija. Toda prav Peterle je bil tisti, ki je po zadnji seji sveta NSi dejal, da je prišel čas za spremembe na vrhu stranke.

Kot kaže, se Lojze Peterle ne bo spustil v tekmo za predsedniški stolček z Andrejem Bajukom. Bo to morda storila njegova kolegica Ljudmila Novak?

Med kandidati tudi Pogorevc?

Čeprav je Peterle, ki je po virih iz NSi precej ambiciozen, glavni pobudnik kritik na račun vodstva NSi, pa je v zadnjem času mogoče slišati namige, da ima Peterle vendarle premalo motivacije, da bi kandidiral za predsednika NSi, saj ima v stranki precej nasprotnikov še iz časa, ko je vodil SKD. Kolumnist Marko Crnkovič ga je v minulem tednu ironično označil za potencialnega predsednika LDS: "Podobno bi lahko LDS-ovci rekrutirali tudi Lojzeta Peterleta. Pri njem je malo dolgo trajalo, a slednjič se je le razvil v verodostojnega, žlahtno konservativnega in vrhunsko zmernega politika, ki bi ga morala znati ceniti katerakoli stranka bolj od njegove NSi." Crnkovič je z omembo "žlahtne konservativnosti" (nehote?) dregnil v Peterletovo preteklost, ki jo je v zadnjem času podrobneje "obdeloval" dr. Boštjan M. Turk. Domnevno naj bi bili prav Turkovi članki pripomogli k temu, da se je Peterle neuradno odpovedal kandidaturi za predsednika NSi (po drugih podatkih naj bi se bolj vnel za kandidacijo za predsednika države jeseni 2007), zaradi česar naj bi Bajukovi kritiki h kandidaturi začeli nagovarjati Peterletovo poslansko in strankarsko kolegico Ljudmilo Novak, ki pa po mnenju poznavalcev nima veliko možnosti za izvolitev. V zadnjem času se jih je med imeni kandidatov pojavilo še nekaj, med njimi ime Marka Pogorevca, ki pa je zavrnil namige o kandidaturi za predsednika NSi.

Poslanska skupina kot zaveznik

Kljub nekoliko zaostrenim razmeram v stranki se zdi, da čas za zamenjavo na vrhu stranke še ni napočil, saj bi morebitna menjava usmeritve lahko celo ogrozila obstoj sedanje vladne koalicije. O dogajanju v NSi pa zgovorno molčijo cerkveni krogi; verjetno je k temu pripomoglo dejstvo, da so se leta 2000 v proces združevanja SLS in SKD prek t. i. Državlanskega foruma vključili tudi nekateri duhovniki, ki pa so se nato opekli, saj je komaj združena SLS+SKD zaradi težnje po "žlahtni konservativnosti" tako rekoč razpadla, iz nje je izšla NSi. Za zdaj ostaja glavni Bajukov zaveznik poslanska skupina NSi. Že večkrat doslej se je izkazalo, da je poslanska skupina lahko zelo pomemben zaveznik – na kongresu DeSUS na primer je poslanska skupina DeSUS izrecno podprla Karla Erjavca, če pa bi bil izvoljen dr. Anton Bebler, je stranki grozil celo razpad ali izstop poslanske skupine iz nje. Iz tega razloga spremembe na vrhu NSi vsaj ta čas niso najverjetnejše, morebitni izzivalci sedanjega predsednika Bajuka pa bodo znani šele tik pred kongresom, ko se bo iztekel rok za vlaganje kandidatur.

Gašper Blažič

Čeprav je Peterle, ki je po podatkih virov iz NSi precej ambiciozen, glavni pobudnik kritik na račun vodstva NSi, pa je v zadnjem času mogoče slišati namige, da ima Peterle vendarle premalo motivacije, da bi kandidiral za predsednika NSi, saj ima v stranki precej nasprotnikov še iz časa, ko je vodil SKD.

Drnovškovo prebujenje

Od izvolitve Janeza Drnovška za predsednika države bodo kmalu minila tri leta, kar je že dovolj dolgo obdobje, da je mogoče njegovo delo primerjati z delom njegovega predhodnika Milana Kučana. Razlike so precej očitne.

Slovenija je imela v svoji 13-letni zgodovini dva predsednika države. Od leta 1992 do konca leta 2002 je to mesto zasedal Milan Kučan, nasledil pa ga je Janez Drnovšek. Čeprav imata Kučan in Drnovšek podobno politično preteklost, oba sta namreč zasedala visoke funkcije v nekdanjem sistemu, se njun slog delovanja precej razlikuje.

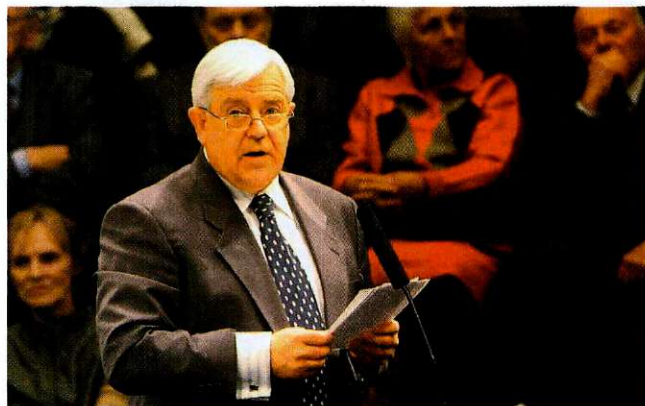
Nastopanje v javnosti

Če si po posameznih sklopih pogledamo razlike med njunim delovanjem, je precej evidentno, da je Ku-

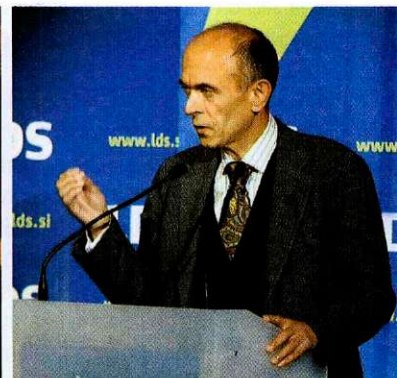
čan veliko stavil na pristen stik z volivci, zaradi česar se je udeležil praktično vsake malo večje slovesnosti. Tudi zaradi tega so mu mnogi očitali, da se udeleži vsake pasje procesije. Tako ga je bilo mogoče velikokrat videti pri vzponih na Triglav, najrazličnejših dobrotah, odpiranju trgovin in podobno. Drnovšek je bil do tega do nedavnega še zelo zadržan –

svoje pojavljanje v javnosti je večino ma skrčil na najnujnejše in najpomembnejše zadeve, državljani pa smo ga največkrat videli le takrat, ko je dal intervju za katerega od slovenskih medijev. Tudi zaradi tega si je s strani levice nakopal očitek, da se obnaša tako, kot da sploh ne obstaja in kot da Slovenija sploh ne bi imela predsednika. Kaj je razlog za njegovo ne prav po-

gosto pojavljanje in oglašanje v javnosti, Drnovšek ni nikoli pojasnil, mogoče pa je sklepati, da slednje izvira predvsem iz njegove bolj zadržane in umirjene narave, kar se je v veliki meri kazalo že takrat, ko je bil še predsednik vlade. Tudi takrat v javnosti ni nastopal prav pogosto. Oglasil se je samo takrat, kadar so se strasti v politiki tako razvnele, da jih je bilo treba pomiriti.

Kučan je ves čas svojega mandata poskušal dajati vtis nadstrankarskega predsednika, dejansko pa je bil močno vpet v dnevno politiko.

Na presenečenje vseh se je Drnovšek pojavil na nedavnem kongresu LDS in nakazal, da se bo od zdaj večkrat pojavljal v javnosti.

Vmešavanje v aktualne politične dogodke

Naslednja pomembna točka, ki kaže precejšnjo razliko med Kučanom in Drnovškom, je njuno poseganje v aktualno politično dogajanje. Če se Drnovšek do zdaj o tem večinoma ni izrekal, je Kučan to počel veliko pogosteje in z veliko večjim ideološkim predznakom. Tako je vedno, kadar so se stvari v državi politično zaostrele, nastopil v javnosti in obsodil določeno ravnanje. Ost njegove kritike je bila največkrat uperjena v opozicijo, ki po njegovem prepričanju ni bila konstruktivna, bila je prepirljiva in je delala preveč težav v državi. Največji poseg v aktualno politično dogajanje si je privoščil leta 1994, ko je na okrogli mizi v Novi Gorici dva meseca pred znamenito Depalo vasjo dejal: "Mislim, da slovenska politika žal ne zna deliti na dobre in zle, na dobro in slabo, ampak zna deliti samo na naše in nenaše, in v tem vidim slab obet za našo skupno prihodnost. Domovinsko pravico je v tem kontekstu dobilo, ali če sem bolj natančen, dobiva načelo kdor ni z nami, je proti nam, še bolj določno – kdor ni z mano, je proti nam. Je torej sovražnik in za premagovanje sovražnika so dovoljena vsa sredstva. Ne smo tista, ki jih pozna demokracija, torej argumenti, protiargumenti, ampak vse tisto, kar z demokracijo nima nobene zveze. To je najprej diskvalifikacija in potem likvidacija, če je potrebno, tudi fizična." Izjavo, ki

Ničkaj skromni Kučan

Čeprav je Milan Kučan v času, ko je bil predsednik države, v javnosti dajal vtis skromnega človeka, ki se vozi v golfu, je zdaj, ko ni več toliko na očeh javnosti in se mu zunanja podoba ne zdi več toliko pomembna, pokazal pravi obraz. Po podatkih, ki smo jih dobili v njegovi pisarni, Kučan zdaj, odkar je nekdanji predsednik, precej potuje. Tako je samo lani v tujino potoval sedemnajstkrat, letos že dvanajstkrat, za vsa potovanja pa je porabil nekaj manj kot 5 milijonov tolarjev. Izmed zanimivejših je bilo potovanje v Arkansas v ZDA, kjer se je novembra lani udeležil odprtja knjižnice Billa Clintona. Slovesnost je trajala en dan, Kučan pa je bil tam pet dni. Očitno je dogodek izkoristil za turistični ogled ZDA. Na stroške davkoplačevalcev seveda.

bi jo lahko kdo razumel tudi kot Kučanovo navodilo svojim ideološkim zaveznikom, kakšen način delovanja je dovoljen (mnogi so jo razumeli predvsem kot napoved dogodkov v Depali vasi), dejansko pa je bila verjetno namenjena pomladnikom, so v naslednjih letih nekateri posamezniki z leve in mediji uporabili predvsem kot orožje za diskvalifikacijo Janeza Janše. Tako so nekateri z bujnejšo domišljijo že takrat razvili s teorijo, da Janez Janša pripravlja državni udar, to pa so nato ponovili vsakokrat, ko je bilo treba udariti po Janši.

Ideološka pristranost

Tudi zaradi takšnih in podobnih izjav Kučan v delu slovenske javnosti (predvsem pomladnem) nikoli ni uži-

val posebnega ugleda. Čeprav je bilo med njegovimi volivci tudi veliko takih, ki so tradicionalno volili pomladne stranke, ga predvsem bolj izobraženi pomladni del javnosti ni videl kot predsednika vseh Slovencev. Videli so ga predvsem kot predsednika, ki zastopa del kontinuiteti naklonjene javnosti. In tako se je Kučan tudi dejansko obnašal. Državna odlikovanja je z redkimi izjemami podeljeval kontinuiteti naklonjenim posameznikom in skupinam, se praviloma udeleževal le proslav in srečanj, ki so bila v skladu z njegovo postkomunistično razlago zgodovine, v svojih govorih pa je večinoma kritiziral opozicijo in podpiral vladajoče stranke. Leta 2002 je predsednik države Janez Drnovšek, vsaj kar se tiče ideoloških potez, ubral bistveno drugačno taktiko. Tako je že pri prvem odlikovanju oseb za posebne zasluge najvišje državno odlikovanje zlati

častni znak svobode podelil s strani Kučana dolgo zapostavljenemu pisatelju Dragu Jančarju. Njemu so sledili še drugi posamezniki in skupine, ki jih je Kučan v času svojega mandata zaradi lastnih ideoloških predpostavk dolga leta ignoriral: dr. Jože Bernik, Kranjska slovenska katoliška jednota in Slovenska matica.

Povsem drugačno pot je Drnovšek ubral tudi pri komentiranju aktualnih političnih dogodkov, saj se v svojih nastopih do zdaj praviloma ni nikoli postavljaj na eno ali drugo stran. Tako je za vladno Janeza Janše poleg konstruktivne kritike vedno našel tudi pohvalo, ob nedavnem referendumu o RTV pa se ni postavil ne na vladno ne na opozicijsko stran.

Konec skrivanja v ozadju

Če torej Drnovšek v primerjavi s Kučanom vodi bistveno bolj uravnoteženo in ideološko manj obremenjeno politiko, je ta čas njegova največja hiba verjetno ta, da se, kot smo ugotovili na začetku, v javnosti ne pojavlja pogosto. Slednjega se je očitno zavedel tudi Drnovšek sam (k temu so ga najverjetneje spodbudile tudi nekatere kritike, ki so v zvezi s tem letele na njegov račun), zato je, kot kaže, sklenil to spremeniti. Tako je v zadnjem času v javnosti začel nastopati nekoliko pogosteje. Začelo se je z njegovim nastopom pred referendumom o RTV, na katerem se je opredelil do novega zakona o RTV. Če so nekateri pričakovali, da bo podprl njegove predlagatelje, ki izhajajo iz stranke, ki jo je nekoč vodil, Drnovšek v svoji izjavi ni pritrdil niti predlagateljem referenduma, da »

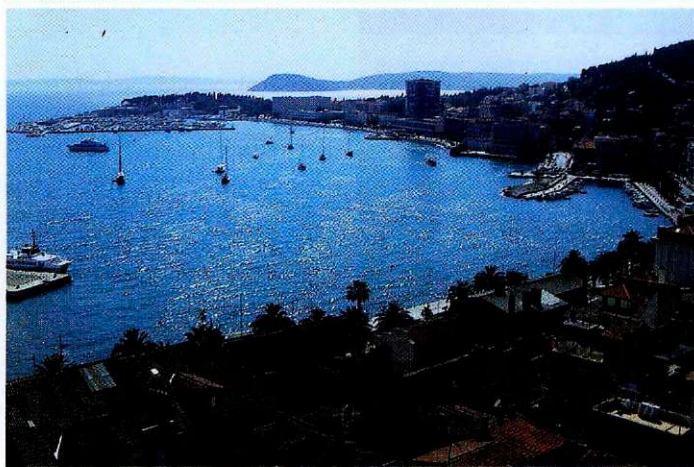
Drnovšek je ubral drugačno pot kot njegov predhodnik; v svojih nastopih in ravnanju deluje veliko bolj uravnoteženo in nepristransko.

Kučan je veliko dal na to, da se je na vsakem koraku prikazoval kot "ljudski" predsednik. Drnovšek je v zadnjem času očitno spoznal, da mu slednje ne more škoditi.

Pogovori o prihodnosti Slovenije so tudi eden od načinov, s katerimi želi Drnovšek utišati kritike, da se premalo pojavlja v javnosti.

Izjavi o arbitraži kot rešitvi mejnih vprašanj s Hrvaško in Kosovo kot neodvisni državi, s katerima je Drnovšek znova opozoril nase, se mu nista najbolj posrečili

» je zakon slab, niti njegovim zagovornikom, ki so trdili, da je dober, in tako ohranil nadstrankarsko predsedniško držo. Dejal je le, da je to, ali je zakon dober ali slab, odvisno od tega, kako se bo uporabljal. "Bistveno je, kakšni so ljudje na televiziji in ali se bodo pustili manipulirati. Sam ostajam optimist, saj menim, da je ob vseh razpravah o novem zakonu med državljani zavest, da potrebujemo samostojen, svoboden medij. Zato si bo težko kdo privoščil, da bi manipuliral z osrednjo nacionalno televizijo," je takrat dejal.

Drugi odmevnejši Drnovškov nastop v javnosti smo dočakali pred kratkim, ko se je nenapovedano pojavil na kongresu LDS. Njegov nastop je bilo toliko večje presenečenje zato, ker se, odkar je postal predsednik države, ni udeleževal kongresov svoje nekdanje stranke. Mnenja o tem, kaj je pomenil njegov prihod na kongres, so deljena; nekateri pravijo, da je želel podpreti svojega kandidata Iva Vajgla, drugi pa, da je želel samo pomagati svoji nekdanji stranki, ki se je znašla v krizi. Drnovšek sam pa je dejal, da njegov

prihod ne pomeni vmešavanja v strankarsko politiko. "Najbrž je kdo presečen, da sem sprejel vabilo in obiskal kongres. Zlasti zato, ker sem v vsem času, odkar sem predsednik države, pazil, da nisem na noben način posegal v strankarsko politiko, ker je to v skladu z našim sistemom. Vendar je LDS stranka, ki sem jo enajst let vodil kot predsednik. LDS je stranka, ki me je kandidirala na predsedniških volitvah. Zato se mi je zdelo prav, da v trenutku, ko po oceni mnogih izmed vas stranka preživlja določeno krizo, preživlja morda težke trenutke in ko išče svojo pot in svojo usmeritev za naprej, da v tem trenutku kot nekdanji predsednik in tudi vaš kandidat na predsedniških volitvah pridem in spregovorim nekaj besed."

Neposrečeni izjavi

Da prihod na kongres LDS ni bil naključen in da si Drnovšek v resnici želi pogostejšega nastopanja v javnosti, se je dokončno potrdilo v tednu po kongresu, ko je Drnovšek z dvema izjavama na tiskovnih konferencah po-

vzročil precej razburjenja. Tako je domačo javnost razburila njegova izjava, da bi bila mednarodna arbitraža najprimernejši mehanizem za razrešitev odprtih slovensko-hrvaških mejnih vprašanj in da pogajanj o meji ne bi bilo modro vezati na pogajanja o članstvu Hrvaške v Evropski uniji, saj bi lahko to po njegovem mnenju vodilo do dolgoročnega poslabšanja odnosov med Zagrebom in Ljubljano. Čeprav izjava na pogajanja med Slovenijo in Hrvaško ne bo imela nobenega vpliva, saj gre le za Drnovškovo osebno mnenje in ne uradno stališče slovenske vlade, kar je izjavil tudi predsednik vlade Janez Janša, nekateri Drnovšku očitajo, da s takšnimi izjavami daje vtis, kot da slovenska politika v svojih stališčih do Hrvaške ni enotna, hkrati pa daje Hrvaški napačne signale o tem, kako naj s Slovenijo rešuje odprta vprašanja.

Še več ogorčenja, le da je tokrat prišlo iz Srbije, je povzročila Drnovškova izjava, ki jo je izrekel na isti tiskovni konferenci. Na njej je, ko je pojasnjeval svoje poglede na prihodnji status Kosova, dejal, bi bila realna možnost za prihodnji status te nekdanje jugoslovanske avtonomne pokrajine samostojnost, kolikor bi bili seveda za to izpolnjeni vsi potrebni pogoji. Že naslednji dan se je na to ostro odzvala Srbija in najprej zunanjemu ministru Dimitriju Ruplu odpovedala za 2. november napovedani Drnovškov obisk v Srbiji in Črni gori, nato pa na našo vlado naslovila še posebno protestno noto. Kot je v noti zapisal uradni Beograd, Srbija pod nobenim pogojem ne more in ne bo privoliti v razglasitev neodvisne države Kosovo, zato po njihovem

mnenju takšne Drnovškove izjave mečejo nepotrebno senco na tradicionalna prijateljska čustva med narodi Srbije in Črne gore ter Slovenije.

Kakor koli že, zdi se, da se želi predsednik države Janez Drnovšek pogostejše pojavljati v javnosti in s tem utišati očitke, da ga kot predsednika države skorajda ni opaziti. Predsednik sicer ni začel najbolje, je pa kljub vsemu na dobri poti, da (če bo seveda s tem nadaljeval) Kučana porazi v še edinem elementu, v katerem je bil slednji boljši od njega – to je spogledovanju z volivci in javnostjo. **Aleš Kocjan**

ANKETA

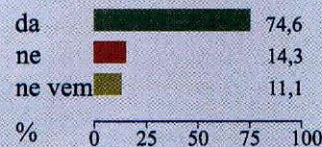
Ali podpirate reforme vladnega odbora za reforme?

- a) da
- b) ne
- c) ne vem

Odgovorite na www.demokracija.si

Rezultati preteklega tedna

Bo Jelko Kacin razbil LDS?

Glasovalo: 370

DEMOKRACIJA

www.radiodur.si

Nismo največji, nismo najboljši, nismo najlepši
in nismo najbolj trapasti.

01 / 520 5000

Bliže dogovoru o vojnih zakonih

Minuli petek se je odvilo še eno poglavje v pogovorih predstavnikov poslanskih skupin in vlade, ki skušajo doseči dogovor o t. i. vojnih zakonih.

Čeprav so pogovori tudi tokrat potekali za zaprtimi vrati, se vendarle kažejo premiki, ko je beseda tekla o zakonu o žrtvah vojnega nasilja. Navzoči so pri tem dosegli tudi "idejno rešitev". Osrednje vprašanje na pogovorih je bilo, ali naj se tistim, ki so med vojno sodelovali z okupatorjem, prizna status žrtev vojnega nasilja. Temu najbolj nasprotujejo v opoziciji in v DeSUS.

Po besedah predsednika DZ Franceta Cukjatija pa so le dosegli poenotenje v stališču, "da morajo biti tisti, ki so resnično sodelovali prostovoljno in dejavno z okupatorjem, izločeni iz kategorije pravic in ugodnosti po zakonu". Naslednji korak bo zdaj, kdo in kako bo definiral kolaboracijo, ker do enoznačne formulacije na petkovem sestanku niso prišli. Kot je pojasnil Cukjati, je prevladalo mnenje, da dosedanja formulacija s svojo nejasnostjo pušča preveč prostora tistim, ki naj bi o statusu kolaboranta odločali.

Predsednik DZ je zaradi občutljivosti tem sestanek vseeno ocenil kot korak naprej.

V opoziciji in DeSUS od vlade pričakujejo, da bo pripravila novo besedilo zakona, Franc Žnidaršič (DeSUS) pa je med odprta vpraša-

nja uvrstil tudi morebitna nova finančna bremena. Do naslednjega sestanka, ki naj bi bil novembra, bodo po Cukjatijevih napovedih na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve pripravili besedilo, ki bo ustrezalo vsebini petkovih pogovorov.

Pozitivno o proračunu

Prejšnji delovni teden so v posameznih parlamentarnih odborih DZ obravnavali tudi proračuna za leti 2006 in 2007 in ju večinoma sprejeli brez dopolnil ali pripomb.

Predvideni prihodki v letu 2006 naj bi tako znašali 1.756,4 milijarde tolarjev, odhodki pa 1.857,9 milijarde tolarjev. V letu 2007 je predvidenih 1.861,1 milijarde tolarjev prihodkov in 1.954,2 milijarde tolarjev odhodkov. Prihodnje leto naj bi bil proračunski primanjkljaj v višini 1,4 odstotka BDP, v letu 2007 pa naj bi se znižal na 1,2 odstotka BDP. Predvideni prihodki so izračunani na podlagi predvidenih sprememb davčne zakonodaje. Predloga proračunov pa vendarle nista zadovoljila vseh. Opozicija je bila glasna na odboru za promet, saj naj bi proračun namenil premalo sredstev graditvi avtocest, projektom na tretji razvojni osi in železnicam. Minister za delo, družino in socialne zadeve Janez Drobnič je na matičnem odboru zavrnil očitke o zmanjšanju socialne varnosti. Matej Lahovnik (LDS) pa je na odboru za finance in monetarno politiko, ki je sprejel tri dopolnila k proračunu, koaliciji oči-

tal, da "gre kot valjar čez vse konstruktivne predloge opozicije". Lahovnik se namreč ni strinjal z zavrnitvijo 270 predlaganih dopolnil. Kritični so bili tudi na vrhovnem sodišču in v sodnem svetu, ki sta odbor za notranjo politiko opozorila, da proračunska sredstva ne bodo zagotovila odprave sodnih zaostankov.

Kritike komisije za narodni skupnosti, po mnenju katere bi v naslednjih dveh letih zmanjkalo skoraj 400 milijonov za prenovo osnovne šole z italijanščino kot učnim jezikom v Piranu in telovadnice dvojezične OŠ v Lendavi, je odbor za kulturo, šolstvo in šport upošteval in predlog proračuna dopolnil tako, da bodo na voljo tudi sredstva za omenjena objekta.

Največ prahu pa je dvignila razprava na komisiji za nadzor proračuna. Njen predsednik Milan M. Cvikel (LDS) je predlagal umik predloga proračuna za leto 2007, saj še ni na voljo potrebnih zakonskih aktov za njegovo uresničevanje. Po Cviklu naj bi vlada z vložitvijo predloga proračuna, ki nima za sabo potrebnih zakonov za njegovo izvajanje (minister Bajuk je omenil spremembo zakona o davku na dodano vrednost v letu 2007), kršila zakon.

Vlada predvideva postopno zniževanje davka na izplačane plače in njegovo odpravo v letu 2009, kar bo povzročilo izpad proračunskih prihodkov v naslednjih dveh letih. Usoda novele zakona o DDV pa bo odvisna predvsem od sprejetja prihodnje finančne perspektive EU.

Ena ali dve komisiji?

Živahno je bilo tudi v zvezi z ustanovitvijo preiskovalne komisije za ugotavljanje odgovornosti posameznikov pri domnevnem oškodovanju družbenega premoženja v zadevi Mercator. Predlog LDS o osnovanju take komisije so dopolnili poslanci iz koalicijskih strank s predlogom o ustanovitvi komisije, ki se ne bi ukvarjala le z eno zadevo, ampak z vsemi dosedanjimi sumljivimi prodajami deležev Kapitalske družbe (KAD) in Slovenske odškodninske družbe (SOD). Po besedah Matjaža Tanka (SDS) je namreč nujno, da morebitna komisija poleg Mercatorja obravnava vse dosedanje prodaje deležev KAD in SOD, pri katerih obstaja sum netransparentne in negospodarne prodaje.

LDS je pred tem napovedala, da bo predlagala ustanovitev komisije za ugotovitev politične odgovornosti premierja, ministra za gospodarstvo in državne sekretarke na gospodarskem ministrstvu. Predlog koalicije je Miran Potrč (SD) označil za "grobo zlorabo parlamentarne večine" in obljubil podporo pobudi LDS, ki poleg podpisov svojih 23 poslancev potrebuje še vsaj sedem podpisov za vložitev zahteve za ustanovitev preiskovalne komisije. LDS pa je predlog koalicije označila za absurd, farso in zlorabo, saj naj bi bilo predlaganje tovrstnih komisij nekakšen privilegij opozicije. V SDS morebitni vzporedni preiskovalni komisiji ne bodo nasprotovali, čeprav ne gre za najracionalnejšo potezo, je pojasnil Tanko.

Mitja Volčanšek

Za izginotje spisov o imenovanju ravnateljev, ki so se po nekaj dneh čudežno našli, so bili krivi neurejeni arhivi, morda pa je šlo tudi za nezakonitosti.

To so na kratko ugotovitve posebne komisije, ki je skušala ugotoviti razloge za izginjanje arhivskega gradiva, povezanega s potrjevanjem imenovanj ravnateljev nekaterih osnovnih šol, in pri tem naletela na domala kaotično stanje arhivov Ministrstva RS za šolstvo in šport (MŠŠ), posebej v dislociranih enotah. V prejšnji številki Demokracije smo na kratko predstavili zadevo, ki verjetno ne bo dobi-

Gabrovi okostnjaki

la pravega epiloga. V tej številki pa se podrobneje ukvarjamo z nepravilnostmi, ki naj bi jim botroval nekdanji šolski minister Slavko Gaber.

Obtožbe privedle do preiskave

Naj na kratko obnovimo, kako je sploh prišlo do ustanovitve komisije in kakšni so bili razlogi zanj. Ob čedalje številnejših očitkih parlamentarne opozicije (najglasnejši je bil prejšnji šolski minister in poslanec LDS Slavko Gaber) in nekaterih predstavnikov strokovne javnosti, da gre pri (ne)imenovanjih ravnateljev nekaterih osnovnih šol s strani ministra Milana Zvera (primera OŠ Majde Vrhovnik iz Ljubljane in OŠ Beltinci) za politično kadrovanje, so se sredi junija v ministrovem kabinetu odločili za vpogled v nekatere spise. Šlo je za spise o petih ravnateljih, za katere je prav Gaber dal negativno mnenje, in za primer OŠ Beltinci, kjer je imenovanje ravnateljice zavrnil minister Milan Zver.

A sledilo je neprijetno presenečenje – spisov ni bilo. O tem je Zver 15. julija seznanil javnost. Le nekaj

dni pozneje, 19. julija, pa so izginule spise presenetljivo našli na direktoratu za osnovno šolstvo. Interpretacije o dogodkih so bile zelo različne. Po eni naj bi šlo za neprijetno naključje, eni so trdili, da Zver ustvarja lažne afeze, po mnenju nekaterih pa so Gabru lojalni kadri na MŠŠ poskušali diskreditirati novega ministra. Zaradi odmevnosti zadeve in po sklepu matičnega parlamentarnega odbora so na MŠŠ ustanovili komisijo, ki naj bi preiskala okoliščine izginotja arhivskega gradiva.

Kaos v arhivih

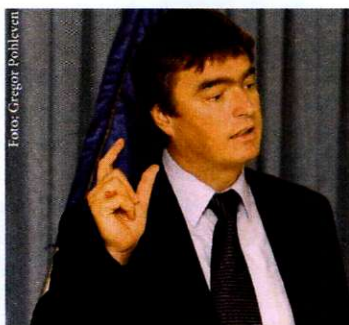
Osemnajstega septembra je minister Zver novinarjem predstavil ugo-

totivte komisije. Tako se je "arhivska" afera, ki je poleti poživila notranjepolično prizorišče, vrnila na naslovnice časopisov, le da bi se moral tokrat Gaber namesto frontalnih napadov na svojega naslednika braniti in marsikaj pojasniti. Komisija pod vodstvom Tomaža Rozmana je namreč odkrila vrsto nepravilnosti in malomarnega ravnanja, ki večinoma izhajajo iz časa, ko je šolski resor vodil Gaber.

Iz poročila komisije izhaja, da se minister Zver o arhivih ni sprenevedal, saj je dobil s strani odgovornih na sektorju za osnovno šolstvo pisno potrdilo, da manjka pet arhivov. Preiskava je ugotovila, da je bilo upravljanje in poslovanje na sektor-

ju za osnovno šolstvo in v glavni pisarni MŠŠ ter inšpektoratu za šolstvo in šport kljub internim aktom, ki so urejali poslovanje in hrambo gradiva, v nasprotju z veljavnimi predpisi. Komunikacija znotraj MŠŠ je bila prav tako pomanjkljiva, saj je bil minister Zver s strani iste osebe na sektorju za osnovno šolstvo trikrat različno obveščen o dejanskem stanju ter o podatkih o izdanih nesoglasjih.

Pri tem ostaja odprto vprašanje, ali je šlo v teh primerih za zlonamernost ali samo za malomarnost. Vendar se ob pogledu na prostore, kjer se arhivsko gradivo hrani, pravzaprav ne smemo čuditi, da je do takšnih zadev sploh prišlo. Nezanemarljivo krivdo za sta-

Minister Milan Zver je javnosti predstavil končne ugotovitve komisije, ki se je lotila analize stanja arhivov ter razlogov za izginotje dela gradiva.

Pravi vzrok za izbruh afeze bi utegnil biti odgovor na ministrovi negativni mnenji v primerih ravnateljev na OŠ Beltinci in OŠ Majde Vrhovnik.

Na ministrstvu se bodo morali spopasti tudi s sestavo Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, ki ni v skladu z veljavno zakonodajo.

nje arhivov, ki ga sedanje vodstvo poskuša po najboljših močeh popraviti, nedvomno nosi prejšnji minister.

Uhajanje informacij

A zadeva se ne konča pri kršitvah določil hrambe gradiva. Pri posredovanju informacij medijem in javnosti je, kot je ugotovila komisija, prišlo do nenavadnih "naključij". MŠŠ je prvič posredovalo podatke o izdanih negativnih soglasjih ob ministrovem demantiranju očitkov, da je v primeru OŠ Beltinci kadroval politično. Zver je tedaj navedel prakso prejšnjega vodje resorja Slavka Gabra in posredoval dejanske številke izdanih nesoglasij v preteklem mandatu.

Nekateri levičarsko naravnani mediji so ekskluzivno dobivali iste podatke, kot jih je imel Gaber, ministrstvo pa zanje ni vedelo.

Velik del odgovornosti za nevzdržno stanje arhivov in nepreglednost poslovanja nosi prejšnji šolski minister Slavko Gaber.

Zveru je oporekal sam Gaber, in to s številkami in podatki, ki mu jih ministrstvo ni posredovalo. Šlo je prav za prej omenjene manjkajoče podatke o petih izdanih nesoglasjih. Kot je bilo mogoče ugotoviti, je Gaber podatke o spornih nesoglasjih, ki jih je ministrstvo posredovalo medijem in njegovi stranki, dopolnil kar sam.

Zanimivo je tudi, da je podatke, s katerimi je na tiskovni konferenci 26. julija nastopil Gaber, sedanji minister dobil šele dve uri pred omenjeno konferenco. V naslednjih dneh pa so nekateri časopisi navajali podatke, ki jih niso dobili na MŠŠ, ujemali pa so se z Gabrovimi. Tudi o OŠ Beltinci je tednik Mladi-

na že sredi maja postregel s precej podrobnimi podatki, za katere komisija ni mogla ugotoviti, od kod jih je novinarka Mladine dobila. Precej podobno analizo kot novinar-ka je o primeru Beltinci imel tudi poslanec Gaber. Komisija sicer ni mogla natančno ugotoviti načina, kako so informacije, s katerimi še na MŠŠ v določenem obdobju niso razpolagali, prišle v javnost, vsekakor pa je šlo za posredovanje informacij "tudi mimo predpisane poti ..., kar je v nasprotju z določbama 9. člena zakona o dostopu do informacij javnega značaja," 3. členom pravilnika o načinu dajanja informacij za javnost in ministrovimi sklepi.

Zver ob predstavitvi ugotovitev komisije ni nikogar izpostavil, čeprav je napovedal, da bo od pristojnih na ministrstvu zahteval ureditev razmer, da poslej ne bi več prišlo do podobnih nevednosti. Ali bodo na ministrstvu letele glave, je za zdaj še prezgodaj napovedovati. Lahko pa potegnemo sklepe, ki jih je komisija le nakazala, to je, da je na MŠŠ še precej Gabrovih kadrov, ki so po vsej verjetnosti poskrbeli za nekajdnevno izginotje točno določenega gradiva, da bi očrnili sedanjega ministra. Glede na to, da so bili ti podatki dostopni nekdanjemu šolskemu ministru, ne moremo izključiti, da so omenjeni Gabru lojalni uslužbenci operacijo izvedli z njegovo vednostjo, če ne celo po njegovem naročilu.

Sporna sestava sveta

Čeprav so največ zanimanja pritegnili podatki o uhajanju informacij z ministrstva in o kritičnem stanju arhivov, je komisija zaznala še eno sporno zadevo. Po pregledu arhivskega gradiva je ugotovila, da za leta 1996 in 2002 ne obstajajo dopisi o evidentiranju kandidatov za Strokovni svet RS za splošno izobraževanje. Poleg tega je za vsa leta opaziti izrazito pomanjkanje predlogov, v popolnosti obstajajo le sklepi o imenovanju v strokovni svet. Sumljivo, a neoprijemljivo. A to še ni vse. Inštitut za javno upravo (IJP) je odgovoril komisi-

Ni imel časa

Poslanec LDS in dolgoletni šolski minister Slavko Gaber je že sredi julija sprožil osebno vojno proti ministru Zveru. Tudi neposredno po ministrovi tiskovni konferenci, na kateri je bila javnost seznanjena s katastrofalnim stanjem arhivov na ministrstvu, je na očitke o neprimerni hrambi arhivskega gradiva odgovoril, da bi ga na to moral Zver opozoriti ob izročitvi poslov. O seznanjenosti s stanjem arhivov, kot ga dokumentirajo fotografije, objavljene v pričujočem članku, pa je dejal, da "kot minister pač ni hodil gledat, na katerih policah je naloženo arhivsko gradivo", poleg tega pa se je skliceval na nedavno selitev MŠŠ. Na očitke o spornem pridobivanju informacij in gradiva, ki je po ugotovitvah komisije MŠŠ potekalo mimo predpisanih poti, je Gaber nonšalantno odgovoril, da v tem ne vidi, da bi bilo kaj narobe. Gaber naj bi bil pač uporabil neformalne kanale, ki so mu bili kot nekdanjemu ministru na široko odprti, da bi se branil pred Zverovim "blatenjem".

Ker torej v svojem ravnanju in ravnanju posameznikov na MŠŠ, ki so mu posredovali informacije, Gaber ne vidi nič spornega, smo ga želeli povprašati, na kakšen način in od koga je pridobil inkriminirano arhivsko gradivo. Od njega smo želeli pridobiti tudi dodatne informacije v zvezi z gradivom o imenovanju članov Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, a nekdanji minister kljub našim večkratnim klicem do oddaje članka v tisk ni našel časa za odgovor.

ji v zvezi s sestavo strokovnega sveta in ugotovil vrsto nepravilnosti. Sestava sveta namreč ni v skladu s 24. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI), saj v svetu sedi le pet članov, imenovanih na predlog univerz, čeprav bi jih moralo biti devet. Po drugi strani pa je preveč članov sveta, in sicer kar 16, imenovanih na predlog strokovnih združenj in društev.

Do sestave sveta, ki ni skladna z ZOFVI, je po ugotovitvah inštituta prišlo "zaradi napačne interpretacije zakonskih določb že na začetku oblikovanja sveta leta 1996 oziroma 1999 in je bila pozneje z nadomeščanjem posameznih članov s članom

istega predlagatelja ali vsaj istega področja taka sestava ohranjena".

K takšnemu stanju pa je, kot je ugotovil inštitut, precej pripomogla tudi nedorečenost zakona, v katerem je najti "neustavne pravne praznine, saj ne ureja jasno niti materialno-pravnih vprašanj niti procesnih vprašanj uresničevanja te pravice".

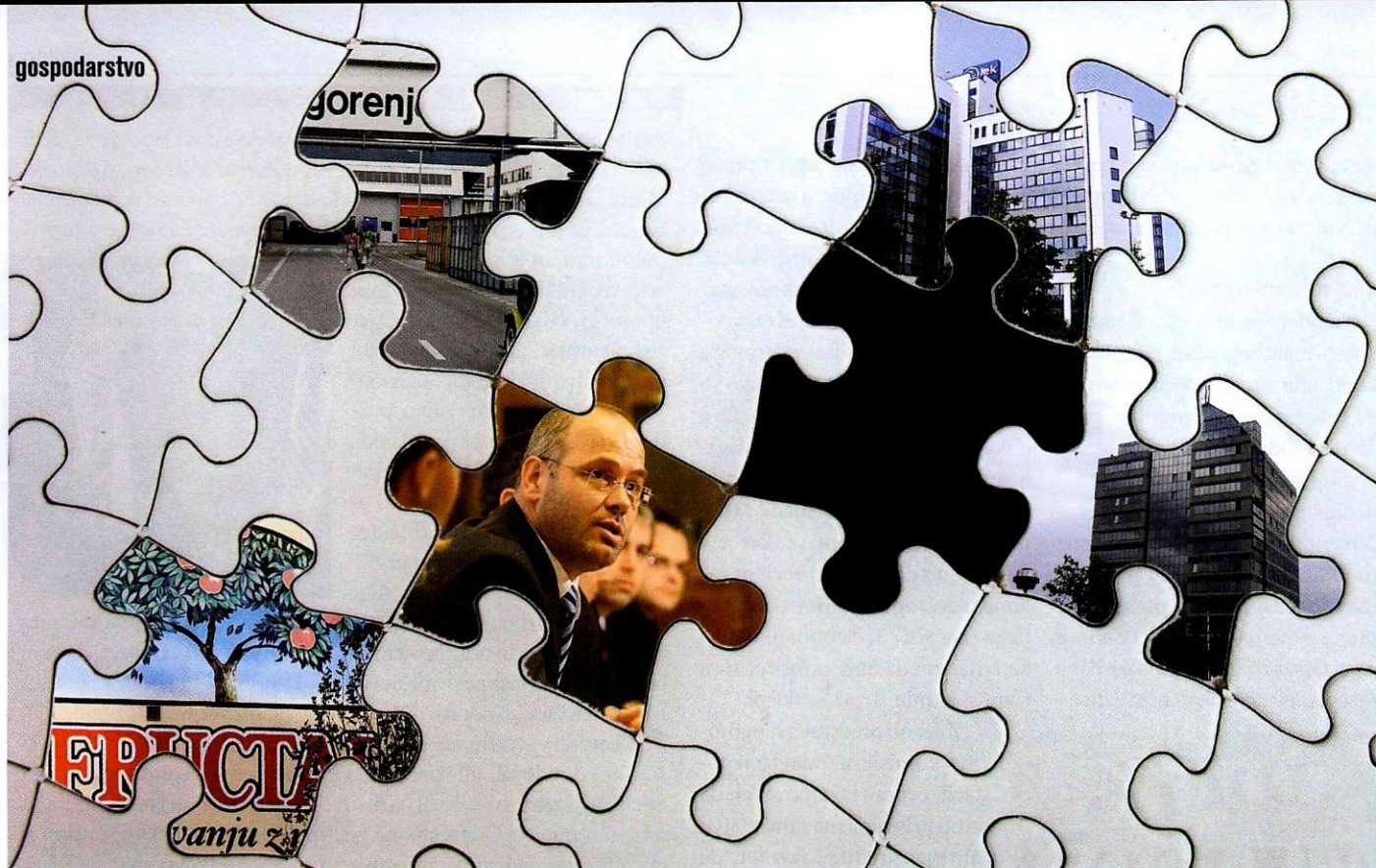
Vendar ima minister Zver kljub očitni neusklajenosti sestave strokovnega sveta z ZOFVI za zdaj zvezane roke. Takšnega mnenja so strokovnjaki z IJP, ki vidijo edino pravno sprejemljivo rešitev za vzpostavitev zakonitega stanja pred potekom mandata članom sveta v spremembi zakona. **Mitja Volčanšek**

RADIO JE UHO, S KATERIM SLIŠIMO SVET!

ŠTAJERSKI VAL

VEČ KOT 50 LET PRIJATELJSKE BLIŽINE

Prodaje pod mizo

Liberalna demokracija Slovenije in nekdanja Združena lista socialnih demokratov sta v desetletju prodali večino državnega premoženja na nepregleden način in z dogovori, danes pa bi bili radi razsodnici.

Od začetka leta 2000 sta Kapital-ska družba (KAD) in Slovenska odškodninska družba (SOD) z neposrednim pogajanjem političnega vrha izvedli najmanj 40 prodaj državnih deležev v podjetjih. Ko je zdajšnja vladajoča koalicija napovedovala ustanovitev komisije, ki naj bi vse to pregledala, so se v LDS znašli tako, da so začeli govoriti o tem, kako bodo zbrali podpise za ustanovitev posebne parlamentarne preiskovalne komisije. Pri tem jim je prišla prav zadnja prodaja državnega deleža v Mer-

catorju, ki so jo politično zlorabili, da bi preprečili preiskovanje svojih preteklih dejanj. Četudi so v LDS in SD napovedovali dovolj podpisov pod zahtevo, jim to ni uspelo v dogovorjenem času. Poslanci vladajoče koalicije pa so medtem uresnili dolgo načrtovano in napovedano zahtevo za ustanovitev komisije, ki bi pregledala vse domnevno sporne prodaje državnih deležev od ustanovitve KAD in SOD dalje. V LDS so se na to odzvali zelo živčno, s histerični-

mi izjavami je izstopal Anton Rop, čemur se ne smemo čuditi, saj so se neposredne prodaje državnih deležev dogajale v času, ko je bil na oblasti.

Pregledati vse, ne le enega

Pretekli teden je bilo v javnosti veliko polemik o tem, da bi poslanci državnega zbora prek posebne komisije preiskovali prodajo državnih deležev v več podjetjih in ne samo v Mercatorju, kakor so zahtevali poslanci LDS in SD. Šlo je za to, da je

del opozicije predsednika vlade in javnost obvestil o tem, da zbirajo podpise poslancev, s katerimi naj bi bila nato v državni zbor vložena zahteva za ustanovitev preiskovalne komisije, ki bi ugotavljala politično odgovornost predstavnikov KAD, SOD, članov obeh nadzornih svetov, ministra za gospodarstvo in posledično predsednika vlade. Očitani naj bi jim domnevno sporno prodajo državnih deležev v Poslovnem sistemu Mercator. Ob tem so namenoma prezrli, da poslanci vladnih strank že zbirajo podpise pod zahtevo za ustanovitev komisije, ki bi raziskala vse primere odprodaje državnih deležev od ustanovitve KAD in SOD dalje in ne samo v Mercatorju.

Rop ne želi preiskav za nazaj

Poslanci koalicije so zahtevo utemeljili s tem, da se je preiskave

Anton Rop, nekdanji predsednik vlade, je zdaj najglasnejši pri preprečevanju revizije prodaj državnih deležev v podjetjih.

Gregor Golobič je bil eden glavnih strategov dogovorne prodaje državnih deležev v podjetjih.

Jože Lenič je bil eden glavnih izvajalcev nepregledne prodaje državnih deležev za LDS in SD v strateško pomembnih podjetjih.

Bojan Petan, direktor DZS, se je s prijateljem Leničem (oba LDS) dogovoril za nakup deleža v družbi Dnevnik.

Bojan Petan, direktor DZS, se je s prijateljem Leničem (oba LDS) dogovoril za nakup deleža v družbi Dnevnik.

O nekaterih primerih smo v preteklih letih že obširneje poročali, zato bomo danes nekatere stvari, ki so že pozabljene ali pometene pod preprogo, obnovili in spomnili, kaj vse se je z nekaterimi državnimi deleži dogajalo v preteklosti.

Prodaja Dela tako rekoč čez noč

Večina se še spomni, kako je Jože Lenič, nekdanji pred-

sednik uprave Kapitalske družbe (KAD) in član LDS, tik pred zamenjavo leta 2000 tako rekoč čez noč prodal državni delež KAD v gospodarski družbi Delo, izdajateljici istimenskega dnevnika. Delež je prodal družbi Gorenje iz Velenja, dogovor o tem pa naj bi bil potekal med nekdanjim predsednikom države Milanom Kučanom, vodstvom LDS in Kučanovim prijateljem Jožetom Staničem, generalnim direktorjem Gorenja. Pri tem niti niso skrivali, da je KAD delež prodala zato, da bi takratni vladi, ki jo je vodil Andrej Bajuk, onemogočili morebitno prodajo državnega deleža v Delu katerega drugemu partnerju. LDS in takratna ZLS sta s tem želeli zadržati svoj vpliv v časniku z največjo naklado. Pri vsem tem Stanič nikoli ni pojasnil, zakaj je družba Gorenje sploh kupila delež Dela, saj to ni bila strateška usmeritev družbe. Spomnimo še, da si je Lenič takrat privoščil celo neposlušnost skupščini KAD. Čeprav je ta na prvi seji po spomladanski spremembi oblasti sprejela sklep, da mora kot predsednik uprave za udeležbo na skupščini časopisnega podjetja Delo pooblastiti dr. Gregorja Gomiščka, takratnega predsednika skupščine, Lenič tega sklepa ni spoštoval. Za nameček je prodal še del delnic, ki jih je imela KAD v družbi Delo. Lenič je bil tudi član nadzornega sveta Dela.

kom, vodjo poslanske skupine NSI, pa sta poudarila, da se pri nekaterih prodajah kaže sum nepreglednosti, negospodarnosti in nezakovitosti. Pri tem sta navedla nekaj primerov, ki naj bi jih raziskali, in sicer prodajo državnih deležev v gospodarskih družbah Delo, Gorenje, DZS, Color Medvode, Dolenjska banka, Hoteli Palace, Kras Sežana, Pivovarna Union, Kolinska, Terme 3000, Živila Kranj, Fructal, BTC in seveda Mercator. Zanimiva je tudi izjava Alojza Soka, da sta LDS in SD "z državno lastnino delala kot svinja z mehom", za njun predlog, da bi preiskovalna komisija preiskovala le prodajo državnega deleža v Mercatorju, pa je dejal, da bi bilo to tako, "kot če bi volku dali varovati ovce".

Pregledali naj bi najmanj 40 prodaj

Jože Tanko, vodja poslanske skupine SDS, pa na vse to odgovarja, "da je v interesu državljanov prekiniti medijsko nastopaštvo v posameznih primerih", zato predlagajo, da preiskovalna komisija raziše vse prodaje KAD in SOD od njune ustanovitve. Skupaj z Alojzom So-

kom, vodjo poslanske skupine NSI, pa sta poudarila, da se pri nekaterih prodajah kaže sum nepreglednosti, negospodarnosti in nezakovitosti. Pri tem sta navedla nekaj primerov, ki naj bi jih raziskali, in sicer prodajo državnih deležev v gospodarskih družbah Delo, Gorenje, DZS, Color Medvode, Dolenjska banka, Hoteli Palace, Kras Sežana, Pivovarna Union, Kolinska, Terme 3000, Živila Kranj, Fructal, BTC in seveda Mercator. Zanimiva je tudi izjava Alojza Soka, da sta LDS in SD "z državno lastnino delala kot svinja z mehom", za njun predlog, da bi preiskovalna komisija preiskovala le prodajo državnega deleža v Mercatorju, pa je dejal, da bi bilo to tako, "kot če bi volku dali varovati ovce".

Tanko je tudi poudaril, da so ustanovitve komisije, ki bi pregledovala vse sporne prodaje, napovedovali že nekaj časa. To pa pomeni, da je LDS dejansko poskušala prehiteti vladno koalicijo in z ustanovitvijo preiskovalne komisije le za prodajo državnega deleža v Mercatorju zamegliti vse sporne in nepregledne prodaje, ki jih je izvedla prejšnja vlada. Po navedbah Jožeta Tanko in Alojza Soka na skupni tiskovni konferenci naj bi bilo od začetka leta 2000 do konca letošnjega avgusta izpeljanih približno 40 tržnih prodaj deležev KAD, od tega kar 30 neposredno. Po nekaterih podatkih naj bi novoustanovljena komisija preiskovala prodajo državnih deležev v 30 do 40 podjetjih. Število bo lahko večje ali manjše, odvisno pa je od tega, kje so bile prodaje nepregledne in tudi vrednostno obsežnejše. Poleg tega so pomembni tudi politični interesi za t. i. prevzeme nekaterih strateških gospodarskih družb.

sednik uprave Kapitalske družbe (KAD) in član LDS, tik pred zamenjavo leta 2000 tako rekoč čez noč prodal državni delež KAD v gospodarski družbi Delo, izdajateljici istimenskega dnevnika. Delež je prodal družbi Gorenje iz Velenja, dogovor o tem pa naj bi bil potekal med nekdanjim predsednikom države Milanom Kučanom, vodstvom LDS in Kučanovim prijateljem Jožetom Staničem, generalnim direktorjem Gorenja. Pri tem niti niso skrivali, da je KAD delež prodala zato, da bi takratni vladi, ki jo je vodil Andrej Bajuk, onemogočili morebitno prodajo državnega deleža v Delu katerega drugemu partnerju. LDS in takratna ZLS sta s tem želeli zadržati svoj vpliv v časniku z največjo naklado. Pri vsem tem Stanič nikoli ni pojasnil, zakaj je družba Gorenje sploh kupila delež Dela, saj to ni bila strateška usmeritev družbe. Spomnimo še, da si je Lenič takrat privoščil celo neposlušnost skupščini KAD. Čeprav je ta na prvi seji po spomladanski spremembi oblasti sprejela sklep, da mora kot predsednik uprave za udeležbo na skupščini časopisnega podjetja Delo pooblastiti dr. Gregorja Gomiščka, takratnega predsednika skupščine, Lenič tega sklepa ni spoštoval. Za nameček je prodal še del delnic, ki jih je imela KAD v družbi Delo. Lenič je bil tudi član nadzornega sveta Dela.

Prodaja Leka

Nekdanja vladajoča elita je bila močno vpeta tudi v prodajo državnega deleža v ljubljanskem Leku. Tudi tu je pomembno vlogo v funkciji predsednika uprave KAD odigral Jože Lenič, ki je bil tudi član nad-

Nekdanji direktor Kapitalske družbe Jože Lenič in nekdanja vladajoča ekipa sta leta 2000 delež časopisnega podjetja Delo prodala Gorenju tako rekoč čez noč.

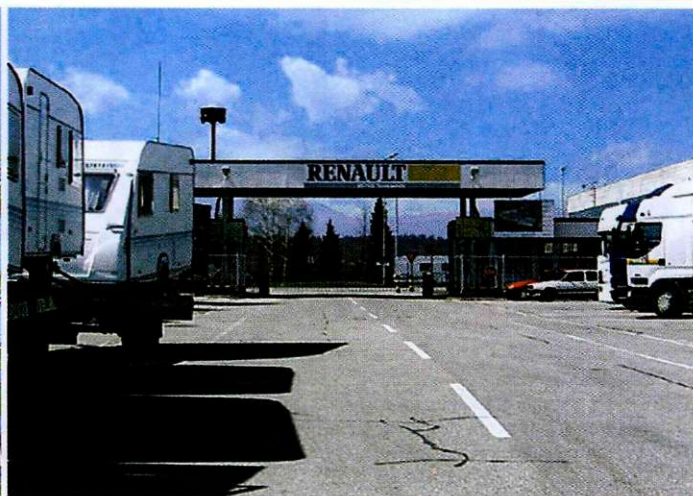

DZS je lani od KAD s pogajanjem odkupila pomemben delež družbe Dnevnik, vladajoča LDS pa si je s tem poskušala zagotoviti vpliv tudi nad tem časnikom.

Z dogovarjanjem sta LDS in SD prodali tudi ljubljanski LEK.

Državni delež v novomeškem Revolu je KAD lani prodala z dogovarjanjem.

» zornega sveta zelo uspešne (druge na lestvici) farmacevtske družbe Lek. To je nato nekdanja vlada z neposrednimi pogajanjimi prodala švicarskemu Novartis. Švicarska multinacionalka Novartis je javnost prvič obvestila o tem, da bi kupila delnice ljubljanskega Leka, jeseni leta 2002. Takrat je bila javnost zavedena, saj sta

banke, in sicer belgijski zasebni zavarovalno-bančni skupini KBC. Pogodbo je podpisal Anton Rop in tako kot vedno javnost obvestil o tem, da je bila prodaja nadvse uspešna. Ker so v pogodbi tudi nekateri elementi, po katerih naj bi KBC imela t. i. predkupno pravico za nakup deležev NLB v prihodnjih letih, je zelo vprašljivo, kaj je bilo res. Dejstvo pa je, da je nekdanja vlada delež NLB prodala s pogajanjimi in ne na trgu, zato je pravilnost vrednosti delnic in s tem državnega deleža težko določiti. Doslej smo se državljani morali zadovoljiti le s podatkom, "da je KBC za delež NLB veliko plačala". O tem, da so bile iz na-

delež prodan Belgijcem, Jože Lenič iz KAD. Še pred tem si je NLB pripojila Dolenjsko banko, četudi je Banka Slovenije že izdala soglasje Novi Kreditni banki Maribor (NKBM) za 24-odstotni lastniški delež v Dolenjski banki. Takratno vodstvo Dolenjske banke se s pripojitvijo NLB ni strinjalo, vendar je morala NKBM pomemben delež delnic in obveznic Dolenjske banke prodati, banka pa se je pripojila NLB in bila nazadnje delno prodana belgijski družbi KBC. Poznavalci razmer pravijo, da je tudi na tem področju prišlo do političnega dogovora in političnih pritiskov, nekdanja vladajoča elita pa je dobesedno prepeljala, da bi Dolenjska banka ostala v slovenskih rokah, predvsem pa je namerno krnila moč NKBM.

Jožeta Leniča pa je nato državni delež v ljubljanski pivovarni (po 90 tisoč dolarjev za delnico) prodala belgijski multinacionalki Interbrew. Nobena od prodaj ni bila javna, ampak dogovorjena in potrjena s strani nekdanje vladajoče elite. Pri tem spomnimo še na dejstvo, da je KAD licitacijo deležev v ljubljanski pivovarni izvedla prav v času, ko Laščani zaradi sodne prepovedi na licitaciji niso smeli sodelovati. Takratna oblast je torej prek sodne veje oblasti Laščanom omejila pravico, da sodelujejo v procesu svobodne konkurence, potem pa je prek "svojega" državnega sklada delnice prodala Belgijcem. To kaže "preglednost" poslovanja nekdanje vlade, ki se sploh ni zmenila za očitke, da gre za t. i. dogovorno ekonomijo, kakršni smo bili priče v nekdanjem jugoslovanskem sistemu. Še pred tem je nekdanja vladajoča elita s prodajo državnih deležev po t. i. dogovorni ekonomiji v ajdovskem Fructalu omogočila, da je Pivovarna Union prevzela tudi to družbo. Takratna Fruc-

Delež so kljub nasprotovanju vodstva prodali tudi v ajdovskem Fructalu. Direktorica je takrat prodajo označila z besedami: "Tako so se odločili v Ljubljani."

KAD in SOD trdili, da je ponujena cena delnic za njun delež prenizka. Kar nekaj tednov smo bili nato priče javnemu sprenevedanju in povečevanju cen. Na koncu je Novartis za delnico namesto napovedanih 95 tisoč plačal 105 tisoč dolarjev, četudi so nekateri borzni analitiki napovedovali ceno 120 tisoč dolarjev za delnico. Vlada je prek svojih občil javnosti sporočala, da je naredila izredno dobro kupčijo. Ali je bila vrednost delnice za Lek pravilno določena ali ne, nikoli ni nihče dokazal. Dejstvo pa je, da je bila prodaja državnih deležev v Leku nepregledna in dogovorjena z neposrednim pogajanjem.

Prodaja NLB in Dolenjska banka

Nekdanja vlada je prodala tudi 34-odstotni delež Nove Ljubljanske

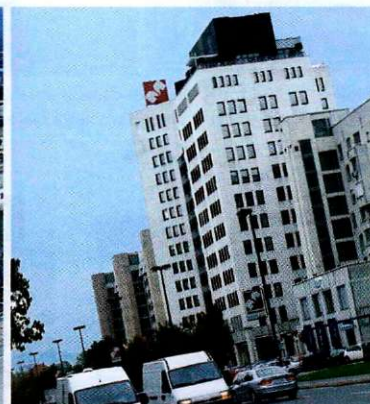
kupa izvzete vse morebitne terjatve nekdanjih varčevalcev in odstranjenje anomalije bančnih bilanc, ni nihče na dolgo in široko razpravljajal. Dodajmo, da je bil član nadzornega sveta NLB v času, ko je bil njen državni

Pivovarska vojna prava farsa

Leta 2001 smo bili priče pravi pivovarski vojni, ko je SOD državni delež v Pivovarni Union (po 86 tisoč dolarjev za delnico) prodala Pivovarni Laško. KAD pod vodstvom

V BTC je nekdanja vladajoča elita posameznikom omogočila milijardno premoženje.

LDS in SD sta zdaj prodajo državnega deleža v Mercatorju izbrali za "politični" poligon.

talova direktorica Rijavčeva je to komentirala z besedami: "V Ljubljani so se očitno odločili, da bodo izpeljali prevzem, ki ni v interesu Fructala."

Vpliv tudi v drugem dnevniku

Ne samo da je nekdanja vladajoča elita bedela na dnevnikom Delo,

Jože Tanko, vodja poslanske skupine SDS, je dejal, da so v stranki že dolgo načrtovali ustanovitev posebne komisije, ki bi pregledala prodaje državnih deležev.

januarja 2004 odobrila nakup tretjine kapitala, ki je bil v lasti slovenskih delničarjev v Revozu. S tem je francoska družba Renault dokončno postala 100-odstotna lastnica novomeškega Revoza. Tudi v tem delu je KAD prodala državni delež v Revozu po dogovoru in na nepre-

Alojz Sok iz Nove Slovenije pravi, da sta LDS in nekdanja združena lista delali z državno lastnino kot svinja z mehonom, danes pa bi to ravnanje radi preiskovali.

lani poleti je z dogovarjanjem prodala tudi državni delež v časniku Dnevnik. Takrat je KAD 10,7-odstotni državni delež prodala družbi DZS, d. d., ki je s tem postala pomembna lastnica družbe Dnevnik. Spomnimo, da DZS vodi Bojan Petan, član LDS in osebni prijatelj Gregorja Golobiča, nekdanjega glavnega stratega LDS. Tudi ta prodaja deleža je bila dogovorjena.

BTC in Revoz

Podobnih anomalij je še veliko, z vsemi pa se bo ukvarjala komisija, ki bo po napovedih ustanovljena do konca leta. Spomnimo samo še na ljubljanski BTC, kjer je nekdanja vodilna elita posameznikom omogočila, da so na dogovorjen in nepregleden način prišli do milijardnega premoženja, del mesta pa je že v njihovi lasti. Na koncu naj omenimo še to, da je nekdanja vladajoča elita

gleden način. Februarja lani je namreč vodstvo Renaulta sporočilo, da so "dosegli sporazum o odkupu preostale tretjine kapitala in da jim je bilo že od vsega začetka jasno, da bodo lahko postali 100-odstotni lastniki". Poleg KAD so bili v tretjinskem deležu, ki je bil vse do začetka leta 2004 v slovenskih rokah, lastniki še: holding IMV in pidi Aktiva, Arcada, Certius, Nika ter še nekateri.

Za konec

Poslanci vladajoče koalicije omejnajo še druge neposredne prodaje državnih deležev. Delo priskovalne komisije, ki je v nastajanju, bomo torej skrbno spremljali, saj ima javnost pravico izvedeti tudi to, kako je nekdanja vladajoča elita gospodarila z državnim premoženjem, in to, ali sta KAD in SOD državni delež v Mercatorju prodali po ceni, ki je ugodna za davkoplačevalce. **Vida Kocjan**

Razkrivamo

Majda Širca ni govorila resnice

Na naše poročanje, da Majda Širca, poslanka LDS, komisiji za preprečevanje korupcije ni posredovala vseh podatkov o podjetjih svojega moža Vojteha Matjaža Ravnikarja, nam je Širčeva odgovorila naslednje: "V poročilih, ki jih funkcionarji vsako leto pošiljamo Komisiji za preprečevanje korupcije (prej pa pristojni komisiji v DZ), sem vedno navedla vsa dejstva, ki so povezana z delom mojega moža." O tem, ali je to res, smo vprašali Draga Kosa, predsednika komisije; ta nam je najprej dejal, da bodo podatke preverili, nato je odgovoril, da so za nekatere podatke o družinskih članih poslanke zaprosili upravno enoto in da stvari preverjajo tudi v poslovnem registru sodišča. Konec preteklega tedna smo ga spet povprašali, kak-

šne so ugotovitve komisije, in odgovoril nam je naslednje: "Komisija za preprečevanje korupcije je pridobila podatke iz Upravne enote Ljubljana in z Okrožnega sodišča v Ljubljani ter ugotovila, da poslanka Majda Širca v prijavi premoženjskega stanja dejansko ni navedla enega poslovnega subjekta, ki bi ga morala, saj zanj veljajo omejitve po 28. členu Zakona o preprečevanju korupcije (ZPKor). Komisija sedaj poskuša ugotoviti, ali je ta poslovni subjekt od začetka veljavnosti ZPKor sklenil kakršne koli posle z naročniki, ki poslujejo po predpisih o javnih naročilih, in se bo skladno s temi ugotovitvami odločila o svojih ukrepih. Če so bili namreč ti posli sklenjeni, so bili sklenjeni v nasprotju z 28. členom ZPKor in so nični." Drago Kos je tako poslanko Majdo Širca postavil na laž. **V. K.**

OD PRVE ZAMISLI O DRŽAVNOSTI DO NJENE URESNIČITVE!

- > najbolj celovit prikaz zadnjih 150 let slovenske zgodovine
- > poleg politične tudi kulturna, ekonomska in socialna zgodovina
- > plod desetletnega dela 24 zgodovinarjev
- > nove, ideološko nezaznamovane interpretacije dogajanj
- > več kot 1.300 strani v dveh knjigah (17 x 25 cm)

Cena knjige: 26.700 SIT

Mladinska knjiga
1848-1992
Huda dobrih zgodov

► Brezplačna darila

Kartonski
ščitni ovitek
za obe knjigi

Ustava
Republike
Slovenije

NAROČANJE: ☎ 080 12 05 ☺ pri vašem zastopniku 🌐 www.emka.si

Kapitalska družba in Slovenska odškodninska družba krčita število podjetij, v katerih sta solastniki. Denar name-ravata preusmeriti v tujino. Je to prava usmeritev?

Paradržavni Kapitalska družba in Slovenska odškodninska družba sta po skupni vrednosti naložb največji posamični lastniki lastniških deležev v slovenskih podjetjih. Svoje

tujih vrednostnih papirjih ima KAD v treh ločenih podportfeljih – portfelju tujih delnic, portfelju tujih državnih obveznic in portfelju tujih podjetniških obveznic. Alokacijo presežkov družbe v omenjene podportfelje opravljajo na podlagi letnega poslovnno-finančnega načrta, pri čemer se uteži posameznih podportfeljev vsako četrletje prilagajajo. Na podlagi lastnih analiz in analiz domačih institucij ter tujih bank tako določajo temeljne usmeritve naložbene politike,

Umik denarja v tujino

deleža sta pridobili v času lastninjenja nekdanjih družbenih podjetij. Premoženje Kapitalske družbe (KAD) je namenjeno dolgoročno-mu sofinanciranju pokojninske blagajne. Slovenska odškodninska družba (SOD) pa je bila ustanovljena z namenom poravnavanja obveznosti do razlaščenec, ki jim po vojni odvzeto premoženje ni bilo vrnjeno v naravi, temveč v obveznicah. Kasneje so bile k obveznostim SOD dodane še odškodnine vojnim oškodovancem. Medtem ko za premoženje KAD še ni povsem jasno definiran način in ročnost njegove porabe, je za SOD že precej jasno, da bo morala v prihodnjih letih razprodati svoje premoženje, da bo lahko poravnala vse obveznosti. Zadnje anuitete (obroki) denacionalizacijskih obveznic SOS2E zapadejo v plačilo šele leta 2016, vendar bo morala SOD, upoštevaje primanjkljaj premoženja, svoje premoženje v celoti unovčiti že prej. Zato je logično, da

se bo KAD pri upravljanju premoženja obnašala drugače kot SOD.

Strategija KAD

Po besedah predsednika uprave KAD Tomaža Toplaka bodo v družbi nadaljevali koncentracijo premoženja na manjše število gospodarskih družb. Konkretno to pomeni, da bodo letos v primerjavi s položajem ob koncu minulega leta zmanjšali število gospodarskih družb v glavnem premoženju za dodatnih 35 naložb. S prodajo posameznih naložb bodo po njegovih besedah nadaljevali usmeritev k portfeljskemu načinu upravljanja premoženja.

Načrtujejo tudi intenzivnejše vlaganje v tujino. Kapitalska družba bo po Toplakovi navedbah povečevala tudi sredstva kratkoročnega trgovanja portfelja s preusmeritvijo dela kupnin od prodanih družb v portfelj kratkoročnih finančnih naložb. Tako se bo povečal del premoženja KAD, ki se portfeljsko upravlja z izkoriščanjem kratkoročnih cenovnih gibanj in ak-

tivnejšega trgovanja. Prav tako se bo povečal največji mogoči delež naložb kratkoročnega trgovalnega portfelja v vrednostne papirje tujih izdajateljev, in sicer do 50 odstotkov vrednosti celotnega portfelja. Načrtujejo, da bodo povečali dosednji obseg aktivnosti na ljubljanski in tujih borzah.

Kapitalska družba načrtuje tudi znižanje stroškov ob uporabi tujih posrednikov. Zaradi povečanega obsega poslovanja na tujih trgih se namerava KAD povezati s tujimi ponudniki storitev borznega posredovanja oziroma ponudniki dolžniških vrednostnih papirjev. To naj bi po njihovem prepričanju povečalo kakovost storitev, ki jih Kapitalska družba kot institucionalni vlagatelj potrebuje. Hkrati naj bi tudi povečalo obseg ponudbe in znižalo stroške provizij, ki jih plačujejo za nakupe in prodaje tujih vrednostnih papirjev prek domačih borznih posrednikov.

KAD namerava spremeniti tudi naložbeno strategijo. Premoženje v

kot so alokacija sredstev na različne naložbene skupine (dolžniški oziroma lastniški vrednostni papirji) in zemljepisna, panožna in valutna alokacija sredstev za prihodnje četrletje. Posamezne vrednostne papirje z naložbami v delnice izbirajo v okviru opredeljenih panog in regij, za katere pričakujejo nadpovprečno rast glede na dogajanje na celotnem trgu oziroma v konkretni panogi. Uspešnost izpeljevanja naložbene politike KAD merijo z vnaprej opredeljenim merilom, ki je v tem primeru splošno priznani indeks svetovnih delnic. Donosnost portfelja je v prvem polletju letos po navedbah KAD presegla rast primerjanega indeksa v istem obdobju. V portfelju tujih dolžniških vrednostnih papirjev uvrščajo le obveznice, ki ustrezajo v naložbeni politiki natančno določenim merilom in omejitvam glede likvidnosti (prometnosti) in velikosti izdaje, bonitetne ocene (ocene tveganja izdajatelja), dospelosti, trajanja, donosnosti in temeljnih podatkov izdajatelja.

Kapitalska družba bo postala portfeljska vlagateljica.

Slovenska odškodninska družba želi aktivno upravljati naložbe.

Obe družbi bosta zmanjšali delež naložb na Ljubljanski borzi.

Načrti SOD

O strategiji SOD je v nedavnem intervjuju za Demokracijo govoril njen direktor Marko Pogačnik, zato ji na tem mestu namenimo nekoliko manj prostora kot strategiji KAD. Obe strategiji imata veliko skupnih točk, a tudi precejšnje razlike. Razlike so deloma pogojene z že omenjenim drugačnim terminskim načrtom delovanja SOD, deloma pa z različnim pristopom k menedžmentu družbe. Marko Pogačnik poudarja aktivno upravljanje premoženja, kar je skoraj diametralno nasprotno od t. i. portfeljskega upravljanja, ki ga zagovarja uprava KAD. Pri aktivnem upravljanju lastnik prevzame vodilno vlogo pri odločanju v podjetju, medtem ko pri portfeljskem investiranju vlagatelj ravna precej bolj pasivno in ni udeležen pri menedžiranju podjetij, v ka-

pri KAD, saj želi SOD v letošnjem letu odprodati deleže v 66 družbah, KAD pa že v omenjenih 35. Hitrejši zmanjševanje števila družb pri SOD je deloma posledica usmeritve v aktivno upravljanje, ki zahteva osredinjenje na manjše število naložb (a z večjimi deleži v njih), deloma pa večje potrebe po likvidnih (lahko unovčljivih) sredstvih za poplačilo obveznosti iz naslova obveznic. Slednje je tudi razlog, da ima SOD v portfelju več gotovine in kratkoročnih, lahko unovčljivih vrednostnih papirjev.

Kateri pristop je boljši?

Zelo nevhvalno je napovedati, kateri pristop bo dal boljše rezultate, ne nazadnje tudi zato, ker imata družbi različne cilje in perspektivo delovanja. Poleg tega bo več kot od samih strategij odvisno od izvajanja načrtov v

lji vprašanje, kam sploh vlagati. Pri vlaganju na razvite tuje trge je malo verjetno, da bi družbi lahko dolgoročno presegle donosnost, ki jo lahko dosežeta z aktivnim upravljanjem premoženja doma. Poleg tega je pričakovati (to je tudi cilj vlade), da bo domača gospodarska rast (z njo pa tudi povprečna rast poslovnih izidov slovenskih podjetij) večja kot v razvitem svetu. Če pa bi družbi vlagali v t. i. razvijajoče se trge (kot sta na primer Kitajska ali Brazilija), ki ta čas obetajo najvišjo donosnost, bi morali sprejeti tudi precej večje tveganje (sistemsko oziroma politično, valutno, pravno...). To pa bi že lahko bilo tvegano za vodstvi obeh družb. Visoki dobički bi se namreč zdeli samoumevni, za morebitne izgube pa bi ju takoj pribili na križ.

Postavlja se tudi vprašanje, ali naj v tujini nastopata neposredno sami ali

Kdo bo na vrsti za prodajo po Mercatorju?

Prej ali slej bo naprodaj tudi državni delež v v Petrolu.

terih ima lastniške deleže. Portfeljski vlagatelj le spremlja delo uprav in se na podlagi poslovnih izidov in drugih okoliščin odloča o nakupih in prodajah vrednostnih papirjev. S tem je povezano tudi to, da ima pri aktivnem upravljanju lastnik v podjetju običajno pomemben lastniški delež (ki mu daje možnost vpliva), medtem ko ima portfeljski lastnik običajno manjši delež (merjeno v odstotkih od vseh delnic posameznega podjetja in ne v vrednosti deleža). Tako SOD kot KAD načrtujeta povečati delež naložb v tuje vrednostne papirje in zmanjšati naložbe v domače. Razlika je predvsem v tem, da SOD načrtuje nastopati v tujini predvsem prek drugih upravljalcev, medtem ko se KAD namerava nasloniti bolj na lastne kadre. Obe družbi tudi naglo zmanjšujeta število družb v portfelju. S tem da je načrtovana hitrost zmanjševanja družb v portfelju pri SOD še večja kot

praksi. Kar se tiče domačega trga, se zdi, da je dodatne donose z zdajšnjih ravni vrednosti delnic dejansko mogoče doseči samo z aktivnim upravljanjem. V slovenskih podjetjih, ki še nimajo prevladujočih lastnikov, so še zelo velike rezerve pri izkoriščanju kadrovskih virov in pri racionalizaciji številnih drugih stroškov. Kolikor bi bile te rezerve izkoriščene, bi se vrednost podjetij zaradi boljših rezultatov precej povečala. Kolikor pa ta potencial ne bo izkoriščen pod okriljem KAD in SOD, ga bodo izkoristili prihodnji lastniki. To z drugimi besedami pomeni, da bosta KAD in SOD za svoje deleže prejeli manj, kot bi lahko. Vendar izkoriščanje teh potencialov ne bo lahko delo, saj se bosta družbi pri vsakem poskusu večjega klestenja stroškov srečali z množico nasprotujočih si interesov, ki jih je pri (para)državni lastnini vedno ogromno.

Pri vlaganju na tuje trge se postav-

prek tujih izkušenih upravljalcev. Na tem mestu ima SOD večjo srečo, saj nima tako obširnega aparata zaposlenih, še posebej ne za investiranje v tujini. Tako se bo lahko družba oprla na upravljalce, ki lahko pokažejo dolgoletne pretekle rezultate. Na drugi strani je KAD, ki ima precej večje število zaposlenih. Zato bi bilo verjetno nesmiselno pri tem najemati še tuje upravljalce. Vendar se postavlja vprašanje, ali bo KAD s svojimi zaposlenimi lahko sama dolgoročno kontinuirano presegala rezultate izkušenih tujih upraviteljev premoženja. Tako kot marsikje v državnih podjetjih se pri nekaterih izmed "podedovanih" zaposlenih pojavljajo težave z delovno motivacijo. Vendar bi jih bilo težko zamenjati s tujimi upravljaljskimi družbami, še posebej ker so v lanskem letu zaposleni na KAD ustanovili svet delavcev in tako zavarovali svoje položaje.

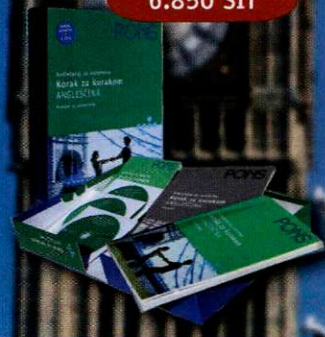
Denis Vengust

Avdiatečaji za začetnike Korak za korakom

**ŽE NA VOLJO
V KNJIGARNAH,
POSLOVALNICAH
POŠTE SLOVENIJE
IN IZBRANIH
TRGOVSKIH MREŽAH!**

SPAR **BIG BANG**

6.850 SIT

Komplete sestavljajo:

- barvni vodnik lingua (170 strani)
- 3 avdio CD-ji z dialogi in besediščem
- ponavljalni CD za mimogrede
- priročnik (70 strani)

Naročila sprejemamo tudi:

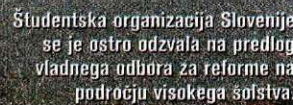
- 080 1990
- www.pons.si
- info@pons.si

PONS
www.pons.si

Zbirko PONS izdaja:

Založba Rokus d.o.o.
Stegne 9b
1000 Ljubljana

Študentska organizacija Slovenije (ŠOS) v zadnjem času precej bolj opozarja nase kot nekdaj. Spomnimo se samo, kako so skočili v zrak, ko je prišla v javnost informacija, da namerava vlada obdavčiti študentske zasluge. Zanimivo pa je, da so na pritožbo čakali tako dolgo; omenjeni za-

V

Sveženj reform

Sistem štipendiranja naj bi bil preurejen tako, da bi spodbujal naravoslovno-tehnične študije, prav tako naj bi z ustreznimi pobudami spodbudili razvoj raziskovalno usmerjenih univerz.

Predstavniki ŠOS so svoje dvome o koristnosti predvidenih reform pred

časom zaupali tudi predsedniku slovenske vlade Janezu Jansu: "Študentje smo prepričani, da ne obstajajo socialno pravične šolnine," je po sestanku s premierjem poudaril predsednik ŠOS Miha Ulčar. Druga stvar, ki je trn v peti ŠOS, je načrtovana uvedba enotne davčne stopnje, ki bi po mnenju predstavnikov studentov odpravila študentsko delo. Uvedba šolnin pa naj bi, kot so zapisali v sporočilu za javnost, imela "pogubne posledice za kakovost in dostopnost visokega šolstva, čeprav gre za tako imenovane odložene šolnine". Na drugi strani menijo, da gre pri študentskem delu za "edini socialni korektiv, ki večini študentov omogoča, da sploh lahko študirajo".

Predsednik vlade je študentom zagotovil, da bo vlada naredila vse, da bi mladim zagotovila razmere za kakovosten študij. Vodja odbora za reforme Damijan pa je pojasnil konkretne okoliščine predvidenih reform; sistem odloženih šolnin bi omogočil vsem študentom, da začnejo študirati, saj bo država šolnine kreditirala vsem, ki se bodo vpisali na določen visokošolski program. Študentsko delo po njegovo omogoča zlorabe in prelivanje velikih vsot denarja prek študentskih servisov. Ker so študentje za zaposlovalce kar trikrat ali štirikrat cenejši od diplomirancev, pa povzročajo nelojalno konkurenco. Mnogo delodajalcev namreč za delo raje najame študenta, saj jim tako ni treba plačevati razlike med bruto- in netoplačo – študent ima denimo zdravstveno zavarovanje urejeno že v okviru študentskega statusa. Ne glede na poostren nadzor pa še vedno prihaja do del na črno (plačevanje na roko ali prek tuje napotnice). Odbor za reforme bi to področje uredil s podobno obdavčitvijo študentskega in rednega dela, s tem da bi študentom omogočil splošno olajšavo, ki ne bi bila obdavčena. Tako bi bilo študentsko delo lahko še naprej socialni korektiv.

Peter Avsenik

Enotna davčna stopnja bi po mnenju predstavnikov ŠOS odpravila študentsko delo.

Mnenje predstavnika študentov

ŠOS: Študirali bodo le bogati

O razlogih za nasprotovanje predlaganim reformam visokega šolstva predsednik ŠOS Miha Ulčar odgovarja:

"Predlog reform je splošen, ne razdelan in ima dvomljivo strokovnost. V reformah so predlagani trije med seboj nasprotujoči si načini financiranja visokega šolstva, in sicer integralno financiranje, vavčerski sistem in šolnine. Veliko rešitev ostaja nedefiniranih, kot sta dodatek za študij oz. povečano število štipendij, pri čemer ni jasno, o kakšnih zneskih je govor, kdo bo upravičen do teh sredstev in kje bo država zagotovila denar za to. Kot odgovor smo

raziskovalcev. Dodatne vire za financiranje visokega šolstva pa vidimo v povečanju javnih financ, namenjenih za znanje, povezovanju univerz z gospodarstvom in v evropskih skladih. Finančna obremenitev študentov oz. diplomantov se nam zdi nesprejemljiva, saj socialno pravičnih šolnin ni. Šolnine zožujejo dostopnost do izobrazbe in so v nasprotju z bolonjskim procesom. Študentje nasprotujemo tudi obdavčitvi študentskega dela in od-

prpravili svojo vizijo razvoja visokega šolstva; ta v nasprotju z ameriškim modelom, ki temelji na tekmovalnosti, v ospredje postavlja evropski model mreženja univerz z vzpostavljanjem skupnih študijskih in raziskovalnih programov ter s povečanjem izmenjave profesorjev, študentov in

pravi vseh drugih socialnih transferjev za študente. Odprava drugih pravic, kot so subvencionirano bivanje, prevozi in prehrana, je v dokumentu dvakrat omenjena, kar ji daje posebno težo. Brez teh subvencij se bodo stroški študija še povečali, študirali pa bodo spet lahko samo bogati."

Mnenje odbora za reforme

Šolnina je motivacija za študij

Na pomisleke Študentske organizacije Slovenije odgovarja namestnik vodje odbora za reforme Janez Šušteršič.

Kaj menite o očitkih ŠOS, da uvedba enotne davčne stopnje pomeni odpravo študentskega dela?

Enotna davčna stopnja ne pomeni odprave študentskega dela. Študent bi bil tako kot vsi drugi upravičen do splošne olajšave v višini (po delovnem predlogu) 620.000 tolarjev. Pri dohodku 1.000 tolarjev na uro pomeni to dobrih 50 neobdavčenih ur dela na mesec. Če pa zasluži recimo 1 milijon tolarjev na leto, bi na to ob 20-odstotni enotni davčni stopnji in upoštevanju olajšave plačal samo 76.000 tolarjev oziroma 7,6 odstotka davka. Mislim, da je vsakomur jasno, da to ne pomeni odprave študentskega dela. Gre nam preprosto za to, da bi bili vsi, ki opravljajo občasna dela, v enakem položaju, gre nam torej za pravičnost.

Danes povprečna republiška štipendija ne zadošča za bivanje v

prestonici. Bodo glede na to, da bo treba plačati šolnino, mesečni študentski prejemki odslej višji?

Zaradi odložene šolnine se stroški študenta med študijem prav nič ne povečajo, zato z njeno uvedbo ne bi bilo treba povišati štipendij. Gre za sistem, kjer študent šolnino plača šele po končanem študiju in pod pogojem, da dosega nadpovprečno visok dohodek. V sistemih, kjer to imajo, na primer v Veliki Britaniji, šolnina ni pretirano visoka (3.000 funtov) in se vrača dvajset let, tako da vračilo predstavlja zelo majhen del dohodka ljudi. Primarni namen takšne šolnine ni zbiranje dodatnih sredstev, ampak predvsem motivacija za študij in pravičnost, se pravi, da ljudje, ki jim je država s šolskim sistemom omogočila povišanje dohodkov, del te osebne koristi tudi sami plačajo.

Po vašem okusu...

Velika nagradna igra Barcaffé, ki poteka od 15. 9. do 15. 11. 2005, vas odpelje na potovanje po vašem okusu v vrednosti 800.000 SIT!

Osvojite lahko:

- 1 x** potovanje po vašem okusu v vrednosti 800.000 SIT
- 20 x** potovalna torba
- 30 x** paket izdelkov Barcaffé

Kako lahko sodelujete?

V nagradni igri lahko sodelujete na dva načina:

- 1** shranjuate črtne kode z embalaž izdelkov Barcaffé v skupni količini najmanj 500g (veljajo le izdelki, kupljeni v maloprodaji) **ALI**
- 2** pravilno odgovorite na nagradno vprašanje.

Izrezane črtne kode **ALI** dopisnico z odgovorom na nagradno vprašanje pošljite v ovojnici na naslov: **Droga Kolinska d.d., p.p. 3116, 1544 Ljubljana** s pripisom **"Za nagradno igro Barcaffé"**. V obeh primerih ne pozabite izpolniti vseh zahtevanih osebnih podatkov. Več informacij dobite na letakih v trgovinah in na spletnem naslovu: www.drogakolinska.si.

Nagradno vprašanje:

Napišite imeni dveh različnih vakuumsko pakiranih izdelkov Barcaffé?

Ime:	Priimek:
Ulica:	Kraj:
Poštna številka:	Telefon:
Davčna številka:	Podpis:

S podpisom potrjujem, da se strinjam s pravili sodelovanja v nagradni igri.

Za lepši dan

Ploščad na Trgu republike je po odločbi sodišča le streha podzemne garaže, ki je v lasti švicarskega podjetja BSL. Upravljanje z njo tako sedaj pripade Švicarjem.

Parkirišče na ploščadi na Trgu republike v Ljubljani je po naj-novejši odločitvi sodišča dokončno v švicarski lasti. Sodišče je namreč presodilo, da je parkirišče le streha podzemne garažne hiše, ki je v lasti švicarskega podjetja BSL.

Fotografije: Gregor Pohleven

Toševo parkirišče?

Ploščad pred slovenskim parlamentom, ki ima za Slovenijo velik simbolni pomen - na njej smo namreč razglasili neodvisnost, na njej potekajo proslave ob dnevu državnosti - je torej samo streha garažne hiše. To malone absurdno odločitev, je sprejelo sodišče in s tem ploščad izročilo v upravljanje švicarskemu podjetju BSL. Dejavnost na njej naj se sicer ne bi spreminjala, vendar bo odslej za vsako državno prireditve na Trgu republike treba prositi podjetje BSL za dovoljenje in mu plačati nadomestilo za izpad dohodka, kar se je dogajalo že sedaj.

Kako je to mogoče?

Seveda se nam postavlja vprašanje, kako je to sploh mogoče. S ploščadjo je do sedaj upravljalo Javno podjetje Parkirišča. To se je moralo takoj po odločitvi sodišča umakniti in prostor prepustiti švicarskim lastnikom. Po besedah direktorja Parkirišča Gregorja Feista, bo podjetje "izgubilo več kot deset odstotkov prihodkov, kar znese od sto do sto petdeset milijonov tolarjev letno. Nemočni smo in že zdaj lahko napovemo, da bomo v naslednjih letih verjetno izgubili še več ljubljanskih parkirišč. Pravzaprav sem prepričan, da bomo izgubili skoraj vsa površinska parkirišča v mestu. Tako je tudi v sve-

tu, saj je prostor v mestnih središčih za parkiranje avtomobilov predrag". Če se ozremo v zgodovino parkirišča na Trgu republike, vidimo, da je leta 1998 Inštitut za izgradnjo Trga republike (IZTR) prodal podzemno parkirno hišo podjetju Park hiša Šubičeva. Nato je parkirišče zamenjalo še dva lastnika, potem pa je garažo kupilo podjetje BSL. Zanimivo povezavo s tem podjetjem ima ljubljanski odvetnik Andrej Toš, ki je bil prej njegov lastnik. Švicarji so tako postali lastniki BSL šele takrat, ko je Toš svoj delež v njem prodal. Andrej Toš je znan po mnogih sumljivih poslih, med drugim naj bi bil med odgovornimi za zgrešen nakup banke SIB, saj je predsedoval takratnemu nadzor-

nemu svetu Holdinga Ljubljana. Toš je znan tudi kot stečajni upravitelj Slovenske hranilnice in posojilnice Kranj, v kateri je bilo oškodovanih okoli 4.000 varčevalcev, stečajni upravitelj Holdinga IPC, ki je na Brodu pri Ljubljani gradilo sosesko 30 stanovanj, vendar jih zaradi finančnih težav ni uspelo dokončati. Kupci so vložili tožbo za plačilo terjatev, vendar je Toš poskrbel za prodajo soseske Brod podjetju A1. Kot že nikoliokrat pri stečajnih postopkih so se najprej poplačale banke, drugi upniki, med njimi tudi kupci stanovanj, pa so dobili povrnjenih le okoli 10 odstotkov svojih terjatev. Zanimivo, da se družba A1 pojavi tudi na Trgu republike, in sicer kot subjekt, ki mu

IZTR podari garažo na tem trgu, ta pa jo kasneje proda Park hiši Šubičeva, ki je bila v lasti Andreja Toša. Sumljivi posli so se pod njegovim vodstvom nadzornega sveta Holdinga Ljubljana dogajali tudi s Parkirišči. Javno podjetje Parkirišča je želelo najeti milijardno posojilo za ureditev vprašanja parkirnih hiš in parkirišč. Projekt je bil zavrnjen, garažno hišo na Trgu republike in s tem ploščad s parkiriščem nad njo pa je potem kupil Andrej Toš. Švicarsko podjetje BSL, ki je po nekaj vmesnih prodajah zdaj lastnik garažne hiše in ploščadi, kar ni zapisano v zemljiški knjigi, je bilo v lasti družbe TO-TO, njegov lastnik pa je bil Andrej Toš, ki je bil predsednik nadzornega sveta

Spomenika Revolucije in Kardelja, ki ju je od IZTR odkupil Danijel Malenšek za takratnih dvanajst tisoč nemških mark, Malenšek ne more vpisati v zemljiško knjigo, čeprav ima pogodbo o prodaji in nakupu.

Po besedah direktorja JP Parkirišča Gregorja Feista odločitev sodišča pomeni za 10 do 15 odstotkov manjši prihodek njegovega podjetja. S strani švicarskega podjetja mu grozi tudi tožba v višini 1,5 milijarde tolarjev.

ljublanskega holdinga do razrešitve leta 2003. Neuradno pa krožijo govorice, da kot skriti lastnik v tem podjetju še vedno nastopa Andrej Toš, ki naj deleža v družbi BSL ne bi bil prodal, temveč naj bi ga bil samo prenesel na svoje hčerinsko podjetje.

Nerešena lastniška vprašanja

Na Trgu republike je še vedno nerešenih kar nekaj lastniških vprašanj. Eno izmed njih je primer Danijela Malenška, za katerega vemo, da je odkupil Kardeljev spomenik in Spomenik revolucije. Malenšek trdi, da je spomenika kupil po veljavnih predpisih, ima tudi pogodbo o prodaji in nakupu z IZTR, ki mu je spomenika prodalo, kupil pa ju je za dvanajst tisoč takratnih nemških mark. Ko je zaprosil za vpis svoje lastnine v zemljiško knjigo, mu je sodišče to na vse načine onemogočalo, medtem ko je njegovim sosedom na trgu to brez težav omogočilo. Zato je Malenšek letos vložil tožbo za ugotovitev ničnosti vpisa v zemljiško knjigo za TR/3, Emono Maximarket, NLB, Park hišo Šubičeva. Vsem tem subjektom naj bi bil omogočen vpis v zemljiško knjigo, vendar te nepremičnine še vedno nimajo zakonitih lastnikov. Malenšek pravi, da "med drugim zato ne, ker ne obstajajo ustrezne listine, ki bi morale biti podlaga za spremembo lastništva". To je razvidno tudi iz uradnega potrdila zemljiške knjige na Okrajnem sodišču v Ljubljani, s katerim so mu potrdili, da

Znani ljubljanski odvetnik in stečajni upravitelj Andrej Toš je garažno hišo kupil od podjetja A1 in mu kot stečajni upravitelj prodal stanovanjsko sosesko Brod. Toš je skoraj gotovo tudi skriti lastnik Trga republike. Skupaj z njim naj bi bil v ozadju tudi slovenski gradbeni lobi, ki ima velike zazidalne načrte na omenjeni lokaciji.

listine o teh vpisih v zemljiško knjigo ne obstajajo. "To pa pomeni, da so vse pogodbe o kasnejših prodajah zemljišč in nepremičnin, ki so jih prodajali vpleteni subjekti, nične." Malenšek je prepričan, da je v ozadju teh sumljivih poslov ogromen kapital. "Ker se zavedajo, da bi, potem ko bi bila moja lastnina na Trgu republike vpisana v zemljiško knjigo, morali za vsako soglasje o gradbenih posegih na trgu spraševati mene, mi tega vpisa ne omogočijo. Pojavil pa se je nekdo, ki ni hotel povedati, za koga dela, in mi ponudil denarno nadomestilo, če bi jim prodal svoje pravice. Verjamem, da bi se v tem primeru to zemljišče takoj vpisalo v zemljiško knjigo, na Trgu republike oziroma stavbah na njem pa bi se začela velika gradbena dela. Kot je načrtovano, bi dvignili obe stolpnici banke, povišali Maximarket, poglobili bi garaže pod ploščadjo. Skleпам lahko, da za vsem tem stoji močan gradbeni lobi."

Svoj delež pri "razprodaji" tako pomembnega zemljišča nosi tudi mestna občina Ljubljana, ki leta 1998 ni brezplačno prevzela v uporabo celotnega Trga republike, ker so menili, da bi jih vzdrževanje podzemne garažne hiše preveč stalo. Švicarji so sedaj v upravljanje prevzeli ploščad, prav tako pa tožijo tudi JP Parkirišča za 1,5 milijarde tolarjev zaradi izpada dohodka v preteklosti. Upajmo, da prejšnja državna in mesta oblast nista pustili za sabo še več takih primerov.

Gregor Drnovšek

zasavske glose

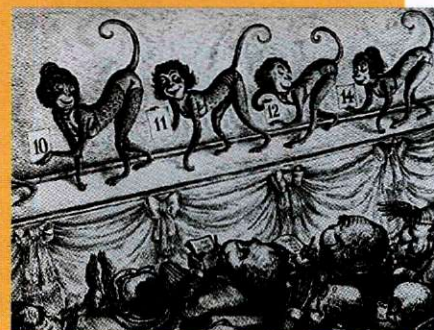
Nekateri so za poroko ...

Medtem ko si v Zasavju nekateri upajo pogledati tudi čez občinske meje, so drugi še vedno nadvse začuden, če se njihov občan odloči, da bo podjetje odprl v sosednji občini. V zadnji tednih smo bili priče uspešnega združenja dveh sicer hčerinskih podjetij Rudnika Trbovlje Hrastnik v zapiranju, zagorske pralnice in likalnice ter trboveljskega podjetja za varovanje. Oba direktorja sta znala pogledati širše, kot znajo premnogi Zasavčani. Mlada podjetnica, ki se bo ukvarjala s poučevanjem tujih jezikov, se je, čeprav Trboveljčanka, odločila svoj jezikovni center odpreti v sosednjem Zagorju. To pa ni najbolj všeč nekemu uglednemu politiku iz Trbovelj. Pa ni storila drugega, kot da je odšla tja, kjer je ugotovila, da bo imela boljše razmere za delo. Znan je tudi primer, kako se je neki trboveljski politik na vse pretege trudil, da bi sosednjim športnikom speljal dolgoletnega generalnega pokrovitelja z namenom, da to postane neki drugi ekipi iz njegovih Trbovelj. No, ni mu uspelo.

Nekateri so za ločitev ...

Vedno je bilo in bo tako. Kadar koli lahko dva najdeta kup vzrokov, zakaj sta še vedno skupaj, ali pa zakaj je čas, da gresta narazen.

Kot že nekajkrat v zadnjih letih se je ideja o samostojni občini Izlake znova porodila. Da pa bo ideja zaživela v naravi, mora poprej priti do ločitve od sedanje občine Zagorje ob Savi, katere sestavni del je Krajevna skupnost Izlake. Ločitev ne bo lahka. Le katera dama ali moški bo pustil, da se od njega loči in osamosvoji bogata soproga ali soprog? Torej je povsem razumljivo, da "oče" skupne občine Zagorje ob Savi, Matjaž Švagan, ločitvi ni naklonjen. Prepričan je namreč, da je lahko Zagorje uspešno le z Izlakami in drugimi večjimi krajevnimi skupnostmi, kot je na primer

Kisovec. Na drugi strani pa je "oče" Izlak, predsednik sveta KS Izlake Janez Vidmar, prepričan, da bi Izlake šele kot samostojna občina zadihale s polnimi pljuči in se hitreje razvijale, tako kot druge manjše občine, ki se jim je uspelo že pred leti osamosvojiti, povsem spodobno delujejo. Seveda se najdejo tudi take s težavami. Kdo jih pa nima?

Kakor koli že, če bo do ločitve prišlo, si bo moral vsaj nekaj časa za razmislek vzeti tudi Matjaž Švagan. Kajti če bi želel še enkrat kandidirati za župana Zagorja, bi se moral preseliti v Izlak. Lahko pa bi ostal na Izlakah in kandidiral za župana (res da v manjši občini) Izlak. Skoraj brez dvoma si upam zapisati, da bi zmagal tako v eni kot v drugi občini. Tako kot bo nedvomno zmagal tudi v skupni občini, če bo le kandidiral. Pa četudi zamenja zdajšnjo stranko, kjer se počuti vse bolj nelagodno, s kakšno drugo ...

Ločila sta se ...

... že pred leti. Najprej sta bila en klub, Klub borilnih veščin Zagorje. Potem sta se razdelila na dva dela. Večji del je ostal v Zagorju, manjši je začel delovati na Izlakah. Sporazumno. Nekaj časa je večji na manjšega gledal pokroviteljsko. Pa ne dolgo. Ko je postal manjši "večji", ga je začel gledati z ljubosumnostjo. Z leti pa so se stvari postavile na pravo mesto. Postala sta prijatelja, a hkrati tudi tekmeča. Izkazalo se je, da je to dobro za oba. Brez medsebojnih iskric sicer ne gre. Je že tako – če so iskric, je tudi ogenj, in če je ogenj, je tudi juhica topla. Ste že kdaj jedli hladno? Fuj!

Igor Gošče

FM 102.1
99.5
stereo
RDS
Radio VIVA
M.Sobota tel:02/537-1949

Slave Klavara 1
9000 Murska Sobota
Slovenija
tel.: 02/537 1949
fax.: 02/537 1948
GSM: 041/34 66 46
GSM: 031/34 51 51
http://www.radio-viva.com
e-mail: viva@radio-viva.com

Napoved katastrof

Svet bo doživel še več smrtonosnih naravnih katastrof, povezanih s segrevanjem ozračja, hitra rast prebivalstva pa v tem smislu povečuje tveganje za velike populacije, je na zasedanju v mestu Suzhou na vzhodu Kitajske posvaril Mednarodni svet za znanost (ICSU). Poročilo navaja, da so znanstveniki ves čas svarili pred naraščajočo nevarnostjo naravnih katastrof. Med drugim so veliko pred katastrofo, ki jo je nedavno povzročil orkan Katrina, podali podrobne analize o pomanjkljivostih sistema nasipov v New Orleansu in škodi, ki jo je povzročila izguba okoliških močvirnatih območij. Nedavne katastrofe v ZDA in Aziji niso anomalije, temveč spadajo v kontekst dolgoročnega izjemnega povečanja števila naravnih katastrof. Med letoma 1900 in 2000 je število naravnih katastrof s 100 na desetletje naraslo na 2.800 na desetletje, pri čemer so povzročile smrt, poškodbe ali selitev več milijonov ljudi, še navaja omenjeni svet. Leta 2004 so naravne katastrofe povzročile za 140 milijard dolarjev škode.

Rusi v Črni gori

Ruska družba Rusal je postala večinska lastnica rudnika boksita v Nikšiću. Ob koncu julija je podpisala pogodbo tudi o prevzemu

aluminijeskega kombinata v Podgorici (KAP), ki bo surovino za izdelovanje aluminija dobival iz nikšićkega rudnika. Rusal se je sicer zavezal, da bo za 32 odstotkov državnega kapitala v rudniku boksita odštel šest milijonov evrov in za naložbe namenil dodatne štiri milijone evrov. V bistvu gre za koncesijsko pogodbo, ki omogoča ruski družbi kopanje boksita v prihodnjih dvajsetih letih. Ruska družba naj bi se zavezala, da

bo letno izkopala 650.000 ton rude, kar je 100.000 ton manj od dosedanjega letnega izkopa. Do formalnega prevzema rudnika naj bi prišlo do konca oktobra, ko bo potekel rok za vplačilo kupnine.

Žrtve

Lokalne oblasti v Pakistanu so objavile nove podatke o žrtvah nedavnega potresa v južni Aziji. Število žrtev se je povečalo na več kot 79.000, od tega jih je bila polovica v pakistanskem delu Kašmirja, druga polovica pa v pakistanski Severozahodni mejni provinci. Najhuje prizadeto je območje Mansehra. Premier pakistanskega dela Kašmirja Sikander Hajat Kan je sporočil, da je na tem območju umrlo najmanj 40.000 ljudi. Indij-

ske oblasti so sporočile, da je v delu Kašmirja, ki je pod njihovim nadzorom, umrlo 1.360 ljudi.

Mafijski umor

Lokalne oblasti v italijanski Kalabriji so presodile, da za umorom vodje italijanske opozicije, 54-letnega Francesca Fortugna, ki sta ga na volišču v kraju Locri napadla in ustrelila dva moška, stoji kalabrijska mafija Ndrangheta. Fortugna je bil podpredsednik pokrajinskega sveta Kalabrije, v katerem je predstavljal levosredinsko stranko Marjetica. Lokalne oblasti so presodile, da gre za politični umor po mafijskem vzorcu. Preiskovalci so še dodali, da si nihče ne more privoščiti takšnega dejanja brez dovoljenja lokalnih mafijskih družin. Sledi vodijo na področje javnega zdravstva, saj je Fortugno vodil oddelek za nujne zadeve v pokrajini, pa tudi znotraj svoje stranke se je ukvarjal z zdravstvenimi vprašanji. Na tem področju krožijo namene pomembne vsote denarja.

Dragoceni fotografiji

Umetniški fotografiji, ki sta ju ustvarila svetovno znana fotogra-

fa Edward Weston in Dorothea Lang, sta bili prodani vsaka za 822.400 dolarjev, kar je najvišja cena, ki jo je doslej dosegla kakšna fotografija, posneta v 20. stoletju. Rekordna cena fotografij kaže na povečanje trgovanja s fotografijami v zadnjih letih, poleg tega so mnogi za dela Westona in Langove pripravljeni plačati čedalje več. Fotografija z naslovom Prsi

(The Brest) je bila posneta v 20. letih 20. stoletja, fotografija Vrsta za kruh pri "Belem angelu" (White Angel Bread Line) pa leta 1932.

Lakota

Papež Benedikt XVI. je obsodil lakoto in podhranjenost, ki predstavlja enega najhujših škandalov, ki še vedno pretresa človeštvo. Kot je ob 60. obletnici ustanovitve Organizacije ZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) papež zapisal v sporočilu, je zaradi podhranjenosti ogrožen obstoj več milijonov ljudi, ki zahtevajo pozornost medna-

rodne skupnosti. Na lakoto ne vplivajo samo geografske in podnebne razmere, temveč jo povzroča tudi človek sam in njegov egoizem, ki se izraža v nezadostni družbeni organizaciji, je med drugim zapisal papež Benedikt XVI.

Proti tihotapstvu

Nova albanska vlada bo v okviru odločnega boja proti tihotapstvu za tri leta prepovedala uporabo vseh motornih čolnov in gliserjev. Izjema bodo tuje jahte in ribiški čolni. Albanski premier Sali Berisha je dejal, da bodo morali vsi lastniki svoje motorne čolne takoj oddati oblastem, vode pa očistiti trgovcev s smrtjo, ki blatijo ugled Albanije. Hkrati se je opravičil vsem državljanom, ki svoja motorna plovila uporabljajo v skladu z zakonom, pri tem pa poudaril, da bo skrivanje teh plovil strogo kaznovano. Albanska obala je namreč že dlje časa tranzitna točka, prek katere v zahodno Evropo tihotapijo mamila in

ilegalne pribež-
nike iz Albanije
in drugih držav.

Putika

Vsi, ki imajo
bolečo obliko ar-
tritisa – putiko – bi
morali paziti, katero
zelenjavo jedo. Špinača
in brstični ohrovt vsebuje-
ta purin, ki škoduje organiz-
mu oziroma bolnikom s putiko.

Produkt purina je sečna kislina,
ki v telesu ustvarja kristale urata,
ti pa se nalagajo v sklepih in po-
vzročajo napade putike, ki so ze-
lo boleči. Večje količine mesa,
morskih sadežev, piva in drugih
alkoholnih pijač, fižola, graha, le-
če, špinače in brstičnega ohrovt
lahko poslabšajo stanje pri tak-
šnih bolnikih. Da bi zaužili do-

volj beljakovin, priporočajo mle-
ko, sir in jajca, ki vsebujejo malo
purina. Putika je znana še iz 5. sto-
letja pred našim štetjem, ko je Hi-
pokrat med drugim za paciente s
to boleznijo svetoval poseben re-
žim prehrane brez alkohola.

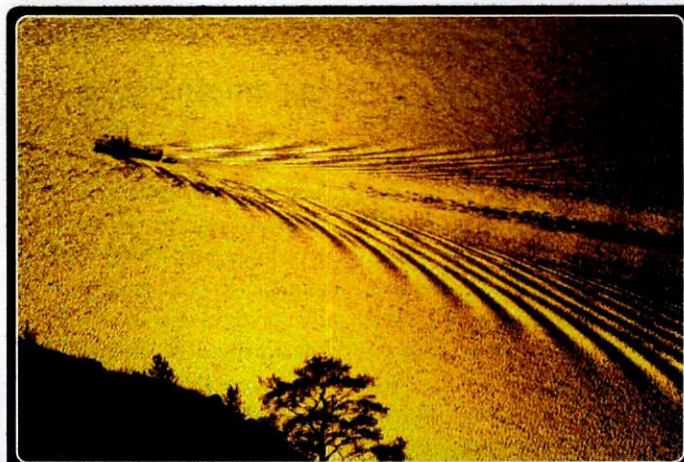
V kino

Savdska Arabija namerava po
20 letih prepovedi javnega prika-
zovanja filmov odpreti prvo kino-
dvorano v Riadu, kjer pa bodo pri-
kazovali le animirane filme. Ogle-
d predstav bo dovo-
ljen tudi ženskam in otro-
kom, risanke pa bodo sin-
hronizirane v arabščino. Dvorano s 1.200 sedeži naj
bi odprli 3. novembra, in si-
cer v hotelu Intercontinen-
tal. Ta čas je Savdska Arabi-
ja edina država v Perzijskem

zalivu, ki še nima kinodvorane.

Vsi na J

39-letna Michelle Duggar iz
ameriške zvezne države Arkansas
je nedavno rodila šestnajstega o-
troka, deklico Johanno, in že raz-
mišlja o naslednjem otroku. Njen
40-letni soprog Jim Bob Duggar,
konservativni republikanec, znan

Pobegnili

Neka ruska ribska ladja, ki so jo Norvežani ujeli pri krivolovu v
norveških vodah, je pobegnila pred roko pravice nazaj v Rusijo. Nor-
veška obalna straza je ruske ribiče ujela pri ribolovu na zavarovanem
območju. Na rusko ladjo sta se nato vkrcala dva norveška inspektorja
za ribištvo, ki naj bi pomagala pospremiti ladjo v norveško pristanis-
ce, da bi sodisce izreklo kazen. Toda ruska ladja je spremenila smer in
se začela vracati v domovino, z obema norveškima inspektorijema vred.
Norveška obalna straza naj bi omenjeni ladji sicer sledila, a ni ukrepala.
Incident je nato dobil tudi politične razsežnosti.

po zavzemanju za odpravo splava
in eden od kandidatov na volit-
vah za senat leta 2002, je izjavil,
da s soprogo želita še več otrok.

kson Levi (1) in zdaj Johannah.

Proti debelosti

Študija ameriškega Centra za
nadzor in preprečevanje nalezljivih
bolezni (CDC) ugotavlja, da Ame-
ričanom v zadnjih letih upada stop-
nja škodljivega holesterola v krvi,
vendar je to posledica uporabe zdrav-
vil, ne pa spremenjenega načina živ-
ljenja. Ista študija namreč ugotavlja,
da se Američani zadnja leta (še) bolj
redijo. Sicer pa je raven holesterola,
ki maši žile in povzroča srčno kap,
mogoče znižati tudi z zdravo pre-
hrano in aktivnim načinom življe-
nja, vendar večina Američanov tega
še ne sprejema. Študija ugotavlja, da
se je stopnja škodljivega holesterola

Johannino rojstvo je posnela tele-
vizijska mreža Discovery, ki
bo maja 2006 predvajala od-
dajo o tej družini. Michelle
Duggar je prvega otroka ro-
dila, ko je bila stara 21 let, štiri
leta po poroki z Jimom. Nenavadno je, da ima vsak
otrok, od katerih sta dva pa-
ra dvojčkov, ime, ki se začne-
nja na črko J. To so Joshua
(17), John David (15), Janna (15),
Jill (14), Jessa (12), Jinger (11), Jo-
seph (10), Josiah (9), Joy-Anna
(8), Jeremiah (6), Jedidiah (6), Ja-
son (5), James (4), Justin (2), Jac-

v krvi Američanov v obdobju od leta
1995 do leta 2002 znižala na 203 mi-
ligrame na deciliter krvi. Zdravni-
ki na splošno priporočajo raven
pod 200 miligramov na deciliter.

Skrivnostna bolezen

Skrivnostna nalezljiva bolezen je na severozahodu Irana povzročila
pogin 3.692 divjih rac. Po preiskavah so izključili možnost ptičje gripe,
nadaljnji testi pa naj bi pokazali, zakaj je dejansko šlo. Sicer pa so o
podobnih primerih pogina ptic poročali že iz Rusije, vendar pri tem
niso navedli števila poginulih ptic. Obласти so za močvirnato območje
Poldašt ob iransko-azerbajdzanski meji, kjer so odkrili poginule race,
že odredile karanteno in nato izvedle dezinfekcijo.

Konec obdobja

Ko so konec julija v Moskvi za tri leta zaprli Boljšoj teater, je to postal pravcati konec nekega obdobja. V času svojega razcveta je bilo to gledališče ponos Rusije. V njegovi čudoviti pozlačeni dvorani je imel koncerte Wagner, leta 1877 pa je bila tu premiera baleta Labodje jezero Petra Iljiča Čajkovskega. Tu je plesal baletnik Rudolf Nurejev. Toda zdaj Veliko gledališče bolj spominja na simbol nesreč postkomunističnega obdobja kot pa na simbol umetnosti. Po desetih letih sporov, škandalov in odlogov so ga zaradi rekonstrukcije zaprli za najmanj tri leta. Julija so fotografu Glebu Kosorukovu dodelili ekskluzivno pravico fotografiranja zadnjih desetih dni pred zaprtjem gledališča. Posnel je vsakdanje življenje v gledališču, za katerega pravi, da je imelo dušo, ki je ne bo mogoče več vrniti. Umetniki tega gledališča bodo tri leta na gostovanjih, toda vsaj ne bodo izgubili dela kakor okoli tristo drugih zaposlenih. Čeprav niso bili dobro plačani, so radi delali tam. Boljšoj teater je bil zgrajen leta 1828 na kraju, kjer je prej stalo gledališče Katarine Velike, ki je leta 1805 pogorelo do tal.

Najpametnejši so ...

... Einstein, Freud, Marx, Kafka, Levi Strauss. Zgodovina zadnjih dvesto let je okrašena z množico judovskih imen znanstvenikov, mislecev in drugih predstavnikov intelektualnega sveta. Ne glede na to, da Judje predstavljajo samo 0,25 odstotka prebivalcev Zemlje in samo 3 odstotke prebivalcev ZDA, so dobili 27 odstotkov vseh Nobelovih nagrad in polovico zmag na svetovnih prvenstvih v šahu. Dva znanstvenika z državne univerze v Utahu v ZDA sta prepričana, da je tako zato, ker imajo Judje višji količnik, ki so ga razvili zaradi selekcije, da bi preživeli. Predvsem zato, ker so jim v srednjem veku dovolili opravljati samo poklice, kot sta bankir in trgovec, so morali pridobiti večje matematične sposobnosti. Znanstvenika trdita, da imajo umske prednosti Judov gensko podlago. Sprva se je teorija zdela obsojena na propad, a jim je vendarle uspelo nabrati toliko dokazov, da jo bodo prihodnje leto objavili v znanstveni zbirki Cambridgea. Nekateri pa jo vztrajno razglasajo za enostransko in rasistično.

Bolj pozitivni

Predstavljajte si dva pacienta, ki preživljata enako nevaren srčni infarkt. Eden od njiju je vesel, odkrit in optimističen človek, ki si na vso moč prizadeva, da bi ozdravel; drugi je vase zaprt, obupan in godrnjav ter noče nič slišati o svojem ozdravljenju. Ni težko uganiti, da ima veseli prednost pred žalostnim. Zdravniki lahko upravičeno trdijo, da so lahko nekatere značajske lastnosti tvegane za zdravje. Opazili so, da pacienti s popolnoma enakimi boleznimi različno reagirajo na terapijo. Profesor medicinske psihologije Denollet z Univerze Tilburg na Nizozemskem je opazoval paciente z boleznimi srca pa tudi paciente z visokim krvnim tlakom, aritmijo in arterijskimi boleznimi. Pokazalo se je, da so nekateri pacienti nagnjeni h kroničnemu stresu, ki se je izkazal za zdravju nevarnega in ki ima prav tako velik pomen kot dieta, telovadba in zunanji stres. Osebnosti, nagnjene h kroničnemu stresu, imajo skupne značilnosti: več negativnih čustev – nemir, pesimizem, žalost, hkrati pa so nagnjene k slabi samopodobi in zadrževanju čustev v sebi.

Mogoče je

Dva nova poskusa, ki so ju izvedli v ZDA, odkrivata nove možnosti za reševanje etičnih problemov, povezanih z genskim inženiringom. Mogoče je namreč pridobivati matične celice brez uničenja zarodka. Te so izjemnega pomena za razvoj zdravljenja degenerativnih bolezni živčnega sistema, infarkta, sladkorne in opeklin. Prav v Ameriki je na področju genskega inženiringa veliko etičnih prepovedi, zato so tam naredili največ v tej smeri. Uspelo jim je narediti zarodek miši s pomočjo tehnologije kloniranja, potem pa deaktivirati gen, ki povzroča njegovo nadaljnji razvoj oziroma formiranje placente. Vendar se je spet pojavila težava – preden bi lahko uporabili matične celice za zdravljenje pacienta, bi morali isti gen znova aktivirati, kar pa jim do zdaj ni uspelo. Tudi druga "etična varianta" pridobivanja matičnih celic je bila narejena na miših. Iz zarodka z osmimi celicami so vzeli eno in jo razmnožili kot matično celico, zarodek pa se je s sedmimi celicami vseeno lahko normalno razvijal naprej.

Ugodnosti za nove naročnike revije Demokracija:

- prvi mesec boste revijo prejeli brezplačno
- brezplačno prejmete majico Demokracija
- sodelujete v žrebanju za eno od knjig naše založbe

Naročnina na revijo Demokracija je lahko tudi darilo.

Naročilnica

Akcija - novi naročniki - prvi mesec **brezplačno!**

Plačilo s poloznico • Uredništvo revije Demokracija • p.p. 4315, 1001 Ljubljana

DEMOKRACIJA

ime in priimek: _____

datum rojstva: _____

ulica: _____

kraj, poštna št.: _____

pošiljati začnete dne: _____

datum: _____

podpis naročnika: _____

Davčni zavezanec: ☐ da ☐ ne

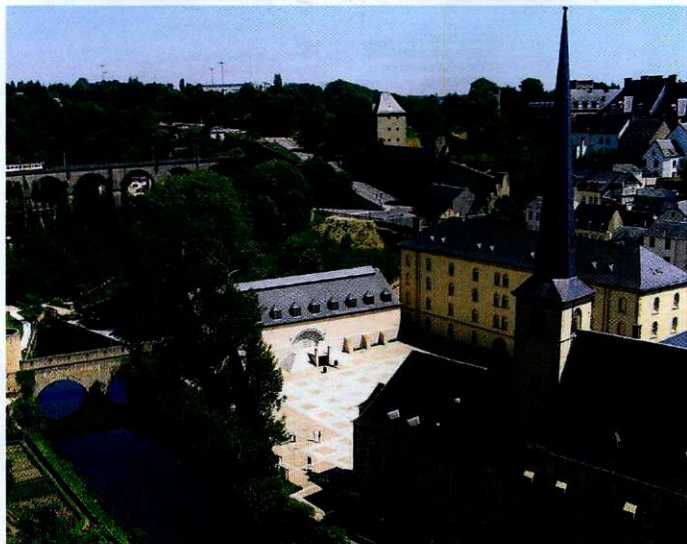
Če želite 8-odstotni popust pri naročnini, vas prosimo, da označite status, ki ga imate: ☐ upokojenec ☐ invalid ☐ brezposeln ☐ student ali dijak

S to naročilnico se zavežujem,
da bom naročnik Demokracije najmanj eno leto!

cena: 550 SIT

Slovenski premier Janez Janša je v sredo, 19. oktobra, prispel na prvi uradni obisk v Luksemburg in se tam srečal s predsednikom luksemburške vlade in finančnim ministrom Jean-Claudeom Junckerjem.

Premier Janša je na obisk v Luksemburg prispel v spremstvu finančnega ministra Andreja Bajuka in gospodarske delegacije, ki se je udeležila

je za zdaj za 0,3 odstotne točke previsoka. Slovenski premier je dejal, da bo Slovenija junija prihodnje leto izpolnila vse pogoje za uvedbo evra. Premierja sta se v pogovorih dotaknila tudi nedavnega luksemburškega predsedovanja uniji v luči priprav na slovensko predsedovanje Evropski uniji v prvi polovici leta 2008. Janša je pohvalil dosežke luksemburškega predsedovanja in dejal, da je luksemburški model lahko zgled Sloveniji pri predsedovanju EU. Obe državi imata namreč majhno administracijo, ki pa

Pri majhnih in uspešnih

poslovne konference na tamkajšnji gospodarski zbornici. Njenemu sklepnemu delu se je pridružil tudi Janša, potem ko se je sešel s kolegom Junckerjem in po uradnem kosilu na graščini Senningen še z luksemburškim velikim vojvodo. Ob tej priložnosti je Janša obiskal tudi luksemburški parlament in se vpisal v zlato knjigo, ob koncu obiska pa se je sešel še s predstavniki Slovencev, ki živijo v Luksemburgu.

Problematična finančna perspektiva

Glavna tema pogovorov med Janšo in Junckerjem je bila nova finančna perspektiva Evropske unije za obdobje 2007–2013. Evropska unija bo na decembrskem vrhu znova poskušala doseči dogovor o njej, potem ko je v prvem poskusu junija (dogovor je predlagalo tedanje luksemburško predsedstvo) propadla. Janša in Juncker sta se strinjala, da je dogovor o perspektivi decembra nujen, saj se čas izteka, zato sta pozvala britansko predsedstvo, naj čim prej spodbudi pogajanja o njej. Slovenija je prvotni predlog finančne perspektive sicer podprla, čeprav je menila, da ni dovolj usmerjen v prihodnost. Tudi Luksemburg se zaveda, da predlog ni bil idealen, a je moral privoliti v kompromis, da bi dosegel končni dogovor. Pri

slednjem je problematična predvsem Velika Britanija, ki še naprej vztraja pri svoji proračunski politiki.

Čeprav je Janša priznal, da glede novega evropskega proračuna ni optimist, je vseeno izrazil upanje, da bo do dogovora prišlo. Poudaril je tudi, da nove članice Evropske unije potrebujejo več časa, da se pripravijo na novo finančno perspektivo in izvedejo strukturne spremembe v proračunih za učinkovito porabo javnih sredstev. Zato nove članice, kot poudarja Juncker, potrebujejo takojšen dogovor. Oba sogovornika sta se strinjala, da je v tem primeru boljši pravočasno sklenjen kompromis kot idealen dogovor z zamudo.

Slovenija pripravljena na evro

Janša in Juncker sta se pogovarjala tudi o nekaterih aktualnih evropskih temah, na primer o evropski ustavni pogodbi, za katero je Juncker dejal, da kljub referendumski zavrnit-

• V pogovorih sta se premierja dotaknila tudi vstopa Slovenije v evroobmočje.

vi v Franciji in na Nizozemskem še ni mrtva, saj jo je ratificiralo 14 držav, med njimi Slovenija in Luksemburg. Juncker je pozval, naj ta čas države izkoristijo za razpravo, da bodo ustavno pogodbo ob primernem času sprejele vse države Evropske unije.

Luksemburški premier je pohvalil Slovenijo glede njene pripravljenosti na vstop v evroobmočje, s čimer naj bi bila Slovenija prva nova članica, ki bo sprejela skupno evropsko valuto. Janša je pojasnil, da priprave na uvedbo evra tečejo po načrtih, izjema je le inflacija, ki pa se znižuje in

mora zagotoviti učinkovito vodenje Evropske unije. Glede tega Janša pričakuje nadaljnje pogovore, skozi katere se bo slovenska stran seznanila z luksemburškimi izkušnjami vodenja EU. Janša in Juncker sta se na kratko pogovarjala tudi o širitvi EU na Balkan. Po Janševih besedah Slovenija podpira evropsko perspektivo balkanskih držav, saj je to edina alternativa za miren in stabilen razvoj območja. To je tudi ena od prednostnih nalog slovenskega predsedovanja EU.

Poglobiti gospodarsko sodelovanje

Premierja sta se govorila tudi o gospodarskem sodelovanju med državama in se strinjala, da ga je treba okrepiti, kar bo terjalo veliko prizadevanj predvsem pri krepitvi blagovne menjave, ki je bila doslej skromna. Prvi korak k temu je bil obisk številčne gospodarske delegacije (sestavljali so jo predstavniki bank, zavarovalnic, nekaterih uspešnih podjetij, Gospodarske zbornice Slovenije, Slovenske turistične organizacije, SOD, KAD in urada za neposredna tuja vlaganja), ki se ji je Janša pridružil v popoldanskem delu obiska na poslovni konferenci in pri tem izrazil željo, da se Slovenija približa luksemburškemu modelu družbe s polno zaposlenostjo in visokim bruto domačim proizvodom. **Gasper Blažič**

• Slovenska gospodarska delegacija se je zavzela za okrepljeno gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Luksemburgom.

• Premierja Janša in Juncker pozivata evropsko javnost k čimprejšnjemu dogovoru glede prihodnje finančne perspektive EU.

Italijanski novinar pod krinko je razkril nečloveške razmere, v katerih so prisiljeni živeti begunci na italijanskem otoku Lampedusa.

Fotografije: Reuters

Pritisk na staro celino

V zadnjih tednih je po zaslugi razkritja italijanskega novinarja in prizorov iz španskih enklav Ceuti in Melilli v Maroku znova v ospredju problem afriških pribežnikov, ki v upanju na boljše življenje množično prihajajo v Evropo. A rešitev problema ni samo v tem, da se "ograja", ki ločuje Evropo in Afriko, zviša za nekaj metrov, temveč da se izkorenini vir težav – lakota in revščina v Afriki, zaradi česar prebivalci množično zapuščajo črno celino.

V zadnjih tednih so maroške oblasti prijele več kot 2.500 beguncev na njihovi poti v Evropo, ki povečini poteka čez maroško ozemlje. V neredih v španski enklavi Melilli v Maroku je pri vstopu v Evropo umrlo več afriških beguncev, med njimi tudi en otrok. A število afriških pribežnikov, ki vsak dan prihajajo v Evropo, se do zdaj ni zmanjšalo, temveč se še povečuje.

Boljšemu življenju naproti

Lani je skoraj 200 milijonov ljudi, kar je 3 odstotke svetovne populacije, zapustilo svoje domove v upanju na boljše življenje. Štirje milijoni ljudi so svoje države zapustili na nezakonit način. Danes v Evropi živi 56 milijonov pribežnikov, od tega jih 20 odstotkov živi neprijavljenih in v neprimernih življenjskih razmerah. Glavnina afriških pribežnikov na staro celino prihaja čez Kanarske otoke, prej omenjeni španski enklavi v Maroku in prek italijanskega otoka Lampedusa. Na drugi strani pa večina pribežnikov iz Azije in Bližnjega vzhoda za pot v ob-

ljubljeno Evropo uporablja pot čez Balkan in države nekdanje Sovjetske zveze.

Za vse ljudi, ki se odločijo zapustiti domovino in se nezakonito naseliti v Evropi, je pot pogosto dolga in težka. Veliko jih je to pripravljeno plačati tudi z življenjem, na kar je opozoril predvsem dogodek v Melilli, ko so begunci nadaljevali pot proti Evropi tudi čez trupla svojih sodržavljanov, ki jih je pomendrala množica. Na drugi strani pa je za posameznike, ki poznajo slabosti schengenske meje, tihotapljenje beguncev v Evropo precej donosen posel, poleg tega pa je še vedno zelo malo pri-

merov, ko so lokalne oblasti razkrinkale celotno tihotapsko mrežo. Glavni akterji in organizatorji so predobro organizirani, da bi jim oblasti prisle do živega, krajši konec pa kot vedno potegnejo begunci.

Šokantno razkritje

Najjužnejši italijanski otok Lampedusa je za afriške begunce že nekaj časa most, ki vodi v Evropo. Vsako leto lokalne oblasti na otoku zajamejo na tisoče nezakonitih priseljencev. Da so razmere v begunskem centru na otoku slabe, se je govorilo že dalj časa, a razkritje italijanskega časnika L'Espresso je kljub temu močno razburilo predvsem italijansko pa tudi evropsko javnost. Novinar omenjenega časnika Fabrizioo Gatti je v tamkajšnjem begunskem centru preživel osem dni pod pretvezo, da je kurdski priseljenec. V obliki dnevnika

• Begunska problematika je bila glavna tema pogovorov na srečanju med francoskim in španskim premierjem, de Villepinom in Zapaterom, ki pozivata k dialogu med Evropo in Afriko.

je objavil hude zlorabe in nepravilnosti, ki se dogajajo v begunskem centru. Begunci so nastanjeni v obupnih življenjskih razmerah; otroci in ženske morajo spati na tleh, na 50 ljudi pride eno stranišče, iz pip teče le slana voda, v centru ni elektrike in nobene zasebnosti, ilegalce pa naj bi pestili tudi komarji in bolhe.

Poleg tega naj bi do hudih zlorab prebežnikov prihajalo tudi s strani policistov, zaposlenih v centru. Muslimanske begunce naj bi silili v ogled pornografskih filmov, kdor pa se temu upre, ga pretepejo. Gatti opisuje tudi primer, ko je moral neki Tunizijec več ur stati nag v hladnem vremenu, potem pa naj bi ga bili karabinjerji še hudo pretepli. Na slabe razmere na Lampedusi so že večkrat opozarjali predvsem v Amnesty International in v Visokem komisariatu ZN za be-

predvsem poročanja o policijskih zlorabah. Na podlagi Gattijevega poročila je državno tožilstvo uvedlo preiskavo, da bi razjasnili očitke, na jug države pa je svojega predstavnika poslala tudi vlada. Najostreje se je odzvala italijanska opozicija, ki je že pozvala k odstopu notranjega ministra Giuseppa Pisanuja, očitki pa letijo tudi na premierja Berlusconija, ki naj bi po besedah opozicije begunsko problematiko ves čas svojega mandata zanemarjal.

EU išče rešitev

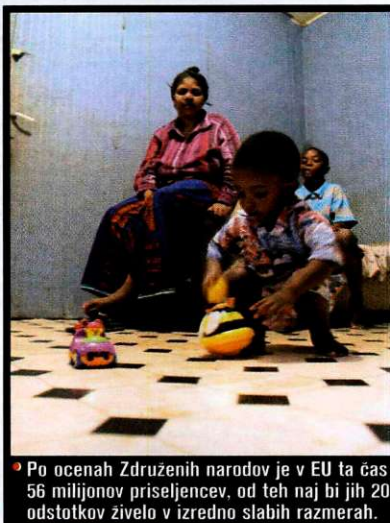
Nedavni dogodki so Evropsko unijo postavili pred vprašanje, kako naj bi rešili begunsko problematiko. A pri problemu afriških beguncem je, dolgoročno gledano, najpomemb-

ključno z denarno pomočjo iz tujine in ljudje nimajo nobene želje, da bi sami začeli financirati svoj proračun.

Problematika priseljencev je bila tudi glavna tema nedavnega srečanja med španskim premierjem Zapaterom in francoskim premierjem de Villepinom v Barceloni. "A da bi trajno rešili problematiko pri-

lematiki. Francija kot nekdanja kolonialna velesila namreč od vseh držav EU še vedno predstavlja politični most med Afriko in staro celino. Oba premierja sta na britanskega premierja Blaira, predsedujočega EU, naslovila tudi zahtevo, da organizira evropsko-afriški vrh, na katerem bi govorili tako o denarni pomoči kot o begunski problematiki.

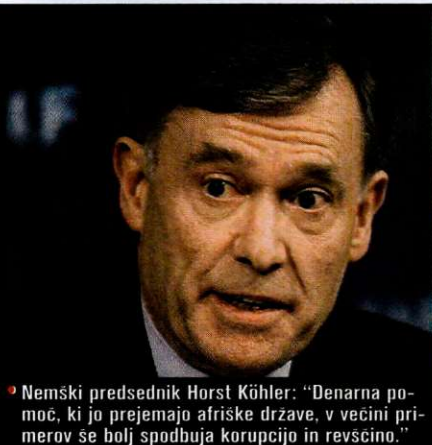
Srečanje voditeljev obeh celin sta pozdravila tudi predsednik evropske komisije José Manuel Barroso in predsednik afriške unije Alpha Oumar Konare in po skupnem sestanku oznanila novo obdobje v odnosih med obema celinama. Brez sodelovanja vseh vpletenih držav bo v prihodnje namreč nemogoče zaježiti čedalje večji val priseljencev v Evropo. Po poročilih Visokega komisariata ZN za begunce bo v prihodnjih desetlet-

• Po ocenah Združenih narodov je v EU ta čas 56 milijonov priseljencev, od teh naj bi jih 20 odstotkov živel v izredno slabih razmerah.

• Španski enklavi Ceuta in Melilla v Maroku sta za afriške begunce most v obljubljeno Evropo.

• Nemški predsednik Horst Köhler: "Denarna pomoč, ki jo prejema afriške države, v večini primerov se bolj spodbuja korupcijo in revščino."

• Dokler se razmere na afriški celini ne bodo uredile, jo bodo prebivalci še naprej zapuščali.

gunce, in to predvsem zato, ker se je vedelo, da je center načrtovan za 200 ljudi, a so primorani sprejemati tudi po več kot tisoč ljudi hkrati. V Italiji pa so polemike povzročila

neje reševati težave držav podsaharske Afrike, od koder prihaja večina priseljencev. Če bi se uredile razmere v teh državah, bi jih ljudje nehali zapuščati, kar pa je v praksi skoraj neizvedljivo. Večina denarja, ki v Afriko prihaja z namenom stabilizirati posamezne države, se izgubi v rokah skorumpiranega političnega vodstva. Poleg tega mnogi politiki, kot je na primer nemški predsednik Horst Köhler, že dalj časa opozarjajo, da denarna pomoč črni celini zmerom bolj škoduje kot koristi. Tako se danes skoraj tretjina afriških držav financira iz-

seljencev, ni dovolj samo sodelovanje dveh držav, temveč celotne Evropske unije, poleg tega pa je potrebno tudi aktivno sodelovanje z afriškimi državami," je na srečanju dejal de Villepin, ki ga je Zapatero prosil za pomoč pri begunski prob-

jih preseljevanja ljudi še veliko več, EU pa ne more sprejeti vseh, ki trkajo na njena vrata. A glede na to, kako globoke korenine ima problematika afriških pribežnikov, le redkokdaj pričakuje ureditev stanja v kratkem času. **Ana Müllner**

RADIO UNIVOX

107.5 MHz

RUMENE STRANI

SLOVENIJA TEL

www.rumenestrani.com

im

INTER MARKETING

intervju

Fotografije: Gregor Poličev

Enainštiridesetletni Mariborčan, direktor Pošte

Slovenije, je svojo poklicno pot začel v Ekonomskem inštitutu v Mariboru, kjer je bil svetovalec za financiranje malega gospodarstva. Svetoval je več kot 50 malim in srednjim podjetjem ter samostojnim podjetnikom. Leta 1994 se je zaposlil v Krekovi banki v Mariboru, kjer je 8 let vodil notranje revizije. Leta 2002 je postal direktor mariborske poslovne enote Banke Koper, kjer je ostal do maja letos. 1. junija je postal generalni direktor Pošte Slovenije. Kot univerzitetnodiplomirani ekonomist je končal študij na Ekonomsko-poslovni fakulteti, kjer ta čas pripravlja magisterij iz ekonomije in poslovnih ved, smer finance. Poleg tega je visokošolski učitelj in predavatelj na Visoki šoli za podjetništvo v Piranu, kjer samostojno predava predmet podjetniške finance. Na predmetni stopnji skupaj z dr. Draškom Veselinovičem in dr. Andrejem Končino predava še predmet denar in bančništvo, vrednostni papirji. Je član treh nadzornih svetov, in sicer je predsednik NS v Poštni banki Slovenije in v KBM Infond, investicijski družbi ID 1 ter član nadzornega sveta Zavarovalnice Triglav.

Ko ste nastopili delo v Pošti Slovenije, ste dejali, da želite družbo uvrstiti med najboljše poštne organizacije v Evropi. Zanima me, ali ste po imenovanju nasledili to, kar ste pričakovali?

Moram reči, da sem nasledil Pošto Slovenije, ki je izjemno visoko tehnološko razvita.

Vas je to presenetilo?

Ni me presenetilo, ker sem jo spremljal skozi njen razvoj že kar nekaj let. Pošta Slovenije se danes uvršča med evropske pošte z najvišjo gostoto poštne omrežja v Evropi. Imamo okoli 560 poštne enote in dva sodobna logistična centra, s takšno organizacijo pa se uvrščamo med najrazvitejša poštna omrežja v Evropski uniji. Moram reči, da sem tega zelo vesel. Zdi pa se mi, da je zdaj tega obdobja konec in prihaja drugo, zelo pomembno obdobje. To je odpiranje pošte mednarodnim povezavam. Smo namreč v času globalizacije. Mednarodni tokovi so zelo močni in pošto je treba pripraviti na zmanjšanje monopola, kar se bo po evropski direktivi iz leta 2002 zgodilo okrog leta 2009.

nikacije. Pa še to le do konca tega leta. Od 1. 1. 2006 se bo težnostna stopnja znižala na 50 gramov, tako da nam bo ostala samo še koncesija za izvajanje storitev poštne pošiljke v domačem in mednarodnem prometu do 50 gramov. Vse drugo bo prepuščeno trgu, podobno kot zdaj.

To pomeni, da bodo družbe, ki se ukvarjajo s poštnimi storitvami, lahko opravljale tudi to? Zdaj v glavnem opravljajo prenos večjih pošilk. Koliko so vam te družbe konkurenca?

Ta podjetja so nam precejšnja konkurenca. Predvsem na področju paketov. Morate vedeti, da so tuje poštne uprave, ki so odprle svoje podružnice v Sloveniji, v tujini izredno uspešne in velike. Posebno DHL, ki je hčerinska firma nemške pošte. Nemška pošta pa je največji logistični servis na svetu. Pred kratkim je prevzela še britanski Exel in s tem zaokrožila svojo akvizicijo prevzemov po vsem svetu ter postala tudi največji logistični servis na svetu.

Ali se lahko zgodi, da bi v naslednjih letih Pošta Slovenije zašla v krizo?

Močno se bomo potrudili, da se to ne bo zgodilo. Vedeti moramo, da že zdaj letno ustvarimo

To je povsem normalno. Podobno sem mislil tudi sam, dokler nisem prišel sem. Preostalo so vse pisemske pošiljke nad 100 gramov. Teh je veliko, saj so to vsi paketi, direktna pošta, hitra pošta, telegrami in podobno. Pošta bo v prihodnosti izvajalec storitev, ki bo opravljal vse – od prodaje do logističnih storitev. Vse! Že danes lahko na poštne okence opravite marsikatero storitev in kupujete nekatere izdelke, vrednostne papirje, srečke in podobno. Že zdaj je naša ponudba zelo široka.

V katero smer boste vodili družbo oziroma kakšni so vaši cilji?

Moji načrti so predvsem zaokrožiti naše ponudbe na tri segmente. Pri tem se bomo zglebovali po nemški pošti. Ti segmenti so: logistika, storitve in finance. To so trije sklopi, na podlagi katerih nameravam Pošto Slovenije dodatno razviti in jo pripraviti na liberalizacijo poštne trga v Evropski uniji leta 2009.

Omenili ste segment financ. Kaj bo zajemal?

To so nove finančne storitve, ki jih nameravamo razvijati skupaj s Pošno banko Slovenije, katere 45-odstotni lastnik smo. Z novimi finančnimi storitvami želimo zaokrožiti vlogo na slovenskem finančnem trgu.

To pomeni tudi prodajo vrednostnih papirjev?

Tako je.

Kako pa bo s kadri? To pomeni, da boste dodatno zaposlovali ali bo prišlo do prerazporejanja?

Pošta Slovenije namerava v prihodnosti izvajati precej restriktivno kadrovske politiko, kar pomeni, da bomo novo zaposlovanje zelo nadzirali. Nova delovna mesta bomo večinoma zapolnili z notranjimi rezervami.

Imate v načrtu tudi odpušcanje?

Ne, tega nimamo v načrtu. Menim, da lah-

Pošto želim pripraviti na konkurenčno tekmo

Pogovor z
Alešem Haucem

Kako bo izguba monopola videti v praksi?

Veste, pošta ni monopol na vseh področjih, ampak samo na nekaterih, tako imenovanih rezerviranih storitvah, kot so pisemske pošiljke oziroma vse pošiljke v notranjem in mednarodnem prometu do 100 gramov. Samo v tem ima pošta ekskluzivno pravico izvajanja storitev s strani Agencije za poštne in elektronske komu-

le četrtino prihodka iz tako imenovanih rezerviranih storitev, ki so v pristojnosti države in za kar imamo koncesijo. Vse drugo že ustvarimo na trgu. To nam daje seveda upanje, da bomo še uspešnejši, ne pa da bi zašli v kakšno krizo.

Kaj vse sestavlja druge tri četrtine prihodkov, saj večina pozna le t. i. klasične pošte storitve?

ko z notranjimi prerazporeditvami veliko naredimo. Imamo pa precej ljudi, ki so zaposleni za določen čas, s čimer uravnavamo nihanja v poslovanju. Teh pa je kar veliko.

Kako pa je z notranjimi rezervami pri stroških?

Tega vam zdaj še ne morem natančno povedati, saj smo šele začeli s kadrovske analizo, s ka- »

» tero želimo ugotoviti dejansko stanje. Z analizo želimo ugotoviti, kateri ljudje so razporejeni na določena delovna mesta, kaj delajo, kakšne so njihove obremenitve in podobno. Ko bodo izsledki analize znani, vam bom lahko kaj več povedal o tem.

Prej ste omenili, da je Pošta Slovenije 45-odstotni lastnik Poštne banke Slovenije. V načrtu imate verjetno ta delež ohraniti?

Strategija Pošte Slovenije je, da svoj 45-odstotni delež v Poštni banki obdrži. Skupaj z Novo Kreditno banko Maribor kot drugo solastnico Poštne banke Slovenije želimo ustvariti močno banko, banko, v katero bodo ljudje zaupali, saj ta banka deluje na 560 poštah, kar je najbolj razvejena mreža, ki je mogoča. Kar se tega tiče, smo zainteresirani za uspešno Pošno banko in želimo v njej svoj delež celo povečati.

Kakšni pa so vaši načrti glede privatizacije? V nekaterih državah pošte niso v državni lasti.

Menim, da je treba privatizacijo Pošte Slovenije obravnavati zelo previdno, ker je pri tem zelo pomemben nacionalni interes. Pošta ima zaradi svoje infrastrukture tudi pomembno vlogo pri obrambi države, zato je kakršna koli privatizacija občutljiv problem, ki se ga je treba lotiti strokovno in previdno. Zato bomo v doglednem času svojim lastnikom predlagali strateškega partnerja, s katerim bi naše podjetje lahko uresničilo svoje interese predvsem na mednarodnem trgu poštne pošiljke do leta 2009, ko se bo poštni trg liberaliziral. Zdaj se bomo začeli pogovarjati z največjimi igralci na tem parketu v EU in v določenem času, to je v pol leta ali letu dni, lastniku, to je Republiki Sloveniji, predlagati strateško partnerstvo. Če pa tega ne bomo našli oziroma bomo menili, da so naši interesi premalo zastopani v teh dvostranskih dogovorih, bomo šli v t. i. dvostranske pogodbe in na ta način poskušali ponudbo in delovanje Pošte Slovenije okrepiti in jo pripraviti na konkurenčno tekmo po letu 2009.

Torej ne boste predlagali lastninjenja, da bi se lastništvo razpršilo na male lastnike?

Tega za zdaj nimamo v načrtu. Strateški partner bi bil lahko tudi potencialni solastnik pošte, vendar predvidevamo, da bi država v Pošti Slovenije ohranila 75-odstotni delež plus zlato delnico. Po našem mnenju drugačna sestava ne bi bila smotna niti ne modra.

S tem bi morebitni novi solastnik dobil tudi delež v Poštni banki Slovenije ...

Tako je. S tem strateški partner dobi tudi dostop do naše infrastrukture, to je do našega omrežja, ki je eno najboljših v Evropi.

Takšni dogovori že potekajo?

Ja, s tem smo že začeli. Imamo že sklenjeno

Po do sedaj znanih podatkih naj bi bil Alfonz Podgorelec za nove zaposlitve imel soglasje prejšnjega nadzornega sveta v skladu s kadrovskim načrtom družbe, dokončno pa bodo o tem presodili revizorji, ki bodo pregledali poslovanje Pošte Slovenije v zadnjih petih letih.

pogodbo s švicarsko pošto na področju izmenjave pisemskih pošiljk. Tudi z nemško in avstrijsko izpostavo švicarske pošte imamo že sklenjeno pogodbo, dogovarjamo pa se za skupni dostop pri mednarodnem poslovanju s pisemskimi pošiljkami.

Vse to je povezano tudi z razvojem informatike. Rekli ste že, da ste prišli na dobro postavljen sistem informatike, kaj pa naprej?

Naše skromno mnenje je, da je Pošta Slovenije že danes podjetje, ki se uvršča med najboljše podjetja na področju informacijske tehnologije. Imamo že svojo certifikatsko agencijo, v kateri smo eni od štirih v Sloveniji. To je pošta-rica. Izdajamo kvalificirana digitalna potrdila. Preko nas je mogoče dostopati do e-uprave. Izvajamo tudi storitve e-vročanja. Sodelujemo z

Vedeti moramo, da že zdaj letno ustvarimo le četrtnino prihodka iz tako imenovanih rezerviranih storitev, ki so v pristojnosti države in za kar imamo koncesijo.

državo na področju informacijske tehnologije, in sicer na področju informatizacije poslovanja. Prek portala Moja pošta že lahko vlagate dohodninske napovedi. Moja pošta je namenjena fizičnim osebam, Poslovna pošta, ki je še v razvoju, pa bo namenjena pravnim osebam. S tem se že zdaj uvrščamo med vodilna podjetja v državi. V informacijsko tehnologijo smo že veliko vlagali in to nameravamo tudi v prihodnje, ker menimo, da je to perspektiven segment poslovanja, ki nam bo prinesel koristi in na dolgi rok ne samo preživetja, temveč tudi razvoj.

To so storitve, ki širši javnosti niso dovolj znane. Verjetno boste morali več vložiti tudi v oglaševanje.

Vsekakor. Že zdaj na nek način oglašujemo,

vendar še vedno nekoliko latentno. Širše nameravamo to zastaviti takrat, ko bomo zaokrožili sveženj vseh storitev.

V javnosti je bilo veliko kritik na prejšnjega direktorja Pošte Slovenije Alfonza Podgorelca ...

Kritike njegovega vodenja nameravamo skleniti z revizijo poslovanja, ki jo je naročil nadzorni svet Pošte Slovenije. Kmalu bomo objavili javni razpis za revizijo poslovanja, ki bo pregledala pomembnejše segmente poslovanja Pošte Slovenije v zadnjih petih letih. Poudariti pa moram, da je Podgorelec zaslužen za to, da je danes Pošta Slovenije tehnološko zelo razvit poslovni sistem, ki se lahko brez nadaljnega primerja s poštnimi upravami v Zahodni Evropi.

Pa vi, ste bili s stanjem, ki ste ga "podedovali", zadovoljni?

Ja. S primopredajo sem dobil dejstva takšna, kot so: Pošto Slovenije sem dejansko prevzel v dokaj dobrem položaju; takšnem, kakršnega poznamo zdaj. Ali bo revizija poslovanja ugotovila kakšne nepravilnosti, pa vam zdaj še ne morem povedati.

Kako pa je z računskim sodiščem?

Revizorji so bili, podjetje je dalo pripombe in zdaj nadzorni svet ter poslovodstvo delujeta v skladu s priporočili računskega sodišča. V nobenem primeru pa Pošta Slovenije ni proračunski uporabnik in ni vezana na proračun. Vezani pa smo na zakon o javnih naročilih. Na tem področju nas računsko sodišče lahko pregleduje. Drugače pa smo gospodarska družba. Pošta je bila pred nekaj leti iz javnega podjetja preoblikovana v gospodarsko družbo, kar pomeni, da delujemo kot vsaka druga profitna gospodarska družba.

Kakšna oblika pa je po vašem mnenju boljša?

Veliko boljša oblika je gospodarska družba, ker je javno podjetje nekoliko omejeno v svoji tržnosti, medtem ko mi že tri četrtine svojega prihodka ustvarimo na trgu. Zato je primerno, da smo gospodarska družba.

Kakšno pa je finančno poslovanje družbe? V začetku je poslovala z izgubo ...

Ja, na začetku so izgube normalne. Moram pa reči, da je takratno vodstvo Pošte Slovenije po ločitvi od Telekomu denar, ki ga je dobilo z delitvijo lastninskih pravic na osnovna sredstva in pravice v Telekomu, pametno usmerilo v nove investicije. Pošto je tehnološko posodobilo. Zgrajena sta bila dva logistična centra, to je v Ljubljani in Mariboru, prenovljenih

je bilo veliko poštних enot in odprtih več novih, tako da je bil ta denar zelo pametno usmerjen. Če je bil tudi racionalno porabljen, pa bo pokazala revizija poslovanja.

Kakšni so rezultati za leto 2004 in kako je v letu 2005?

V letu 2004 je Pošta Slovenije ustvarila približno 40 milijard tolarjev prihodkov in dobrih 300 milijonov tolarjev čistega dobička. V letu 2005 se kažejo zelo spodbudni rezultati. Pošta je v prvih osmih mesecih dosegla 32 milijard tolarjev prihodkov in 3,5 milijarde tolarjev dobička pred obdavčitvijo. Osebo sem takoj po nastopu funkcije izvedel dokaj strikten nadzor stroškov. Tiste stroške, ki sem jih lahko, sem takoj oklestil, nekatere bomo zmanjševali postopoma in to se že pozna na rezultatu.

Kateri pa so ti stroški?

Predvsem stroški storitev. Storitve se namreč dajo nadzirati.

Problem pri podobnih družbah je v tem, in to se kaže po zamenjavi oblasti, da so nekatere sklopale pogodbe za navidezne posle s posamezniki. Ali ste tudi vi naleteli na kaj podobnega?

Pošta ima z različnimi izvajalci sklenjeno veliko število pogodb. Vendar o tem ne morem dati podrobnejših pojasnil, dokler ne bo opravljena revizija poslovanja.

Kdaj pa bodo znani izsledki revizije?

Pričakujem, da bo trajalo dva ali tri mesece, saj je treba marsikaj pregledati. Revizija poslovanja ob prevzemu funkcije je v zahodnem svetu nekaj normalnega. Če nekdo prevzame tako veliko družbo, je normalno, da naroči revizijo že zaradi tega, da nekdo strokovno pove, kako je bilo prej, saj sam tega praktično ne moreš ugotoviti.

Kaj pa kadrovska sestava ožje in širše uprave? Ponavadi ni dovolj, da se zamenja samo vrh. Je že prišlo do kakšnih kadrovskih sprememb?

S kadrovskimi spremembami sem že začel. Nameravam prenoviti ekipo, jo dopolniti, ne koliko pa smo spremenili tudi organiziranost. Od 11. avgusta imam namestnika, s katerim zelo dobro sodelujem. To je mag. Igor Marinič, s katerim sva se dogovorila, da bova dopolnila organiziranost družbe in prenovila vodstveno ekipo za doseganje strateških ciljev v prihodnosti.

Strateški partner bi bil lahko tudi potencialni solastnik družbe, vendar predvidevamo, da bi država v njej ohranila 75-odstotni delež plus zlato delnico.

Prav v Demokraciji smo odkrili ponarejeno diplomu Luke Peklarja, ki je bil zaposlen v vaši pravni službi. Kako je zdaj s tem?

Pošta Slovenije je, takoj ko je bila objavljena ta novica, zaprosila beograjsko pravno fakulteto za pisno stališče. Ko smo ga prejeli, smo na njegovi podlagi Luki Peklarju izdali izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi. Tako se je zadeva za nas končala.

Kako pa se je na to odzval Peklar?

Ne vem, ali se ima smisel ukvarjati s temi vprašanji. Izredno odpoved smo izpeljali in pri tem nameravamo ostati.

Naročili ste, da se preverijo tudi diplome drugih delavcev ...

Tako je. To je zahteval nadzorni svet. Ta čas je v preverjanju nekaj več kot 700 diplom na višjem, visokošolskem, univerzitetnem in magistrskem študiju. Za zdaj nam še ni znano, da bi bil v Pošti Slovenije zaposlen še kdo s ponarejeno diplomom.

Večina meni, da Pošta Slovenije dobro živi in dobro služi zaradi visokih cen znamk

in s tem določenih cen prenosa poštних pošiljk. Kakšno je vaše mnenje?

Presenečeni boste, ko boste slišali moje mnenje. Pošta Slovenije s cenami poštних znamk, ki jih odobri država, ne pokriva niti 85 odstotkov lastne cene. Če pogledamo povprečje evropskih cen, s cenami naših znamk ne pokrijemo niti polovice cene EU. Menimo, da so cene znamk prenizke glede na produktivnost in glede na stroške, ki jih imamo. Moram pa znova poudariti, da država neposredno nadzira cene samo pri poslova-

nju, ki se odraža v četrtini ustvarjenih prihodkov. Druge cene lahko bolj ali manj oblikujemo prostoto. Tako je očitek, da so cene poštних znamk previsoke, neutemeljen, saj nam notranje kalkulacije kažejo, da prodajna cena prenosa pisemskih pošilk, posebno tistih, ki so pod nadzorom države, dosega približno 85 odstotkov naše lastne cene. Verjemite mi, da posluujemo racionalno, zato je neutemeljeno govoriti o previsokih stroških, ki jih imamo na tem segmentu. Poslovanje družbe smo maksimalno racionalizirali prav zato, da bi ustvarili vsaj minimalno akumulacijo. Zahtevki za povečanje cen bodo vsekakor sledili, da bomo tudi na tem področju začeli ustvarjati dobiček.

S čim se ta čas največ ukvarjate?

S spremembo organiziranosti, postavitvijo najožje vodstvene ekipe in z morebitnimi strateškimi partnerji Pošte Slovenije v prihodnosti.

Ali boste v vodstvo pripeljali tudi zunanje kadre in v kolikšnem času nameravate to narediti?

Vodstveno ekipo nameravam okrepiti tudi z zunanjimi kadri. To bodo strokovnjaki za posamezna področja. To se bo zgodilo v treh ali štirih mesecih. Strokovnjaki, ki jih imamo namen povabiti v Pošto Slovenije, so namreč zaposleni drugje, kjer imajo svoje obveznosti in odpovedne roke, kar moramo spoštovati.

Po nekaterih podatkih naj bi bil vaš predhodnik Alfonz Podgorelec tik pred zamenjavo in v času po volitvah zaposlil precej novih ljudi in jim tako zagotovil delovna mesta, pri tem naj bi ravnal predvsem po strankarskem ključu. Podgorelec je bil član LDS. Ali so ti podatki točni in koliko je bilo takih zaposlitev?

Posebej se s tem nismo ukvarjali, po do sedaj znanih podatkih pa naj bi bil Podgorelec za nove zaposlitve imel soglasje prejšnjega nadzornega sveta v skladu s kadrovskim načrtom družbe; dokončno bodo o tem presodili revizorji, ki bodo pregledali poslovanje Pošte Slovenije v zadnjih petih letih.

Vida Kocjan

SAVINJSKA IN ŠALEŠKA DOLINA

- iz podzemlja do alpskih vrhov

Besedilo: Marko Slapnik
marko.slapnik@siol.net

Ljudje so skozi stoletja udomačili pokrajino in iz skal rojena zemlja je sprejela vdanega, ponižnega in vendar trmasto vztrajnega iznajdljivega prišleka. Trda narava je izklesala človeka, ki je neumorno delal v njenem skalnem vrtilčku. Spoznaval je prostrane gozdove, jih spoštljivo spreminjal v novine, travnike in pašnike. Trdo je delal za sleherno pod zemljo.

Spogledoval se je z mogočnimi vrhovi, ki so rezali modrino neba, in srce mu je igralo, ko je ugledal žival, rožo ali drevo nad skalnim prepadom. Navidez zadržano, pa vendar z veseljem je pokazal svoj kotiček ljudem, ki so hodili tod mimo. Prihajali so in odhajali ter občudovali lepote narave s katero se je moral vsako leto sprosti pogoditi za obstanek.

Kmalu zatem, ko so mogočne sile iz globin Tetidinega morja dvignile apnenčasto gorovje Kamniško-Savinjskih Alp in primaknile delček Karavank - Olševo, je v kotanji med gorami vzniknilo življenje. Med ostrimi, v nebo štrlečimi skalami se je menda sprehajala Ajdovska deklica, šivala z veliko kamnito šivanko, se sklanjala z Raduhe in prala v Savinji. Ob polzenju v doline so ledeniki med počasnim taljenjem svojevrstno zaznamovali pokrajino in oblikovali čudovite alpske ledeniške doline.

Danes prostrani gozdovi Zgornje Savinjske in Šaleške doline poraščajo hriboviti svet, nad katerim se pnejo, še v zgodnjem poletju zasneženi, alpski vrhovi. Iz njihovih neder se izvije

reka Savinja, ki se v veličastnem slapu Rinka lahkotno spusti v Logarsko dolino. Skozi tisočletja si je utrla svojo, sprva ozko in razgibano, na ravnini pa bolj umirjeno pot v svet.

Razgibana krajina kar sama ponuja lahkotne sprehode ob travnikih, potočkih, jezerih in po gozdovih. Po ravninah in blagih pobočjih so urejeni dostopi do številnih naravnih zanimivosti. Na prave gorske ture pa mimo planinskih koč in postojank vodijo označene in urejene planinske poti. Visoki, v nebo segajoči vrhovi vabijo vztrajne pohodnike, planince in alpiniste, naj se naužijejo lepote visokogorja. Mikavno je kolesarjenje po samotnih gorskih cestah in kolovozih ali po zložnejših cestah v dolini. Za gorske kolesarje so nad-

vse privlačne panoramske ceste, saj ponujajo krožne vožnje z lepimi razgledi, kmetije ob njih pa vabijo na okrepčilo in počitek.

Reka Savinja z razigranimi pritoki in jezera vabijo na ribolov, ki je lahko hkrati sprostitve in vznemirjenje. Vodne površine pa lahko nudijo obilo užitkov in sprostitve tudi, ko se s čolnom prepustiš toku, njegovim pastem in lepotam, ali zdrsiš po prosojni gladini. Samotne grape navdušujejo pohodnike, vse bolj pa tudi soteskarje, ki se prepustijo vodni poti preko korit, slapičev in tolmuinov. Vzgonski vetrovi se dvigajo ob strmih pobočjih in nudijo dobre termične pogoje za jadranje s padalom v tandemu z inštruktorjem ali v samotni odmaknjenosti v višave.

Razgledi s konjskega hrbta so drugačni od vsakdanjih. Edinstven se zdi občutek prostosti, ko preko pašnikov s konjem zdirjaš v galop.

V sončnih zimskih dneh pa ni lepšega kot tek na smučeh po bleščeči snežni poljani, spust s sanmi ali vijuganje po zasneženih pobočjih Logarske doline in zimskega smučarskega središča Golte.

Ugodne klimatske razmere so že v preteklem stoletju botrovale zdravilišču, ki se je razvilo v sodoben rekreacijski in zdraviliški kompleks term Topolšica.

Rekreacijske površine in igrišča za kolektivne športe ob velenjskih jezerih in v drugih delih Savinjske in Šaleške doline niso redkost. Nepriemerljive pa so razsežnosti »naravnih igrišč«, ki na vsakem koraku vabijo človeka – iščočega mir in lepoto.

Bogate so arheološke najdbe Potočke zijalke in velenjske kotline. V skrite, z življenjem bogate kotičke Alp je pred več kot 40-tisoč leti, v stari kameni dobi, stopila noga ledenodobnega lovca – kromanjonca. Med lovskimi pohodi je bival tudi v skalni votlini v Olševi, danes imenovani Potočka zijalka. Nedaleč stran so, v Škalah pri Velenju odkrili ostanke velikega prazgodovinskega prednika današnjega slona – mastodont.

SLOVENSKI SLOVENSKI

Ostanki tedanega življenja so razstavljeni v velenjskem gradu in v muzeju Pozočke zijalke v Logarski dolini.

Brez primere je kulturna zapuščina preprostih kmetov, gozdarjev, splavarjev - flosarjev in rudarjev. V pripovedkah, običajih, prireditvah in dobrodušni gostoljubnosti še danes živi med ljudmi. Za obiskovalce je del dediščine na ogled v velenjskem gradu in muzeju premogovništva v Velenju, v gradu Vrbovec v Muzeju gozdarstva in lesarstva v Nazarjah, v Flosarskem muzeju na Ljubnem, v etnoloških zbirkah v Gornjem Gradu in v številnih manjših zbirkah. Vredni pozornosti sta tudi Kavčnikova domačija s staro črno kuhinjo in Macesnikova domačija s starimi napravami na vodni pogon. Častitljiva sakralna dediščina priča o nekdanji mogočni zgodovinski prisotnosti ljubljanske škofije ter o vdani preproščini domačinov. Mogočna gornjegrajska katedrala, zakladnica mašnih plaščev v Radmirju, samostanska knjižnica v Nazarjah, zanimive cerkvice in plastike neprecenljivih vrednosti vabijo obiskovalce z dostojanstvenim občutkom za pomnike preteklosti.

Preprosta ljudska modrost in nujna sta ustvarili marsikakšno mojstrovino, ki se smelo spogleduje s svetovnimi dosežki. Bogato pa je tudi znanje, ki se danes dokazuje v dovršenih sodobnih tehnologijah številnih podjetij, vključno z dobro poznim Gorenjem.

Sprehodskozi Mozirskigaj – park cvetja in etnoloških objektov nudi obilje estetskih užitkov ob domiselno urejenih gredicah. Ohranjeni etnološki objekti pa budijo skomine po spoznavanju življenja domači-

a | www.t-topolsica.si

nov v preteklosti. Cvetje v gaju se v daljavi spogleduje s planinskim rastjem alpskega vrta - alpinetuma na Golteh. Pestrost rastlinskih in živalskih vrst je izjemna v vseh treh krajinskih parkih: Golte, Robanov kot in Logarska dolina, v naravnih rezervatih in drugih območjih varovane narave, kot tudi v podzemnih jamah (Snežna jama) in na gorskih planotah (Smrekovec, Dobrovlje, Menina, Dleskovska planota).

Kulinarčne dobrote, ki so bile nekdanj pogosto na mizah v Zgornji Savinjski in Šaleški dolini je mogoče poskusiti in se do sitega najesti tudi danes.

Domače jedi, po katerih obiskovalci najraje posežejo so: zgornjesavinjski želodec in drugi suhomesnati izdelki, domači siri z orehi in zelišči, žlinkrofi polnjeni z mesom, skuto ali suhim sadjem, postrvi, obare in namazi iz divjačine, žganci, kislo zelje ali repa. Prija pa seveda tudi: kislo mleko, maslo, med, okusne marmelade in seveda domač kruh.

Okusna domača hrana, prijazna beseda, prijetni zven citer, lagodno bivanje... - kaj bi si še lahko zaželeli?

Nevidne niti, ki današnje prebivalce Zgornje Savinjske in Šaleške doline povezujejo s preteklostjo in med seboj, spletajo čudovite zgodbe. Ni jim težko slediti. Do njih vodijo zanimivosti, ki jih je moč najti 160 metrov pod zemeljskim površjem velenjskega rudnika, ob čudovitih jezerih nastalih na urejenem, nekdanj rudniškem območju, v velenjskem gradu ali v častitljivih cerkvah, ob termalnih vrelcih v Topolšici, v gornjegrajski katedrali, v Mozirskem gaju, v muzejih in etnoloških zbirkah, v prostranih gozdovih, v Snežni in drugih jamah, med poletom nad dolino, ob poskočnih gorskih potokih ali v bodrih valovih Savinje, ob številnih slapovih, v mirnem zavetju Logarske in drugih alpskih dolin, na strmih pobočjih planote Golte in na preko 2000 metrov visokih vrhovih Kamniško-Savinjskih Alp.

Informacije:

GIZ za razvoj turističnih destinacij

Turistična agencija GOST

tel.: +386 3 897 32 80

Metka.Maric@rlv.si

www.gost.si

Za več informacij o Sloveniji obiščite spletno stran:

www.slovenia.info

Slovenska turistična organizacija

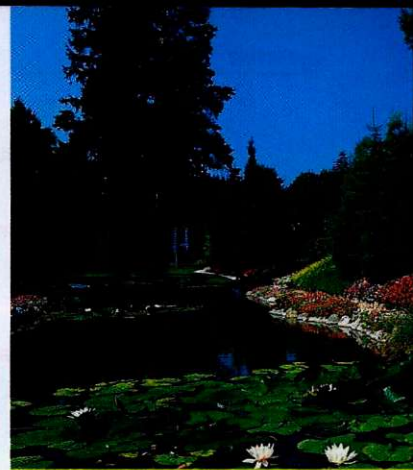
Dunajska 156, SI-1000

Ljubljana,

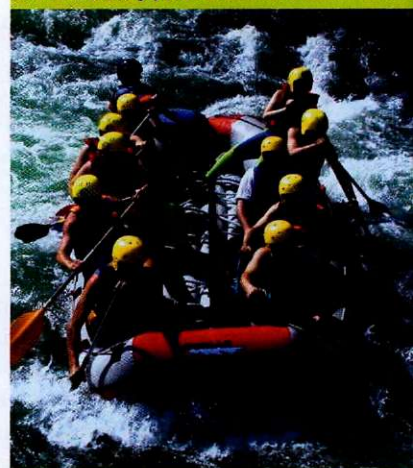
tel.: +386 1 589 18 40,

fax: +386 1 589 18 41

Slovenija

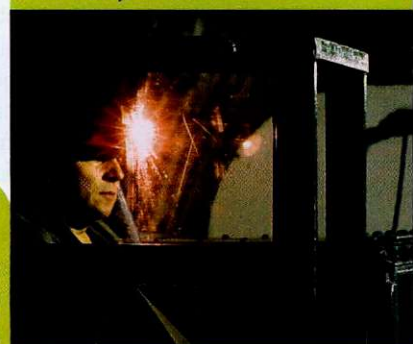
Mozirski gaj – park cvetja in etnografskih objektov
www.mozirskigaj.com

Reka Savinja | www.savinja.info

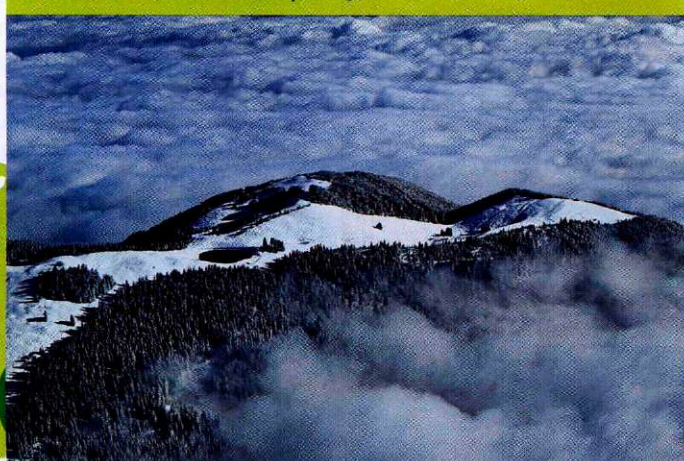

Muzej Velenje | www.muzej.venenje.org
www.venenje-tourism.si

Muzej premogovništva Slovenije
www.rlv.si/muzej/

Zimsko letni turistični center Golte | www.golte.si

Oglasno sporočilo

Ormož na stari upodobitvi

Po dvanajstih letih so v Ormožu spet izdali zbornik Ormož skozi stoletja, tokrat že peto številko, ki pa je tako obsežna, da je morala iziti v dveh zvezkih. Pri zbiranju gradiva se je odzvalo 37 avtorjev s področja geografije in geologije, ekologije, arhitekture, arheologije, zgodovine, umetnostne zgodovine, etnologije in domoznanstva.

Ormož skozi stoletja

Naslov prvega članka dr. Ane Vovk Korže je Prsti kot potencial občine Ormož nekoč in danes. Na primeru občine Ormož so ovrednotene prsti z vidika naravnih razmer in razvojnih možnosti. Tomaž Verbič piše o sedimentih in post-sedimentacijskih procesih na območju Hardeka, severno od Ormoža. O identiteti kot psihološki funkciji pri arhitekturno-prostorskih zasnovah piše Dušan Moškon.

Arheologija

Sledi osem arheoloških prispevkov. Brane Lamut obravnava začetke prazgodovinskega Ormoža. Predstavlja časovno razmerje med najstarejšo fazo prazgodovinske naselbine in planim žarnim grobiščem v Ormožu ter njun odnos do nekaterih drugih najdišč skupine Ruše v severovzhodni Sloveniji. Marjana Tomažič Jevremov piše o na novo odkritih prazgodovinskih naselbinah v okolici Ormoža v letih 1990–1996. Na območju ormoške občine so potekali v letih 1986–1996 intenzivni obhodi zemljišč. Ti so se opravljali na že znanih najdiščih, predvsem pa na zemljiščih, namenjenih prihodnjim gradnjam. Na podlagi zbranih najdb je bilo ugotovljeno, da je bilo to območje poseljeno v bakreni, bronasti ter starejši in mlajši železni dobi.

Ivan Tušek prikazuje arheologijo na ormoški obvoznici. V članku so obravnavani izsledki arheološke-

ga sondiranja na ormoški obvoznici leta 1997. Nekatere sonde so vsebovale kulturne ostaline prazgodovinskih obdobij, medtem ko druge sonde na trasi celotne obvoznice niso vsebovale kulturnih plasti. Ormož je bil z okolico kontinuirano poseljen od bakrenodobne naselbine na Hardeku preko mlajšega bronastodobnega časa ali kulture žarnih grobišč (z okopom in jarkom utrjena naselbina v Ormožu) do starejše železne dobe (s palisado v jarku utrjena zgodnje halštatska naselbina na Hajdlu). Rimljani so v času osvajalnega pohoda proti Panoniji in Donavi speljali skozi kraj ceste, ob kateri so postavljali svoja domovanja "villae rusticae". Po propadu rimskega cesarstva je življenje usahnilo vse do prihoda slovanskih priseljencev. Naselitveni proces je trajal od začetka drugega tisočletja pr. Kr. do prihoda naših prednikov na to območje v 7. in 8. stoletju.

Marko Mele prikaže Hajndl pri Ormožu – naselbino iz starejše železne dobe. Obravnava del najdišča Hajndl pri Ormožu, ki je bilo izkopano v letih 1999/2000 v okviru zaščitnih izkopavanj na trasi hitre ceste Ormož–Ptuj. Odkrili so prazgodovinsko hišo in gospodarski objekt, ki sta se po načinu graditve razlikovala od bližnje ormoške prazgodovinske naselbine.

Ivan Žižek piše o rimskih pečeh za žganje apna. Predstavljena je za-

nimiva najdba sedmih peči za žganje apnenca in pridobivanje apna. Kar vse kaže na razvito gospodarsko dejavnost Ormoža te dobe.

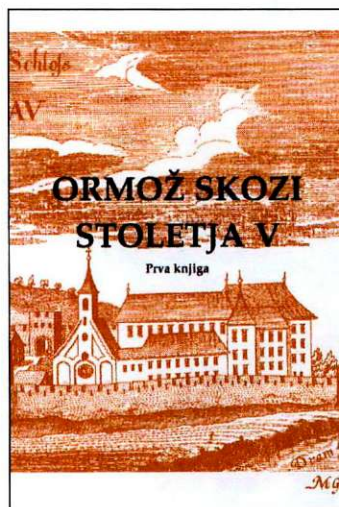
Dr. Timotej Knific piše o srednjeveških grobiščih pri Središču ob Dravi. Na ledini Cirkevca v bližini Središča ob Dravi so potekale arheološke raziskave v letih 1907–1908 in 1993–1994 in 1996. Odkriti so bili ostanki rimske stavbe in srednjeveška nekropola z več kot 300 skeletnimi grobovi. V grobovih je bil najden nakit, značilen za belobrdsko kulturo (od druge polovice 10. do konca 12. stoletja), ter maloštevilni predmeti vsakdanje rabe iz visokega in poznega srednjega veka (13. in 14. stoletje). Belobrdska kultura s Cirkevca je v članku predstavljena z najdbami iz groba 54, mlajše gro-

bišče pa z različnimi pasnimi spornami in s polovičarjem breskega tipa, kovanim med letoma 1286 in 1320. Marija Lubšina Tušek prikazuje ormoško območje v arheoloških obdobjih in prostorsko arheologijo. Mojca Vomer Gojkovič je prikazala dvestoletno zgodovino arheoloških raziskovanj na ormoškem območju in izbor izkopavanj.

Zgodovina

Naslov prispevka dr. Andreja Hozjana je Vojak na krajini. Prispevek k biografiji Luke Kövendi Székelyja/Zekela, barona ormoškega (1500–1574). Predstavljena je življenjska pot Luke Kövendi Székelyja/Zekela, ki je podobna številnim štajerskim plemičem – krajiškim vojaškim častnikom v zgodnjem novem veku. Luka Zekel, gospodar Ormoža, pa je v karieri dosegel najvišji poveljniški položaj.

Dr. Jože Mlinarič piše o šolanju Ormožanov na župnijski šoli v Rušah v letih 1646–1743. Predstavljen je pomen župnijskih šol pri izobraževanju moške mladine na slovenskih tleh in sedem najpomembnejših, ki so delovale v drugi polovici 17. stoletja in v naslednjem stoletju. Mednje sodi župnijska šola v Rušah. Na njej se je šolalo tudi veliko sinov predvsem meščanskih staršev, doma na obravnavanem območju: s Ptuja (178), iz Radgone (153) in Ljutomera (42). Iz Ormoža (14). Številnim je župnijska šola pripravila pot k iz-

obraževanju na jezuitskih gimnazijah in do visokošolskega študija, predvsem do teološkega študija in tako do duhovniškega poklica.

Marija Hernja Masten prikaže nekaj drobcev o zdravstvu ormoškega območja do prve polovice 19. stoletja. Poda tudi medicinsko-topografski popis iz leta 1842, ki obravnava geografske značilnosti, splošne življenjske razmere in navade prebivalcev, imena ranocelnikov, babic, mrtvooglednikov, podatke o nalezljivih boleznih itd. za okraje Velika Nedelja, Ormož, Malek in Lukavce.

Članek Pismo vojaka Blaža Hanželiča Nade Jurkovič nas seznaja z vsebino zanimivega pisma, napisanega v slovenščini, leta 1832 iz Milana, ki ga je poslal vojak Blaž Hanželič domačim v Hardek. V njem opisuje težko življenje vojaka in neizmerno željo, da bi spet videl svoje domače. Dr. Ljubica Šuligoj prikaže odmeve deklaracijskega gibanja na območju ormoškega sodnega okraja v letih 1917–1918. Ob upoštevanju družbenogospodarskih razmer je podan odziv prebivalstva ormoškega območja na majniško deklaracijo. Deklaracijsko gibanje povezuje s socialno-lastninskimi odnosi in z dejavnostjo domačega nemstva.

Emica Ogrizek se je v članku Do božiča bomo doma lotila padlih in pogrešanih vojakov iz ormoškega območja v prvi svetovni vojni. Prispevek obravnava žrtve prve svetovne vojne na podlagi gradiva, ki je ohranjeno v fondu Okrožnega sodišča v Mariboru. To sodišče je bilo pristojno za postopke razglasitev za mrtvega. Gradivo dopolnjuje podatke o bojiščih, kjer sta se bojevala 87. ali celjski pehotni polk in 26. ali mariborski domobranski polk, v njih so služili fantje in moške z ormoškega območja.

Nataša Majerič Kekec predstavi delo Okrajnega sodišča v Ormožu od 1918 do 1941, razmere na sodišču po prvi svetovni vojni, probleme, ki so pestili sodišče, zakonodajo, ki je opredeljevala delo sodišč, podrobneje pa so raziskani posli nepravdnega ter pravnega in izvršilnega oddelka, in sicer naslednje zadeve: zapuščinske, skrbstvene, civilne pravde ter varstvene, pravdne in izvršilne zadeve.

Marija Hernja Masten, urednica zbornika

Zbornik so predstavili v ormoškem gradu.

Prispevek Nine Šulek obravnava obrtnike na ormoškem območju v prvi polovici 20. stoletja. Že naslov prispevka S pomočjo fotoaparata so zaznamovali ormoško zgodovino pove, o čem piše Nevenka Korpič. Emica Ogrizek piše o gradivu za zgodovino združenstva v Ormožu in okolici, ki ga hrani sodni register Okrožnega sodišča v Mariboru. Irena Mavrič Žizek prikaže Krajevno skupnost Središče ob Dravi v času nacistične okupacije in osvobodilnega boja 1941–1945.

Bojan Burgar podaja zgodovinski pregled o delu slovenske šole na Hardeku in v Ormožu od 1901 do 2001. Zdenka Kresnik piše o graditvi in obnovi šolskih objektov občine Ormož v drugi polovici 20. in na začetku 21. stoletja. Jože Bešvir opisuje razvoj veterinarske službe v občini Ormož. Franc Krnjak predstavlja volilo Jakoba Klemenčiča ustanovi, ki je imela nalogo ustanoviti kmetijsko in gospodinjstvo šolo v Središču ob Dravi. Prispevek Toneta Lukoviča prikazuje položaj ormoškega gospodarstva konec 50. in v začetku 60. let v primerjavi z nekaterimi drugimi občinami v Podravju. Branko Oblak obravnava nastanek in delovanje Kmetijskega kombinata Ormož od njegovega nastanka v začetku leta 1959 pa do združitve z izvoznim podjetjem Slovenija vino iz Ljubljane v letu 1968.

Umetnostna zgodovina

Na podlagi pregleda župnijskih matrik v Škofijskem arhivu v Mariboru, arhivalij v Zgodovinskem arhivu na Ptuj in ustrezne literature, zbrane predvsem v ormoških zbornikih iz let 1973, 1983, 1988 in 1993, je Jože Curk podal prikaz dvestoletnega razvoja gradbeništva v Ormožu med barokom in secesijo, hkrati pa tudi predstavil podatke o likovnih umetnikih, ki so v razmeroma velikem številu naseljevali mesto v drugi polovici 18. stoletja, a po 1820 ostali brez nasledstva.

Branko Vnuk podpisuje dva prispevka. V prvem zgodovinske podatke za obdobje od 13. do 20. stoletja, ki so pomembni za poznavanje umetnostne podobe ormoške župnijske cerkve sv. Jakoba. V drugem članku obravnava stavbnogigodovinski razvoj ormoške cerkve v srednjem veku. V času romanike je cerkev obsegala ladjo, pravokotni kor z apsido in verjetno zahodni stolp. V tretji četrtini 14. stoletja je bila prizidana kapela, okrog leta 1400 pa prezbiterij, ki je delo vodilnega ptujskogorskega stavbarja, čigar kamnoseške znake srečamo na zunanjih opornikih.

Kip sedeče Madone z detetom je za Marijin oltar v severni kapeli ormoške župnijske cerkve naročil Bernard Ptujski, tedanji lastnik gosposčine Ormož. O njem piše dr. Polona Vidmar. Izdelan je bil kmalu po letu 1400 v kiparski delavnici, ki se je razvila na gradbišču romarske cerkve na Ptujski Gori, katere ustanovitelj je bil prav Bernard Ptujski. Mojster sedeče Madone je poznal tedanje srednjeevropsko, predvsem češko kiparstvo. Na Ptujsko Goro je prišel iz Salzburga, najbrž s posredovanjem salzburskega nadškofa Bertholda pl. Wehingen, na kar kažejo tesne politične povezave Ptujskih gospodov z Bertholdom in Habsburžani.

Božidar Raič

Stanka Gačik podaja zgodovino Grajske likovne kolonije Ormož, ki je potekala leta 1998 in 1999, ter usodo slikarske zapuščine danes. Stavbna dediščina je pomemben del kulturne dediščine, vendar iz dneva v dan nezadržno propada in počasi izginja. Tudi na ormoškem se podoba krajine spreminja, ne vidimo več veliko pristnih domačij, hiš, gospodarskih poslopij in za to območje značilnih vinskih kleti. Ugotovljeno je, da ni več veliko ohranjenega. Marsikatera hiša je močno predelana, stavbe, ki so se ohranile v izvirni podobi, pa so zvečine močno ogrožene. O tem piše Jelka Skalicky.

Članek Monike Roškar Simonič obravnava duhovno kulturo na območju Huma pri Ormožu in sosednjih vasi v obdobju med prvo in drugo svetovno vojno. Jedro govori o poteku delovnega in življenjskega ciklusa ter cerkvenega leta, ki sta med seboj tesno prepletena, domačini pa so ju obogatili še z lokalnimi posebnostmi. Posebej je predstavljena tema o ljudski medicini oz. zdravljenju ljudi in živali ter o "coprnicah" na Humu. Članek temelji na ustnih virih domačinov starejše generacije. Milica Šavara je prikazala delo ormoške splošne knjižnice v obdobju od 1985 do 2003.

V zadnjem prispevku Robert Belec piše o Božidarju Raiču, narodnem buditelju, jezikoslovcu, politiku in publicistu, rojenem leta 1827 na Žvabu (župnija Sv. Tomaž), umrlem leta 1886 v Ljubljani, pokopanem v grobnici Pisateljskega društva na Navju. **V. M.**

GOOD VIBRATIONS

107.8 MHz

RADIO VELENJE

www.radiovelenje.com

Nas: čas. d.o.o. Kidričeva 2a, Velenje
tel. 03/ 897 50 03, fax: 03/ 5869 263

V Prirodoslovnem muzeju Slovenije so pripravili razstavo Dragulji – v kamen ujeta barva. Razstava je razdeljena v dva dela. V prvem si lahko ogledamo uporabo (žlahtnega, plemenitega) kamna od pradavnine do danes, v drugem pa so sistematično prikazani dragulji, njihove pojavne oblike v naravi (kristali, minerali, organske snovi) in izbran unikaten nakit. Izdali so tudi strokovno napisano in slikovno bogato opremljeno monografijo.

Ljudje smo povezani z dragulji že več tisočletij. Nekoč so jih občudovali in cenili faraoni, kasneje kralji in

vsi predmeti na slikah so iz zasedbne zbirke Fotografije: Ciril Milnar

Zvezdasti roževec

V kamen ujeta barva

kraljice, nato bogato plemstvo, danes pa je z njimi povezano vse človeštvo. Dragulji so venomer vzbujali občudovanje, vero, ljubezen ali preprosto željo po nečem lepem, nevsakdanjem, a vendar dotakljivem. Prišli so iz zemeljskih globin, iz širnega vesolja in iz objema školjki. So enkratni, čudoviti in čutni.

Od pradavnine do danes

Človek je že zgodaj spoznal, da mu je kamen blizu, da ga lahko uporabi, da mu pomaga preživeti ali da je preprosto lep. O tem pričajo kamena orodja in prvi okrasni predmeti iz roženca, kremenca in drugih materialov. V času rimskega imperija so zaslovele geme – v kamen vbrušene podobe. Kamen je postal simbol čarobnosti, nedotakljivosti, predvsem pa trdnosti in večnosti. V obdobju srednjega veka so prevladali okrasni predmeti iz vse bolj cenjenih kamnov. V 18. in 19. stoletju so nastale prve zbirke mineralov in draguljev – tudi v Sloveniji, o čemer pričajo eksponati mineralov draguljarske kakovosti iz Zoisove zbirke mineralov, ki jo danes hrani Prirodoslovni muzej Slovenije. V sakralnih predmetih na Slovenskem so v zad-

njih 200 letih uporabili raznolike kamne – od preproste kamnine, kot je apnenec, do cenjenih ametistov, smaragdov in diamantov. V zadnjih 50 letih je kamen postal izjemno priljubljen. Njegova raznolikost, barvitost, enkratnost ali neponovljivost očara prav vsakogar. Umetnost oblikovanja kamna in nakita, umetnost zlatarske in kovaške obrti ter vedno nove tehnologije nas navdajajo z mislijo in spoznanjem, da bo kamen živel z nami in mi z njim, vse dokler čutimo in spoštujemo drug drugega.

Kaj so dragulji?

Dragulji so navadno minerali, ki so dovolj čisti, enoviti, brezbarvni ali intenzivno obarvani in trdni, da jih lahko oblikujemo (brusimo) in uporabimo za nakit. Poleg mineralov uvrščamo med dragulje tudi nekatere

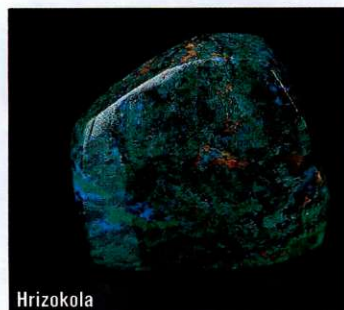
re snovi organskega izvora, kot so na primer jantar ali fosilna smola, koralice, biseri, pa tudi plemenite vrste lesa in podobno. Nekateri dragulji imajo izvor tudi v vesolju (železovi in železovo-olivinovi meteoriti).

Zgodovina odkrivanja mineralov in s tem draguljev je razmeroma kratka. Zelo zanimiv je podatek o odkrivanju nahajališč diamantov. Čeprav jih poznamo že skoraj tri tisočletja, pa so vse do sredine 18. stoletja bila znana nahajališča diamantov samo v Indiji. V tridesetih letih 18. stoletja so odkrili diamante v Braziliji, šele okoli leta 1870 so jih odkrili v Južni Afriki. Če so nekoč menili, da diamanti nastajajo v kamnini kimberlit, pa danes vemo, da nastajajo tudi v kamninah, kot so harzburgit, eklogit ali lamproit. In nekatere od njih najdemo tudi na Pohorju. So diamantonosne?

Od kod jim barva?

Barva draguljev je tesno povezana s primesmi nekaterih kemičnih prvin. Lep primer je mineral korund, ki ima dva draguljarska različka: rubin in safir. Kakšna je razlika med njima? Rubin je rdeč draguljarski različek minerala korunda, ki ga obarva primes kroma in/ali železa, medtem ko je safir moder, zelen, rumen, oranžen ali brezbarven korund draguljarske kakovosti, na njegovo barvo pa vplivajo primesi železa, titana in nekaterih drugih kemičnih prvin. Rubin in safir sta torej draguljarska različka enega in istega minerala – korunda.

Nekateri dragulji imajo posebna imena, če imajo določeno barvo. Najboljši primer te vrste je mineral beril. Če je zelen, ga imenujemo smaragd, če je moder akvamarin, če je rumen zlati beril, če je rumeno-zelen je he-

Hrizokola

Črni diamant

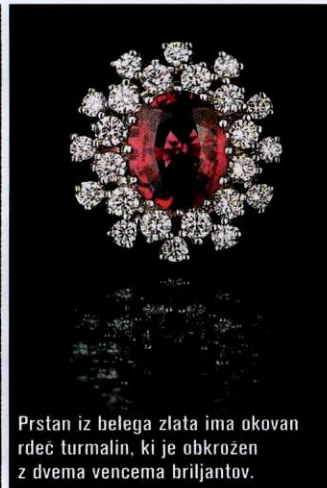

Ognjeni opali

Kristal ametista s Pohorja

Biseri biva so nastali v školjkah v jezeru Biva na Japonskem

Prstan iz belega zlata ima okovan rdeč turmalin, ki je obkrožen z dvema vencema briljantov.

liodor, če je rožnat je morganit, če pa je rdeč, ga imenujemo biksbit.

Žad je trgovsko ime za zelene minerale draguljarske kakovosti iz skupine amfibolov in piroksenov. Na Pohorju najdemo kamnino eklogit, v kateri je lahko precej zelenega omfacita. Ta mineral spada v skupino piroksenov in zato trgovci izrazito zelene primerke eklogita imenujejo s trgovskim imenom pohorski žad.

Nedaleč od Dravograda na Koroškem je klasično nahajališče rjavega turmalina, ki je dobil ime po reki Dravi – dravit. Nahajališče je danes pomembno samo zaradi zgodovinskih dejstev, saj le težko še najdemo kakšen lep kristal rjavega turmalina. Nedvomno pa ima svoje mesto v kulturnozgodovinskem pomenu, saj je dravit edini mineral, ki je poimenovan po nahajališču na Slovenskem.

200 let zoisita

Natančno pred dvesto leti so v čast baronu Sigmundu (Žigi) Zoisu imenovali novo odkrit mineral. Vzorce tega tedaj neznanega minerala je Simon Prešern, trgovec z minerali, prinesel Zoisu s Svinske planine. Zois je ugotovil, da gre za do tedaj neznan mineral in je vzorce razposlal evropskim mineralogom, ki so potrdili njegov sum in ga zato njemu v čast imenovali zoisit.

Razstava Dragulji – v kamen ujeta

barva nam predstavlja še številne druge zanimivosti iz sveta draguljev. Tako so na primer prvič skupaj in na enem kraju predstavljeni dragulji, ki jih najdemo na Slovenskem. Poleg že omenjenega dravita in pohorskega žada so to še ametisti, karneol, oniks, roženec, navadi opal, opal z dendriti, jaspis, jaspis s hematitom, kalcedon in kamene strele iz različnih nahajališč. Ekspozite za razstavo so prispevali člani Društva prijateljev mineralov in fosilov Slovenije iz Trziča.

Na razstavi sodelujejo tudi Slovenci, ki živijo po svetu. Iz daljne Avstralije je Ciril Kovačič, darovalec Prirodoslovnega muzeja Slovenije, posebej za to razstavo prinesel izbrane ekspozite opala. Ta čudoviti in enkratni dragulj nas vedno prevzame – na razstavi si lahko ogledamo nekatere njegove pojavne oblike.

Fenomeni v svetu draguljev

V svetu draguljev poznamo nekatere minerale, ki so zaradi igre barv, pojavne oblike ali spleta naključij zelo nenavadni. Imenujemo jih fenomeni. Med njimi lahko občudujemo rubine trapiši, dragulje, ki prelivajo barve zaradi različnega loma svetlobe ali pa imajo vključke drugih mineralov, ki dragulju poudarijo tisto, kar v sebi skriva že milijone let. Na razstavi si lahko ogledamo dve zbirki dragul-

jev. Prva nam prikazuje različne drage in okrasne kamne v obliki kabošonov. Poleg je štiriminutni film o tem, kako naredimo kabošon. Druga zbirka predstavlja drage in okrasne kamne v obliki briljantnega brusa. Kamne je brusil Franc Arbeiter, častni član Slovenskega gemološkega društva.

Razstavo bogatijo avtorski izdelki nakita iz srebra, zlata, emajla z okovanimi dragimi in okrasnimi kamni. Vsi izdelki z vgrajenimi kamni so ročno izdelani in zato unikatni. Izbrani izdelki pričajo o umetnosti oblikovanja in izdelovanja nakita na Slovenskem.

V Sloveniji so še pred drugo svetovno vojno aktivno izpirali zlato na Dravi in Muri in se s tem celo preživljali. Še danes lahko najdemo kakšno luskico zlata, vendar je zaradi regulacij vodnih tokov omenjenih rek zlata precej manj. Treba je torej poiskati stare rečne rokave, kjer je zlato še iz časov pred graditvijo hidroelektrarn.

Strokovna monografija

Knjiga Dragulji slovenskih avtorjev in avtoric nam na 168 straneh s 361 fotografijami prikazuje čudoviti svet draguljev od pradavnine do danes. Avtorja monografije sta dr. Miha Jeršek in dr. Meta Dobnikar. S samostojnimi prispevki sodelujejo še Franc Arbeiter, Meta Bizjan, dr. Breda Činč Juhant, Marjetka Kardelj,

dr. Timotej Knific, Aleksandra Nestorović, Christoph Steidl Porenta, Borut Razinger, dr. Ferdinand Šerbelj, Marko Šturm in dr. Maja Žvanut. Avtor večine fotografij je Ciril Mlinar.

Monografija nas v prvem delu seznani z uporabo kamna od pradavnine do srednjega veka. Predstavljene so v kamen vbrusene podobe – rimske geme, nakit od srednjega veka do danes in simbolika, ki je povezana z dragulji. V drugem delu so opisane splošne resnice o tem, kaj je kamen, kaj je mineral, kaj je kristal in kaj so dragulji. Spoznamo se z načinom nastanka mineralov in kakšne lastnosti imajo dragulji. Posebna prispevka nam opisujeta brušenje draguljev in izdelavo nakita (prstana). V zadnjem, tretjem delu monografije je opis vseh najpomembnejših draguljev od diamanta prek safirja in rubina do manj znanih, kot je na primer krokoit. Na fotografijah so predstavljeni samo primerki, ki se hranijo na Slovenskem, posebej pa so poudarjeni tisti, ki jih lahko oziroma smo jih našli v Sloveniji. Med njimi je na primer ametist s Pohorja. Monografijo končuje prispevek o trendih v novodobnem oblikovanju, namesto konca pa so še slike v kamnu. Monografijo sta izdala Založba Narava in Prirodoslovni muzej Slovenije, sofinanciralo pa jo je podjetje Trimo iz Trebnjega. **V. M.**

Sintetična opala

Zeleni turmalin

Prstan iz zlata z okovanim topazom

Prstan iz zlata z okovanim kristalom diamanta

Ptičja gripa je huda bolezen pri pernatih živalih. To je bolezen, ki jo povzroča virus influence oziroma gripe. Pri ptičih se je ta bolezen pojavila že pred sto leti, pred leti so jo zaznali celo v Italiji in na Nizozemskem.

Visoko kužen soj virusa ptičje gripe je povzročil izbruh bolezní v azijskih državah, v zadnjem obdobju pa tudi v Rusiji, Romuniji in Turčiji. Bolezen je torej povezana z živalmi, zato

Pri potovanju v azijske države se ne približujte perutninskim farmam.

farmah lahko pripelje do tega, da se okužijo ljudje, ki so v tesnem stiku z izločki obolelih ptic, saj se gripa prenaša kapljično. Prav tesni stiki so povzročili, da so ljudje zboleli za ptičjo gripo. Od okoli dvesto obolelih po vsem svetu jih je šestdeset že umrlo. Poudariti pa moramo, da se bolezen s teh bolnikov ni prenesla na druge ljudi. Okužba z živali na človeka je torej mogoča samo s tesnim stikom z obolelo živaljo, zato je uživanje perutninskega mesa, ki je prekuhano oziroma kako drugače toplotno ob-

Ptičja gripa straši

jenjeno obvladovanje najprej stvar veterinarskih služb. Prehud strah je odveč, saj ptičjo gripo povzroča takšen podtip virusa influence, s katerim se človek zelo težko okuži. Previdnost pa vseeno ni odveč; ključnega pomena je zaježitev bolezni pri pticah.

Virus gripe se gensko spreminja

Vzroki za zaskrbljenost torej niso v nalezljivosti ptičje gripe; zdravstvene službe so na bolezen zelo pozorne zato, ker se virus lahko gensko spremeni tako, da bi se bolezen prenašala s človeka na človeka. Virus gripe namreč zlahka mutira, kar se je v preteklosti že potrdilo. Rezervoar virusov pri živalih, še pose-

našati med ljudmi. Ker bi s spremembo genetskih lastnosti nastal povsem nov virus gripe, bi pomenilo, da ljudje nanj ne bi bili odporni. Če bi se to zgodilo, bi v resnici prišlo do pandemije gripe," pravi dr. Alenka Kraigher, predstojnica Centra za nalezljive bolezni na Inštitutu RS za varovanje zdravja.

Proti novi gripi bi bili neodporni

Viruse gripe, ki povzročajo bolezen pri ljudeh, sicer že poznamo, vendar so nanje nekateri deli prebivalstva odporni, predvsem ker tudi pri nas redno poteka cepljenje proti gripi. Vsako leto v jesensko-zimskem času, to je od novembra do aprila, se

na severni polobli pojavi gripa, kroži nekaj časa med ljudmi in potem zamre. S cepivom se je torej mogoče zavarovati za prihajajočo sezono. Če pa bi virus dobil popolnoma nove lastnosti, bi ga bilo treba najprej

Možnost prenosa bolezni

Pri perutnini se virus ptičje gripe, ki povzroči tako hudo bolezen, da živali poginejo, navadno pojavi na velikih perutninskih farmah. Velika koncentracija virusa v kombinaciji z neurejenimi razmerami na takšnih

delano, povsem varno. Nevaren je torej samo stik z živo okuženo živaljo, z njenimi izločki in perjem.

Potujte, a upoštevajte navodila

Za države Evropske unije in s tem tudi za Slovenijo za zdaj velja, da za-

Okužba neposredno s ptica na človeka je zelo redka.

bej pri pticah, je vedno predstavljal nevarnost in povzročil pandemijo tudi pri ljudeh. Množičen pogin ptic zaradi ptičje gripe je torej opozorilo za zdravstvene službe. "Bojimo se, da bi virus ptičje gripe v nekem trenutku pridobil take genetske lastnosti, da bi se začel pre-

raziskati, preden bi odkrili cepivo zanj. Ker pa tega virusa še ni, bi spremljanje kroženja gripe lahko pomagalo hitreje odkriti primere morebitnega novega virusa in njegovih lastnosti. Tako bi lahko proti gripi pripravili ustrezno cepivo, ki je edina prava obramba pred pandemijo.

Regionalna Televizija posebnega pomena
zija posebnega pomena

Meljska cesta 34, 2000 Mb

Informacije za katerimi stojimo!

Marketing: 02/ 234 55 61

www.rts-tv.com

radi pojava ptičje gripe niso potrebne omejitve v potovanjih, vendar pa morajo potniki, še posebej če potujejo v azijske države in druge kraje, od koder poročajo o ptičji gripi, upoštevati navodila veterinarskih služb. Navodila za popotnike je Veterinarska služba Slovenije že posredovala turističnim agencijam. V njih so priporočila, naj potniki sledijo poročilom in se na poti – zlasti v deželah, kjer se je že pojavila ta bolezen pri pticah – ne zadržujejo v bližini farm in naj ne hodijo na tržnice, kjer prodajajo žive živali, kar je v azijskem svetu še vedno ustaljena praksa. Potniki naj še posebej skrbijo za higieno in si skrbno umivajo roke, če bi se znašli v bližini oku-

nekatera pa bolezen ob pravočasnem jemanju celo preprečijo. Takšna zdravila so uporabljali tudi tam, kjer so se pojavili bolniki s ptičjo gripo, vendar izsledkov, kako učinkovita so bila ta zdravila proti ptičji gripi, še ni dovolj. "Glede na to, da cepiva, če bi se pojavil nov virus, zagotovo še ne bi bilo, bi bilo to zdravilo najverjetneje primerno za zdravljenje obolelih," pravi dr. Kraigherjeva.

Jemanje zdravil proti gripi vsepovprek ni smiselno. "Zdravilo tamiflu je dosegljivo samo na recept, zato bi si želela, da bi obstajala natančna navodila, v kakšnih primerih je zdravilo smiselno predpisati, saj naj bi se zdravilo jemalo zelo racionalno, da virus

gripe ne bi pridobil odpornosti nanj in bi se ohranila učinkovitost zdravila," pravi dr. Kraigherjeva. Svetovna zdravstvena organizacija priporoča, naj se recepti za zdravilo proti gripi izdajajo skrajno racionalno, da bi se ohranila njegova učinkovitost in

ženih ptic. "Potovanj ne odsvetujemo, svetujemo pa previdnostne ukrepe. Eden takih je, naj potniki ne prinašajo domov kakršnih živali iz držav, kjer se je ptičja gripa že pojavila," svetuje dr. Alenka Kraigher. Ta čas je tudi za rejce perutnine najpomembnejše, da upoštevajo navodila veterinarske službe glede higienskih razmer, saj se je prav pomanjkljiva higiena na perutninskih farmah v državah, kjer je ptičja gripa izbruhnila, izkazala kot ključni dejavnik za množično obolenje ptic. Prav zato je zdaj najpomembnejša zaščita zaposlenih na perutninskih farmah oziroma v okolju, kjer bi se lahko pojavila ptičja gripa.

Slovenija bo pripravila zaloge protivirusnih zdravil

Zdravilo tamiflu, po katerem se je v zadnjih dneh povpraševanje povečalo, se je pri zdravljenju običajne gripe že uporabljalo. Treba pa ga je jemati le takrat, ko se gripa pojavi. Protivirusnih zdravil je na trgu precej. Nekatera so pri lajšanju simptomov gripe bolj učinkovita, nekatera manj,

da bi ga bilo dovolj na voljo, če bi v resnici izbruhnila pandemija gripe. Nakup zalog zdravila tamiflu in podobnih zdravil zato spada k načrtu pripravljenosti držav, če bi virus ptičje gripe v resnici spremenil genetske lastnosti. Slovenija bo priskrbel zalogo protivirusnih zdravil, ki bo zadoščala za 25 odstotkov prebivalstva. Načrt pripravljenosti na večje število obolelih, njihovo morebitno bolnišnično oskrbo in zdravljenje je izdelan in ga država sproti dopolnjuje in usklajuje z drugimi državami Evropske unije in prilagaja novim spoznanjem.

Razloga za paniko in prevelik strah pred pandemijo gripe torej ni, saj so vse pristojne službe budne in pripravljene na ukrepanje. Najpomembnejše pa je seveda delovanje veterinarskih služb, ki se trudijo zajezi širjenje bolezni med pticami oziroma uničiti vsa žarišča bolezni. Če bodo veterinarske službe uspešne in če bodo ljudje njihova navodila dosledno upoštevali, bo to zelo zmanjšalo možnost za nastanek pandemskega seva virusa gripe, ki bi ogrozil ljudi.

Lucija Horvat

Kakšno bo vreme čez 6 dni?

Vremenska napoved za 6 dni vnaprej!

Prva slovenska televizija s šestdnevno vremensko napovedjo.

Info TV je slovenska televizija, ki celodnevno predvaja poročila vsakih 15 minut. V naših informativnih oddajah lahko spremljate tako dogajanje doma kot po svetu. Info TV lahko sprejemate samo preko kablinskih sistemov. Program je popolnoma brezplačen. Za več informacij pokličite vašega kablinskega operaterja.

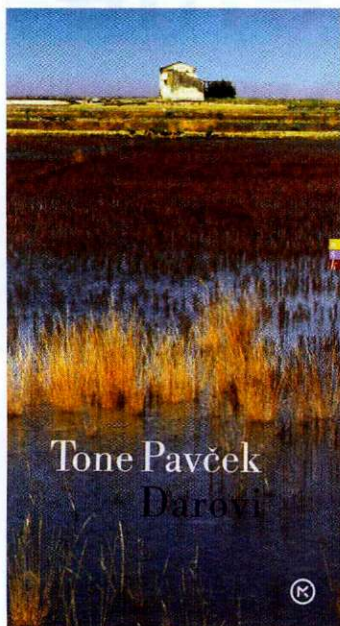
Vremenska napoved za 6 dni je na sporedu v novicah, ki so 15 minut do in 15 minut čez vsako polno uro. Vremensko napoved "6 dni" najdete tudi na Mobilnem mobilnem portalu Planet (Info/Vreme).

Naročnik oglasa Info TV, d.o.o., Novo mesto

Pavčkovi darovi

Založba Mladinska knjiga

Nova pesniška zbirka *Darovi* slovenskega klasika **Toneta Pavčka** nam govori, da so darovi na večer življenja redki in stišani, da je prostor prebivanja zožen, hkrati pa je človek paradoksalno zazrt v neumljivo in širši prostor bivanja samega. Tako zbira-

jo *Darovi* še neizrečene besede in razsute drobce svetlobe, ki jih naš veliki pesnik želi deliti z znanimi in neznanimi pa tudi s prostorom oljk, trt, kamnov in burje Slovenske Istre. Kot da bi hotel v "šelestju časa in starozitju kašč in kamer prednikov iskati pravi zven", kakor sam zapiše.

Kjer ptice oneme

Mohorjeva družba Celovec

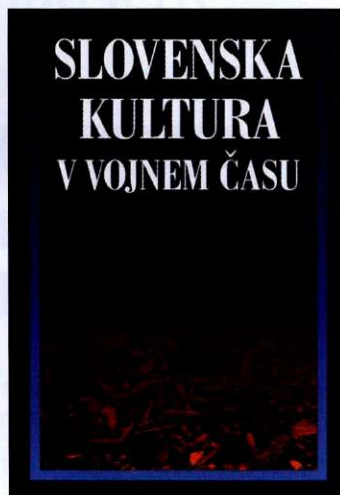
Kjer ptice oneme je drugi roman koroškega pisatelja Rudija Mlinarja (prvi je *Ciril iz Šentanela*). Junak romana je šolar Luka, ki se s svojo družino preseli v nov kraj, kjer se mora najprej vživeti v nove razmere. Nato se začne njegova rast v vednosti in razumevanju stvari med dedom, ki je nekakšen ljudski modrec, in vrstniki, ki se veselijo vsake nove avanture. Eno med njimi jim ponudi bližnji gozd, kjer se skriva množično grobišče, kjer so partizani po vojni umorili večjo skupino ljudi, ki so jih pred tem ugrabili čez mejo, v Avstriji (na območju Pliberka). Avtor torej gradi roman na resničnih dogodkih (grobišče je pri Lešah nad

Prevaljami). Roman je pretresljivo človeško pričevanje, ki utegne predvsem mlajšim ljudem odpreti prizanesljiv in razumevač pogled v globine in prepaše človeške duše ter jim pomagati pri zorenju lastne osebnosti.

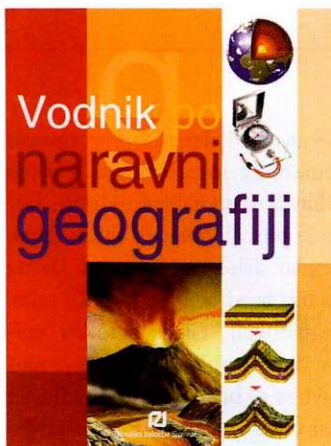
Kultura in vojna

Slovenska matica

V zborniku *Slovenska kultura v vojnem času* je objavljenih 17 prispevkov: *Duh časa* (Drago Jančar), *Usodne odločitve slovenskih politikov in intelektualcev* (Igor Grdina), *Velika vojna buklarija* (Alenka Puhar), *Slovenske kulturne ustanove* (Aleš Gabrič), *Univerza in znanstvene ustanove* (Peter Vodopivec), *Kulturno prosvetna dejavnost Cerkve na Slovenskem* (France M. Dolinar), *Slovenska gledališka omika 1941—1945* (Mirko Mahnič), *Ideološki boj med inteligenco* (Boris Mlakar),

Vprašanje sredine med drugo svetovno vojno (Jera Vodusek Starič), *Kultura kot politična propaganda: zborniki 1942, 1944, 1945* (Ervin Dolenc), *Osvobodilna fronta in slovenski izobraženci* (Bojan Godeša), *Pripovedništvo in njegov kontekst* (Marjan Dolgan), *Med dvema rokama: poezija v vojnem času* (Andrej Inkret), *Slovenska likovna umetnost in druga svetovna vojna* (Milček Komelj), *Vmesni čas (slovenske glasbene konotacije 1941—1945)* (Borut Loparnik), *Kultura, ustvarjalci, izobraženci na Štajerskem* (Bruno Hartman), *Totalitarizem ali demokracija — opredeljevanja mari-borskih intelektualcev pred aprilskim zlomom 1941* (Simon Stern).

Vodnik po naravi

Tehniška založba Slovenije

Vodnik po naravni geografiji s prepletanjem besedila, barvnih fotografij in risb prikazuje kopna in vodna območja Zemlje. Razlaga premikanje litosferskih plošč in nastajanje celin, sledi opis nastajanja kamnin in kristalov, delovanja ognjenikov in prikaz klimatologije. Razlaga vedo o modernem napovedovanju vremena, prikazuje življenje v oceanih in povzema naravno nastajanje pojavov na Zemlji, kot so gorovja, reke, ledeniki, puščave in tropski deževni gozd. Prikazan je vpliv človeka na Zemlji in kratka zgodovina izdelovanja zemljevidov. Vsebuje tudi poglavja o rastlinstvu, živalstvu in kraškem svetu Slovenije. Stotine barvnih fotografij in risb uvrščajo vodnik med privlačne priročnike.

Resnica in estetika

Založba Literatura

Knjiga *Resnica in estetska resnica* je izšla leta 1979. Avtorica **Käte Hamburger** (1896—1992; leta 1924 je doktorirala iz filozofije, v tridesetih letih je emigrirala na Švedsko, v Nemčijo se je vrnila leta 1956, od leta 1959 je kot profesorica za splošno literarno vedo poučevala na univerzi v Stuttgartu) v njej dokazuje nezdržljivost fenomenov resnica in umetnost, ki je po njenem mnenju posledica tega, da je resnica kategorija dejanskosti, umetnost pa nedejanskosti. Delo je pomembno predvsem zato, ker zagovarja avtonomijo umetnosti; hkrati zahteva takšne kriterije vrednotenja, ki bodo ustrezali posebnostim njene narave.

Žepni pravopis

Založba Jutro

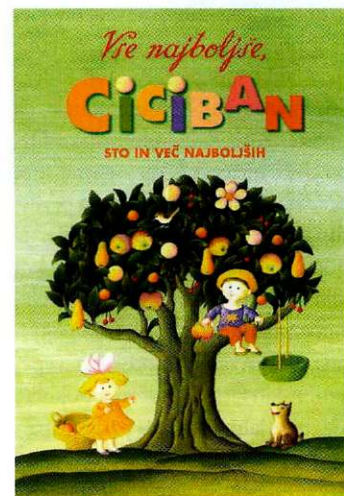
Priročnik *Žepni pravopis* za

vsakdanjo rabo avtorja **Jožeta Skazca** je razdeljen na dva dela: v prvem so pregledno prikazana pravopisna pravila, ponazorjena z ustreznimi zgledi. Tu dobimo informacije o pravopisu, začetnici, imenih, ločilih, premem govoru, ločilih pri citiranju, pisanju skupaj oziroma narazen, krajsavah in deljenju besed. Drugi del *Slogovni in pravopisni zgledi* obsega izbor besed tujega izvora s spremljajočo slovensko različico, zapis podomačenih besed in manj znanih "besednih parov" s pojasnili in zgledi, krajsave (pogoste okrajšave besed, besednih zvez in kratic) ter izbor pogostih napak z nasvetom, kako se izraziti bolje.

60 let Cicibana

Založba Mladinska knjiga

Po zgledu uspešne antologije *Zlata Čebelica* prinaša knjiga *Vse najboljše, Ciciban!* pretehtan in bogato ilustriran izbor več kot stotih najboljših literarnih besedil, ki so v šestdesetih letih izšla v *Cicibanu*, otroški reviji z najdaljšo tradicijo. Izbor vključuje različne žanre in večino pomembnejših slovenskih pisateljev in ilustratorjev tega obdobja. Tako je nastala knjiga, ki vabi otroke in odrasle na čudovito in razbur-

ljivo potovanje skozi čas, ki budi spomine in odpira vrata v nove domišljijske svetove. V šest desetletij *Cicibana* nas popeljejo štirje uvodni nagovori. Prvega prispeva ena od pobudnikov nastanka revije Kristina Brenk, dva nekdnja glavna urednika Božo Kos in Nataša Bucik, zadnjega pa sedanja urednica Slavica Remškar.

**SMEH
JE LAHKO
NEVAREN**

NOVA NADALJEVANJA KOMEDIJE
Z MATJAŽEM JAVŠNIKOM

NA VAŠEM RADIU - 102.4 in 103.7 CENTER

POSTAJA **CENTER**

102.4, 103.7 MHz

WWW.RADIOCENTER.SI

tv PRIMORKA

Trstelj - 67. kanal

Obala - S23 - kabelski sistem v Kopru

Dnevnik TV Primorka
od ponedeljka do petka ob 20.00

aktualne novice
s Primorske

**Kurilno olje je
lahko cenejše!**

RAVNO
PRAV

HILADNO

TOPLD

PETROL

Skupaj s podjetji Viessmann, Seltron in Klima Petek vam ponujamo udobje toplote in prijetnega hladu skozi vse leto. Z nakupom njihovih izdelkov si zagotovite popuste ob nakupu kurilnega olja. Več informacij na www.petrol.si.

KURILNO OLJE
EVROPSKE KAKOVOSTI

080 22 66

Saga se nadaljuje

Legendarni zamaskirani borec za pravico Zorro in njegova boljša polovica bosta spet prišla za meča in s pomočjo svojih sabljaških veščin in drugih akcijskih trikov ustavila zlobneže, ki ogrožajo svet in njunega sina.

V novi akcijski pustolovščini Legenda o Zorru se vihravi zamaskirani junak poda na najnevarnejšo nalogo v svojem življenju. Legenda o Zorru se odvija več let po koncu prejšnje pustolovščine. Alejandro, tudi tokrat ga igra Antonio Banderas, in Elena (Catherine Zeta-Jones) sta po-

ročena in imata desetletnega sina Joaquina (Adrian Alonso). Čeprav Alejandro še vedno nosi Zorrovo masko in varuje revne in zatirane prebivalce kalifornijskega teritorija pred pohlepniimi zemljiškimi posestniki, je razpet med izpolnjevanje dolžnosti in željo po bolj normalnem življenju. Zdaj se mora znova neposredno soočiti s tem konfliktom, ko načrte, da bi Kalifornija postala 31. država, spodkoplje podla zarota več uglednih posestnikov in poslovnežev. V svojem požrtvovalnem poskusu spodnesti njihove načrte se Zorro znajde v krizi, ki ogrozi njegovo življenje in varnost njegove družine.

THE LEGEND OF ZORRO

Režija:	Martin Campbell
Scenarij:	Alex Kurtzman, Roberto Orci, Ted Elliott
Produkcija:	Walter F. Parkes, Laurie MacDonald, Lloyd Phillips
Igrajo:	Antonio Banderas, Catherine Zeta-Jones, Rufus Sewell, Nick Chinlund, Adrian Alonso
Premiera:	27. 10. 2005
Distribucija:	Continental Film

Zgodba o Zorru

"Ta nova pustolovščina nas pelje globlje v zgodbo o Zorru, pravem junaku v krasni ameriški tradiciji, o moškem, ki se je pripravljen spopasti z zatiralcem, čeprav mora pri tem veliko tvegati," pravi režiser Campbell. Zorro svoj uspeh

delno dolguje izvrstnima igralcema Antoniu Banderasu in Catherine Zeta-Jones. Producent Walter F. Parkes se spominja: "Na platnu se je med njima zgodilo nekaj eksplozivnega." Eksplozija je po svetu zaslužila 250 milijonov dolarjev. O novem filmu pa Zeta-Jonesova pravi:

Zvok grmenja

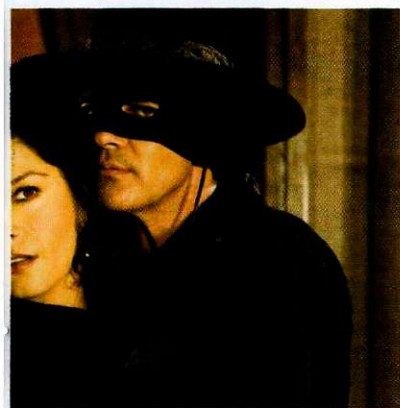
Prazgodovinski safari in lov na dinosavre s pomočjo časovnega potovanja je najboljši način zabave v bližnji prihodnosti, toda nekega dne po pomoti ubiti metulj sproži veržno reakcijo neljubih dogodkov, ki vodijo k uničenju človeštva.

V bližnji prihodnosti bo postalo potovanje v preteklost vznemirljiva in nepredvidljiva resničnost. Bogati pustolovci bodo za velike denarje svoj skriti ubijalski nagon lahko prebudili s povratki v prazgodovino. Lahko bodo lovili žive dinosavre! Veljajo tri ključna pravila: ne spreminjaj preteklosti, ne puščaj v preteklosti, in kar je

najpomembnejše, ne prinašaj iz preteklosti. Že najmanjša sprememba bi lahko evolucijo povsem iztirila.

Zvok grmenja, ustvarjen po knjižni predlogi nagrajenega pisatelja Raya Bradburyja, se začne leta 2055 v Chicagu, kjer ugledna potovalna agencija Time Safari Inc. na donosnem trgu potovanja v preteklost po-

nuja ekskluziven lov na dinosavre. To je najbolj vroča vozovnica v mestu, dokler se ne zgodi nepredvidljivo. Nekdo prekrši pravila. In evolucija ubere drugačno pot. Spremembe se kar vrstijo. Najprej doletijo ozračje, nato se pojavijo nižje oblike življenja, vpliv pa se hitro širi po prehranjevalni verigi navzgor. V 24 urah se začetna radovednost ljudi sprevrže v neizmereno paniko. Na tisoče rib naplavi na obrežje Michiganskega jezera, pošastno se razširi rastlinski svet, kot bi spet

“Obravnava veliko tem, družinsko ljubezen, romantiko, poln je humorja. Na to potovanje se ne bi podali, če ne bi resnično verjeli, da lahko posnamemo boljši in čarobnejši film. Mislim, da smo tokrat presegli sami sebe. V filmu je ogromno akcije,

vendar ni groznega nasilja. Predvsem temelji na čudoviti umetnosti mečevanja. Boji so neverjetni, krasno načrtovani in izvedeni.” Po Banderasovem mnenju bo film občinstvu všeč iz več razlogov: “Za ta film smo se veliko preznajali in včasih celo krvaveli, vendar menim, da bo ljudem všeč. Ne nazadnje te popelje nazaj v čas, ko je Hollywood redno prikazoval take like in snemal take filme.” Campbell končuje: “Legenda o Zorru je resnično romantična akcijska pustolovščina iz izvrstnimi akcijskimi sekvencami, krasnim humorjem, toplino in zares dobro zgodbo.”

Monika Maljevič

zavladal nekakšnemu starodavnemu tropskemu ozemlju. Korenine preraščajo ceste, prevračajo avtomobile, požirajo stavbe. Tu so žuželke, bliskoviti požrešni organizmi, podobni ogromnim ščurkom in koblicam, ki preplavijo vsako oviro. Nenadoma se pojavijo plenilci, neverjetno inteligentni plazilci z izrednimi refleksi, ki divje teptajo vse bolj sovražno in grozljivo pokrajino. Le dva človeka slutita, kaj se dogaja. Dr. Travis Ryer (Edward Burns), ki vodi odprave v preteklost, in dr. Sonia Rand (Catherine McCormack), ki je odprave omogočila z razvojem potrebne tehnologije. Vodja agencije Charles Hatton (sir Ben Kingsley) sicer še nezanesljiv časovni stroj ukrade in ga uporablja kljub opozorilom. Zle slutnje se uresničijo. Nekoč je bil to naš svet. Zdaj mu vladajo oni. Nevarnost preži z vseh strani, zmanjkuje časa. Ryer in Randova se morata vrniti in popraviti usodno napako, da bi rešila sebe in človeštvo pred izumrtjem. Toda ob vsakem novem valu sprememb se svet podira dalje.

mack), ki je odprave omogočila z razvojem potrebne tehnologije. Vodja agencije Charles Hatton (sir Ben Kingsley) sicer še nezanesljiv časovni stroj ukrade in ga uporablja kljub opozorilom. Zle slutnje se uresničijo. Nekoč je bil to naš svet. Zdaj mu vladajo oni. Nevarnost preži z vseh strani, zmanjkuje časa. Ryer in Randova se morata vrniti in popraviti usodno napako, da bi rešila sebe in človeštvo pred izumrtjem. Toda ob vsakem novem valu sprememb se svet podira dalje.

A SOUND OF THUNDER

Režija: Peter Hyams
Scenarij: Thomas Dean Donnelly, Joshua Oppenheimer
Produkcija: Moshe Diamant, Howard L. Baldwin, Karen Baldwin
Igrajo: Edward Burns, Ben Kingsley, Catherine McCormack
Premiera: 27. 10. 2005
Distribucija: Cinemania group

na kratko

Britanski igralec Daniel Craig, 37, bo kot novi James Bond igral v naslednjem filmu o agentu 007, *Casino Royale*. Craig, prvi plavalasi agent 007, bo šesti igralec v vlogi Jamesa Bonda. Nasledil bo Pierca Brosnana. Film naj bi začeli snemati jeseni 2006.

Antonio Banderas je pokleknil, pobožal svojo hollywoodsko zvezdo, vstal in se ganjen spominjal vseh dogodkov, ki so pripeljali do tega, da je na Pločniku slavnih, v samem središču ameriške filmske industrije, tudi on dobil svojo zvezdo. “V veliko čast mi je bilo, ko sem pred 16 leti prišel v to državo brez prebite pare v žepu,” je ob dogodku dejal igralec španskih korenin. Glavni igralec v filmih *Desperado* in *Legenda o Zorru* je kariero začel v filmih španskega režiserja Pedra Almodóvarja *Ženske na robu živčnega zloma* in *Matador*. Banderas je 2294. posameznik s svojo zvezdo na hollywoodskem Pločniku slavnih.

Clint Eastwood bo strahotni pekel na Iwu Jimi ovekovečil kar v dveh filmih. Poleg leta 2004 napovedane drame *Flags of our Fathers* dobitnik oskarja načrtuje še film *Lamps Before the Wind*, v katerem namerava popisati dogodke iz japonskega zornega kota. Oba projekta bosta obravnavala krvavi pekel na japonskem otoku Iwo Jima pozimi leta 1945, v katerem je umrlo več deset tisoč ameriških in japonskih vojakov. Oba Eastwoodova filma bosta hkrati v kinih jeseni prihodnje leto. Scenarist filma *Punčka* za milijon dolarjev Paul Haggis piše scenarij za *Flags of Our Fathers*. Njegova pomočnica Iris Jamašita, ki mu je pomagala pri raziskavah, bo napisala scenarij za drugega od omenjenih dveh filmov. Eastwooda bo v vlogi producenta podprl Steven Spielberg. Filmarja sta leta 1995 sodelovala pri ljubezenskem filmu *Najini mostovi*.

Britanski filmski režiser Mike Newell, ki je posnel film *Harry Potter: ognjeni kelihi*, namerava na filmsko platno prenesti epski ljubezenski roman *Ljubezen v času kolere*. Nobelov nagrajenec za literaturo Gabriel Garcia Marquez je soglasje za snemanje filma po svojem romanu dal šele po dolgoletnem prigovarjanju. Zgodba pripoveduje o lepotici Fermini in mladem Florentinu, ki morata na izpolnitev svoje ljubezni čakati več kot 50 let. Dobitnik oskarja Ronald Harwood (*Pianist*) piše scenarij, film bodo začeli snemati predvidoma spomladi, in sicer v Južni ali Srednji Ameriki.

EVJ
ELEKTROPROM d.o.o.

Loke 22

1412 KISOVEC

tel.: 03 56 57 150

fax: 03 56 71 488

www.elektroprom.si

- ♦ projektiranje strojnih in elektro instalacij in geodetske storitve
- ♦ bar sedmica
- ♦ lokalna televizija ETV

- ♦ trgovina EVJ Center
- ♦ elektroinstalacije
- ♦ centralne kurjave, vodovod, plinske instalacije
- ♦ kabelsko komunikacijski sistemi
- ♦ grafitne ščetke
- ♦ tiskana vezja
- ♦ delovni stroji in nizke gradnje

Radio Krka
106.6 MHz

PETEK,

28.10.2005

Slovenija 1

1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.30	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	KOVANEC V ZRAKU,
	KRATKI IGRANI FILM EBU
9.20	NA LINIJI, ODDAJA ZA MLADE
10.05	MODRO
10.35	Z VAMI
11.25	ZGANJANJE BIZONOV,
	FRANÇOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA
12.15	OSMI DAN
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TARČA, PONOVITEV
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.05)
15.40	PALČEK DAVID, RISANA NANIZANKA,
	4/25 (VPS 15.40)
16.05	IZ POPOTNE TORBE: SVEČA (VPS 16.05)
16.25	SLOVENSKI VODNI KROG: TEMENICA
	(VPS 16.20)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME
	(VPS 17.00)
17.35	NEZNANI SVET, NEMŠKA DOKUMENTARNA
	SERIJA, 2/4 (VPS 17.30)
18.30	ZREBANJE DETELJICE (VPS 18.30)
18.40	LUKA IN LUČKA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	CELESTIN, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	PROSLAVA OB DNEVU REFORMACIJE,
	PRENOS IZ CANKARJEVEGA DOMA (VPS 20.00)
21.00	SLAČENJE, NOVOZELANDSKA NADALJEVANKA,
	18/20
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	POLNOČNI KLUB (VPS 22.50)
0.05	TURISTIKA, PONOVITEV
0.25	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
1.20	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE, PON.
1.45	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.45)
2.10	INFOKANAL

Slovenija 2

2

6.30	INFOKANAL
8.30	TV PRODAJA
9.00	ZABAVNI INFOKANAL
10.00	TV PRODAJA
10.30	OTROŠKI INFOKANAL
11.35	GLASNIK, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 11.40)
12.05	TEDENSKI IZBOR
12.05	OBZORJA DUHA
12.35	DUHOVNI UTRIP
12.55	ŠTIRI MORSKE DEKLICE, NEMŠKI FILM (VPS 13.00)
14.20	JASNO IN GLASNO: PORNOGRAFIJA IN MLADI,
	KONTAKTNA ODDAJA
15.10	ŠPORT ŠPAS, ODDAJA O ŠPORTU
15.50	NIKOLI OB DESETH: ANIKA HORVAT, PON.
16.50	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE
	(VPS 16.50)
17.20	MOSTOVI - HIDAK, PONOVITEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA
	(VPS 17.50)
18.55	V ŠTIRIDESETH, ANGLEŠKA LITERARNA
	NADALJEVANKA, 2/6, PONOVITEV (VPS 19.00)
20.00	STOPNIŠČE, FRANÇOŠKA DOKUMENTARNA
	SERIJA, 2/8 (VPS 20.00)
20.50	SLOVENSKI MAGAZIN (VPS 20.55)
21.15	CITY FOLK,
	LJUDJE EVROPSKIH MEST: LIZBONA (VPS 21.20)
21.45	SOUTH PARK, AMERIŠKA RISANA HUMORISTIČNA
	NANIZANKA, 13/14 (VPS 21.50)
22.10	HEROJ, HONGKONGSKO-KITAJSKI FILM
	(VPS 22.20)
23.45	ZGUBE, AMERIŠKI FILM, PON. (VPS 23.55)
1.15	INFOKANAL

Kanal A

A

8.30	TV prodaja
8.35	Izganjalka vampirjev, 7. sezona, ponovitev
	zadnjega dela ameriške nanizanke
9.25	VIP, 2. sezona, ponovitev 17. dela am. nan.
10.15	E+, ponovitev

12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 1. del ameriške nan.
13.25	MLADI IN NEMIRI, 5. sezona, 4. del am.nad.
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 159. del am.nad.
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 2. sezona, 18. del ameriške nanizanke
16.30	Moja super sestra, 2. sezona, 12. del ameriške
	humoristične nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 5. sezona, 18. del
	ameriške humoristične nanizanke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 2. del ameriške
	humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.50	E+ Prepovedan položaj
19.10	E+ Večerja z zvezdo
19.45	E+ Metalurgija
20.00	Komedija: Policijska akademija 6, ameriški film
21.35	Žene nogometašev, 4. sezona, 4. del angleške
	nadaljevanke
22.35	Moske zadeve, 5. sezona, 9. del ameriške nan.
23.30	Ruby Wax, pogovorna oddaja
0.10	E+, ponovitev

Pop TV

POP

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Materina pot, ponovitev 52. dela mehiške nad.
8.45	Proti vetru, ponovitev 49. dela mehiške nad.
9.35	TV prodaja
10.05	Vila Marija, ponovitev 43. dela hrvaške nad.
11.00	Prerajena ljubezen, pon. 31. dela venezuelske nad.
11.55	Trenja, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 32. del venezuelske nad.
16.00	Vila Marija, 44. del hrvaške nadaljevanke
17.00	Proti vetru, 50. del mehiške nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 53. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Vzemi ali pusti
20.40	BAR
21.10	Akcija: Za sovražnikovo črto, ameriški film
23.00	Teksasli mož postav, 7. sezona, 8. del
	ameriške nanizanke
23.55	Častnik in gentleman, ameriški film
2.05	24UR, ponovitev
3.05	Nočna panorama

Prva TV

PRVA

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala šola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Čarovnije, III/9. del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.30	Mala šola
12.40	TV prodaja
13.25	Alo, alo, 32. del angleške serije
13.55	Črni gad, 22. del angleške serije
14.25	Vikarka iz Dibleya, 3. del angleške serije
14.55	Gospod Bean, 32. del angleške serije
15.25	Skozi ključavnico
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izlozb, sto strasti, 548. del italijanske
	telenovele
17.55	Čarovnije, III/10. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ali G, 3. del angleške serije
20.30	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
21.00	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, am. serija
22.00	Okrožje Columbia, III/4. del ameriške nanizanke
23.00	Marienna, pogovorna oddaja
00.00	Ali G, 3. del angleške serije
00.30	Prestizno, ekskluzivno, razvedrilna oddaja
01.00	Resnične zgodbe - v iskanju pravice, am. serija
02.00	Okrožje Columbia, III/4. del ameriške nanizanke
03.00	Marienna, pogovorna oddaja

TevePika

TV

08.00	TV prodaja
08.30	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, pon
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja,
	pon
09.30	V harmoniji z naravo, pon

10.00	ŠKL, pon
11.00	Aruna, dr. alternativne medicine, 4 del, pon
11.30	Proti soncu, pon
12.15	V družbi z O, pon
12.30	Glasbeni mozaik
16.00	Ekosolarji in jezikovno izobraževanje, pon
16.30	Živeti zdravo, pon
17.00	Sijaj, pon
17.30	Do zdravja tudi tako, gost: Biospekter, pon
18.00	Do zdravja tudi tako, zdravimo telo in dom - Feng
	Planina Pretovc na Tolminskem
19.00	Činčove ideje, pon
20.00	Moč podjetniške inovativnosti, prvič
21.00	Avantura z Ano in Taliem, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Štiri tačke, oddaja o hišnih ljubljenčih, pon
23.00	Trenja, POP TV
00.30	TV prodaja
01.00	Glasbeni mozaik

SOBOTA,

29.10.2005

Slovenija 1

1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	ZGODBE IZ ŠKOLJKE
7.35	ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM ROGOZ
7.45	IZ POPOTNE TORBE: SVEČA
8.05	MALE SIVE CELICE, KVIZ
8.55	KINO KEKEC: LETEČA UČILNICA, NEMŠKI FILM,
	PONOVITEV (VPS 07.50)
10.45	POLNOČNI KLUB, PONOVITEV
12.00	TEDNIK, PONOVITEV
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.20	TEDENSKI IZBOR
13.20	SLOVENSKI VODNI KROG: TEMENICA
13.50	TURISTIKA
14.10	SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARŠKE TV
	(VPS 13.35)
14.35	DOKTOR MARTIN,
	ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 3/6, PONOVITEV
15.25	PRIDIH DVOMA, NEMŠKI FILM (VPS 15.00)
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.15	OZARE (VPS 17.15)
17.25	SOŽITJA, SVETOVALNA ODDAJA TV MARIBOR
	(VPS 17.25)
18.40	PRIIHAJA NODI, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	UTRIP
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	VEDRANA GRISOGONO NEMEŠ: BLISK,
	TV NADALJEVANKA - 6. DEL: ŠEJK, 6/15
20.30	HRI-BAR (VPS 21.30)
21.30	PODELITEV JEŽKOVE NAGRADE,
	POSNETEK IZ SNG MARIBOR (VPS 20.00)
22.30	PRVI IN DRUGI (VPS 22.30)
22.55	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.55)
23.30	IZBRANEC, AMERIŠKA NADALJEVANKA, 2/12
	(VPS 23.30)
0.25	ČUDEŽNI DEČKI, AMERIŠKI FILM (VPS 00.25)
2.10	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVITEV
2.50	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.50)
3.15	INFOKANAL

Slovenija 2

2

6.30	INFOKANAL
9.00	TV PRODAJA
9.30	INFOKANAL
11.15	TV PRODAJA
11.50	SKOZI ČAS
12.00	TEDENSKI IZBOR
12.05	CITY FOLK,
	LJUDJE EVROPSKIH MEST: LIZBONA
12.30	ZDAJI, ODDAJA ZA RAZGIBANO ŽIVLJENJE
12.55	JUBILEJNI KONCERT ŠTAJERSKIH 7, 2. DEL
13.55	MARIBOR: SVETOVNI POKAL V GIMNASTIKI
	TER ŠALAMUNOV MEMORIAL,
	PRENOS (VPS 13.55)
17.05	100 LET SLOVENSKEGA FILMA:
	O ČASIH, KOT SO BILI, TELEVIZIJSKI
	DOKUMENTARNI FILM, PONOVITEV
17.45	ANDREJ ROZMAN-ROZA: GLOBOKO GRLO,
	TV PRIREDBA PREDSTAVE KUD FRANCE
	PREŠEREN (VPS 18.10)
18.35	JAZZ KONCERT: POSVEČENO STANU GETZU,
	ODDAJA TV KOPER-CAPODISTRIA (VPS 18.35)
20.00	100 LET SLOVENSKEGA FILMA: MORANA,
	SLOVENSKI FILM, PONOVITEV (VPS 20.00)
21.35	V ŠTIRIDESETH, ANGLEŠKA LITERARNA
	NADALJEVANKA, 3/6 (VPS 21.40)

22.30	NIKOLI OB DESETH: LUNAPARK (VPS 22.35)
23.30	KONCERT: DAN D (VPS 23.35)
0.35	INFOKANAL

Kanal A

A

8.50	TV prodaja
9.20	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 155. dela
	ameriške nadaljevanke
10.05	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 156. dela
	ameriške nadaljevanke
10.55	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 157. dela
	ameriške nadaljevanke
11.45	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 158. dela
	ameriške nadaljevanke
12.35	Vsi moji otroci, 2. sezona, ponovitev 159. dela
	ameriške nadaljevanke
13.25	Goodyear liga, oddaja
13.50	Dannyjeve zvezde
14.50	Sreča, 1. sezona, 4. del angleške humoristične nan.
15.30	Umor, je napisala, 4. sezona, ameriška nan.
16.25	Ti nemogoči policisti, 10. del ameriške
	humoristične nanizanke
16.55	Goodyear liga, Union Olimpija: Crvena zvezda,
	prenos košarke
18.50	E+ Podalpska videolestevica
20.00	Družinski film: Farma balonov, ameriški film
21.40	Las Vegas, 2. sezona, 5. del ameriške nanizanke
22.35	Prednost, ameriški film
0.20	Ekstra magazin, ponovitev

Pop TV

POP

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Naš mali svet, sinhronizirana risana serija
8.10	Brata Koalček, sinhronizirana risana serija
8.30	Drobitzki, sinhronizirana risana serija
8.40	Barbie motovilka, sinhronizirani risani film
10.00	Bucke, sinhronizirana risana serija
10.20	Art Attack, otroška zabavno-izobraževalna serija
10.50	Carobna angleščina, otroška zabavno-
	izobraževalna serija
11.00	Harold in vijolična voščena, sinhronizirana
	risana serija
11.30	Šolska košarkarska liga
12.30	Diagnoza: umor, 8. sezona, 4. del ameriške nan.
13.25	Naša sodnica, 3. sezona, 12. del ameriške nan.
14.20	Providence, 4. sezona, 4. del ameriške nan.
15.15	Krvoločni afriški krokodili, dokumentarni film
16.15	Pustolovščine v divljini, dokumentarna serija
17.15	24UR - vreme
17.20	Plesni koraki, ameriški film
19.00	24UR
20.00	Vzemi ali pusti
20.40	BAR, v živo
21.40	Sobotni filmski hit:
	Kaznilnica odrešitve, am. film
0.15	Alias, 3. sezona, 6. del ameriške nanizanke
1.10	Kralj tatov, ameriški film
3.00	24UR, ponovitev
4.00	Nočna panorama

Prva TV

PRVA

07.30	Mali mečevalci, risana serija
08.20	TV prodaja
09.00	Digimoni, risana serija
09.25	TV prodaja
09.55	Digimoni, risana serija
10.20	TV prodaja
10.50	Sto izlozb, sto strasti, 544. del italijanske
	telenovele
11.15	Sto izlozb, sto strasti, 545. del italijanske
	telenovele
11.40	Sto izlozb, sto strasti, 546. del italijanske
	telenovele
12.05	Sto izlozb, sto strasti, 547. del italijanske
	telenovele
12.30	Sto izlozb, sto strasti, 548. del italijanske
	telenovele
12.55	TV prodaja
13.15	Ena na ena, ponovitev
14.05	Prestizno, ekskluzivno, ponovitev
14.40	Prvaki med silaki, reportaža
15.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
16.10	Lisice, 11. del srbske serije
17.05	Ljubzenske prevare, 22. del
17.50	Znani in zanimivi, razvedrilna oddaja
18.35	Dobro je biti ...,
	razvedrilna oddaja
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.00	Jay in tih Bob vračata udarec, ameriška
	komedija 2001
22.00	Odkritje nebes, ameriška drama (2001)
00.10	Reporter X
00.40	Jay in tih Bob vračata udarec
02.40	Odkritje nebes, ameriška drama (2001)
04.50	Reporter X

TevePika

09.10	Tv Prodaja
09.25	Četrtnove zgodbe, Miška, pon
09.30	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
10.00	Proti soncu, pon
10.45	Vodit po podjetništvu
11.00	Moč podjetniške inovativnosti, pon
12.00	Do zdravja tudi tako, gost: Biospekter, pon
12.30	Glasbeni mozaik
16.00	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva, pon
16.30	Do zdravja tudi tako, rak - imunske terapije, pon
17.00	Kulturne drobtinice, Figole fagole, pon
17.30	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, pon
18.00	Z glavo na zabavo 1. del, prvič
18.30	Mali nogomet, Litija, prvič
19.00	Jana, sladkorna bolezen, pon
19.30	V družbi z O, pon
19.45	Meščanska poroka v Kranju, pon
20.00	A to je to, poučno - zabavna oddaja z Rezo, prvič
20.30	Jana, Algea za več zdravja, prvič
21.00	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Rožstvo prestolnice, 3 del, prvič
23.00	Zveži zdravo, pon
23.30	Ekstra Magazin
00.30	Sijaj, pon
01.00	Tv Prodaja
01.30	Glasbeni mozaik

NEDELJA,

30.10.2005

Slovenija 1

7.30	ŽIV ŽAV: PALČEK DAVID, RISANA NANIZANKA, 5/25; ŽAMETEK, RISANA NANIZANKA, 4/13; PIKA NOGAVIČKA, RISANA NANIZANKA, 4/16 (VPS 07.30)
9.50	ŠPORT SPAS, ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVIJU IN OKOLJU (VPS 09.55)
10.20	PROMENADNI KONCERT: PIHALNI ORKESTER KOMEN V SLOVENSKI FILHARMONIJ (VPS 10.25)
11.00	DEŽELE, KJER SO DOMA LEGENDE, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 13., ZADNJI DEL (VPS 10.55)
11.25	OBZORJA DUHA (VPS 11.25)
12.00	LJUDJE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 12.00)
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.10	PRI JOŽOVCU Z NATALJO (VPS 13.10)
14.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA (VPS 14.15)
14.20	POLDNEVNIK
14.25	ČLOVEŠKI FAKTOR
14.30	NEDELJSKO OKO
14.40	PET MINUT SLAVE
14.45	TRIKI DERRENA BROWNA
15.15	PREDMET POŽELENIJA
15.35	ODPRTO
15.40	ŽIVE LEGENDE
15.50	ŠPORT & ANGLEŠKA NOGOMETNA LIGA
16.00	ŠPORT NA DANAŠNJI DAN
16.10	OSMI POTNIK
16.20	LORELLA
16.40	COOLINARIKA
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA (VPS 17.15)
17.20	GLASBENI DVOBOJ
17.35	PANIKA
17.45	VABLO ZA DVA
18.05	VROČE
18.10	DRUŽABNA KRONIKA
18.25	ŽREBANJE LOTA (VPS 18.25)
18.40	HOPIA, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	ČARLI IN MIMO, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.25	ZRCALO TEDNA
19.40	VREME
19.45	ŠPORT
20.00	SPET DOMA (VPS 20.00)
21.35	Š - ŠPORTNA ODDAJA (VPS 21.35)
22.00	ŽENSKES IZ NEBOTIČNIKA, DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 22.00)
22.55	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.55)
23.20	PLAYTIME, FRANCOŠKI FILM (VPS 23.20)
1.15	DNEVNIK, VREME, ŠPORT, PONOVITEV
1.55	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.50)
2.25	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
10.45	TV PRODAJA
11.20	TEDENSKI IZBOR
11.20	HRI-BAR
12.20	19. REVIIA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV ZAGORJE OB SAVI 2004, 2.DEL (VPS 12.00)
12.45	MLADI VIRTUOZI: PIANISTKA ANJA GERMAN (VPS 12.25)
13.10	SKOZI ČAS
13.20	TV PRODAJA
13.55	MARIBOR: SVETOVNI POKAL V GIMNASTIKI TER ŠALAMUNOV MEMORIAL, PRENOS (VPS 13.55)
17.05	MAGAZIN LIGE PRVAČOV V NOGOMETU (VPS 17.30)
17.35	CIME - POKLIC: DRIBLER, DOKUMENTARNI FILM, PONOVITEV (VPS 17.40)
18.30	NOGOMET - MAGAZIN LIGE SIMOBIL VODAFONE (VPS 18.30)
19.00	SVETOVNO PRVENSTVO V RITMIČNI GIMNASTIKI: REVIIA, POSNETEK IZ BAKUJA (VPS 19.00)
20.00	DEŽELE SVETA, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 5/13 (VPS 20.00)
20.50	POKVARJENA DEKLETA, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 2/16 (VPS 20.55)
21.45	IMPROMPTU, ODDAJA O UMETNOSTI GLASBE IN PLESA
21.45	OPERNE ARIJE - BARITONIST SLAVKO SAVINŠEK (VPS 21.50)
21.55	PLESI V EKSTAZI, ANGLEŠKA PLESNA DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 22.20)
22.55	SVETOVNI POKAL V GIMNASTIKI TER ŠALAMUNOV MEMORIAL, POSNETEK IZ MARIBORA
2.10	INFOKANAL

Kanal A

9.15	TV prodaja
9.45	MLADI IN NEMIRNI, 4. sezona, ponovitev 260. dela ameriške nadaljevanke
10.35	MLADI IN NEMIRNI, 5. sezona, ponovitev 1. dela ameriške nadaljevanke
11.25	MLADI IN NEMIRNI, 5. sezona, ponovitev 2. dela ameriške nadaljevanke
12.15	MLADI IN NEMIRNI, 5. sezona, ponovitev 3. dela ameriške nadaljevanke
13.05	MLADI IN NEMIRNI, 5. sezona, pon. 4. dela am. nad.
13.55	DANNYJEVE ZVEZDE
14.55	UMOR, JE NAPISALA, 4. sezona, ameriška nan.
15.50	GOSPOD GLASBA, kanadski film
17.30	TI NEMOGOCI POLICISTI, 11. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
20.00	TV kriminalka: Nepravilni zakon, ameriški film, 1/2
21.35	TIHI ZLOČIN, 3. sezona, 5. del ameriške nanizanke
22.30	NAVIGATOR
23.00	V SENCİ ZLA, ameriški film
0.35	DANNYJEVE ZVEZDE, ponovitev

Pop TV

7.30	TV prodaja
8.00	Ringa-Raja:
8.00	Ogledna družina, sinhronizirana risana serija
8.10	Čudežni puding, sinhronizirani risani film
8.30	Vodovnikova vesina, risana serija
9.55	Pet junakinj, risana serija
10.20	Art Attack, otroška zabavno-izobraževalna serija
10.50	Čarobna angleščina, otroška zabavno-izobraževalna serija
11.00	Dogodivščine Jackie Chan, risana serija
11.25	Power Rangers, mladinska nanizanka
11.50	Šolska košarkarska liga
12.50	Diagnoza: umor, 8. sezona, 5. del ameriške nan.
13.45	Naša sodnica, 3. sezona, 13. del ameriške nan.
14.40	Veliko črno srce, ameriški film
16.25	Mary Higgins Clark: Po mestu naokrog, kanadsko-angelski film
18.15	24UR - vreme
18.20	Italijanske dobrote, kuharska serija
19.00	24UR
20.00	Nedeljski filmski hit: Krva slika, ameriški film
22.00	Športna scena
22.45	Intervju z vampirjem, ameriški film
0.55	24UR, ponovitev
1.55	Nočna panorama

Prva TV

07.15	Mali mečevalci, risana serija
08.30	TV prodaja
09.30	Otroško nedeljsko dopoldne, kontaktna oddaja
11.20	TV prodaja

11.35	Skozi ključavnico, ponovitev
12.40	Alo, alo, 32. del angleške serije
13.10	Črni gad, 21. del angleške serije
13.40	Vikarka iz Dibleya, 3. del angleške serije
14.10	Gospod Bean, 32. del angleške serije
14.40	Adijo pamet, kontaktna oddaja
15.20	Paolo Borsellino, 3. del italijanske miniserije
16.10	Kako preživeti, 8. del ameriške serije
17.00	Jay in tih Bob vračata udarec, film
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
20.00	Čudaka pod krinko, ameriška komedija 2001
21.40	Znani in zanimivi, razvedrilna oddaja
22.35	Dobro je biti, razvedrilna oddaja
23.05	Marlenna, ponovitev
00.05	Kraljevska družina, dokumentarna oddaja
01.00	Čudaka pod krinko, ameriška komedija (2001)
02.40	Znani in zanimivi, razvedrilna oddaja
03.35	Dobro je biti, razvedrilna oddaja
04.05	Marlenna, ponovitev
05.05	Kraljevska družina, dokumentarna oddaja

TevePika

10.00	Spoznajte jo rastlino, pon
10.15	Četrtnove zgodbe, Miška, pon
10.30	Jana, NLP - zmored več, pon
11.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu
12.00	Planina Pretovč na Tolminkem, pon
12.30	Razgledovanja, topotipna reportaža, pon
13.00	V harmoniji z naravo, pon
13.30	A to je to, poučno - zabavna oddaja z Rezo, pon
14.00	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, pon
14.30	Do zdravja tudi tako, gost: Biospekter, pon
15.00	Z glavo na zabavo 1. del, pon
15.30	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva, pon
16.00	Moč podjetniške inovativnosti, pon
17.00	Moto šok, prvič
17.15	V družbi z O, pon
17.30	Jana, Algea za več zdravja, pon
18.00	Uspešen obrtnik, prvič
18.30	Avantura z Ano in Tajjem, pon
19.00	Mali nogomet, Litija, pon
19.30	Do zdravja tudi tako, zdravimo telo in dom - Feng
20.00	Slovenska glasbena lestvica
21.00	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Činčove ideje, pon
23.30	Aruna, dr. alternativne medicine, 4 del., pon
00.00	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
00.30	Tv Prodaja
00.45	Glasbeni mozaik

PONEDELJEK,

31.10.2005

Slovenija 1

6.30	TEDENSKI IZBOR
6.30	UTRIP
6.45	ZRCALO TEDNA
7.00	HERETIK, SLOVENSKI FILM (VPS 07.00)
8.35	ODAJA ZA OTROKE
9.00	IZ POPOTNE TORBE: SVEČA
9.20	SLOVENSKI VODNI KROG: TEMENICA
10.00	PRAZNIČNO BOGOSLUŽJE, PRENOS IZ MURSKÉ SOBOTÉ (VPS 10.00)
11.00	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, PONOVITEV
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	TEDENSKI IZBOR
13.15	TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA
14.30	PRVI IN DRUGI
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	DOBER DAN, KOROŠKA (VPS 15.05)
15.40	TRNOVO ROBOVDROJE: POMLADNA ZGODBA, LUTKOVNA NANIZANKA, 1/8, PONOVITEV (VPS 15.40)
16.05	RADOVEDNI TAČEK: TRAK (VPS 16.05)
16.25	RISANKA
16.30	AJKEC PRI RESTAVRATORJIH: AJKEC IN MOZAIK, POUČNO-RAZVEDRILNA ODDAJA, 8/10, PONOVITEV (VPS 16.30)
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.20	MUZEJI SVETA: STAVANGER, NORVEŠKA, PONOVITEV (VPS 17.20)
17.35	ČRNI VIKING - VELIKI KORMORAN, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 17.35)
18.25	ŽREBANJE 3X3 PLUS 6 (VPS 18.30)
18.40	CVETKA IN ZVONČEK, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	OČI IN SINE, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)

19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	DOKTOR MARTIN, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 4/6 (VPS 20.00)
21.00	IZŽIVI (VPS 21.00)
21.25	PODOBA PODOBE (VPS 21.25)
22.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.20	SOLSKA LETA TOMA BROWNA, ANGLEŠKI FILM (VPS 22.20)
0.00	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
0.55	PODOBA PODOBE, PONOVITEV
1.20	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.20)
1.50	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.30	TV PRODAJA
10.00	INFOKANAL
10.20	TV PRODAJA
12.55	TEDENSKI IZBOR
12.55	Š - ŠPORTNA ODDAJA
13.20	SLOVENSKI MAGAZIN
13.45	OPERNE ARIJE - BARITONIST SLAVKO SAVINŠEK
13.45	IMPROMPTU, ODDAJA O UMETNOSTI GLASBE IN PLESA
13.55	PLESI V EKSTAZI, ANGLEŠKA PLESNA DOKUMENTARNA ODDAJA
14.55	DEŽELE SVETA, FRANCOŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 5/13
15.50	TURISTIKA
16.10	PODELITEV JEŽKOVE NAGRADE
17.25	PRINCEZA MARIE, FRANCOŠKA NADALJEVANKA, 1/2, PONOVITEV
19.05	NAŠE SKRIVNO ŽIVLJENJE, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 4/22, PON. (VPS 19.00)
20.00	BERMUDSKI TRIKOTNIK, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 20.00)
20.55	STUDIO CITY (VPS 21.00)
21.55	ARITMIJA, GLASBENA ODDAJA (VPS 22.00)
22.25	ŠTUDENTSKA (VPS 22.30)
22.55	BRANE RONČEL IZZA ODRA (VPS 23.00)
0.35	INFOKANAL

Kanal A

7.35	TV prodaja
7.40	Oliver in njegovi, ameriška mladinska nan.
8.10	Labodja princesa in grajska skrivnost, risani film
9.25	Oliver in njegovi, ameriška mladinska nanizanka
10.15	E+, ponovitev
12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 2. del ameriške nan.
13.25	MLADI IN NEMIRNI, 5. sezona, 5. del ameriške nad.
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 160. del ameriške nad.
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 2. sezona, 19. del ameriške nanizanke
16.30	Moja super sestra, 2. sezona, 13. del ameriške humoristične nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 5. sezona, 19. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 3. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.45	E+hriv
19.10	E+ (St)resno
19.45	E+ Manipulacija
20.00	Filmski ciklus - Kurt Russell: Kritična točka, ameriški film
22.15	Zvezdna vrata, 6. sezona, 3. del ameriške nan.
23.10	MLADI ZDRAVNIKI, 4. sezona, 6. del ameriške humoristične nanizanke
23.40	Seinfeld, 7. sezona, 15. del ameriške humoristične nanizanke
0.10	Samo bedaki in konji, 6. sezona, 2. del angleške humoristične nanizanke
1.10	E+, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.40	Materina pot, ponovitev 53. dela mehiške nad.
9.35	Proti vetru, ponovitev 50. dela mehiške nad.
10.25	TV prodaja
10.55	Vila Marija, ponovitev 44. dela hrvaške nad.
11.50	Prerajena ljubezen, pon. 32. dela venezuelske nad.
12.45	Športna scena, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 33. del venezuelske nad.
16.00	Vila Marija, 45. del hrvaške nadaljevanke
17.00	Proti vetru, 51. del mehiške nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 54. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR

20.00	Naša mala klinika, 3. sezona, 8. del slo. nan.
20.55	Razočarane gospodinjice, 1. sezona, 8. del am. nan.
21.45	BAR
22.15	Skrivnostni otok, 1. sezona, 8. del ameriške nan.
23.10	Na kraju zločina, 3. sezona, 1. del ameriške nan.
0.05	Noč čarovnic 2, ameriški film
1.45	24UR, ponovitev
2.45	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala sola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Čarovnije, III/10, del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.35	Tri v vrsto
12.50	Mala sola
13.10	TV prodaja
13.50	Čudaka pod krinko, ameriška komedija (2001)
15.30	Okrožje Columbia, III/4, del ameriške nanizanke
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izlozbo, sto strasti, 549. del ital. telenovele
17.55	Čarovnije, III/11, del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ring, pogovorna oddaja
21.00	Paolo Borsellino, 4. del italijanske miniserije
22.00	Noč čarovnic, ameriška grozljivka 2002
23.40	Ring, pogovorna oddaja
00.40	Paolo Borsellino, 4. del italijanske miniserije
01.40	Noč čarovnic, ameriška grozljivka 2002

TevePika

09.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
09.30	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, pon
10.00	Moč podjetniške inovativnosti, pon
11.00	Jana, NLP - zmored več, pon
11.30	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva, pon
12.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
13.00	Trenja, POP TV
14.30	Glasbeni mozaik
15.30	Mali nogomet, Litija, pon
16.00	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
17.00	Do zdravlja tudi tako, zdravilno telo in dom - Feng, pon
17.30	Vodič po podjetništvu, 2 del
17.45	V družbi z O, pon
18.00	Moto sok, pon
18.15	Meščanska poroka v Kranju, pon
18.30	A TO JE TO, poučno zabavna oddaja z Rezo, pon
19.00	Do zdravlja tudi tako, gost: Biospektor, pon
19.30	Ženitna mešetarka, komedija, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Življenjske zgodbe, dobitniki priznanj
	Andragoškega centra, prvič
23.30	Zrela leta z Melanijo Šter, pon
00.00	Z glavo na zabavo 1. del, pon
00.30	TV prodaja
00.45	Glasbeni mozaik

TOREK,

1.11.2005

Slovenija 1

7.00	TEDENSKI IZBOR
7.00	FRANČEK IN ZELENI VITEZ
	KANADSKI RISANI FILM (VPS 07.00)
8.10	AJKEC PRI RESTAVRATORJIH: AJKEC IN MOZAIK, POUČNO-RAZVEDRILNA
	ODDAJA, 8/10
8.30	CEDRIK, RISANA NANIZANKA, 40/52
8.45	ŠPORT SPAS, ODDAJA O ŠPORTU, ZDRAVIJU IN OKOLIJU
9.10	ZGODBE IZ ŠKOLJKE
9.45	MLADOST ZA OGLEDALOM, DOKUMENTARNI OMNIBUS
	ZALNA GLASBA S SIMFONIČNIM ORKESTROM RTVS
11.30	SOŠTJA, SVETOVALNA ODDAJA TV MARIBOR, PON.
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)

13.30	TEDENSKI IZBOR
13.30	NEZNANI SVET, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 2/4
14.25	VEDRANA GRISOONO NEMŠ: BLISK, TV NADALJEVANJE - 6. DEL: ŠEJK, 6/15
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: POTEPAJKA - BARANGOLŠOK (VPS 15.05)
15.40	GUMBEC IN RJAVEČEK - KDO JE MAŠKARA?, RISANA NANIZANKA (VPS 15.40)
16.05	ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM VODA V JEZERU (VPS 16.05)
16.10	ZLATKO ZAKLADKO: NA SLIVNICO (VPS 16.10)
16.30	KNJIGA MENE BRIGA - ERIC-EMMANUEL SCHMITT: OSKAR IN GOSPA V ROŽNATEM, PONOVITEV (VPS 16.30)
17.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.35	SREDNJEŠKE FRESKE NA SLOVENSKEM, DOKUMENTARNA ODDAJA, PON. (VPS 17.35)
18.05	PRISLUHNI MO TIŠINI (VPS 18.05)
18.40	SIMON V DEŽELI RISB S KREDO, RISANKA (VPS 18.40)
18.45	VIDA IN LUKA, RISANKA
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	POD ŽAROMETOM (VPS 20.00)
21.00	OLTARJI ŠPIKA, DOKUMENTARNA ODDAJA (VPS 21.00)
22.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.20	ŽIVLJENJE ZA ZIDOM, NEMŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 3/4 (VPS 22.20)
23.10	SREDNJEŠKE FRESKE NA SLOVENSKEM, DOKUMENTARNA ODDAJA, PONOVITEV
	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON.
0.40	POD ŽAROMETOM, PONOVITEV
1.30	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.30)
1.55	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	INFOKANAL
14.15	TV PRODAJA
14.50	TEDENSKI IZBOR
14.50	SLOVENSKI UTRINKI, ODDAJA MADŽARSKE TV
15.15	BERMUDSKI TRIKOTNIK, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA
16.10	STUDENTSKA
16.40	ARITMIJA, GLASBENA ODDAJA
17.10	STUDIO CITY
18.15	MOSTOVI - HIDAK: POTEPAJKA - BARANGOLŠOK, PONOVITEV
18.50	BOŽO ŠPRAJC: PRIPOVEDKE IZ MEDENEGA CVETLIČNJAKA, IZVIRNA TV NADALJEVANJE, 1/5, PONOVITEV (VPS 18.50)
20.00	FRASIER, AMERIŠKA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 9/24 (VPS 20.00)
20.35	LIGA PRVAČOV V NOGOMETU, PRENOS (VPS 20.35)
22.35	CLARA IN JAZ, FRANČOSKI FILM (VPS 22.40)
23.55	NA LINIJI, ODDAJA ZA MLADE, PONOVITEV
0.40	INFOKANAL

Kanal A

8.25	TV prodaja
9.30	Mladi črni zrebek, ameriški film
9.35	Oliver in njegovi, ameriška mladinska nanizanka
10.15	E+, ponovitev
12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 3. del ameriške nan.
13.25	Mladi in nemiri, 5. sezona, 6. del ameriške nad.
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 161. del ameriške nad.
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 2. sezona, 20. del ameriške nanizanke
16.30	Moja super sestra, 2. sezona, 14. del ameriške humoristične nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 5. sezona, 20. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 4. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.50	E+ Prepovedan položaj
19.10	E+ Od zvezdice do zvezde
19.45	E+ Nekoč in danes
20.00	Akcija: Ameriški izobčenci, ameriški film
21.40	Zvezdna vrata, 6. sezona, 4. del ameriške nanizanke
22.35	Mladi zdravniki, 4. sezona, 7. del ameriške humoristične nanizanke
23.05	Seinfeld, 7. sezona, 16. del ameriške humoristične nanizanke
23.35	Samo bedaki in konji, 6. sezona, 3. del angleške humoristične nanizanke
0.35	E+, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.40	Materina pot, ponovitev 54. dela mehiške nadaljevanke
9.35	Proti vetru, ponovitev 51. dela mehiške nadaljevanke
10.25	TV prodaja
10.55	Vila Marija, ponovitev 45. dela hrvaške nadaljevanke
11.50	Prerajena ljubezen, ponovitev 33. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Providence, 4. sezona, ponovitev 4. dela ameriške nanizanke
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 34. del venezuelske nadaljevanke
16.00	Vila Marija, 46. del hrvaške nadaljevanke
17.00	Proti vetru, 52. del mehiške nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 55. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Preverjeno
20.55	Kevin Hill, 6. del ameriške nanizanke
21.45	BAR
22.15	Newyorška policija, 10. sezona, 6. del ameriške nanizanke
23.10	Na kraju zločina, 3. sezona, 2. del ameriške nanizanke
0.05	Spokorjeni sin, ameriški film
1.45	24UR, ponovitev
2.45	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala sola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Čarovnije, III/6, del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.35	Tri v vrsto
12.45	Mala sola
13.00	TV prodaja
13.30	Srečno pot, francoska komedija, 2003
15.25	Ring, ponovitev
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izlozbo, sto strasti, 550. del italijanske telenovele
17.55	Čarovnije, III/12, del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Miss Italije 2 del italijanske serije
21.00	Lisice, 12. del srbske serije
22.00	Stevardese letijo v nebo, ameriška romantična komedija 2003
23.40	Miss Italije 2 del italijanske serije
00.40	Lisice, 12. del srbske serije
01.40	Stevardese letijo v nebo, ameriška romantična komedija 2003

TevePika

9.00	Četrkovne zgodbe, Miška, pon
9.10	Meščanska poroka v Kranju, pon
9.30	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o dogodku dneva, pon
10.00	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klariča, prvič
10.30	Rokomet Slovan, pon
11.00	Moto sok, pon
11.15	V družbi z O, pon
11.30	ŠKL, prvič
12.30	Vodič po podjetništvu, pon
12.45	Jana, sladkorna bolezen, pon
13.15	TV prodaja
13.30	Ženitna mešetarka, komedija, pon
15.30	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, pon
16.00	Slovenska glasbena lestvica, pon
17.00	Mali nogomet, Litija, pon
17.30	Avantura z Ano in Talijem, pon
18.00	Do zdravlja tudi tako, gost: izvor - Jan Krizstan, prvič
18.30	Življenjske zgodbe, dobitniki priznanj

19.30	Andragoškega centra, pon
21.00	Večer ko oči mislijo, Silvo Teršek, prvič
21.30	Jana, gostja: Suzana Landriped, dr. med., prvič
22.30	24 UR, informativna oddaja
23.00	Mazda državno prvenstvo v golfu, pon
23.15	Moto sok, pon
23.45	Jana, Algea za več zdravja, pon
23.45	Z glavo na zabavo 1. del, pon
00.15	TV prodaja
00.30	Glasbeni mozaik

SREDA,

2.11.2005

Slovenija 1

7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	PAVLINA IN SLEPAR, LUTKOVNA PREDSTAVA
9.30	ZLATKO ZAKLADKO: NA SLIVNICO
9.55	KNJIGA MENE BRIGA - ERIC-EMMANUEL SCHMITT: OSKAR IN GOSPA V ROŽNATEM
10.15	HRI-BAR
11.15	SPET DOMA
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.15	NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO
13.35	TEDENSKI IZBOR
13.35	LJUJDE IN ZEMLJA, ODDAJA TV MARIBOR
14.25	DEŽELE, KJER SO DOMA LEGENDE, FRANČOSKA DOKUMENTARNA SERIJA, 13. ZADNJI DEL
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK (VPS 15.05)
15.40	FRAČJI DOL, LUTKOVNA NANIZANKA, 5/23 (VPS 15.40)
16.05	POD LUBOKOM: EGIPT (VPS 16.05)
16.40	SKIP IN SKIT, RISANA NANIZANKA, 15/26 (VPS 16.40)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME (VPS 17.00)
17.30	Z VAMI (VPS 17.30)
18.20	TURISTIKA (VPS 18.20)
18.40	ŽREBANJE ASTRA (VPS 18.40)
18.45	BINKO, RISANKA (VPS 18.45)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	SEDMI PEČAT: KDO BO MENE LJUBIL, ITALIJANSKI FILM (VPS 20.00)
21.40	ODPETI PESNIKI
22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.55	OMIZJE (VPS 22.55)
0.10	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PONOVITEV
1.05	Z VAMI, PONOVITEV
1.55	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 01.55)
2.20	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	ZABAVNI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	OTROŠKI INFOKANAL
12.30	ZABAVNI INFOKANAL
14.10	TV PRODAJA
14.45	EVROPSKI MAGAZIN, ODDAJA TV MARIBOR (VPS 14.35)
15.25	TEDENSKI IZBOR
15.25	FRASIER, AMERIŠKA HUMORISTIČNA NANIZANKA, 9/24
15.45	NIKOLI OB DESETH: LUNAPARK
16.45	DOBER DAN, KOROŠKA
17.20	MOSTOVI - HIDAK, PONOVITEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA (VPS 17.50)
19.00	24, AMERIŠKA NADALJEVANJE, 20/24, PONOVITEV (VPS 19.00)
20.00	LIGA PRVAČOV V NOGOMETU, PRENOS (VPS 20.00)
0.00	SLOVENSKA JAZZ SCENA: VOKAL XTRAVAGANZA - PERPETUUM JAZZLE IN THE REAL SIX-PACK, 1/2 (VPS 00.00)
1.00	NA DRUGI STRANI ULICE, BRAZILSKI FILM, PONOVITEV (VPS 01.00)
2.35	INFOKANAL

Kanal A

7.55	TV prodaja
8.00	Jimmy Neutron, ameriški film
9.25	Oliver in njegovi, ameriška mladinska nanizanka
10.15	E+, ponovitev
12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 4. del ameriške nanizanke
13.25	Mladi in nemirni, 5. sezona, 7. del ameriške nadaljevanke
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 162. del ameriške nadaljevanke
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 2. sezona, 21. del ameriške nanizanke
16.30	Moja super sestra, 2. sezona, 15. del ameriške humoristične nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 5. sezona, 21. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 5. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.45	E+ Najemi me
19.10	E+ Graforobot
19.45	E+ Na fronti
20.00	Ekstra magazin
20.50	Popolna preobrazba, 2. sezona, dokumentarna serija
21.40	Zvezdna vrata, 6. sezona, 5. del ameriške nanizanke
22.35	Mladi zdravniki, 4. sezona, 8. del ameriške humoristične nanizanke
23.05	Seinfeld, 7. sezona, 17. del ameriške humoristične nanizanke
23.35	Samo bedaki in konji, 6. sezona, 4. del angleške humoristične nanizanke
0.35	E+, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.40	Materina pot, ponovitev 55. dela mehiške nadaljevanke
9.35	Proti vetru, ponovitev 52. dela mehiške nadaljevanke
10.25	TV prodaja
10.55	Vila Marija, ponovitev 46. dela hrvaške nadaljevanke
11.50	Prerajena ljubezen, ponovitev 34. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Preverjeno, ponovitev
13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 35. del venezuelske nadaljevanke
16.00	Vila Marija, 47. del hrvaške nadaljevanke
17.00	Proti vetru, 53. del mehiške nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 56. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	TV kriminalka: Kraja identitete, kanadsko-ameriški film
21.45	BAR
22.15	Monk, 2. sezona, 10. del ameriške nanizanke
23.10	Na kraju zločina, 3. sezona, 3. del ameriške nanizanke
0.05	Ko pravica zataji, kanadsko-ameriški film
1.45	24UR, ponovitev
2.45	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala šola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
11.25	Čarovnije, III/12. del italijanske serije
12.20	TV prodaja
12.35	Tri v vrsto
12.55	Mala šola
13.15	TV prodaja
13.45	Stevardese letijo v nebo, ameriška romantična komedija 2003
15.25	Na moj način, pogovorna oddaja s Sašo Gerdej
16.20	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija

17.25	Sto izlozb, sto strasti, 551. del ital. telenovele
17.55	Čarovnije, III/13. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Ena na ena, pogovorna oddaja
21.00	Kako preživeti, 9. del ameriške serije
22.00	Policaji prihodnosti, hongkonški akcijski film 2000
23.55	Ena na ena, pogovorna oddaja
00.45	Kako preživeti, 9. del ameriške serije
01.35	Policaji prihodnosti (Gen Y Cop)

TevePika

9.00	Življenjske zgodbe, dobitniki priznanj Andragoškega centra, pon
10.00	Do zdravja tudi tako, gost: Izvor - Jan Krizstan, pon
10.30	Za vas in mesto, z Milanom Skledarjem, oddaja o kmetijstvu, pon
11.30	Jana, gostja: Suzana Landriped, dr. med., pon
12.00	Na piki, aktualna pogovorna oddaja, pon
13.00	Ženitna mešetarka, komedija, pon
15.00	Novice za gluhe in naglušna, prvič
16.00	Nonina kuhinja za otroke in odrasle, pon
16.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, prvič
17.00	Jana, Algea za več zdravja, pon
17.30	Kulturne drobtinice, Lovro Inkret, razstava v Tobačnem muzeju, prvič
18.00	Do zdravja tudi tako, gost: dr. Peter Gregor, prvič
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
19.00	Do zdravja tudi tako, zdravimo telo in dom - Feng, pon
19.30	ABCD, oddaja o avtomobilizmu, pon
20.00	Zadnja beseda, kontaktna oddaja o temi dneva
20.30	Sijaj
21.00	Živeti zdravo
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Preverjeno POP TV
00.00	TV prodaja
00.30	Glasbeni mozaik

ČETRTEK,

3.11.2005

Slovenija 1

6.20	TEDENSKI IZBOR
6.20	KULTURA
6.30	ODMEVI
7.00	POROČILA (VPS 07.00)
7.05	DOBRO JUTRO
8.00	POROČILA
8.05	DOBRO JUTRO
9.00	POROČILA (VPS 09.00)
9.05	TEDENSKI IZBOR
9.05	SKIP IN SKIT,
9.15	RISANA NANIZANKA, 15/26
9.35	ODDAJA ZA OTROKE
10.15	POD KLOBUKOM: EGIPT
10.15	POD ŽAROMETOM
11.10	IZZIVI
11.35	OMIZJE
13.00	POROČILA, ŠPORT, VREME (VPS 13.00)
13.25	TEDENSKI IZBOR
13.25	ŽENSKESKE IZ NEBOTIČNIKA,
13.25	DOKUMENTARNA ODDAJA
14.20	PODOBA PODOBE
14.45	ODPETI PESNIKI
15.00	POROČILA, PROMET (VPS 15.00)
15.05	MOSTOVI - HIDAK: KANAPE - KANAP...
15.05	(VPS 15.05)
15.40	CEDRIK, RISANA NANIZANKA,
15.40	43/52 (VPS 15.40)
15.50	RISANKA
16.05	KRATKI FILM EBU (VPS 16.05)
16.20	ENAJSTA ŠOLA, ODDAJA ZA RADOVEDNEŽE
16.20	(VPS 16.20)
17.00	NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME
17.00	(VPS 17.00)
17.30	GEOMETRIJSKE BASNI, RISANA NANIZANKA
17.35	ŠTAFETA MLADOSTI (VPS 17.30)
18.20	DUHOVNI UTRIP (VPS 18.20)
18.40	BINE, ČUVAJ PARKA, RISANKA (VPS 18.40)
18.55	VREME (VPS 18.55)
19.00	DNEVNIK
19.35	VREME, MAGNET, ŠPORT
20.00	TEDNIK (VPS 20.00)
21.00	OSMI DAN (VPS 21.00)
21.30	KNJIGA MENE BRIGA -
21.30	F. T. MARINETTI IN FILLIA;
21.30	FUTURISTIČNA KUHINJA (VPS 21.30)

22.00	ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME (VPS 22.00)
22.50	GLASBENI VEČER:
22.50	ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
22.50	IN GEORGE PHELIANIAN -
22.50	R. WAGNER - H. DE VLEGER: PRSTAN,
22.50	ORKESTRSKA AVANTURA (VPS 22.50)
0.10	DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT,
0.10	PONOVITEV
1.05	TEDNIK, PONOVIČEV
2.00	DNEVNIK ZAMEJSKE TV (VPS 02.00)
2.25	INFOKANAL

Slovenija 2

6.30	INFOKANAL
9.00	ZABAVNI INFOKANAL
11.00	TV PRODAJA
11.30	OTROŠKI INFOKANAL
12.30	ZABAVNI INFOKANAL
14.55	TV PRODAJA
15.30	SOUTH PARK,
15.30	AMERIŠKA RISANA HUMORISTIČNA
15.30	NANIZANKA, 13/14, PONOVIČEV
15.50	CIRCOM REGIONAL, ODDAJA TV MARIBOR
15.50	(VPS 15.55)
16.20	STOPNIŠČE,
16.20	FRANCOSKA DOKUMENTARNA SERIJA,
16.20	2/8, PONOVIČEV
17.20	MOSTOVI - HIDAK: KANAPE - KANAP...
17.20	PONOVIČEV
17.50	DAVI, IZBOR IZ JUTRANJEGA PROGRAMA
17.50	(VPS 17.50)
18.55	SOPRANOVI,
18.55	AMERIŠKA NADALJEVANJA,
18.55	11/13, PONOVIČEV (VPS 19.00)
20.00	GOLI LIGE PRAVKOV V NOGOMETU
20.00	(VPS 20.00)
20.35	LJUBLJANA: EVROLIGA V KOŠARKI,
20.35	UNION OLIMPIJA - ŽALGIRIS, PRENOS
20.35	(VPS 20.35)
22.30	STRAŠNI STARŠI, FRANCOSKA DRAMA
22.30	(VPS 22.35)
0.00	ŠTAFETA MLADOSTI, PONOVIČEV
0.45	ZGODBA IZ ANAPOLJA,
0.45	AMERIŠKI FILM, PONOVIČEV (VPS 00.50)
2.10	INFOKANAL

Kanal A

7.35	TV prodaja
7.40	Pokemon 2,
7.40	japonsko-ameriški risani film
9.25	Oliver in njegovi, ameriška mladinska nanizanka
10.15	E+, ponovitev
12.05	TV prodaja
12.35	Midve z mamo, 3. sezona, 5. del ameriške nanizanke
13.25	Mladi in nemirni, 5. sezona, 8. del ameriške nadaljevanke
14.15	Vsi moji otroci, 2. sezona, 163. del ameriške nadaljevanke
15.05	TV prodaja
15.35	VIP, 2. sezona, 22. del ameriške nanizanke
16.30	Moja super sestra, 2. sezona, 16. del ameriške humoristične nanizanke
17.00	Raymonda imajo vsi radi, 5. sezona, 22. del ameriške humoristične nanizanke
17.30	Dva moža in pol, 1. sezona, 6. del ameriške humoristične nanizanke
18.00	E+
18.10	E+ BAR
18.45	E+ par
19.00	E+ Parada plesa
19.45	E+ Na rancu
20.00	Britanski trojček:
21.55	Frost: Brez prijaznosti, angleški film
21.55	Mrtve priče, 4. sezona, 10. del angleške nanizanke
22.55	Nori na Alice, zadnji del angleške humoristične nanizanke
23.35	Navigator, ponovitev
0.05	Ruby Wax, pogovorna oddaja
0.45	E+, ponovitev

Pop TV

6.50	24UR, ponovitev
7.50	Ricki Lake, ponovitev pogovorne oddaje
8.40	Materina pot, ponovitev 56. dela mehiške nadaljevanke
9.35	Proti vetru, ponovitev 53. dela mehiške nadaljevanke
10.25	TV prodaja
10.55	Vila Marija, ponovitev 47. dela hrvaške nadaljevanke
11.50	Prerajena ljubezen, ponovitev 35. dela venezuelske nadaljevanke
12.45	Monk, 2. sezona, ponovitev 10. dela ameriške nanizanke

13.40	TV prodaja
14.10	Ricki Lake, pogovorna oddaja
15.00	Prerajena ljubezen, 36. del venezuelske nadaljevanke
16.00	Vila Marija, 48. del hrvaške nadaljevanke
17.00	Proti vetru, 54. del mehiške nadaljevanke
17.55	24UR - vreme
18.00	Materina pot, 57. del mehiške nadaljevanke
19.00	24UR
20.00	Trenja
21.45	BAR
22.15	Na kraju zločina: New York, 1. sezona, 10. del ameriške nanizanke
23.10	Zahodno krilo, 6. sezona, 7. del ameriške nanizanke
0.05	Zaporniški umor, ameriški film
2.05	24UR, ponovitev
3.05	Nočna panorama

Prva TV

06.15	The Best Off
06.30	TV prodaja
07.00	Mali mečevalci, risana serija
07.25	Mala šola
07.40	Spomin
08.00	TV prodaja
08.30	Tri v vrsto
08.45	Spomin
09.00	Mali mečevalci, risana serija
09.25	TV prodaja
10.00	Prva prebere prva
10.05	TV prodaja
10.25	Čarovnije, III/14. del italijanske serije
11.25	Adijo pamet, kontaktna oddaja
12.20	TV prodaja
12.35	Tri v vrsto
12.45	Mala šola
13.00	TV prodaja
13.30	Policaji prihodnosti
15.25	Ena na ena, ponovitev
16.25	TV prodaja
17.00	Mali mečevalci, risana serija
17.25	Sto izlozb, sto strasti, 552. del italijanske telenovele
17.55	Čarovnije, III/14. del italijanske serije
19.00	Adijo pamet, kontaktna oddaja
19.55	Plemeniti komentar
20.00	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
21.00	Alo, alo, 33. del angleške serije
21.30	Črni gad, 22. del angleške serije
22.00	Vikarka iz Dibleya, 4. del angleške serije
22.30	Gospod Bean, 33. del angleške serije
23.00	Skozi ključavnico, pogovorna oddaja
00.00	Alo, alo, 33. del angleške serije
00.30	Črni gad, 22. del angleške serije
01.00	Vikarka iz Dibleya, 4. del angleške serije
01.30	Gospod Bean, 33. del angleške serije

TevePika

8.45	TV prodaja
9.00	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
9.30	Razgledovanja, potopisna reportaža, pon
10.00	Kulturne drobtinice, Lovro Inkret, razstava v Tobačnem muzeju, pon
10.30	Sijaj
11.00	Proti soncu
11.45	Vodit po podjetništvu, pon
12.00	Do zdravja tudi tako, gost: dr. Peter Gregor, pon
12.30	Samozdravilna energetska metoda Rudija Klariča, pon
13.00	Preverjeno POP TV
14.00	Glasbeni mozaik
15.00	Navigator, prvič
15.30	Večer ko oči mislijo, Silvo Teršek, pon
17.00	Jana, gostja:
17.30	Suzana Landriped, dr. med., pon
17.55	V harmoniji z naravo, prvič
18.00	Zakladi Slovenije, kviz
18.30	Uspešen obrtnik, pon
18.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, živo
18.55	Četrkove zgodbe,
18.55	zgodbe v pesmi, prvič
19.00	Do zdravja tudi tako, gost: Izvor - Jan Krizstan, pon
19.30	Živeti zdravo, pon
19.55	Zakladi Slovenije, kviz
20.00	Zadnja beseda,
20.00	kontaktna oddaja o temi dneva
20.30	Čincove ideje, prvič
21.30	24 UR, informativna oddaja
22.25	Zakladi Slovenije, kviz
22.30	Poslovni studio, dnevno informativna oddaja, pon
23.00	Ekstra Magazin
00.30	TV prodaja
00.45	Glasbeni Mozaik

PETEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Turistične novice
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
11.15	Knjižne minute (presoje)
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar tedna
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
17.00	Ob petih pospravljamo podstrešje
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Spoznanje več - predsednik manj (dr. Drago Ocirk)
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Iz Mohorjeve skrinje
21.15	Ponovitev Komentarja tedna
21.30	Mozaik dneva
22.00	Klasična glasba
	Ponovitve:
23.00	Doživetja gora in narave
24.00	Srečno na poti
00.45	Spoznanje več - predsednik manj
04.40	Radio Vatikan

SOBOTA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Naravoslovne zanimivosti
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Sobotna iskrica
10.30	Poročila, Vaša pesem
11.00	Za življenje, danes in jutri: 1. Oddaja z Bogdanom Žoržem 2. Zakonska oddaja 3. Svet oblikuje mlade 4. Oddaja z Karlom Gržanom
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila

12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Slovenec Slovenca vabi
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Naš gost
19.30	Poročila
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Radijska molitev
21.00	Škofov nagovor pred nedeljo
21.15	Svetniški kandidati - škof Vovk
	Ponovitve:
22.00	Za življenje
23.00	Obala neznanega
24.00	Slovenec Slovenca vabi
04.40	Radio Vatikan

NEDELJA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Iz žitnice slovenstva
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Iz življenja vesoljne Cerkve
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Prenos sv. Mase
10.00	Oznani
10.15	Graditelji slovenskega doma
11.00	Poročila, osmrtnice, obvestila
11.15	Kmetijska oddaja
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Glasbena voščila
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Slovenec po svetu in domovini
18.30	Sakralna glasba
19.30	Poročila
19.45	Škofov nagovor za nedeljo
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Obala neznanega - izzivi vere
21.30	Radijski roman
	Ponovitve:
22.00	Naš gost
23.00	Graditelji
23.45	Svetniški kandidati
00.30	Iz življenja vesoljne Cerkve
04.40	Radio Vatikan

PONEDELJEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Kratka kateheza
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva

13.00	Mali oglasi
13.30	Stare, ma lepe
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
17.00	1. Zdravstvena 2. Svetloba in sence 3. Pravne zagate 4. Aktualno
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Glasovanje za Vašo pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Prijatelji radia Ognjišče
21.30	Mozaik dneva
22.00	Zanimivosti nočnega neba (1.), Prijatelji radia Ognjišče II. (2. - 5.)
	Ponovitve:
23.00	Sakralna glasba
24.00	Slovenec po svetu in domovini
04.40	Radio Vatikan

TOREK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Predstavljamo vam
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
13.30	Skriti zaklad (1., 3.), Gradimo odprto družbo (2., 4.)
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Šport na Radiju Ognjišče I.
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Šport na Radiju Ognjišče II.
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Luc v temi (1.), Juretov večer (2., 4., 5.), Vstani in hodi (3.)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Sončna pesem
	Ponovitve:
23.00	Ponedeljekova 17.
24.00	Prijatelji radia Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

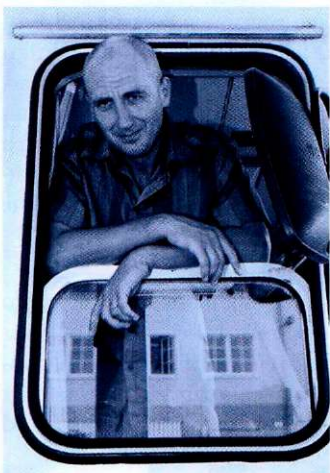
SREDA

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)

07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Sredni trn
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Srečno na poti
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Zlati zvoki
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Sredni pogled v svet
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Mali oglasi
17.00	Pogovor o
18.00	Poročila, Vaša pesem
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Sveta vera bodi vam luč (radijska kateheza)
21.30	Mozaik dneva
22.00	Glasba z znamko
	Ponovitve:
23.00	Luc v temi (1.), Skriti zaklad (2., 4.), Vstani in hodi (3.)
24.00	Šport na Radiju Ognjišče
04.40	Radio Vatikan

ČETRTEK

05.00	Z molitvijo v nov dan
05.10	Vreme, ceste, zamude vlakov
05.30	Poročila
05.45	Napovednik programa
06.00	Pričevalci vere
06.20	Prognostik
06.30	Kratke novice
06.35	Kličemo 113
06.45	Sejalec seje besedo (dnevni odlomki Božje besede z razlago)
07.00	Zvonjenje
07.15	Bim-bam-bom
07.30	Poročila, prognostik, AMZS, osmrtnice, obvestila
08.00	Kmetijski nasvet
08.10	Pod lipo domačo
08.30	Koledar prireditev
08.45	Spominjamo se
09.00	Poročila
09.15	Napovednik
10.00	Poročila
10.15	Doživetja gora in narave
11.00	Kratke novice, Vaša pesem
12.00	Zvonjenje
12.05	Besede Matere Terezije
12.15	Voščilo PRO-jevcem
12.30	Poročila, osmrtnice, obvestila
12.50	Iz žitnice slovenstva
13.00	Mali oglasi
14.00	Kratke novice
14.05	Napovednik
14.15	GV v etru
14.30	Kulturni utrinki
14.45	Komentar Družine
15.00	INFO oddaja
15.30	Osmrtnice, obvestila
15.45	Koledar prireditev
15.50	Pričevalci vere
16.00	Glasbena voščila
17.00	Oddaja KP studija
18.00	Poročila, Vaša pesem
18.15	Dijaska oddaja
19.00	Kratke novice
19.15	Napovednik
19.30	Za otroke
19.45	Sejalec seje besedo (ponov.)
20.00	Radio Vatikan
20.20	Kaj bo jutri na R.O.?
20.30	Karavana prijateljstva I.
21.30	Mozaik dneva
22.00	Karavana prijateljstva II.
	Ponovitve:
23.00	Pogovor o
24.00	Sveta vera bodi vam luč
04.40	Radio Vatikan

Esad Babačić

Nekatere ugotovitve zadnjega časa so me kar malo pretresle. Ena izmed njih je tista o Celju kot rokometni metropoli, ki težko diha z nogometom, kar naj bi bil glavni razlog za sterilno ozračje v Areni, ko le-ta gosti našo nogometno reprezentanco. Morda selitev iz Ljubljane v Celje vendarle ni bila najpametnejša, če tu sploh še lahko govorimo o bolj ali manj pametnih potezih.

Rokomet spodjedel nogomet

Druge izbire vendarle ni bilo, saj je bil nogomet v metropoli praktično pokopan. Zdaj pač imamo, kar smo hoteli, in to je res slab obet. Bežigrad je bil več kot stadion, bil je pravcata trdnjava nacionalnega nogometa. Ko je padel stadion, je z njim padel tudi nogomet. Po vsem tem je res težko govoriti o krivdi sedanjega selektorja, ki ni izpolnil pričakovanih strokovnjakov. Če k temu dodamo še dobro znano dejstvo, da smo edina evropska prestolnica brez stadiona in prvoligaša, potem se moramo vprašati, kdo se tu precenjuje. Brane Oblak, ki trdi, da je naredil vse, kar je bilo v njegovi moči, ali strokovnjaki, ki se jim dozdeva, da bi bilo lahko veliko bolje. Zdi se mi, da ima tokrat vendarle bolj prav selektor, ki bi težko našel boljše posameznike. Črpati iz domačega prvenstva bi bilo enako kot samomor, vedno manj kakovostnih posameznikov pa je tudi v tujini. Kot sem namignil že pred začetkom pravkar minulih kvalifikacij, takšne sreče, kot jo je imel Katanec, pač ne bomo imeli nikdar več. In res je bilo tako. Za nameček nismo imeli sreče s sodniki, ki so nam vzeli vsaj tri točke, če ne še kakšne več. Seveda je bilo razočaranje za fante tako veliko, da so na koncu popolnoma potonili. Zdaj smo pač na realnih tleh in tako je treba gledati na celotno zadevo. Morda je bilo res nekaj manj logičnih potez; denimo fa-

voriziranje Mitrakoviča proti Norveški ali pa eksperimentiranje z Matejem Mavričem in Komcem ter samurajski napad proti Vikingom v gosteh. Toda ali bi se ob drugačnem scenariju tok zgodovine spremenil? Težko. Res ne vem, s kakšnim kadrom naj bi storili več, kot nam je uspelo, zato ne vidim razlogov za pribijanje sedanjega selektorja na križ.

Minuli teden sem malce špekuliral o novi Olimpiji, toda ne nogometni, ker te žal ni več, ampak o košarkarski. Vmes smo tudi na tem področju padli na realna tla, saj se je famozni met iz prvih dveh srečanj jadranske lige malce ustavil. Sledila sta poraza, ki sta našega prvaka vrnila

di odmev, pa naj bo pozitiven ali negativen, precej manjši.

Snežna kraljica Janica Kostelić je navdahnila našo Tino Mazi, ki je dokazala, da je iz šampionskega testa. Takšnega mnenja je tudi njen trener, čeprav pred prvim veleslalomom o tem ni bil najbolj prepričan. Tudi sama Tina je bila kar malce preveč skromna, kot da ne bi verjela, da je tako dobra. Seveda se bo morala tega počasi navaditi, če želi nekega dne zmagovati v serijah, kar je prvi pogoj za članstvo v družini izbranih. Za zdaj tja še ne sodi, saj so njeni bleski bolj sporadični. Sedaj bo treba videti, kako se bo odzvala na druge discipline, v katerih je še daleč od vrha. Vsaj tako pomembna kot

Ko je padel stadion, je z njim padel tudi nogomet. Po vsem tem je res težko govoriti o krivdi sedanjega selektorja, ki ni izpolnil pričakovanih strokovnjakov. Če k temu dodamo še dobro znano dejstvo, da smo edina evropska prestolnica brez stadiona in prvoligaša, potem se moramo vprašati, kdo se tu precenjuje.

med navadne smrtnike. Seveda bodo zadeve veliko jasnejše, ko se bo začela evroliga, ki je neprijemno močnejše tekmovanje.

Posebej vesel sem bil zmage Mitje Petkovška, ki je še enkrat ugnal vso svetovno konkurenco. Samo on ve, kaj vse je moral vložiti v predstavo, ki ne sme biti nič drugega kot popolna. Njemu niso dovoljene napake tako kot njegovim kolegom v nekaterih drugih športih. Za majhno nagrado mora vložiti veliko več dela kot večina. Seveda je tu-

prva slovenska zmaga v novi sezoni je bila dobra uvrstitev Drevove, ki še išče svoje mesto pod soncem. Ana ima težko breme, saj si gotovo zelo želi, da bi se vsaj približala edini Slovenki, ki še lahko posega po zmagah v svetovnem pokalu. Veliko slabši položaj imajo moški, ki lahko le sanjajo o takšnih zmagah. Seveda so živci čedalje bolj napeti, in če kmalu ne bo kakšnih konkretnjših rezultatov, lahko pričakujemo tudi bolj drastične prijeme. Toda o tem kasneje!

Za nami je 50. sezona formule 1, ki nam je po petih letih vladavine Michaela Schumacherja prinesla novega svetovnega prvaka, Španca Fernanda Alonsa.

Mladenič iz Ovieda je pri 24 letih in dveh mesecih tako postal najmlajši svetovni prvak v zgodovini tega športa. Med konstruktorji je prav tako prvič osvojil naslov Renault (prej le kot dobavitelj motorjev) in pretrgal niz šestih zaporednih zmag Ferrarija.

zano zaupanje in že v svoji prvi sezoni v konkurenčnem dirkalniku osvojil prvo zmago (za VN Madžarske). Naslednje leto je bil Renault nekoliko slabši, letošnjo sezono pa se je že na zimskih testiranjih pokazalo, da bo Alonso med najhitrejšimi.

Renault

Čeprav je moštvo Renault pred to sezono šele dve leti nastopalo kot samostojen konstruktor, ima že ogromno izkušenj kot izdelovalec motorjev za dirkalnike formule 1. Tako je od

Drzni in hitri

Flavio Briatore se je tiste dni počutil zares nebeško. Karizmatični plejboj namreč predstavlja skupno točko obeh zmagoslavij. Človek ima nos ... Tako kot je že pred desetletjem znal

tokrat močnejši od znanja. – Na "zadnji strani" sem prebral, da že od srednje šole ni vzel knjige v roke. Pravi, da ga ne zanimajo in da zanje preprosto nima časa. – Po tem se sicer ni dobro zgledovati, a treba je biti pragmatičen. Življenje je kruto. Posameznik se mora za nekaj specializirati in biti tam najboljši. Nikakor pa ne smemo biti polovičarski in se zavestno utopiti v povprečju (tisočeri stvari). – Slovenske univerze po zadnji raziskavi ni niti med 500 najboljšimi na svetu. Ker vsega teoretičnega znanja ne znamo preto-

na VN Avstralije leta 2001 v Minardi, moštvo, ki vsakoletno odpre vrata v svet formule 1 kakšnemu novemu nadarjenemu vozniku. Vendar pa je Alonso že v svoji krstni sezoni pokazal, da je drugačen. Z Minardijem, ki je že vrsto let najslabše moštvo, je na kvalifikacijah vselej prehitel vsaj nekaj voznikov iz boljših dirkalnikov. Sezono 2002 je preživel kot testni voznik Benettona Renaulta, ko pa se je leta 2003 moštvo preimenovalo v Renault, so si Alonsa izbrali za drugega voznika ob Jarnu Trulliju. Alonso je moštvenemu menedžerju Flaviju Briatoreju hitro povrnil izka-

leta 1992 do 1997, prav tako kot Ferrari v zadnjih letih, osvojilo neverjetnih 6 zaporednih zmag med konstruktorji (zmagovalna kombinacija v teh letih je bila moštvo Williams Renault, le leta 1995 je naslov osvojilo moštvo Benetton Renault). Flavio Briatore je leta 2001 dejal, da bo odstopil s svojega položaja, če Renault ne bo postal svetovni prvak do konca leta 2005. Potem je začelo moštvo izredno hitro rasti in se razvijati, letos pa je naredilo dirkalnik R 25, ki je bil sicer nekoliko počasnejši od McLarna Mercedes. A je v nasprotju s slednjim izkazoval neverjetno vzdržljivost.

Mladenič iz Ovieda je pri 24 letih in dveh mesecih postal najmlajši svetovni prvak v zgodovini formule 1.

ujeljaviti Michaela Schumacherja, je tudi Alonsa (pre)držno v Renault pripeljal prav Briatore. Vključnih trenutkih je pač treba tvegati ... Leta 1988 mu je Luciano Benetton ponudil direktorsko mesto svojega moštva. Čeprav ga ta šport do tedaj sploh ni zanimal, je ponudbo vseeno sprejel. S tem je vstopil v svet svojih sanj. Odprla so se mu vrata do najprestižnejših zabav, prelepih žensk in gore denarja, ki jih ponuja in zahteva formula 1. Vsega tega se zagotovo ne bi nihče branil. To vam iz srca zagotavlja tudi ekipa, ki pogostokrat zasede mizo ob Igriski, kjer je vselej zanimivo in zabavno. Tam kofetki nikoli ne usahnejo, eden pa je pametnejši od drugega. – Briatore je torej dokazal, da sta iznajdljivost in želja po uspehu pogos-

piti v prakso. Kaj nam bo vse nakopičeno znanje, če pa ni ustrezne popkovine med šolstvom in gospodarstvom? – Poslušajte tole: Potrebujemo osebo z delovnimi izkušnjami ... Kako naj dobim delovne izkušnje, če pa ne dobim priložnosti?! – Fantje, gremo mi rajš kr na zavod ...

Ni kaj, tudi Briatore je lahko odličen zgled! Uspeh je namreč izžval z najvišjo samopodobo, s samozavestjo, z motiviranostjo, neizmerno željo po uspehu in iznajdljivostjo, vselej na meji kaznivega. Nekateri so zapustili mizo ob Igriski in odšli na zavod, drugi pa smo raje poslušali zgodbo Aleša Zavrtanika.

Fernando Alonso

Španec je debitiral kot posojeni voznik iz moštva Benetton Renault

Veliki jubilejni koncert ob 35. letnici ansambla Franca Miheliča.

V nedeljo, 6. novembra, ob 18h v Športnem centru Ribnica.

Gostje večera: Nataša Mihelič, Ivan Hudnik, Rok Kosmač in voditelji Ida Baš, Danica Godec, Nataša Ličen, Janez Dolinar in Jure Sešek.

Pridite še vi! Veselo bo!

01/512-11-26

KONCERT RIBNICA
FRANCO OGNJIŠČE

Prav zanesljivost je na koncu prevesila jeziček na tehtnici v korist Renaulta, saj so McLarnovi dirkalniki vse prevečkrat odstopali zaradi tehničnih težav.

Sezona 2005

Po zimskih testiranjih sta bili jasni dve stvari: Ferrariju tokrat ni uspelo narediti tako izjemnega dirkalnika kot prejšnja leta; kmalu pa se je tudi videlo, da so pri McLarnu in Renaultu opravili odlično delo. Prve štiri dirke je zmagal Renault, pri McLarnu pa so tožili nad težavami pri nastavljanju dirkalnika. Počasi so te težave le odpravljali, McLaren je postajal vse hitrejši in zmagovati je lahko začel tudi Kimi Räikkönen. Vendar pa si je Alonso že na začetku sezone privozil

prednost in je vse do konca prvenstva ni več izpustil iz rok (v prvih štirih dirkah je zbral 36 točk od 40 mogočih). Räikkönen je bil sicer po slabšem začetku sezone nato večinoma hitrejši od Alonsa, a ga je prevečkrat (tako na kvalifikacijah kot tudi na dirkah) izdal Mercedesov motor. Alonso je vso sezono vozil izjemno zrelo; ko je denimo videl, da mu zmaga ni dosegljiva, je poskrbel, da ni storil nobene nepotrebne napake, mirno odpeljal dirko do konca in si tako pridno nabiral nove točke. Räikkönenu bi kakršno koli upanje ostalo le, če bi sedel za volanom zanesljivejšega dirkalnika, kakršnega pa McLaren Mercedes letos zagotovo ni imel. Na koncu sezone je vsekakor osupljiva izenačenost

izidov pri Alonsu in Räikkönenu – oba sta namreč osvojila šest prvih startnih položajev in tudi sedem zmag. Medtem so pri Ferrariju že med samo sezono priznali, da niso le gume krive za njihov neuspeh (Ferrari je bilo edino izmed boljših moštvev z Bridgesto novimi gumami, medtem ko so imeli drugi Michelinove), tem-

več tudi njihov dirkalnik preprosto ni bil dovolj hiter in konkurenčen. Tako so se morali "rdeči" po vrsti let zmagovanja zadovoljiti le z enim prvim startnim položajem in eno kvazizmago na VN ZDA, ko moštva z Michelinovimi pnevmatikami niso nastopila (Michelin ni dostavil gum primerne trdote) in sta poleg Ferrarija dirkali le še moštvi Jordana in Minardi. To zagotovo ni zadovoljilo njihovih želja, tako da za naslednjo sezono znova obljublajo naskok na sam vrh.

Prihodnja sezona

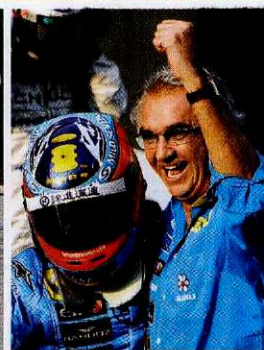
Za prihodnjo sezono so spet predvidene zanimive novosti. Motorjem se bo močno zmanjšala moč, saj bodo imeli namesto 3000 ccm le 2400 ccm delovne prostornine, in namesto 10 le 8 valjev. Tako bodo morala moštva k izdelovanju dirkalnika in motorja pristopiti na popolnoma nov način, kar lahko pripelje do tega, da bodo naslednjo sezono karte pri vrhu spet močno pomešane. Novosti bodo tudi med samimi moštvi: BMW je odkupil moštvo Sauber, Honda pa še preostali delež v ekipi BAR, tako da bomo imeli naslednje leto kar pet samostojnih

konstruktorjev, to so Ferrari, Renault, Toyota, BMW in Honda. Prav tako se po dolgih letih poslavlja moštvo Minardi, odkupil ga je namreč Red Bull in ga tako rešil nenehnega strahu pred finančnim zlomom. Dirkaški prestopi se običajno odvijajo kasneje, sedaj odmeva le prestop Rubensa Barrichella iz Ferrarija v Hondo (njegovo mesto bo pri Ferrariju zasedel Felipe Massa). Imamo torej novega svetovnega prvaka Fernanda Alonsa, ki pa mu Räikkönen zagotovo ne bo ostal dolzan. Že prihodnjo sezono lahko pričakujemo srdit obračun in revanšo. Michael Schumacher zagotavlja, da še ni rekel zadnje besede, naskok na sam vrh pa napovedujejo tudi Fisichella in Montoya ter moštvi Toyota in Honda. Zagotovo se lahko nadejamo izredno razburljive sezone 2006. Navi-jači jo že nestrpnost pričakujemo!

Lovro Kastelic

Alonso največji letošnji tekmeč za prihodnjo sezono že napoveduje revanšo.

Zmagovitemu menedžerju moštva Renault, ki je pred desetletjem že uveljavil legendarnega Schumacherja, zdaj podobno (držno in samozavestno) uspeva tudi z Alonsom.

KONČNI VRSTNI RED MED VOZNIKI:

1. Fernando Alonso	Renault	133 točk
2. Kimi Räikkönen	McLaren Mercedes	112 točk
3. Michael Schumacher	Ferrari	62 točk
4. Juan-Pablo Montoya	McLaren Mercedes	60 točk
5. Giancarlo Fisichella	Renault	58 točk
6. Ralf Schumacher	Toyota	45 točk
7. Jarno Trulli	Toyota	43 točk
8. Rubens Barrichello	Ferrari	38 točk
9. Jenson Button	BAR Honda	37 točk
10. Mark Webber	Williams BMW	36 točk

KONČNI VRSTNI RED MED KONSTRUKTORJI:

1. Renault	191 točk
2. McLaren Mercedes	182 točk
3. Ferrari	100 točk
4. Toyota	88 točk
5. Williams BMW	66 točk
6. BAR Honda	38 točk
7. BBR Cosworth	34 točk
8. Sauber Petronas	20 točk
9. Jordan Toyota	12 točk
10. Minardi Cosworth	7 točk

na kratko

PRAVILA PRIMERNEGA OBLAČENJA

Tisti košarkarski navdušenci, ki se tudi v garderobi zgledujejo po svojih zvezdnikih, bodo morali v prihodnje zamenjati svojo kolekcijo oblačil. Vodstvo zveze ameriških poklicnih košarkarjev NBA je namreč pretekli teden sprejelo posebna

pravila oblačenja, po katerih se bodo morali oblačiti vsi košarkarji, kadar niso na igrišču, a vseeno opravljajo delo znotraj lige NBA.

Po novem bodo morali košarkarji NBA nositi elegantnejša oblačila, med katera spadajo tudi hlače na črto in elegantni čevlji, medtem ko sandali in športni copati ne bodo dovoljeni. Po novih pravilih košarkarji tudi ne bodo smeli več samovoljno nositi različnih dodatkov, kot so veržice, obeski in drug nakit, prav tako ne sončnih očal, kopic in drugih najrazličnejših naglavnih dodatkov, ki jih ni odobrilo vodstvo po-

sameznih klubov. Košarkarji bodo imeli lahko na glavi slušalke le v slačilnici ali na ekipnem letalu oziroma avtobusu. NBA naj bi ta teden objavila še seznam kazni, s katerimi bo kaznovala tiste, ki ne bodo spoštovali teh pravil.

VESELIN TOPALOV - NOVI SVETOVNI PRVAK

Bolgar Veselin Topalov je v zadnjem, 14. krogu svetovnega prvenstva Mednarodne šahovske zveze (FIDE), ki se je pretekli teden končalo v San Luisu v Argentini, remiziral z zadnjouvrščeno Madžarko Judit Polgar in z desetimi točkami potrdil naslov prvaka. Topalov je s Polgarjevo, ki se je kot prva ženska doslej potegovala za

Veselin Topalov, novi svetovni šahovski prvak

naslov prvaka v moški konkurenci, v damini indijski obrambi podpisal remi po vseh 18 potezih. Po izjemnem uvodu, ko je nanizal šest zmag, od tega pet zaporednih, v drugem delu ni zmagal, s sedmimi zaporednimi remiji pa je ostal edini na tem turnirju nepremagan, naslov pa je osvojil s prepričljivo prednostjo.

Nič več trenirk in debelih veržic

Saška in Trillple

Na letošnjih Melodijah morja in sonca je energična Saša Lendero s skladbo Luna zagotovo poskrbela za svojevrstno presenečenje. Skladba se je več kot dobro prijela na radijskih postajah in se uspešno zavihtela na vrhove glasbenih lestvic popularne glasbe v Sloveniji. Nato pa se je zgodilo to, kar se vedno zgodi v dobrih in razburljivih zgodbah – Saša je spoznala mladega in talentiranega velenjskega raperja, ki je tik pred izidom svojega prvenca, s katerim sta kmalu ugotovila, da bi bilo zelo zanimivo sodelovati. Kako je Saši in Trillpleu uspelo združiti glasbene moči, pa ocenite sami, saj je na novo preoblečena Luna že na radijskih postajah po vsej Sloveniji.

Gianni ob ognju miru in ljubezni

Sredi oktobra so v avli Mestne občine Nova Gorica odprli fotografsko razstavo Goriški obrazi fotografa Janija Batiča. Na eni izmed 33 fotografij je upodobljen tudi slovenski glasbenik in ustanovitelj Mednarodne mirovniške fundacije Beli golob Gianni Rijavec. Slika je nastala ob skulpturi OGNJA MIRU IN LJUBEZNI, ki je postavljena na Trnovem pri Gorici. Ogenj miru in ljubezni večno gori in obiskovalci Trnovega ga v posebnih "laternicah" lahko odnesejo na svoje domove.

Vedno z nami – Šank Rock

Ena najuspešnejših in najvztrajnejših domačih rokovskih skupin je po nekajletnem premoru, v katerem so se vsi člani posvetili drugim izzivom in samostojnim karieram, pred dvesta letoma svoje zveste oboževalce razveselila z vnovičnim skupnim nastopanjem, z izdajo albuma Vzemi ali pusti in mnogimi koncertnimi nastopi pa si je pridobila še množico novih navdušencev. Prav niz uspešnih nastopov in veliko zanimanje za skupino sta bila povod za lansko izdajo koncertnega albuma z naslovom Na mrtvo v živo, v letošnjem letu pa so presenetili s sodelovanjem z Natalijo Verboten in priredbo evrovizijske skladbe

nje novih skladb. Kmalu se je izkazalo, da se je vizija skupine razlikovala od želja Bora Zuljana, ki je pred leti nadomestil prvotnega kitarista Zvoneta Hranjeca, zato je njegovo mesto v skupini zasedel nov kitarist. Matjaž, Davor, Cveto in Aleš z novim članom že pripravljajo skladbo, ki jo bo Šank Rock posnel v produkciji Žareta Pakarja, na radijskih postajah pa jo bo mogoče slišati konec novembra. Napovedano skladbo bo pospremila tudi

Save your kisses for me ter dokazali, da jim še ni zmanjkalo idej in energije. V preteklih mesecih je skupina veliko časa posvetila svojim načrtom za prihodnost in pripravam na snema-

prenovljena spletna stran www.sankrock.com, na koncertne odre pa bo peterica stopila znova decembra in tako na najprimernejši način predstavila novega člana in novi singel.

Nov časopis:

Direkt

www.direkt.si

Brez milosti!

99 SIT

Politiki bodo odslej dvakrat premislili, preden kaj storijo. Kar je dvakrat več kot prej.

O Angeli Vode

Najbolj se je upirala sestra, ko jo je oče v soboto nekaj pred 11. uro dopoldne vlekel iz postelje. "To je treba videti," je vztrajal in nas posadil pred televizijo.

Mama je v opravičilo dejala, da bo odjajo gledala še enkrat, saj je prejšnji večer ob polnočni premieri zaspala, sestra pa je vpila o popolnem nezumevanju nacionalke za njene življenjske navade. Na sporedu je bila namreč ponovitev Polnočnega kluba z naslovom Skriti spomin Angele Vode. Sama sem samo skomignila z rameni, saj je na TVS dokaj pogosto, da dobre oddaje pokaže ob za človeka popolnoma nedostojnih urah.

Polnočni klub z naslovom Skriti spomin Angele Vode je bil dober. Dobra je bila predvsem ona, Angela Vode. Antinacistka, komunistka, že leta 1939 izključena iz partije, kasneje izključena tudi iz Osvobodilne fronte, pedagoginja, novinarka, zapornica v koncentracijskem taborišču in nato zapornica v t. i. socialističnih zaporih kot obsojenka na Nagodetovem procesu. "Bila je odločna, urejena, moderna gospa pa tudi precej rdeča," jo je opisala publicistka Alenka Puhar, ki je o njej v oddaji očitno največ vedela. Voditelj Aleksan-

der Čolnik je gostil še Mirjam Milharčič Hladnik, ki je uredila zbrana dela Vode-tove, in zgodovinarja dr. Jero Vodušek Starič in dr. Petra Vodopivca. Oddaja je bila res vredna ogleda in očetu smo bili za njegovo vztrajnost na koncu vsi hvaležni.

Vendarle bi bilo napak, če bi oddajo pohvalila zato, ker je govorila o tako izjemni ženski, kot je bila Angela Vode, ena največjih Slovenk prejšnjega stoletja. Po izidu knjige je bila to že skorajda dolžnost nacionalke. Obravnava tovrstne problematike v oddaji je pa tudi edina reč, za katero lahko izrečem komplimente. Zatakne se že pri gostih. O Angeli Vode sta ogromno povedali Puharjeva in Milharčič Hladnikova, širši kontekst je postavila tudi Vodušek Staričeva, medtem ko je bil dr. Vodopivec v oddaji odveč oziroma voditelj zanj skorajda ni imel vprašanj. Število gostov je bilo torej prvo, kar je motilo, ali pa bi moral voditelj bolj poskrbeti za to, da jih vključuje v pogovor. Drugo pa je bilo, da so bila nekatera vpra-

šanja res osnovnošolsko postavljena ne glede na visok ugled, ki ga Čolnik uživa kot voditelj. Tretja pomanjkljivost Polnočnih klubov je njihova uvrstitev v spored. Mama je dejala, da se je Skriti spomin Angele Vode začel tokrat šele ob polnoči. Kot bi metali denar skozi okno in kot da bi programski šefi želeli oddajo skriti, ne pa je pokazati čim širšemu krogu gledalcev. Sestra je zbadljivo pribila, da je oddaja tako pozno na programu gotovo zato, ker ima tak naslov, Polnočni klub mora biti ob polnoči. Ko bi bile vsaj ponovitve ob spodobni uri, ne pa že ob enajstih dopoldne, ko šele do dobra zaspi, je še razmišljala.

Polnočni klub je oddaja, ki jo lahko gledamo vsak teden, vsak petek. Tudi čez poletje, ko so običajno same ponovitve, "polnočnjaki" ne gredo na počitnice. Letos je bilo nekaj poletnih oddaj celo iz čudovite stare Ljubljane, kar je bila osvežujo-

ča programska poteza. Potem pa so se preselili nazaj v studio. Ta me čedalje bolj moti. So oddaje, ki imajo vsako leto novo podobo, klub pa je, odkar pomnim, isti. Le šopki na mizi oz. odru se spreminja-

jo, sam prostor pa je hladen in pust. Če katera oddaja kliče po scenski spremembi, potem je to gotovo klub.

Očitno ima oddaja svoj zadovoljivi krog gledalcev, sicer se ne bi obdržala že vrsto let. Ima tudi dokaj stalno voditeljsko ekipo, ki jo že dobro poznamo. In ima vsebine, ki so večinoma poučne, večkrat zabavne, včasih izkustvene in na moč resne, včasih pa se jim zgodi tudi kakšna taka, kot je bil Skriti spomin Angele Vode. Zdi se, da pri vsebinah oddaja še najbolj niha. V Polnočnem klubu lahko srečamo vse – od prodajalk na tržnici, debeluhov, narkomanov, žensk v meni, moških v pokoju, ljubiteljev pajkov in prženega krompirja ... pa tudi ljudi, ki govorijo o bontonu, protokolu, hudih življenjskih preizkušnjah. Verjetno jo tudi zato – vsaj trije člani naše družine – redko zamudimo.

Magična gledalka

horoskop

Škorpion (23. oktober – 21. november)

Mučil vas bo dolgčas in posledično vam bo šlo narobe tudi vse drugo, česar se boste lotili. Neprijetni dnevi se bodo kar vrstili in morali se boste ukvarjati z najrazličnejšimi malenkostmi. Kot bi se ves svet zarotil proti vam. Mogoče ste kaj takega naredili?

Strelec (22. november – 20. december)

Dela vam res ne bo manjkalo, vendar boste imeli tudi uspehov kar lepo število. Uspevalo vam bo tudi najbolj nemogoče. Morda bo nekomu končno zares žal, da se je oddaljil od vas. Po finančni plati vam bo prav lepo in prijetno, posebej konec tedna.

Kozorog (21. december – 19. januar)

Določeni osebi se boste skušali prilizniti, a vam ne bo uspelo. Na žalost je nepodkupljiva. Zaupanje v vas je omajano, zato ga boste težko pridobili nazaj. No, upanje umre zadnje, zato boste imeli še veliko elana. Med prijatelji se boste sprostiti.

Vodnar (20. januar – 18. februar)

Vesnilo vas bo, da ste toliko dosegli. Počitek, ki si ga boste privoščili, bo povsem zaslužen. Tisti, ki pa še ne delate, boste zagotovo kam odpotovali, vsaj za kratek čas. Nekdo bo močno mislil na vas in s tem povzročil vašo raztresenost.

Ribi (19. februar – 20. marec)

Ribja narava vam ne bo dala miru. Veselje je vaša najočitnejša značajska poteza in nič vam ne bo preprečilo, da se ne bi veselili svojega srečnega trenutka. Naredite več za svojo ljubezensko zvezo – tisti, ki jo seveda imate.

Oven (21. marec – 20. april)

Počasi se bo treba spraviti na noge in kaj več narediti za lastno blaginjo. Visenje in izčrpanje drugih vam ne bo prineslo nič dobrega. Poleg tega se boste morali moški ovni še posebej potruditi okoli svojih partneric. Težka bo!

Bik (21. april – 21. maj)

V preteklem tednu ste si nabrali veliko pozitivnih točk, zato se vam bo zdelo, da lahko nekaj časa počivate na lovorikah. Že v četrtek vas bo nekaj zmotilo in morali boste spet delati kot običajno. Pogrešali boste varen objem.

Dvojčka (22. maj – 21. junij)

Kmalu se vam bo posvetilo, zakaj vas sodelavec nenadoma tako potrebuje. No, mirni živci vam bodo prinesli več koristi, kot če bi se razburili. Delo vam bo v sredo smrdelo, vendar ne boste imeli izbire. Srečno naprej!

Rak (22. junij – 21. julij)

Pridite in pogledajte bo ta teden vaš moto. Zagotovo bodo imeli kaj videti, saj ste si raki nakupili kar nekaj novih stvari. Nekateri stanovanje, nekateri le nov kuhinjski servis. Na ljubezenskem področju bo najbolj živahno v četrtek in soboto.

Lev (22. julij – 21. avgust)

Začeli se boste intenzivno ukvarjati s športom – predvsem za voljo zdravja, ki nekaterim levom peša, ali pa zaradi postave. Nekateri se boste jezili, ker se boste prenaaglili z nakupom športnih copatov. Vaši domači bodo veseli.

Devica (22. avgust – 21. september)

Tisti, ki ste poročeni in imate otroke, boste imeli skrbi z njimi, še posebej če kateri hodi v srednjo solo. Šolarske device boste uživale življenje, za konec tedna pa si boste še posebej veliko privoščile. Če ste zaljubljeni, bo toliko lepše.

Tehtnica (22. september – 22. oktober)

Spet boste v vam neprijetni dilemi, ki vam bo povzročala sive lase in hude skrbi. Toda vse se bo uredilo med četrtkom in torkom, ko boste spet svobodneje zadihali. Bodite pozorni, da ne boste gojili preveč zamer do najbližjih.

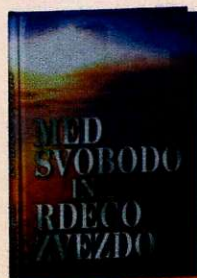
Nova obzorja, d.o.o.

Komenskega 11
1000 Ljubljana

MED SVOBODO IN RDEČO ZVEZDO

Pripoved iz časa druge svetovne vojne in po njej. Dodan seznam sodelavcev Udbe.

Avtor: Dušan S. Lajovic
347 strani

6.200,00 SIT

IZ ARHIVOV SLOVENSKE POLITIČNE POLICIJE

Komunistične tajne službe od svojega nastanka do leta 1950, vključno z imeni njihovih vodilnih članov
Avtor uvodnika: dr. Jože Pučnik
519 strani

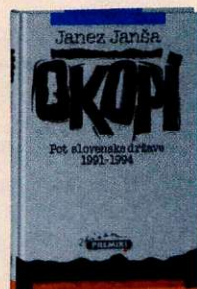

5.000,00 SIT

OKOPI

Politični razvoj slovenske države do leta 1994.

Prodanih več kot 17.000 izvodov!
Avtor: Janez Janša
309 strani

2.200,00 SIT

PREMIKI

Nastajanje in obramba slovenske države 1988-1992

Prodanih več kot 61.000 izvodov!
Avtor: Janez Janša
363 strani

2.200,00 SIT

100 LET SOCIALDEMOKRACIJE

Prikaz klasičnega obdobja slovenske socialdemokracije in njene vnovične oživitve konec prejšnjega stoletja

Avtor: Milan Zver
125 strani

2.200,00 SIT

PUČNIKOVA ZNANSTVENA IN POLITIČNA MISEL

Zbornik razprav in referatov, ki so nastali za simpozij ob prvi obletnici Pučnikove smrti
Avtor: Milan Zver in drugi
155 strani

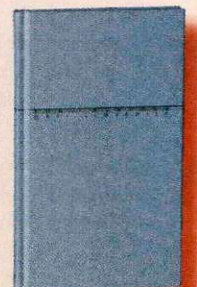

3.000,00 SIT

MATI SLOVENIJA

Pesmi pesnika slovenske pomladi, tradicije, vrednot

Avtor: Tone Kuntner
72 strani

2.200,00 SIT

MOČ PREŽIVETJA

Knjiga opisuje krute zgodbe sirot, ki so jim partizani med 2. svetovno vojno pobili očeta ali oba roditelja.

Avtor: Jože Dežman
336 strani

6.510,00 SIT

Knjige lahko naročite na telefonski številki 01/ 43 45 463 ali preko elektronske pošte knjigarna@demokracija.si

knjigarna
DEMOKRACIJA

28 založb in skoraj 400 knjižnih naslovov

Samorog

Velike misli,
dogodki in osebnosti preteklosti,
žive teme sedanjosti,
literarni junaki in njihove zgodbe,
pesniške srčine duha in
praljubna obzorja sveta.

Kot član kluba nimate nobenih obveznosti v klubu

Knjižni klub Samorog, Dalmatinova 1, 1000 Ljubljana, telefon: 01 433 43 06,
e-pošta: knjizniklub@samorog.com, spleti: www.samorog.com

DINARACIJA	ŽENSKO IME	GRŠKI TEOLOG (SPIRIDON)	MOŠKI, KI KAJ OBNOVI	KOLNŠKI NADŠKOF (TUDI ANNO)	IMPRESIJA	AMERIŠKI JAZZ GLASBENIK HINES	KIHAVICA, NAHOD LANA TURNER	SESTAVIL: MIRAN ERCEG	GESLO	VRSTA AMINO KISLIN	ROMULOV BRAT DVOJČEK	REKA V FRANCIJI (IZ CRK VELE)	SLOVENSKI AGRONOM (IVAN)	DEMOKRACIJA
								PERZIJSKI KRALJ						NEKDANJI SRBSKI NOGOMETAS
								KAČJI LEV						
								TANKA KOVINSKA PLOŠČICA						
								NICK NOLTE			RIMSKI HIŠNI BOG SRBSKI NOGOMETAS			
								PEVEC MORRISON AM. PRAVNIK (ELIHU)				ČAČAK NEVARNA PADAVINA		
BOLGARSKI PRIPovedNIK (LJUBEN)										HUMORIST GAŠPERIČ				
NAPADALEC NA ZNANO OSEBO										ANTON CEHOV VRSTA METULJA			GORA NAD KOBARIDOM	DEMOKRACIJA
FRANCOSKI SLIKAR (AUGUSTE)							NEM. KIPAR (JOSEF) DOBA V ZGOD. ZEMLJE							RAFKO IRGOLIČ
VDOVA PO JOHNU LENNONU (YOKO)				POŽELENE				VRSTA AZIJSKE PALME	KILOMETER RUS. PIANIST (JAKOV)			ROBERT REDFORD ROMUNSKO MOŠKO IME		
DIRIGENT MIRSKI				KAMELI SORODNA ŽIVAL	STARA PLOSKOVA MERA	SLOVENSKI KEMIK (FRANC)								
ZDRA- VILIŠČE V ČRNI GORI						POPRAV- LJAVKA UR							AFRIŠKA ANTILOPA (IZ CRK BOK)	KRAJ V BELGIJI (IZ CRK EYA)
KDOR SESTAVLJA PRAVNE LISTINE						STOLETJE TITAN				ENICA, ENOJKA ZNAK ZA ALUMINIJ				
PRIJETNO DRAŽILO, NASLADILO									MESTO V ŠPANJI (IZ CRK COLAY)					
DEMOKRACIJA	BRŠLJANU PODÓBNA RASTLINA								AVSTRIJSKI DRAMÁTIK (HEINRICH)					

rešitev prejšnje križanke

DINARA, OTOLIT, LAVABO,
NRAVI, JIRA, INA, IP, ASCOT,
ELZA, KNE, STISKANJE,
WATT, KANTINA, MONTER,
ANA, VI, DOŽ, RA, RAB,
OSTAN, AC, IRAN,
RR, UMOR, DIREKTNI
UDAREC, ANIARA,
ANATOLE, ATLAS, NAVITEK

nagrajenci 41. številke

- 1. nagrada: MITJA MRŠEK,**
Partizanska 37, 1381 Rakek
2. nagrada: IRENA PEČENKO,
Strelška 29/b, 1000 Ljubljana
3. nagrada: VID MOČNIK,
Ulica Ivana Hribarja 27,
4207 Cerklje

Dobitnikom čestitamo in jih hkrati prosimo,
da nam pošljejo svojo davčno številko.

nagrade

- 1. nagrada:** bon v vrednosti 7.000,00 tolarjev za nakup
knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog
2. nagrada: bon v vrednosti 5.000,00 tolarjev za nakup
knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog
3. nagrada: bon v vrednosti 3.000,00 tolarjev za nakup
knjige Nove revije iz knjižnega kluba Samorog

Nagradno križanko izrežite in najpozneje do
3. 11. 2005 pošljite na naš naslov:
Demokracija, p.p. 4315, 1001 Ljubljana,
s pripisom "Nagradna križanka".

včeraj, danes, jutri...

- **24. 10. 1658** se je v Šentvidu pri Stični rodil zdravnik, znanstveni pisec in humanist Marko Gerbec, utemeljitelj slovenske znanstvene medicine.
- **25. 10. 1825** se je rodil avstrijski skladatelj Johann Strauss ml., kralj valčka. Dobrodušen starejši gospod se je nekoč zaupal skladatelju Johannu Straussu: "Prosim vas, če mi izpolnite veliko željo in zaigrate na mojem pogrebu enega od svojih valčkov." Kralj valčka se je nasmešnil in odgovoril: "Seveda vam rad ustrežem, samo povejte, katerega bi najraje slišali."
- **25. 10. 1991** se je JA dokončno umaknila z ozemlja Republike Slovenije. Praktično se je končal umik nekaj minut po polnoči 26. 10., ko je iz Kopra odplul zadnji trajekt z vojaki.
- **26. 10. 1530** je malteški viteški red prenesel svoj sedež na Malto.
- **26. 10. 1787** se je rodil srbski kulturni reformator Vuk Karadžić.
- **26. 10. 1889** se je rodil slovenski skladatelj Karel Širok. Kot talec je bil ustreljen v dolini Draga pri Begunjah na Gorenjskem.
- **27. 10. 1782** se je rodil italijanski violinski virtuoz Niccolò Paganini. Ko je kadil v navzočnosti dam, ga je na to ena opozorila. Paganini je odgovoril: "Madame, kjer so angeli, morajo biti tudi oblaki."
- **27. 10. 1946** so bile v Sloveniji volitve v ustavodajno skupščino. Organizirane opozicije ni bilo, nasprotniki OF so svoje nestrinjanje lahko izrazili z glasom za "črno skrinjico".
- **28. 10. 1684** se je na Kalcu pri Zagorju na Krasu rodil preučevalec Krasa, politehnik, kartograf in slikar Franc Anton Steinberg. Njegova karta iz leta 1720 je bila eden prvih tematskih zemljevidov slovenskega ozemlja.
- **28. 10. 1886** je na otoku Bedloe pred New Yorkom predsednik ZDA Grover Cleveland slovesno odkril Kip svobode. Zamislil si ga je francoski kipar Frédéric-Auguste Bartholdi in naj bi bil darilo v dokaz prijateljstva ob 100. obletnici razglasitve ameriške neodvisnosti.
- **29. 10. 1905** je bil v Narodnem domu v Trstu ustanovni zbor Jadranske banke.
- **29. 10. 1918** je slovenski Narodni svet razglasil odcepitev Slovenije od avstrijske monarhije in vključitev v Državo Slovencev, Hrvatov in Srbov.
- **30. 10. 1878** so avstro-ogrske čete zasedle Bosno in Hercegovino ter s tem končale skoraj štiristoletno turško vladavino na tem delu Balkana.
- **30. 10. 1924** je bila ustanovljena stavbna in kreditna zadruga Stan in dom, ki je ob Tržaški cesti pri Tobačni tovarni v Ljubljani zgradila veliko kolonijo delavskih hiš in stanovanjsko-poslovne zgradbe.

pogled nazaj

(od 24. 10. do 31. 10.)

Začetki filma pri nas

V Drakovcih med Ptujem in Ljutomerom se je **27. oktobra 1864** rodil pionir slovenskega filma Karol Grossman. Bil je odvetnik v Ljutomeru in pomemben narodni buditelj. Leta 1905 je posnel dva kratka dokumentarna filma: prvi slovenski amaterski film Odhod od maše v Ljutomeru in Sejem v Ljutomeru. Naslednje leto je posnel še kratki dokumentarni film družinskega tipa Na domačem vrtu.

Slovenski film je od pionirskih časov Karola Grossmanna do konca štiridesetih let prevzemal večinoma lumierovski vzorec dokumentarnega filma. Že na začetku 20. stoletja se je oblikovala razvejana kinematografska mreža, vendar se je kinematografija kot celovita dejavnost razvila šele po 2. svetovni vojni.

Filmska proizvodnja je potekala do leta 1945 predvsem na obrtniški ravni in na zasebno pobudo. V tridesetih letih je nastalo nekaj kratkih nemih in zvočnih dokumentarnih filmov na evropski ravni (Metod Badjura, Božidar Jakac in M. Foerster). To so bile predvsem poetične predstavitve narodnih običajev in kulturnozgodovinske tradicije. Izraziti družbenokritični filmi, ki so se v svetu pojavili v dvajsetih letih, so na Slovenskem nastali šele konec petdesetih let. Prva poskusa celovečernega filma sta dokumentarno-igrana filma V kraljestvu Zlatoroga v režiji Janka Ravnika (1931) in Triglavske strmine Ferda Delaka (1932).

Slovenski radio

28. oktobra 1928 je bilo slovesno uradno odprtje Radia Ljubljana. Slovenski radio je začel poskusno oddajati 1. septembra leta 1928 dopoldne s prenosom odprtja ljubljanskega jesenskega velesejma. Popoldne sta prvič po radiu v slovenščini govorila Oton Župancič in Fran Saleški Finžgar.

Slovenski radio so ustanovili, ko je katoliška Prosvetna zveza sklenila s državo 15-letno pogodbo o najemu radiooddajne postaje v Domžalah, sama pa zgradila studio v Ljubljani. Razvoj slovenskega radia se je nadaljeval. Leta 1929 je radio oddajal povprečno 6 ur dnevno, po desetih letih je program narasel na povprečno 8 ur dnevno. Leta 1935 so ustanovili radijski orkester, dve leti kasneje pa radijski komorni zbor. Na ozemlju poznejše Dravske banovine je bilo v začetku oddajanja prijavljenih 3.600 radijskih sprejemnikov, do za-

četka 2. svetovne vojne pa je naročnino plačevalo že okoli 20.000 naročnikov.

Pretres na Wall Streetu

Finančni svet je **24. oktobra 1929** doživel najhujši pretres v vsej zgodovini. Začel se je polom na Wall Streetu. Cene vrednostnih papirjev so tako padle, da je polom uničil milijone vlaganj v vrednostne papirje in napovedal začetek velike svetovne krize. Že 18 mesecev pred tem je kazalo, da spekulativnega dvigovanja cen ne bo mogoče ustaviti. Delnice nekaterih velikih družb so več kot podvojile svojo vrednost. Špekulanti so jih kupovali in hlastali za mastnimi dobički. Iz manj donosnih področij so kupci dvigovali velikanska sredstva in vlagali denar na trg vrednostnih papirjev. V ZDA je prišlo tudi ogromno denarja iz Evrope. Banke so posodile mešetarjem okoli 8 milijard dolarjev, ki so kupovali in

prodajali delnice na newyorški borzi. Ameriški predsednik Herbert Hoover je poskušal obvladati trg tako, da je odklonil posojila bankam, ki so financirale spekulacije.

Septembra so začele cene prvič ob dvigovanju tudi padati. Ko so močno padle, je na Wall Streetu izbruhnil preplah. Telegrafisti niso mogli dohajati navala naročil borziancev, ki so panično hoteli s prodajo papirjev. Tisoči Američanov so v nekaj dneh izgubili vse, kar so prihranili v življenju, saj se je vrednost nekaterih najboljših vrednostnih papirjev zmanjšala za več kot dve tretjini.

Spoštovani bralci,

uredništvo si pridružuje pravico do krajšanja pism, ki presegajo dolžino 45 vrstic. Pisma bralcev objavljamo v skladu z načelom profesionalne novinarske etike, katere namen je služiti interesom javnosti ne glede na politično, svetovnonazorsko ali kakršno koli drugo prepričanje.

Ob smrti akademika Daneta Zajca

Ob slovesu enega največjih slovenskih književnikov druge polovice dvajsetega stoletja, akademika Daneta Zajca, se ga pri Svetovnem slovenskem kongresu spominjamo z globokim spoštovanjem in hvaležnostjo. Zavedamo se, da z njim odhaja ustvarjalna in zavzeta

osebna moč slovenstva, v večer spomin pa nam ostaja njegova bogata kulturna zapuščina. Pri Svetovnem slovenskem kongresu se čutimo povezani njegovim sporočilom, njegovemu slovenskemu duhu, ljubezni do slovenske besede in zavzetosti do vsega, kar oživlja našo narodno bit. A ni bil samo književnik. Spomniti se ga moramo tudi kot dejavnega v prizadevanjih za slovensko osamosvojitve. Še pred nedavnim se je osebno zavzel tudi za novi zakon o RTV Slovenija, sopedpisal je tudi javno stališče Zavoda za oživitev civilne družbe in Svetovnega slovenskega kongresa o referendumu glede zakona o RTV Slovenija in se dejavno vključeval v akcije civilne družbe za ohranitev Triglavskega narodnega parka.

Z njegovim slovesom ne izgubljamo veličine njegovega kulturnega duha, le poklicani smo, da ga osmislimo, uresničujemo in tudi resnično živimo. Naj počiva v miru in naj mu bo lahka slovenska zemlja!

Dr. Boris Pleskovič, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa

Bravo, revizija prodaje vsega državnega premoženja

V premislek LDS, nekdanji združeni listi, predvsem g. Cviklu in g. Ropu. S svojimi izjavami me vedno vlečete za jezik. Posebej s svojim ostrim nasprotovanjem pobudi za ustanovitev parlamentarne komisije, ki so jo dali poslanci vladajoče koalicije. Ne razumem, zakaj tako odločno, silovito in ostro nasprotujete pregledu vsega prodanega državnega premoženja od ustanovitve KAD

in SOD naprej. Saj je bila v času vaše vladavine vsa prodaja državnih podjetij poštena in pregledna, mar ne? Zakaj se torej bojite revizije vsega prodanega? Državlani pa to toplo pozdravljamo. Po moje so bile delnice Mercatorja prodane Pivovarni Laško in Istrabenzu zato, da ta velikan ne bi v celoti prišel v zasebno last že tako najbogatejših ljudi v Sloveniji.

Mihaela Afnar, Celje

Opešan spomin

Pred nedavnim sem prejela sklep o priznanju statusa povojnega političnega zapornika, in to od 15. 5. 1945 dalje, z obrazložitvijo, da je nekdanja Jugoslavija sklenila mirovno pogodbo šele 15. 5. 1945, ker so menda do takrat še potekali boji na Koroškem. Jugoslavija je bila vendar zaveznica Amerike, Anglije itd. in ves svet praznuje konec vojne 9. 5. 1945. Kakšna izjema smo torej mi? Mar nismo pravkar praznovali 60. obletnice zmage nad fašizmom, in to prav 9. in ne 15. maja?

Kakšen status imamo potemtaka vsi, ki so nas mučili med 9. in 15. majem 1945? Kakšen status ima množica pobitih v tistih dneh? Kdo nas je mučil v tistem času, kdo množično pobijal? Okupatorja na slovenskem ozemlju 9. 5. 1945 že davno ni bilo več. Partizani so 9. maja brez najmanjšega odpora zasedli Ljubljano, Štajersko in Gorenjsko. Kdo je torej množično pobijal, če okupatorja ni bilo več? Predobro vemo kdo. Da bi zakrili množično pobite, so na trupla z bagri nasuli zemljo in znano je, kako so deli trupel silili iz zemlje po Sloveniji. Krvava Rinža, ki je takrat tekla čez Kočevje, se je verjetno sama obarvala, mar ne? In tifus, ki je temu sledil? Mi torej znate razložiti, zakaj tisti, ki je bil umorjen 14. 5. 1945, nima statusa žrtve, medtem ko

umorjenim 15. maja priznavajo ta status. In vendar so bili krvniki v obeh primerih isti ljudje.

Pa še to: za vse moje trpljenje mi je bilo priznanih, reci in piši, 8 (osem) evrov na mesec k pokojnini. Sprašujem vas, dragi še živeči "heroji", ali bi bil kateri izmed vas pripravljen za 8 evrov vklenjen stopiti pred naperjene brzostrelke? Vaše "herojstvo" je večinoma obstajalo v tem, da ste iz dobro zastraženih bunkerjev, ki so jih stražili mladi skojevci, dajali direktive. Za življenje mladih vam je bilo malo mar. Sicer pa bi tako in tako padli za "vzvišene ideale". In vendar si je večina vas za "herojstvo" priskrbelajbajne odškodnine in pokojnine.

In še to: menda ne boste trdili, da so nas tiste dni okupirali Marsovci z rdečimi zvezdami na kapah, ker se nihče, ki naj bi bil kriv, ničesar ne spominja?

Breda Špragar, Ljubljana

Državno ozemlje RS in uredniška politika

Z anketnim vprašanjem Kje naj poteka meja s Hrvaško v Istri vzpodbujate bralce k bistveni kršitvi določb vseh sedmih temeljnih aktov slovenske državnosti in osnov, na podlagi katerih je RS pridobila mednarodno priznanje. Ti akti, ki se dotikajo vprašan državnega ozemlja RS in poteka državne meje, so:

Deklaracija ob neodvisnosti, Temeljna ustavna listina RS, Zakon o določitvi občin in njihovega območja, Zakon o nadzoru državne meje, Deklaracija o Jugoslaviji, odgovori na vprašalnik Badinterjeve arbitražne komisije in mnenji št. 3 in 7 Badinterjeve arbitražne komisije.

Priporočam več previdnosti in verodostojnosti.

Mag. Dušan Fatur, Ljubljana >>

Dragi Borut, dragi Tone

Tako nekako sta si dopisovala in drug drugemu očitala, kateri si je bolj podrejal javno Televizijo Slovenija. Čeprav sta si jo podrejela oba oziroma vajini stranki in njuni predhodniki (Skoj, ZSMS, LDS, ZKJ, KPS, SDP, SDP, ZLSD in sedaj SD) v oblasti od nastanka TV do lanskih volitev, sta predlagala referendum, ki je davkoplačevalce stal 600 milijonov tolarjev. Vajini stranki, posebej SD, sta zamenjali več kot deset imen, tako da sedaj mlajše generacije sploh ne vedo, da sta vajini stranki naslednici stranke oziroma partije prejšnjega režima, ki ima na vesti povojne poboje, nacionalizacijo, fojbe in še bi lahko našteval. Mišljenje vajinih predhodnikov in vzornikov (Maček, Ribičič, Dolanc itd.) se je spremenilo iz levjega v nedolžno ovčjega. Toda volk dlako menja, nravi pa nikoli. Draga Tone in Borut, ali ne bi raje denar za propadli referendum namenila za prepotrebno pediatrično kliniko in onkološki inštitut? Ker sta referendum izgubila, čeprav tesno, lahko to še vedno storita in se tako prikupita svojim volilcem. Moral bi obstajati zakon, po katerem bi moral kriti stroške za referendum predlagatelj, pa bi bilo referendumov kmalu veliko manj. Sicer pa je meni in še mnogim malo mar, kakšen je program na TV Slovenija, ker jo najmanj gledam, čeprav jo edino plačujem. Sicer pa že Tvoj priimek vse pove, dragi Tone! Pa brez zamere!

Jože Jurc, Škofja vas

» Zakaj Bohorič gosti Čuka?!

V petek, 30. septembra letos, sem na 20. strani Dnevnika prebral, da je Janez Bohorič iz Save Kranj gostil slovensko kuharsko olimpijsko reprezentanco in da je k omizju dobrot med drugim povabil predsednika GZS Jožka Čuka s soprogo.

V prihodnje naj se gostitelji ob podobnih priložnostih raje spomnijo socialno šibkih družin, morda kake matere z otroki, ki je izgubila delo v tekstilni tovarni, ali pa kakega očeta, ki zaradi odpovedi kolektivne pogodbe s strani Jožka Čuka osebno otrokom še dovolj kruha ne bo mogel več kupiti.

S takšnimi pogostitvami se nam predstavljajo nekdanji in sedanji vodilni kadri v slovenskem gospodarstvu. Zato je skrajni čas, da minister Vizjak nekaj stori z zajedavsko in samozadostno Gospodarsko zbornico Slovenije.

France Petrovič, Ljubljana

Zbornični veljaki
zagnali vik in krik

Skoraj ne mine dan, da mediji ne bi objavili prispevkov o delu zbornic, bodisi obrtnih, bodisi gospodarskih in kmetijskih. Vodstvo prvih dveh je najglasnejše in obljublja obrtnikom temeljito prenovno zborničnega sistema. K temu jih je prisililo ministrstvo za gospodarstvo. O tem, kaj vodstvo zbornic zna, smo se obrtniki lahko prepričali zadnja desetletja. Dovolj je bilo, da si pred leti odigral partijo tenisa z vidnejšim predstavnikom LDS, pa je zakon že romal v parlament in bil na škodo obrtnikov tudi sprejet. Tako nam po starem zakonu, ki ga je izglasovala še združena lista in mašinerija LDS, davčna uprava in razni izterjevalci, ki jih je

najela GZS, še kar naprej na silo in s strahovanjem pobirajo denar. Davčno upravo so zbornice pooblastile, da v njihovem imenu lahko z naših transakcijskih računov jemlje denar za obvezno članarino, če je obrtnik seveda prostovoljno pod pritiskom veljavnega zakona ne plača. Vsak mesec nam obrtna zbornica, gospodarska pa na štiri mesece, izstavlja račun za svoje nedelo, čeravno za nas, male obrtnike, ni popolnoma ničesar naredila. Tako je, gospodje Čuk, Klun in Vrisk! Sprašujem vas, zakaj ste pooblastili davčno upravo, da v imenu vaših zbornic za vas pobirajo članarino. Oni vam to delo krepko zaračunajo, vi pa potem nam in je zato članarina še višja. To delo bi lahko opravljali sami, a se ne počutite dovolj sposobne za to ali pa je vzrok lenoba. Po novem zakonu, ki bo začel veljati že po novem letu, sem prepričan, da davčne uprave ne bo več zraven. Tudi Gorenjska po tem datumu ne bo več imela pet območnih obrtnih zbornic, kot so Jesenice, Radovljica, Tržič, Kranj, Škofja Loka. GZS bo morala krepko zategniti pas. Nič več ne bo poceni izletov, kakršnega si je pred leti omislila Območna obrtna zbornica Kranj, ko je njeno vodstvo potovalo v daljno Ameriko in na Kubo za 30 odstotkov ceneje kot obrtniki, ki so se jim takrat pridružili.

Mimogrede navajam še svoj primer. V letu 2002 sem plačal za enoletno članarino več kot 150.000 to-

larjev. V letu 2002 sem se oglasil na Območni obrtni zbornici Kranj, ker sem potreboval potrdilo o skrajšanem nazivu svojega podjetja. Izdali so mi ga v petih minutah, za uslugo pa sem moral plačati 8.200 tolarjev. Kljub visoki letni članarini sem moral torej drago plačati še to uslugo. Vodstva vseh treh zbornic se tako kopljejo v našem, oprostite izrazu, naropnem denarju, kar kaže tudi razkosje zbornic. Gospodu Čuku svetujem, naj ne kupuje dodatnega zemljišča, ker bo prihodnje leto ugotovil, da bo postala njegova zgradba kar nenadoma prevelika in bo moral njen dobršni del dati v najem.

Pravijo, da za vsakim dežjem posije sonce. Tako obrtniki od nove vlade pričakujemo, da bo stari zakon o obvezni članarini padel. Nekateri kranjski obrtniki smo izvedli anketo in pri tem zajeli velika, srednja in mala podjetja in jih povprašali, kakšno zbornico si želijo. Osemdeset odstotkov vprašanih si želi eno ali dve zbornici s prostovoljnim članstvom in prostovoljno članarino, mala podjetja pa so odgovorila, da ne potrebujejo nobene. Vsak obrtnik je izpolnil anketni list, ga podpisal, pritisnil nanj svoj žig in datum poslano pošte. Kot vemo, je podobno anketo opravilo tudi ministrstvo za gospodarstvo, rezultati ankete pa so bili enaki. Upamo, da bo vlada pri pripravi zakona o zbornicah upoštevala izid opravljenih anket. GZS seveda ni bila za-

dovoljna z izidom in nam je na dom poslala svoje anketne liste. Vprašanja na njih so bila zavajajoča, pri tem pa si obrtnikov niso upali vprašati, ali smo za prostovoljno ali obvezno članstvo in članarino. V Delu smo 4. oktobra letos lahko prebrali, kako je bila ta njihova anketa uspešna. Od 56.000 obrtnikov je anketni listek vrnilo 16 odstotkov obrtnikov, odgovorilo jim je okoli 9.000 obrtnikov. Vodstvo GZS v članku navaja, da so se podjetniki in obrtniki večinoma odločili za obvezno članstvo. Naj se vodstvo GZS vpraša, zakaj jim ni odgovorilo preostalih 47.000 podjetnikov in obrtnikov. Moj odgovor je: zato, ker smo vsi skupaj razočarani nad delom zbornic, saj smo morali pod prisilo plačevati za njihovo megleno delo. Upam le, da ministrstvo za gospodarstvo ne bo nasledlo zadnji ankete, s katero znova zavajajo ljudi.

Vodstvo zbornic naj se ozre pet let nazaj, katere države so bile takrat za nami. Danes nas vse te male države prehitevajo z leve in desne. Zakon zbornicam dopušča krajo. Zato gospode Čuka, Kluna in Vriska ter gospodarsko ministrstvo, ki pripravlja novi zakon, pozivam, da se soočimo v oddaji Trenja, kjer bo končni izid pokazal realno sliko. Upam, da bo prišel tudi g. Čuk, ki trdi, da je več kot polovica članov za obvezno članstvo. Kolikor se boste odločili, prosim vodjo Trenj g. Slaka, da me pokliče na tel. 040/734-190.

Na koncu vabim vodstvo zbornic, naj pride na trg delovne sile, kjer bo treba preživeti s svojim delom in znanjem. Vem, da se tega najbolj bojite, in zdaj ko vam teče voda v grlo, zganjate vik in krik po vseh medijih. Od letošnje pozne jeseni, ko bo (tako upamo vsi podjetniki in obrtniki) sprejet pravičnejši zakon, pa vam, ki ste več kot desetletje vedrili na naš račun, sporočam, da vam ne bo nikoli več tako

radio cerkno
ukv - stereo - rds

90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz

lepo, kot vam je vsa leta v zbornicah pod vladavino LDS in ZL bilo.

Janez Lotrič, podjetnik, Kranj

Bratu pomagal do zaslužka (2)

Mirko Bandelj, nekdanji generalni sekretar vlade in nekdanji predsednik sveta Centra vlade za informatiko (CVI), zatrjuje, da svojemu bratu Franju ni zagotovil, da je v preteklih letih prejel najmanj 37 milijonov tolarjev davkoplačevalskega denarja, iz računa Eles, ki je v državni lasti, pa še 11 milijonov tolarjev. Težko bo Mirko Bandelj koga prepričal, da je njegov leta 1975 rojeni brat na CVI, kjer je bil sam v vlogi predsednika sveta in s tem nadrejen direktorju Marinu Siliču, kot študent že leta 2000 dobil delo samo zato, ker je bil priden študent. Podobnih študentov je še na stotine, pa zaradi tega na svoj račun ne prejmejo nekaj milijonov tolarjev davkoplačevalskega denarja. Na podlagi kakšnih referenc je CVI pogodbeno delo oddal 25-letnemu študentu Franju Bandlju, sem še pred objavo članka povprašala tudi Siliča, vendar mi na to vprašanje ni odgovoril. Tudi Ksenijo Globokar Mihovar iz vladne službe za zakonodajo sem povprašala, na podlagi kakšnih referenc se je kot voditeljica odločila za oddajo dobro plačanega dela prav Franju Bandlju, pa mi na to vprašanje ni odgovorila. Franja Bandlja sem še pred oddajo članka v tisk spraševala nekatere stvari, pa je odgovoril samo to, da je po poklicu informatik in tudi deluje na trgu informatike. Informacije sem torej preverjala na vseh meni znanih ravneh in dala v objavo podatke, ki sem jih tedaj pač imela. Imela pa sem podatke o visokih avtorskih honorarjih in izplačilih na račun podjetja BAFR. Šele po objavi sem pridobila tudi podatke, da je Franjo Bandelj v preteklih letih prejel še nekaj milijonov tolarjev honorarjev prek študentskih napotnic, na CVI celo potem, ko je že diplomiral. Eles je druga zgodba, vendar ne povsem drugačna, a te podatke bom pripravila za objavo kdaj drugič. Na druge očitke o mojem pačenju zadeve, češ da Franjo Bandelj ni bil zaposlen v vladni službi

za zakonodajo, pred tem pa na CVI, pa odgovarjam, da sem se do podatkov resnično težko prebila. Oba, Mirko in Franjo Bandelj vesta, da podatka, da gre za pogodbeno delo, doslej ni objavil še nihče. Zanimivo pa je, da smo v tedniku že nekajkrat zapisali, da je Franjo Bandelj zaposlen na CVI, pa temu nista ugovarjala. Že vesta zakaj ne. Nadalje mi Bandlja očitata zapis, da je registracija podjetja BAFR na naslovu stanovanja Franja Bandlja v nasprotju z zakonskimi predpisi. Poslala sta mi Dovoljenje Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana z dne 4. 5. 2005, ki družbi BAFR oz. Franju Bandlju kot lastniku 68,62 kvadratnega metra velikega stanovanja na Linhartovi cesti 80 v delu tega dovoljuje opravljanje mirne pisarniške dejavnosti, ki ni vezana na obiske strank. Dodati moram, da sem sama preverjala podatke iz časa ustanovitve podjetja, to je 20. 2. 2004 in ob koncu leta 2004, takrat pa družba BAFR tega dovoljenja še ni imela. Po naših pozneje pridobljenih podatkih je družba BAFR za izdajo dovoljenja zaprosila 23. 3. 2005, to je 13 mesecev po ustanovitvi, in ga prejela 4. 5. 2005. Dolžna sem še zapis o tem, da Mirko Bandelj res ni več predsednik Lions Cluba Iliria Ljubljana. Na spletni strani je bil še pred nekaj meseci naveden kot predsednik, tajnik pa je bil (in je še) Gregor Banič, za katerega je bil in je še naveden elektronski naslov v Kliničnem centru Ljubljana, kjer je bil Mirko Bandelj predsednik sveta. Kdaj je prišlo do zamenjave predsednika kluba lionistov, nam ni uspelo izvedeti, tega v pismu ne navaja niti Bandelj, saj se elektronski naslov na ime tajnika Baniča vrača, telefon pa zvoni v prazno. Mimogrede, zdajšnja predsednica je Nevenka Črešnar Pergar, predhodnica Mirka Bandlja na mestu generalnega sekretarja vlade. Dodajmo še, da so s spletne strani Lions Cluba Iliria Ljubljana umaknjene tudi nekatere druge vsebine in fotografije, ki smo jih pred časom objavili v Demokraciji. Nikjer nisem zapisala, da je pri imenovanju Ksenije Mihovar Globokar neposredno sodeloval Mirko Bandelj. Da je bilo to imenovanje dogovorjeno in potrjeno tudi v vladi, pa

Škoti in Gorenjci

V prvem tednu oktobra je Slovenija gostila Škote, ki so prišli podpret svoje nogometaše. Škotski obiskovalci se niso zadrževali le v Celju, kjer je bila 12. oktobra nogometna tekma med njihovim in slovenskim moštvom. Razpršili so se po Sloveniji in večina slovenskih državljanov je tokrat videla in spoznala Škote od blizu in jih, vsaj po izjavah, spremljala s simpatijami. Sproščeni, nasmejani, dobre volje, resda podprti z vrčki piva, so mimoidoče pozdravljali, in kdor ni bil slovensko zadržan, jim je pozdrave tudi vračal. Ko so pred začetkom tekme zaigrali najprej škotsko in nato slovensko himno, je objektivni gledalec zlahka videl razliko med enim in drugim moštvom. Škoti so, tako moštvo kot njihovi navijači, himno navdušeno zapeli. Kaj pa naši nogometaši? Ne le da niso peli, ker je pač ne znajo, temveč so se držali mrko, prezirljivo, žaljivo (izjema je bil en sam igralec). Odločila sem se navijati za Škote, ki so naše "žogoborce" na moje veselje premagali s 3:0. Nobeno športno tekmovanje – ne tisto z žogami, ne hokej, smučanje ali skoki – ne more biti uspešno, če tekmovalci niso miselno zreli, nimajo samozavesti, predvsem pa blagodejne sproščenosti. In prav tega primanjkuje našemu športu. Za to je edini krivec okostenela vrhuška športnih funkcionarjev, ki bi se že zdavnaj morali umakniti. Katastrofalen primer je Planica, kjer se gnetejo abotni nesramni izkoriščevalci. Do kdaj bodo še zaradi lastne koristi uničevali naš šport? Edini odgovor je – dokler jim bomo to dovolili. No, pa še vprašanje, zakaj drugi prebivalci Slovenije nas, Gorenjce, imenujejo Škoti. Tako "zmerjanje" se je pojavilo šele po drugi svetovni vojni. To je bila kot običajno pogruntavščina ljudi, ki so za Škote samo slišali, ničesar pa o njih vedeli. Menim, da jih je vodila predvsem zavist, kajti nobenega dvoma ni in dokazljivo je, da je bila Gorenjska tako v Avstro-Ogrski kot v predaprilske Jugoslaviji in še dolgo potem najbolj razvita slovenska pokrajina, dokler je ni načrtno uničevala Kardeljeva politika. Napisala bom samo dva vica na račun Škotov in Gorenjcev. Oče Škot, ki živi visoko v škotskih hribih, pošlje svojega odrasčajočega sina v dolino po tobak. Za to mu da večjo vsoto denarja. Sin se šele po dvajsetih letih vrne v svoj kraj, denar je porabil za ladijski prevoz v Avstralijo. Očeta najde pred hišo in prve očetove besede, ko zagleda sina, so: "Kje imaš tobak?" Pa še gorenjskega. Gorenjski kmet povabi za svoj god prijatelje na svoj dom. Preden se razidejo, jim reče: pa pridite vsi hkrati! Zakaj? Zato, da bo pes samo enkrat zalajal! Še dosti vicev je na račun enih in drugih, vsi so zabavni, in če izzovejo smeh, je to zdravo in dobrodošlo. Gorenjci jim teh vicev ne zamerimo, saj razumemo nevoščljivost. Vsa Slovenija je lepa, najlepše gorske skupine v vseh Alpah in Karavankah pa ima prav Gorenjska in tega ne bo nihče mogel spremeniti. Ko bi le Slovenci postali tako duševno sproščeni, kot so Škoti. Po kongresu LDS pa se tej želji ne piše najbolje. Tako odhajajoči, vidno užaljeni predsednik Anton Rop kot novoizvoljeni evforični Jelko Kacin sta v svojih nagovorih zmogla samo frontalni napad na vladno koalicijo in seveda Janeza Janšo. Kacin si je dovolil celo reči, da se jih mora koalicija odslej bati, in požel je aplavz. Liberalnodemokratska stranka je tako daleč od prave doktrine liberalizma, da jo na čelu z novim predsednikom nikoli ne bo dosegla, ker pravega liberalizma ne poznajo. In to je za Slovenijo dobro, ker se bodo dinosavri pomendrali med seboj! Ta čas je 1:0 za vladno koalicijo!

Marija Vodišek

ne more zanikati niti Bandelj. Brata navajata še, da Franjev zaslužek v brutoznesku 48 milijonov tolarjev ni bil takšen, saj vključuje tudi DDV, in pozabljata, da se vstopni DDV lahko odbija, kar njuno trditev seveda spreminja. Na koncu odločno zavračam vsa namigovanja o namenu obrekovanja in povzročanja škode. Mir-

ko Bandelj je bil generalni sekretar vlade in predsednik sveta CVI ter nosilec državne moči, zato je nedvomno izpostavljen zanimanju javnosti. Vsi zapisi se nanašajo na dogajanje v tistem času, do podatkov, ki sploh niso bili celoviti, pa sem se prebila s preverjanjem na različnih ravneh.

Vida Kocjan, Demokracija

Lasten praznik?

Koprski župan, kontroverzni Boris Popovič, je presenetil koprsko javnost in jo znova ideološko razdelil. Tokrat je "udaril" s predlogom koprskemu mestnemu svetu, naj sprejme odlok o novem prazniku. Praznik bi se imenoval praznik svobode in enotnosti mestne občine Koper. Njegovo uvedbo je predlagal v času druge obletnice svojega izpusta iz pripora, ko je bil skoraj mesec dni protipravno priprt. Praznik naj bi bil 7. oktobra, torej na dan, ko so ga izpustili iz pripora. Koprška javnost je razdeljena, mnenja so zelo različna. Nekateri se ideji posmehujejo, tisti, ki so v času Popovičevega prestajanja pripora vsak dan protestirali pred koprskim zaporom, pa jo seveda glasno pozdravljajo. Praznik bi nosil pomenljivo ime, vendarle se zdi, da Popovič še ni takšna ikona, da bi si zaslužila svoj praznik. Marsikdo od "pozabljenih" velikih Slovencev bi si ga verjetno prej zaslužil kot koprski župan. Prvi na seznamu bi lahko bil Jože Pučnik. Morda pa čez nekaj let?

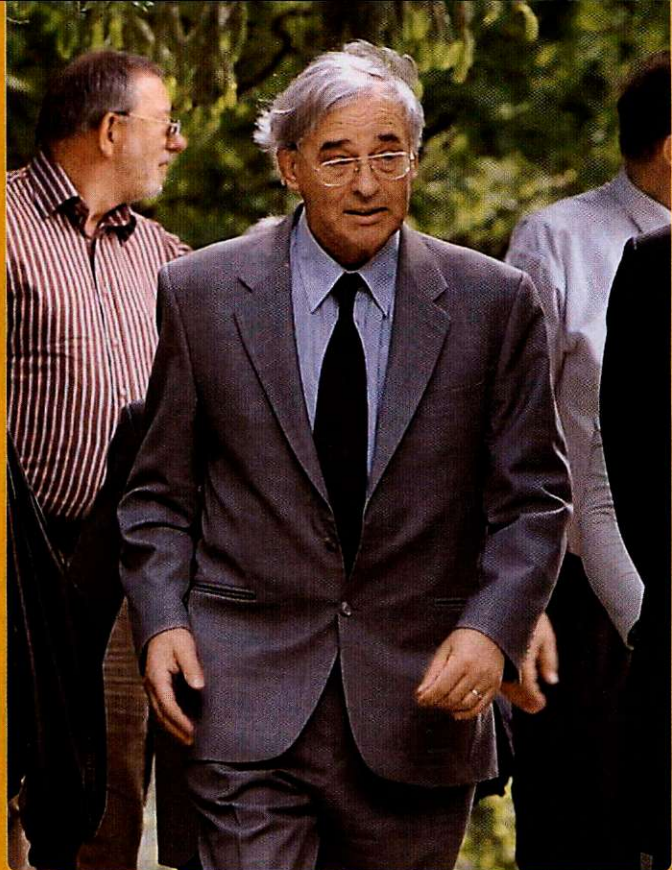
Zase odlično poskrbijo

Ljubljanski odbor Socialnih demokratov je dobro poskrbel za nekatere svoje kadre. Za začasnega direktorja Javnega podjetja Ljubljanske tržnice, katerih lastnik je prek Holdinga Ljubljana mestna občina Ljubljana, je imenoval Aleksandra Ravnikarja, podpredsednika zadnje socialistične skupščine, nekdanjega člana nadzornega sveta Zavarovalnice Triglav in nekaj časa tudi vodje zavarovalniške pravne službe (vse v času, ko je to vodila Nada Klemencić). Za prokurista tržnic je imenovala 58-letnega Živka Pregla, nekdanjega podpredsednika Markovičeve vlade, mentorja v kumrovski politični šoli in znanega jugoslovansko usmerjenega politika, ki izhaja iz močne partijske družine. Kot zvezni funkcionar je izstopil šele po začetku osamosvojitvene vojne za Slovenijo. Čeprav se politično zelo ambicioznemu Preglu želje po osamosvojitvi niso povsem uresničile, se mu tudi v tem desetletju in pol ne godi nič slabega. Nekaj let je bil predsednik PS Mercator, v tem času si je pridobil mesto častnega generalnega konzula Švedske v Sloveniji, deloval je na manj vidnih, vendar dobro plačanih vodilnih mestih v gospodarstvu, hkrati pa je vodil številna svoja podjetja, katerih formalni lastniki so bili drugi. Dovzetan za ženske je zapustil tudi drugo ženo, četudi je bila nečakinja znanega švicarskega poslovnega Janeza Hacina. Danes mu kot Kučanovemu in Potrčevemu prijatelju ob partijski poslušnosti županje Danice Simšič v Ljubljani ni nič hudega. Nedvomno ne Pregl ne Ravnikar s tržnicami nimata veliko skrbi.

Končno odhaja

Direktorica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS Marja Majer Cuk je sprejela dolgo pričakovano odločitev in se s 1. novembrom poslavlja z mesta direktorice sklada. V svoji odstopni izjavi, ki jo je poslala tako državnemu zboru kot vladi, je zapisala, da je sklad vodila transparentno in predvsem uspešno; za letos je tako skladu napovedala 500 milijonov več prihodkov kot odhodkov. Vendar Majer Cukova nikoli ni prav prepričljivo zanikala očitanih nepravilnosti, ki so prišle v javnost v zadnjem letu in jih je razkrival predvsem prejšnji nadzornik sklada Milan Kuster. Prav tako v času svoje dolge bolniške odsotnosti direktorskih pristojnosti ni prenesla na svojega pooblaščenega namestnika, zato je delo sklada v času njene odsotnosti močno trpelo. Direktorica se je pri tem sklicevala na zakon, ki naj ji tega ne bi dovoljeval. Vsekakor je za sklad bolje, da ga začne voditi novo vodstvo, ki bo delovalo pregledneje, predvsem pa bo znalo bolje komunicirati z javnostjo kot dozdašnja direktorica.

Znova bo veleposlanik

Dr. Andrej Capuder, profesor na oddelku za francoski jezik s književnostjo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, se je v zgodovino slovenske politike vpisal kot minister za kulturo v prvi povojni demokratični (Demosovi) vladi. Tokrat pa že drugič odhaja v diplomatsko službo, saj je bil nedavno imenovan za slovenskega veleposlanika v Italiji.

Dr. Capuder je bil v svoji dosednji karieri enkrat že veleposlanik, in sicer v letih 1993–1997, ko je zastopal Slovenijo v Franciji, svoje izkušnje pa je opisal v knjigi Pariški dnevnik. Po padcu Demosove vlade ni več aktivno deloval v politiki, kljub temu pa je vedno ostal pozoren in kritičen opazovalec političnega in nasploh družbenega dogajanja, kar je dokazoval tudi s svojimi kolumnami v tedniku Demokracija. Zaradi svojih stališč je bil včasih neprijeten tudi za marsikoga iz desnega tabora, kljub temu pa mu nihče ne more očitati, da je kot nekdanji minister v Demosovi vladi izdal vrednote slovenske pomladi. Odhod za veleposlanika v Rim pa pomeni, da se bo moral spoprijeti s precej nevhvaležno vlogo – zastopati Slovenijo in Slovence v državi, ki očitno še ni prebolela nekaterih "viroz" v odnosu do Slovenije, kar dokazuje tudi nedavni protest italijanskega zunanjega ministra Finija proti govoru Janeza Janše na proslavi ob obletnici priključitve Primorske Sloveniji. Kakor koli že, tednik Demokracija želi svojemu zunanjemu sodelavcu na novi poti veliko uspeha, poguma in vztrajnosti.

**RADIO
ZELENI VAL**
93.1 & 97.0 Mhz

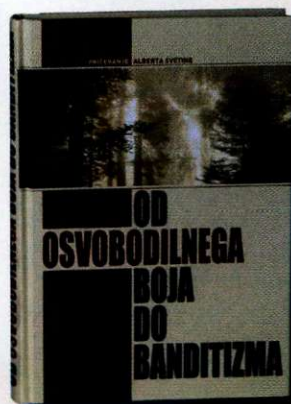
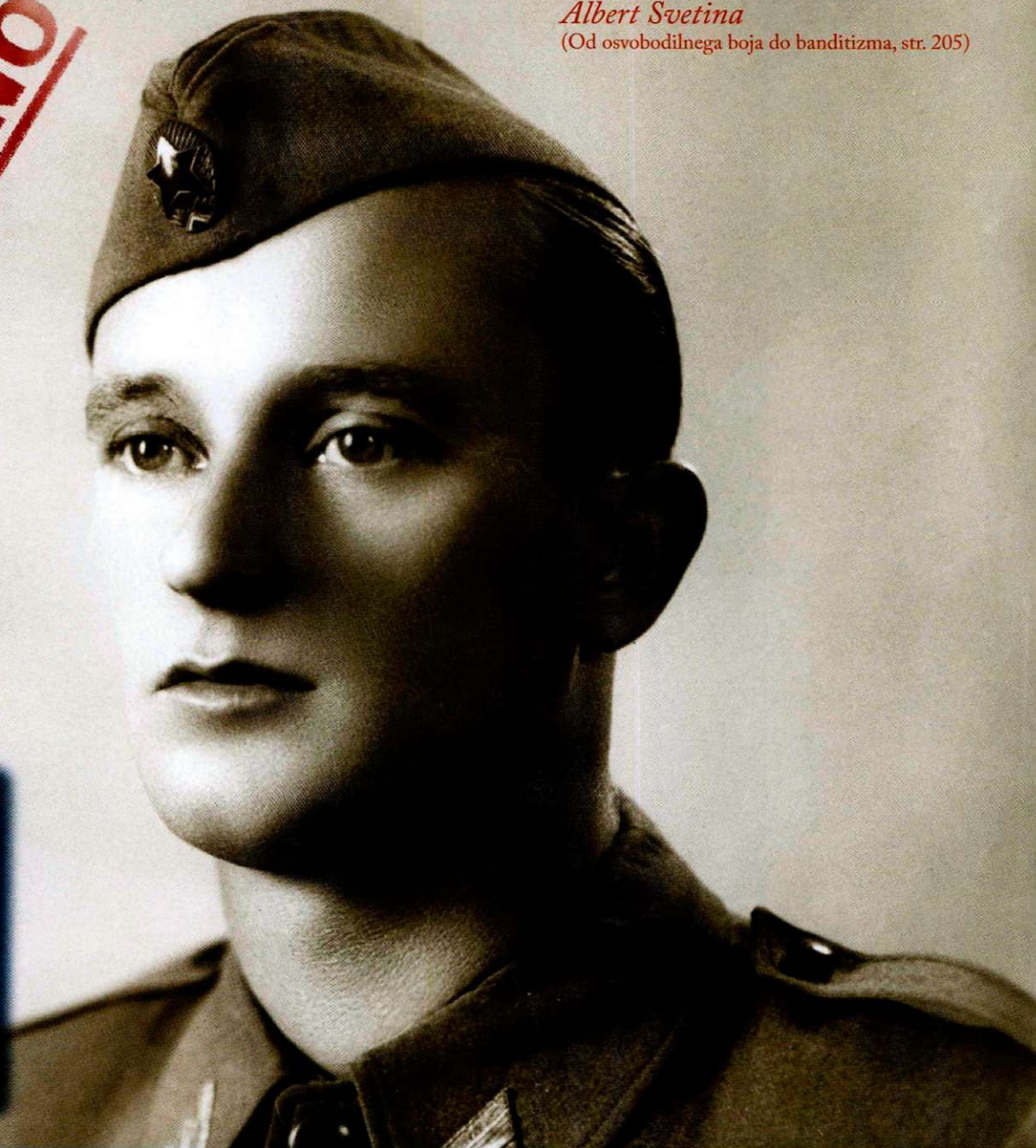
ALPE ADRIA "ZELENI VAL" d.o.o., Spodnja Slivnica 16, 1290 Grosuplje

„Ribičič je izvajal
praktično vse.”

Albert Svetina

(Od osvobodilnega boja do banditizma, str. 205)

AKTUALNO

Albert Svetina

OD OSVOBODILNEGA BOJA DO BANDITIZMA

Nekdanji Mačkov pomočnik opisuje svojo razburljivo življenjsko pot. Slikovito predstavlja delovanje Ozne. 367 strani, 6.700 SIT

Naročila sprejemamo na telefon 01/ 434 54 63
ali po e-pošti knjigarna@demokracija.si

knjigarna
DEMOKRACIJA

UMTS internet: hitrost do 384 kb/s.

S podatkovno kartico UMTS enostavno in poceni do interneta in e-pošte.

Informacije na brezplačnih številkah:
naročniki Mobitel GSM/UMTS: 031/041/051 700 700,
Mobiuporabniki: 031/041/051 121, ostali: 080 70 70.
www.mobitel.si

Mobitel UMTS

Nova generacija mobilnih telekomunikacij

